

فهرست ابواب جلد پنجم در تفسیر قرآن مجید

فهرست ابواب تفسیر کلام شریف فارسی در تفسیر قرآن

صفحه	مضمون	صفحه	مضمون
۱	بَابُ التَّوْحِيدِ وَالْحَادِي وَالْعَشْرُونَ	۲۳	بَابُ النِّكَاحِ
۲	بَابُ فَضْلِ فَاتِحَةِ الْكِتَابِ	۲۴	بَابُ التَّوْبِ فِي النِّكَاحِ لِقَوْلِهِ
۳	بَابُ فَضْلِ سُورَةِ الْبَقَرَةِ	۲۵	تَعَالَى فَانكحوا مَا طَابَ لَكُمْ
۴	بَابُ فَضْلِ سُورَةِ الْفَتْحِ	۲۶	مِنَ النِّسَاءِ الْآيَةَ
۵	بَابُ فَضْلِ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ	۲۷	بَابُ قَوْلِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
۶	بَابُ فَضْلِ الْعُودَاتِ	۲۸	مَنْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ الْبَاءَةَ فَلْيَتَزَوَّجْ لَأَنَّهُ
۷	بَابُ نَزُولِ السُّلَيْمَةِ وَالْمَلَائِكَةِ عِنْدَ قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ	۲۹	أَغْضُ لِلْبَصْرِ وَأَحْصِرْ لِلْبُصْرِ
۸	بَابُ مَنْ قَالَ لَمْ يَتْرِكْ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَّا مَا بَيْنَ يَدَيْهِ	۳۰	وَمَنْ يَتَزَوَّجْ مِنْ لَأَرْبَابٍ لَهُ
۹	بَابُ فَضْلِ الْقُرْآنِ عَلَى سَائِرِ الْكَلَامِ	۳۱	فِي النِّكَاحِ
۱۰	بَابُ الْوَصَاةِ بِكِتَابِ اللَّهِ	۳۲	بَابُ مَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ الْبَاءَةَ فَلْيَصُمْ
۱۱	بَابُ مَنْ لَمْ يَتَغَنَّ بِالْقُرْآنِ	۳۳	بَابُ لَثَرَةِ النِّسَاءِ
۱۲	بَابُ إِعْتِبَارِ صَاحِبِ الْقُرْآنِ	۳۴	بَابُ مَنْ هَاجَرَ وَعَمِلَ خَيْرًا وَتَزَوَّجَ
۱۳	بَابُ إِخْتِيَارِ مَنْ يُعَلِّمُ الْقُرْآنَ وَعِلْمَهُ	۳۵	أَمْرًا لَهُ فَلَهُ مَا نَفَسَ
۱۴	بَابُ الْقِرَاءَةِ عَنْ ظَهْرِ الْقَلْبِ	۳۶	بَابُ تَزْوِيجِ الْمُعْسَرِ الَّذِي مَعَهُ الْقُرْآنُ
۱۵	بَابُ اسْتِذْكَارِ الْقُرْآنِ وَتَعَاهُدِهِ	۳۷	وَالْإِسْلَامِ
۱۶	بَابُ الْقِرَاءَةِ عَلَى الدَّابَّةِ	۳۸	بَابُ قَوْلِ الرَّجُلِ لِأَخِيهِ الْفَارِسِيِّ
۱۷	بَابُ تَعْلِيمِ الصِّبْيَانِ الْقُرْآنَ	۳۹	تَزَوَّجْتَهُ حَتَّى اسْتَزَلَ
۱۸	بَابُ نَسْيَانِ الْقُرْآنِ	۴۰	لَهُ عَنْهَا
۱۹	بَابُ مَنْ لَمْ يَرِ بِأَسَانٍ لِقَوْلِ سُورَةِ الْبَقَرَةِ	۴۱	بَابُ مَا يَكْرَهُ مِنَ التَّبْتُلِ وَالْحِصَاءِ
۲۰	وَسُورَةِ كَذَاوَكْذَا	۴۲	بَابُ نِكَاحِ الْإِبْكَاسِ
۲۱	بَابُ التَّرْتِيلِ فِي الْقِرَاءَةِ	۴۳	بَابُ تَزْوِيجِ الثَّمِينَاتِ
۲۲	بَابُ صَدَقَاتِ الْقِرَاءَةِ	۴۴	بَابُ تَزْوِيجِ الصِّغَارِ مِنَ الْكِبَارِ
۲۳	بَابُ التَّرْجِيمِ	۴۵	بَابُ مَنْ يَتَزَوَّجُ مِنَ النِّسَاءِ
۲۴	بَابُ حَسَنِ الصَّوْتِ بِالْقِرَاءَةِ	۴۶	بَابُ مَنْ تَخَذَ السَّارِي
۲۵	بَابُ مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَسْمَعَ الْقُرْآنَ	۴۷	حَارِبَتَهُ شَعْرَتَيْهَا
۲۶	مِنْ غَيْرِهِ	۴۸	بَابُ مَنْ جَعَلَ عَقْدَ الْأَمَةِ صَدَقَةً
۲۷	بَابُ قَوْلِ الْمُقْرِئِ لِلْقَارِئِ	۴۹	بَابُ تَزْوِيجِ الْمُعْسَرِ لِقَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ
۲۸	حَسْبُكَ	۵۰	أَنْ يَكُونُوا فَتَرَاءَ يَغْنَمُ اللَّهُ
۲۹	بَابُ فِي كَرِيمَةِ الْقُرْآنِ	۵۱	مِنْ فَضْلِهِ
۳۰	بَابُ الْبِكَاءِ عِنْدَ قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ	۵۲	بَابُ الْإِكْفَاءِ فِي الدِّينِ
۳۱	بَابُ مَنْ سَرَّ بِأَبْقَرَةٍ الْقُرْآنِ	۵۳	بَابُ الْإِكْفَاءِ فِي الْمَالِ وَتَزْوِيجِ
۳۲	بَابُ اقْرَأْ وَالْقُرْآنُ مَا اسْتَلْفَتْ	۵۴	الْمُقْتَلِ الْمُتْرِيَةَ
۳۳	قَتَلُوكُمْ	۵۵	بَابُ مَا يَتَّقَى مِنْ شَوْءِ الْمَرْأَةِ

فهرست ابواب شيخ الاسلام

صفحة	مضمون
٦٣	باب ما يحل الزاد في الفم
٦٤	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٦٥	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٦٦	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٦٧	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٦٨	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٦٩	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٧٠	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٧١	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٧٢	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٧٣	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٧٤	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٧٥	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٧٦	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٧٧	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٧٨	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٧٩	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٨٠	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٨١	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٨٢	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٨٣	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٨٤	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٨٥	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٨٦	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٨٧	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٨٨	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٨٩	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٩٠	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٩١	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٩٢	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٩٣	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٩٤	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٩٥	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٩٦	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٩٧	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٩٨	باب ما يحل الزاد على الرقاب
٩٩	باب ما يحل الزاد على الرقاب
١٠٠	باب ما يحل الزاد على الرقاب

فهرست ابواب تيسير القاسري جلد پنجم

صفحة	مضمون
٦٣	باب الحرة تحت العبد
٦٤	باب لا يتزوج الكافر من اسير
٦٥	باب وامنهما تكلم الاقارب ضعفكم
٦٦	باب من قال لا رضاع بيننا وبين
٦٧	باب لبن الفحل
٦٨	باب شهادة المدخنة
٦٩	باب ما يحل من النساء وما يحرم
٧٠	باب قتوله وسر بائنه كماله في حجوركم من ساداتكم الالهة
٧١	باب ان تصوموا بين الاقارب
٧٢	باب ما قد سلف
٧٣	باب لا تنكح المرأة على عماتها
٧٤	باب الشغار
٧٥	باب هل للمرأة ان تهب نفسها
٧٦	باب نكاح المحرم
٧٧	باب نهى النبي صلى الله عليه وسلم عن نكاح المتعة آخر
٧٨	باب عرض المرأة نفسها على الرجل الصالح
٧٩	باب عرض الانسان ابنته واخته على اهل الخير
٨٠	باب قوله ولا جناح عليكم فيما عرضتكم من خطبة النساء الايه
٨١	باب النظر الى المرأة قبل التزويج
٨٢	باب من قال لا نكح الابوي
٨٣	باب اذا كان الولي هو الخاطب
٨٤	باب نكاح الرجل ولده الصغار
٨٥	باب تزويج الاب ابنته من
٨٦	باب ما يحل من النساء وما يحرم
٨٧	باب ما يحل من النساء وما يحرم
٨٨	باب ما يحل من النساء وما يحرم
٨٩	باب ما يحل من النساء وما يحرم
٩٠	باب ما يحل من النساء وما يحرم
٩١	باب ما يحل من النساء وما يحرم
٩٢	باب ما يحل من النساء وما يحرم
٩٣	باب ما يحل من النساء وما يحرم
٩٤	باب ما يحل من النساء وما يحرم
٩٥	باب ما يحل من النساء وما يحرم
٩٦	باب ما يحل من النساء وما يحرم
٩٧	باب ما يحل من النساء وما يحرم
٩٨	باب ما يحل من النساء وما يحرم
٩٩	باب ما يحل من النساء وما يحرم
١٠٠	باب ما يحل من النساء وما يحرم

فهرست ابواب تيسير القاسري جلد پنجم

فهرست ابواب شيخ الاسلام

صفحة	مضمون	صفحة	مضمون	صفحة	مضمون
٤٤	باب اذا حرق المشرك المسلم هل يحرق	١٠٠	باب المرأة ساعية في بيت زوجها	٤٤	باب استعارة الثياب للعروس وغيرها
٤٨	باب	١٠١	باب قول الله تعالى الرجال قوامون لخير	٤٨	باب ما يقول الرجل اذا اتى اهله
٨٠	باب حرق المدون	٤	باب هجرة النبي صلى الله عليه وسلم	٤٩	باب الوليمة والوليمة
٨٢	باب قتل	نساء	نساء في غير بيتهن	٨٠	باب من اولد على بعض نسائه الا من بعض
٨٢	باب لا تقموا والقاء العدو	١٠٢	باب ما يكره من ضرب النساء	٤	باب من اولد بالرجل من شاة
٨٥	باب الحرب خد	١٠٣	باب لا تطعم المرأة زوجها في معصية	٤	باب اجابة الوليمة والدعوة
٨٤	باب الكذب في الحرب	٤	باب وان امرأة خافت من بعلها	٨٦	باب تزويك الدعوة فقد عصى الله ورسوله
٨٨	باب القتل	نشوز	نشوز او اعراضاً	٤	باب من اجاب الى كراع
٤	باب	١٠٢	باب الغزل	٨٣	باب اجابة الداعي في العرس وغيرها
٨٤	باب	١٠٥	باب القرعة بين النساء اذا اراد سفل	٤	باب ذهاب النساء والصبيان الى العرس
٩٠	باب	٤	باب المرأة تعقب يومها من زوجها	٤	باب هل يرجع اذا رأى منكراً في الدعوة
٤	باب	نساء	نساء في غير بيتهن	٨٢	باب قيام المرأة على الرجال في العرس
٩١	باب	١٠٤	باب العدل بين النساء	٤	باب النقيع والشراب الذي لا يسكر في العرس
٤٥	باب	٤	باب اذا تزوج البكر على الشيب	٤	باب المدبرات مع النساء
٤	باب	١٠٤	باب اذا تزوج البكر على البكر	٨٤	باب الوصاة بالنساء
٤٤	باب	٤	باب من طابت على نساء في غسل واحد	٨٤	باب قوا انفسكم واهليكم باسل
٩٨	باب	١٠٨	باب دخول الرجل على نساءه في اليوم	٤	باب حسن المعاشرة مع الاهل
١٠٠	باب	٤	باب اذا ساذن الرجل نساء	٩٢	باب موعظة الرجل ابنته بحال زوجها
١٠١	باب	١٠٩	باب حب الرجل بعض نساءه افضل	٩٤	باب صوم المرأة باذن زوجها
١٠٦	باب	٤	باب	تطوعاً	
١٠٤	باب	٤	باب المتشبه بها كالميتل	٤	باب اذا باقت المرأة مهاجرة فراش زوجها
١٠٨	باب	١١٠	باب الغيرة	٩٨	باب لا تاذن المرأة في بيت زوجها لاحد الا باذنه
١٠٩	باب	١١٢	باب غيرة النساء ورجالهن	٤	باب
١١٠	باب	١١٥	باب ذب الرجل عن نسائه في الغيبة	٩٩	باب كفران العشير وهو الزوج والمخلط من المعاشرة
١١٣	باب	٤	باب يقبل الرجال ويكثر النساء	١٠٠	باب لزوجهك عليك حق
١١٣	باب	١١٦	باب لا يخلون رجل بامرأة الا ذو محرم		
١١٣	باب	٤	باب ما يجوز ان يخلو الرجل بالمرأة عند الناس		
١١٤	باب	١١٤	باب ما ينهي من دخول المتشبهين بالنساء على المرأة		
١١٤	باب	٤	باب نظر المرأة الى الحبش ونحوه من غير حياء		
١١٨	باب	١١٨	باب خبر زوج النساء نحو الجاهل		

فہرست ابواب تیسرا لقا سے جلد پنجم

فہرست ابواب شیعہ الاسلام

صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون
۱۳۱	باب الطلاق فی الاطلاق الخ	۱۱۹	باب استیذان المرأة نروجها فی الخرج
۱۳۵	باب الخلع وکيف الطلاق فيه		الی المسجد وغیره
۱۳۷	باب لتساق		باب ما یحل من الدخول والنظر الی النساء
۱۳۸	باب لا یكون بیع الامه طلاقاً		فی الرضاع
۱۳۹	باب خيار الامه تحت العبد		باب لا یتاثر المرأة المرأة قنعتها الزوجها
	باب شفاعۃ النبی صلی اللہ علیہ وسلم فی زواج بکبریۃ		باب قول الرجل لا طوفن اللیلة علی نساءه
۱۴۰	باب	۱۲۰	باب لا یطرق اهلہ لیلہ اذا طال الغیبة مخافة ان یخونہم
	باب قول الله تعالى ولا تنکحوا المشرکات حتی یؤمنن		ثم الجزء الحادی والعشرون
۱۴۱	باب نکاح من سلم من المشرکات وعدتھن	۱۲۱	الجزء الثانی والعشرون
۱۴۲	باب اذا سلمت المشرکة او التصریفة تحت الذمی والحرابی		باب طلب الولد
۱۴۳	باب قول الله تعالى للذین یؤولون من نساءھم توصل ربعة اشهر الی قوله سمیع علیہم		باب تستحد المغیبة وتعتشط الشعثة
۱۴۵	باب حکم المفقود فی اہلہ وبالہ	۱۲۲	باب ولا یبدین زینتھن الا لبعولتھن الی قوله لویظھروا علی غورات النیاء الخ
۱۴۶	باب الظھار		باب والذین لم یبلغوا الحلم منکر
۱۴۹	باب الاشارة فی الطلاق والامور	۱۲۳	باب قول الرجل لصاحبه هل اعیتتم اللیلة الخ
۱۵۳	باب اللعان		کتاب الطلاق
۱۵۷	باب اذا عرّض بنفی الولد		باب قول الله تعالى یا ایھا النبی اذا طلقتم النساء فطلقوهن لعدتھن
	باب اختلاف الملاعن	۱۲۴	باب اذا طلقتم الحائض تعدد بدل الطلاق
	باب یبدء الرجل بالتلاعن		باب من طلق وھل یواجبہ الرجل امرأته بالطلاق
	باب اللعان ومن طلق بعد اللعان		باب من اجاز طلاق الثلث
۱۵۸	باب التلاعن فی المسجد	۱۲۵	باب من خیر نساءه
۱۵۹	باب قول النبی صلی اللہ علیہ وسلم لو كنت راجماً بغیر بیئنة	۱۲۷	باب اذا قال فامرئک او سرحک او الخلیفة او البریة او ما عنہ بالطلاق فهو علی نیتہ
۱۶۰	باب صداق الملاعنة	۱۲۸	باب من قال لامرأته انت علی حرام
۱۶۱	باب قول الامام للمتلاعنین ان احدكما کاذب فهل منكما تائب	۱۲۹	باب لم یحرم مما احل الله لك
	باب التفریق بین المتلاعنین	۱۳۰	باب لا علق قبل النکاح
	باب لیحق الولد بالملاعنة	۱۳۱	باب اذا قال لامرأته وهو مکره الخ
			باب کتاب فرض الخمس
			باب اداء الخمس من الذین
			باب لفقة نساء النبی صلی اللہ علیہ وسلم بعد وفاته
			باب ما جاء فی بیوت الذوات والبیوت الیہن

فهرست ابواب تيسير القاسري جلد پنجم

فهرست ابواب شيخ الاسلام

صفحة	مضمون	صفحة	مضمون	صفحة	مضمون
141	باب قول الامام اللهم كنت	180	باب وقال الله تعالى والوالدات يرضعن	142	باب ما ذكر في درة النبي صلى الله عليه
142	باب اذا طلقها ثلثا ثم تزوجت بعد		ابو ادهن حولين كاملين	143	وسلم وعصاه وسيفه وقدره وخاتمه الخ
143	العدة تزوجا غيره فلم يمساها		باب نفقة المرأة اذا غاب عنها زوجها	144	باب الدليل على ان النحر ركن من
	كتاب العدة		ونفقة الولد		صلى الله عليه
	باب واللائي يئسن من المحيض من نسائكم	181	باب عمل المرأة في بيت زوجها	145	باب قول الله وان ولدت منهنه السؤل
	ان اسنتن		باب خادم المرأة	180	باب قول النبي صلى الله عليه وسلم ان
	باب واولات الاحمال اجلهن ان	182	باب خادمة الرجل في اهله		الغنائم
	يضعن حملهن		باب اذا لم ينفق الرجل فللمرأة	187	باب الغنوة من شهيد
144	باب قول الله تعالى والمطلقات يتربصن		ان تاخذن بغير علمه ما يكفيها وولدها	185	باب ما تتركه المرأة من بقاء
	بأنفسهن ثلثة قروع		بالمعروف	186	باب قصة الامام ع في مقدمه عليه السلام
145	باب قصة فاطمة بنت قيس		باب حفظ المرأة من زوجها في ذات		او غاب عنه
146	باب المطلقة اذا احتشيت عليها في مسكن		يدها والنفقة	188	باب بركة الغازي في مال المعسر وميتا
	من زوجها يفتنم عليها	183	باب كسوة المرأة بالمعروف	147	باب اذا ابنت الامام ع في حاجة او امر
	باب قول الله تعالى ولا يحل لهن		باب عون المرأة من زوجها في ولده		بالمقام
	ان يكتمن ما خلق الله في ارحامهن		باب نفقة المعسر على اهله		باب من قال ومن الدليل على ان
	من الحيض والحمل	184	باب وعلى الوارث مثل ذلك		المسلمين ما سأل هو ان النبي صلى الله
148	باب وجولتهن احق برؤسهن في العدة		باب قول النبي صلى الله عليه وسلم من		برضاعه فيصم
149	باب مراجعة الحائض		تركه كبرا او ضياعا فالي	203	باب ما في النبي صلى الله عليه وسلم
	باب اتحاد المتوفى عنها زوجها اربعة	185	باب المراضع من المواليات وغيرهن		من غير ان تتزوج
	اشهر وعشرا	186	كتاب اطعمة		باب ومن الدليل على ان
151	باب للحل للمأذون	187	باب التسمية على الطعام ولا كل باليمين		يعطى بعض قرابين دون بعض
	باب القسط للمأذون عند الظهر		باب الاكل مما يليه	205	باب من لم يجتنب الاكل
152	باب تلبس للمأذون ثياب العصب	188	باب من تتبع حواشي القوم		باب ما كان الجوع من الله عليه وسلم يعطى
	باب والذين يتوفون منكم ويذرون		مع صاحبه		المؤاكلة فلو نهم وغدا بهم من الخمس
	ازواجا الى قوله بما اتسمون بخير		باب الميت في الاكل وغيره	219	باب ما يصيب من الطراد من ارض الحرب
153	باب مهر البغي والتكاح الفاسد		باب من اكل حتى اشبع	221	كتاب الجزية
154	باب المهر للمدخول عليها الخ	190	باب ليس على الاعرج حمل ولا على الاعرج حرج	230	باب اذا وادع الامام ملكا فربما جعل ياون
155	باب المتعة للتمتع لم يرض عنها	191	باب الخبز المرقق		ذلك لبقيتهم
	كتاب النفقات	193	باب السويق	231	باب الوصاة باهل ذمة رسول الله صلى الله
	وخصل النفقة على الاهل		باب ما كان النبي صلى الله عليه وسلم		عليه وسلم
156	باب وجوب النفقة على الاهل والعيال		ياكل حتى يسه له فيعلم ما هو		باب ما قطع النبي صلى الله عليه وسلم
157	باب حبس نفقة الرجل قوت سكره على	194	باب طعام الواحد يكفي الاثنين	232	باب اتم من قتل معاهدا بغير حرم
	اهله وكيف نفقات العيال	195	باب لعموم ياكل في معا واحد	235	باب اخراج اليهود من جزيرة العرب

فهرست ابواب تيسير القاسري جلد پنجم

فهرست ابواب شيخه في سادس

صفحة	مضمون	صفحة	مضمون	صفحة	مضمون
١٩٦	باب الأكل متكثاً	٢١٣	باب بركة الضل	٢٢٨	باب إذا غدر المشركون بالمسلمين هل يُعقَّب عنهم
"	باب الشواء	"	باب جمع اللوتين والطماطم	٢٢٩	باب دعاء الإمام علي من كثرة عهد
"	باب الخبزيرة	"	باب من ادخل الضيفان عشرة عشرة	٢٣٠	باب ما من النساء وجوارهن
١٩٨	باب الأقط	"	باب من ادخل الضيفان عشرة عشرة	٢٣١	باب ذمة المسلمين وجوارهم وأهله
"	باب السلق والشعير	٢١٣	باب ما يكره من التوم واليقول	٢٣٢	باب الواسية أو لم يحسنوا سلمنا
"	باب النهس وانتقال اللحم	٢١٥	باب الكباش وهو شمر	٢٣٥	باب المواعدة والمصالحة مع المشركين
١٩٩	باب تخرق العصد	"	باب المضمضة بعد الطعام	٢٣٦	باب المواعدة بالعهد
"	باب قطع اللحم بالسكين	"	باب لعق الأصابع ومضمها قبل ان تمسح بالماء	٢٣٧	باب ما من يعق عن الذمي اذا سحر
٢٠٠	باب ما عاب النبي صلى الله عليه وسلم طعاماً قط	٢١٤	باب المنديل	٢٣٨	باب ما من يعق عن الذمي اذا سحر
"	باب التفح في الشعير	"	باب ما يقول اذا فرغ من طعامه	٢٣٩	باب ما جاء في ثلثة ايام
"	باب ما كان النبي صلى الله عليه وسلم واصحابه ياكلون	٢١٦	باب الأكل مع الخادم	٢٤٠	باب ما جاء في ثلثة ايام
٢٢١	باب التلبينة	"	باب الطاعم الشاكر مثل الصائم الصابر	٢٤١	باب ما جاء في ثلثة ايام
"	باب التريد	٢١٨	باب الرجل يدعى الى طعام فيقول وهذا معي	٢٤٢	باب ما جاء في ثلثة ايام
٢٠٢	باب شاة مسمومة والكثف والجنب	"	باب اذا حضر العشاء فلا يجبل عن عشاءه	٢٤٣	باب ما جاء في ثلثة ايام
٢٠٣	باب ما كان السلف	٢١٩	باب قول الله تعالى فاذا طعمتم فانثروا	٢٤٤	باب ما جاء في ثلثة ايام
٢٠٣	باب الخيس	٢٢٠	باب تسمية المولود	٢٤٥	باب ما جاء في ثلثة ايام
٢٠٥	باب الأكل في آراء مفضضة	"	باب تسمية المولود	٢٤٦	باب ما جاء في ثلثة ايام
٢٠٦	باب ذكر الطعام	٢٢١	باب ما طهر الأذى عن الصبي	٢٤٧	باب ما جاء في ثلثة ايام
"	باب الأدم	"	باب ما طهر الأذى عن الصبي	٢٤٨	باب ما جاء في ثلثة ايام
٢٠٤	باب الخاوا والعسل	٢٢٢	باب الفرع	٢٤٩	باب ما جاء في ثلثة ايام
"	باب الدباء	"	باب المعتيرة	٢٥٠	باب ما جاء في ثلثة ايام
٢٠٨	باب الرجل يشطف الطعام لا يفوانه	"	باب المعتيرة	٢٥١	باب ما جاء في ثلثة ايام
"	باب من اصاب	"	باب المعتيرة	٢٥٢	باب ما جاء في ثلثة ايام
"	باب المرق	٢٢٢	باب المعتيرة	٢٥٣	باب ما جاء في ثلثة ايام
٢٠٩	باب القديد	"	باب المعتيرة	٢٥٤	باب ما جاء في ثلثة ايام
"	باب من نادى او قدم الى صاحبه على المائدة شيئاً	"	باب المعتيرة	٢٥٥	باب ما جاء في ثلثة ايام
٢١٠	باب الرطب بالقضاء	"	باب المعتيرة	٢٥٦	باب ما جاء في ثلثة ايام
"	باب الحثف	"	باب المعتيرة	٢٥٧	باب ما جاء في ثلثة ايام
"	باب الرطب والتمر	"	باب المعتيرة	٢٥٨	باب ما جاء في ثلثة ايام
٢١٢	باب اكل الجمار	"	باب المعتيرة	٢٥٩	باب ما جاء في ثلثة ايام
"	باب العجوة	"	باب المعتيرة	٢٦٠	باب ما جاء في ثلثة ايام
"	باب الخمران في التمر	"	باب المعتيرة	٢٦١	باب ما جاء في ثلثة ايام
٢١٣	باب القاء	"	باب المعتيرة	٢٦٢	باب ما جاء في ثلثة ايام

الجزء الثاني عشر

كتاب بده الخلق

٢٠٠	باب ما جاء في قول الله وهو الذي
٢٠١	باب بده الخلق ششم بديده وهو
٢٠٢	باب بده الخلق
٢٠٣	باب ما جاء في سبع ارضين
٢٠٤	باب ما جاء في سبع ارضين
٢٠٥	باب صفة الشمس القمر نجسيان
٢٠٦	باب ما جاء في قوله تعالى
٢٠٧	باب ما جاء في قوله تعالى
٢٠٨	باب ما جاء في قوله تعالى
٢٠٩	باب ما جاء في قوله تعالى
٢١٠	باب ما جاء في قوله تعالى
٢١١	باب ما جاء في قوله تعالى
٢١٢	باب ما جاء في قوله تعالى
٢١٣	باب ما جاء في قوله تعالى

Marfat.com

فهرست ابواب نيسابور القاسم جلد پنجم

فهرست ابواب شيخ الاسلام

صفحة	مضمون	صفحة	مضمون	صفحة	مضمون
۲۳۹	باب لحوم الحمير الانسية	۲۳۹	باب ما جاء في صفة الجنة وانها مخلوقة	۲۳۹	الجزء الثالث والعشرون
۲۴۱	باب لكل كل ذى ناب من السباع	۲۴۱	باب با صفة البواب الجنة وقال النبي صلى الله عليه وسلم من الفق زور عني من ابواب الجنة	۲۴۱	كتاب الذبايح والصيد
۲۴۲	باب جلود الميتة	۲۴۲	باب صفة النار وما فيها	۲۴۲	باب التسمية على الصيد
۲۴۲	باب الجسد	۲۴۲	باب صفة ابليس	۲۴۲	باب صيد المعراض
۲۴۲	باب الارنب	۲۴۲	باب صفة الجحيم	۲۴۲	باب ما اصاب المعراض بعرض
۲۴۲	باب الضب	۲۴۲	باب صفة النار وما فيها	۲۴۲	باب صيد القوس
۲۴۲	باب اذا وقعت الفارسة في السمن الحامد او الذائب	۲۴۲	باب صفة ابليس	۲۴۲	باب الخذف والبنذقة
۲۴۳	باب الوشم والعلم في الصورة	۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب من اقتنى كلبا ليس بكلب صيد فاشية
۲۴۳	باب اذا اصاب قوم غنيمته فذبح بعضهم غنما او ابلا بغير امر صاحبهم لم يترك	۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب اذا اكل الكلب
۲۴۳	باب اذا ند بعير لقوم فرما بعضهم يسهم فقتله واسر ادا صلاحهم فهو جائز	۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب الصيد اذا غاب عنه يومين او ثلثة
۲۴۳	باب اكل المضطرب	۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب اذا وجد مع الصيد كلبا آخر
۲۴۳	باب سنة الاضحية	۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب ما جاء في التصيد
۲۴۳	باب قسمة الامام الاضاح بين الناس	۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب التصيد على الجبال
۲۴۳	باب الاضحية للمسافر والنساء	۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب قول الله تعالى احل لكم صيد البحر
۲۴۳	باب ما يشتهي من اللحم يوم النحر	۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب اكل الجراد
۲۴۳	باب من قال الاضحية يوم النحر	۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب آنية العجوس والميتة
۲۴۳	باب الاضحية بالمنحر	۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب التسمية على الذبيحة ومن ترك متعمدا
۲۴۳	باب في اضحية النبي صلى الله عليه وسلم بلكشيين اقرنين ويذكر سمينين	۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب ما ذبح على النصب والاصنام
۲۴۳	باب قول النبي صلى الله عليه وسلم لا بى برودة صح بالجدع من المعز	۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب قول النبي صلى الله عليه وسلم فليذبح على اسم الله
۲۴۳	باب من ذبح الاضاحى بيده	۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب ما انهر الدم من القصب المروى والحديد
۲۴۳	باب من ذبح ضحية غيره	۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب ذبيحة المرأة والامة
۲۴۳	باب الذبح بعد الصلوة	۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب لا يذكى بالسن والعظم والظفر
۲۴۳	باب من ذبح قبل الصلوة اعاده	۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب ذبيحة الاعراب ونحوهم
۲۴۳	باب وضع القدم على صفح الذبيحة	۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب ذبيحة اهل الكتاب ونحوها من اهل الحرب وغيرهم
		۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب ما ند من البهائم فهو بمنزلة الوحش
		۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب النحر والذبح
		۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب ما يكره من المثلة والمصبورة والمجتمعة
		۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب لحم الدجاج
		۲۴۳	باب صفة الجحيم	۲۴۳	باب لحوم الخيل

Marfat.com

فهرست ابواب شرح الاسرار

فهرست ابواب تيسير القاسر من جلد پنجم

صفحة	مضمون	صفحة	مضمون
۲۲۲	باب قول الله عز وجل ولقد ارسلنا نوحا الى قومه	۲۵۱	باب التكبير عند الذبح
۲۲۰	باب قول الله عز وجل وان الياس من الرسلين اذ قال لقومه الاستغفون الله فويل للذين كفروا	۲۵۰	باب اذا بعث بهدية ليدبر لوليهم عليه شئ
۲۲۲	باب ذكر ادريس	۲۵۳	باب ما يؤكل من لحوم الاضاح وما يتزود منها
۲۲۴	باب قول الله عز وجل والى عاد اخاهم هوذا	۲۵۲	كتاب الاشربة
۲۲۲	باب قصة ياجوج ماجوج وقول الله تبارك وتعالى ان ياجوج وما جوج مفدة في الارض	۲۵۱	باب الخمر من العنب
۲۲۰	باب قول الله تعالى واتخذ الله ابراهيم خليلا وقوله ان ابراهيم كان امية قانتا لله وقوله حبل ذكره ان ابراهيم لاواه حليم	۲۵۰	باب نزل تحريم الخمر وهي من البسر والتمر
۲۲۰	باب يزرعون النملان في المشي	۲۵۵	باب الخمر من العسل
	تتم فهرست شرح الاسرار	۲۵۴	باب ما جاء في ان الخمر ما خامر العقل من الشراب
	بعون الله الملك العالم	۲۵۳	باب ما جاء فيمن يستحل الخمر ويسميها بغير اسمها
	واخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيدنا محمد وآله	۲۵۲	باب الاغتياذ في الاوعية والتورم
	على سؤد والنور به اجمعين	۲۵۱	باب ترخيص النبي صلى الله عليه وسلم في الاوعية والظروف بعد النهي
		۲۵۰	باب نقيع التمر والمر يشكر
		۲۴۸	باب الباذق ومن شوي عن كل مسكر من الاشربة
		۲۴۷	باب من شرب الخمر وان لا يجلد بالبسر والتمر اذا كان مسكرا
		۲۴۶	باب شرب البسرين
		۲۴۵	باب استعملت في الماء
		۲۴۴	باب شرب اللبن بالنساء
		۲۴۳	باب شرب السلواء والعسل
		۲۴۲	باب اشربة قانما
		۲۴۱	باب من شرب وهو واقف على بعيره
		۲۴۰	باب الايمن فالايمن في الشرب
		۲۳۹	باب هل يستاذن الرجل من شرب بيمينه في الشرب
		۲۳۸	باب الكرع في الخوض
		۲۳۷	باب خدمة الصغار الكبار
		۲۳۶	باب تفضيل من يصرع من الريح
		۲۳۵	باب تفضيل من ذهب بصرة
		۲۳۴	باب عيادة النساء الرجال
		۲۳۳	باب عيادة العبيان
		۲۳۲	باب عيادة الاعراب
		۲۳۱	باب عيادة المشرك
		۲۳۰	باب اذا عاد مريضا فحضرت الصلوة فعلى بهم جماعة
		۲۲۹	باب وضع اليد على المريض
		۲۲۸	باب ما يقال للمريض وما يجيب
		۲۲۷	باب عيادة المريض الكبار وما شيا وجعل على الحمار
		۲۲۶	باب قول المريض اني وجع او وارضاه او اشتدني الوجع
		۲۲۵	باب قول المريض قوموا عني
		۲۲۴	باب من ذهب بالصبي المريض ليدعي له
		۲۲۳	باب تمنع المريض الموت
		۲۲۲	باب تغطية الانام
		۲۲۱	باب اختناث الاسقية
		۲۲۰	باب الشرب من في السماء
		۲۱۹	باب التنف في الاناء
		۲۱۸	باب الشرب بفسلين او ثلاثة
		۲۱۷	باب الشرب في آنية الذهب
		۲۱۶	باب آنية الفضة
		۲۱۵	باب الشرب في الاقداح
		۲۱۴	باب الشرب من قدر النبي صلى الله عليه وسلم وآنيته
		۲۱۳	باب شرب البركة والماء المبارك
		۲۱۲	كتاب الطب
		۲۱۱	باب ما جاء في كفارة المرض
		۲۱۰	باب شدة المرض
		۲۰۹	باب اشتد الناس بلاء الانبياء ثم الاول فالاول
		۲۰۸	باب وجوب عيادة المريض
		۲۰۷	باب عيادة المعنى عليه
		۲۰۶	باب فضل من يصرع من الريح
		۲۰۵	باب فضل من ذهب بصرة
		۲۰۴	باب عيادة النساء الرجال
		۲۰۳	باب عيادة العبيان
		۲۰۲	باب عيادة الاعراب
		۲۰۱	باب عيادة المشرك
		۲۰۰	باب اذا عاد مريضا فحضرت الصلوة فعلى بهم جماعة
		۱۹۹	باب وضع اليد على المريض
		۱۹۸	باب ما يقال للمريض وما يجيب
		۱۹۷	باب عيادة المريض الكبار وما شيا وجعل على الحمار
		۱۹۶	باب قول المريض اني وجع او وارضاه او اشتدني الوجع
		۱۹۵	باب قول المريض قوموا عني
		۱۹۴	باب من ذهب بالصبي المريض ليدعي له
		۱۹۳	باب تمنع المريض الموت

٤
 كتاب أبي القاسم في جلد ينجو

صفحة	مضمون	صفحة	مضمون	صفحة	مضمون
٢٨٠	باب دعاء العائد للمريض	٢٩١	باب ما يذكر في الطاعون	٣٠٩	باب قول الله تعالى قل من حذر توبه الله
٢٨١	باب وضوء العائد للمريض	٢٩٣	باب اجر الصابر في الطاعون	٣١٠	باب من خرج لعمارة
٢٨٢	باب من دعا برفع الوباء والحشي	٢٩٣	باب الرقي بالقرآن والمعوذات	٣١٠	باب من جاز من غير خيلاء
٢٨٣	باب ما انزل الله داء الانزل له شفاء	٢٩٤	باب الرقي بفاتحة الكتاب	٣١١	باب التشمير في الثياب
٢٨٤	باب هل يداوى الرجل المرأة والمرأة الرجل	٢٩٥	باب الشرط في الرقية بقطيع من الغنم	٣١١	باب ما اسفل من السبعين في
٢٨٥	باب الشفاء في ثلث	٢٩٦	باب رقية العين	٣١٢	باب من خرج توبه من العمارة
٢٨٦	باب الدواء بالعسل	٢٩٦	باب رقية الحية والعقرب	٣١٢	باب الازار المسماة
٢٨٧	باب لدواء باللبان الابل	٢٩٧	باب رقية الحية والعقرب	٣١٣	باب الازار المسماة
٢٨٨	باب لدواء بابول الابل	٢٩٨	باب رقية الحية والعقرب	٣١٣	باب الازار المسماة
٢٨٩	باب الحية السوداء	٢٩٩	باب رقية النبي صلى الله عليه وسلم	٣١٤	باب الازار المسماة
٢٩٠	باب لتبينة للمريض	٢٩٩	باب النفث في الرقية	٣١٤	باب جيب قميص من عند
٢٩١	باب السخوط	٢٩٩	باب مسح الراقي العجم بيدة اليمنى	٣١٥	باب صدر وغبرة
٢٩٢	باب لسقوط بالقسط الهندي والبحري	٢٩٩	باب المرأة ترقى الرجل	٣١٥	باب من لبس حبة عذبة
٢٩٣	باب سائمة يحجم	٢٩٩	باب من لم يرق	٣١٥	باب لبس حبة السمرة في
٢٩٤	باب الحجم في السفر والحرام	٢٩٩	باب الطيرة	٣١٥	باب لبقاء وفروج حريم
٢٩٥	باب الحجامه من الداء	٢٩٩	باب الفأل	٣١٥	باب البورانس
٢٩٦	باب الحجامه على الراس	٢٩٩	باب لا هامة ولا صفر	٣١٥	باب السراويل
٢٩٧	باب الحجم من الشقيقة والصداع	٢٩٩	باب الكمانه	٣١٥	باب في العائم
٢٩٨	باب الحلق من الاذى	٢٩٩	باب السحر	٣١٥	باب التفتع
٢٩٩	باب من اكتوى أو كوى غيره	٢٩٩	باب لشركه والسحر من الموبقات	٣١٥	باب المغفر
٣٠٠	باب الاتمد والحل من الرمذ	٢٩٩	باب هل يستخرج السحر	٣١٥	باب المبرود والحبرة والسيلة
٣٠١	باب الحزام	٢٩٩	باب السحر	٣١٥	باب الاسية والحماض
٣٠٢	باب الصن شفاء للعين	٢٩٩	باب ان من السحر	٣١٥	باب اشتغال السماء
٣٠٣	باب اللدود	٢٩٩	باب الدواء بالجمرة للسحر	٣١٥	باب الاحتباء في ثوب واحد
٣٠٤	باب العذرة	٢٩٩	باب لا هامة	٣١٥	باب الخبيصة السوداء
٣٠٥	باب دواء المبطون	٢٩٩	باب لا عدوى	٣١٥	باب الثياب الخفيفة
٣٠٦	باب لا صفر وهو داء ياخذ البطن	٢٩٩	باب ما يذكر في ستم النبي صلى الله عليه وسلم	٣١٥	باب الازار المسماة
٣٠٧	باب ذات الجنب	٢٩٩	باب شرب السم والدواء به	٣١٥	باب الازار المسماة
٣٠٨	باب حرق الحصيد بسدبه الدم	٢٩٩	باب اللبان الاتن	٣١٥	باب الازار المسماة
٣٠٩	باب الحشي من فيرجهم	٢٩٩	باب ذا وقع الذباب في الاناء	٣١٥	باب الازار المسماة
٣١٠	باب من خرج من ارض لا تلامه	٢٩٩	كتاب اللباس	٣١٥	باب ما يخص للرجال من الحريم

فهرست ابواب تیسرا لقاری جلد پنجم

صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون
۳۲۸	باب خروج النساء	۳۲۲	باب اخراج المتشبهين بالنساء	۳۲۸	باب خروج النساء
۳۲۹	باب لا تدخل المرأة بيتا فيها صورة		من البيوت	۳۲۹	باب لا تدخل المرأة بيتا فيها صورة
۳۳۰	باب من لعن المصوم	۳۲۳	باب فصل الشارب	۳۳۰	باب من لعن المصوم
۳۳۱	باب من صور صورة كلت يوم القيمة		باب تقليم الاظفار	۳۳۱	باب من صور صورة كلت يوم القيمة
۳۳۲	باب لا ينفخ فيه الروح وليس بنافخ		باب اعطاء اللحن	۳۳۲	باب لا ينفخ فيه الروح وليس بنافخ
۳۳۳	باب الارثاق على الدابة	۳۳۳	باب ما يذكر في الشيب	۳۳۳	باب الارثاق على الدابة
۳۳۴	باب الثلاثة على الدابة	۳۳۴	باب الخشاب	۳۳۴	باب الثلاثة على الدابة
۳۳۵	باب حمل صاحب الدابة غيره لا بين يديه		باب الجعد	۳۳۵	باب حمل صاحب الدابة غيره لا بين يديه
۳۳۶	باب ارداد الرجل خلف الرجل	۳۳۴	باب التلبيد	۳۳۶	باب ارداد الرجل خلف الرجل
۳۳۷	باب ارداد المرأة خلف الرجل في محرم	۳۳۸	باب الضرق	۳۳۷	باب ارداد المرأة خلف الرجل في محرم
۳۳۸	باب الاستلقاء ووضع الرجل على الاخرى		باب الذوائب	۳۳۸	باب الاستلقاء ووضع الرجل على الاخرى
	كتاب الادب	۳۳۹	باب الفزع		كتاب الادب
۳۳۹	باب البر والصلة	۳۴۰	باب تطيب المرأة زوجها	۳۳۹	باب البر والصلة
۳۴۰	باب من احق الناس بحسن الصحبة		باب الطيب في الرأس والجمجمة	۳۴۰	باب من احق الناس بحسن الصحبة
۳۴۱	باب لا يجاهد الا باذن الامير		باب الاستسقاء	۳۴۱	باب لا يجاهد الا باذن الامير
۳۴۲	باب لا يسب الرجل والديه		باب ترجيل العائض من زوجها	۳۴۲	باب لا يسب الرجل والديه
۳۴۳	باب جارية دعاء من بر والديه		باب ترجيل النجس والنجس	۳۴۳	باب جارية دعاء من بر والديه
۳۴۴	باب عقوق الوالدين من الكبار		باب ما يذكر في النساء	۳۴۴	باب عقوق الوالدين من الكبار
۳۴۵	باب صلة الوالد الكافر	۳۵۱	باب ما يستحب من تطيب	۳۴۵	باب صلة الوالد الكافر
۳۴۶	باب صلة المرأة آتماها ولها زوجها		باب من لم يرد الطيب	۳۴۶	باب صلة المرأة آتماها ولها زوجها
۳۴۷	باب صلة الاخر المشترك		باب التمسيرة	۳۴۷	باب صلة الاخر المشترك
۳۴۸	باب فضل صلة الرحم		باب المتفكرات الحسنة	۳۴۸	باب فضل صلة الرحم
۳۴۹	باب ثم القاطع	۳۵۲	باب الوصل في الشعر	۳۴۹	باب ثم القاطع
۳۵۰	باب من بسط له في الرزق بصلة الرحم	۳۵۳	باب المتكلمات	۳۵۰	باب من بسط له في الرزق بصلة الرحم
۳۵۱	باب من وصل وصل الله	۳۵۴	باب الموصلة	۳۵۱	باب من وصل وصل الله
۳۵۲	باب بئس الرجل من لم يزل يذم حتى يذم نفسه		باب الواثمة	۳۵۲	باب بئس الرجل من لم يزل يذم حتى يذم نفسه
۳۵۳	باب ليس لو اصل بالمكاف	۳۵۵	باب الاستوسمة	۳۵۳	باب ليس لو اصل بالمكاف
۳۵۴	باب من وصل رحمه في الشرك		باب التصاوير	۳۵۴	باب من وصل رحمه في الشرك
۳۵۵	باب من ترك صبية غير حتى تلعب به		باب عذاب المصورين يوم القيمة	۳۵۵	باب من ترك صبية غير حتى تلعب به
۳۵۶	باب رحمة الولد وتقبيله ومعاذته	۳۵۶	باب فضل الصور	۳۵۶	باب رحمة الولد وتقبيله ومعاذته
۳۵۷	باب جعل الله الرحمة في مائة جزء		باب ما فرغ من التصاوير	۳۵۷	باب جعل الله الرحمة في مائة جزء
		۳۵۷	باب من ترك القعود على الصور		
		۳۵۸	باب كراهية الصلوة في التصاوير		

فهرست ابواب تيسير لقارى حبلدینچر

صفحه	مضمون	صفحه	مضمون	صفحه	مضمون
۳۷۲	باب قتل الولد خشية ان ياكل معه	۳۸۶	باب ما ينهى من السبا واللعن	۳۰۰	باب التبس والضحك
۳۷۳	باب وضع الصبي على الفخذ	۳۸۷	باب ما يجوز من ذكر الناس	۳۰۱	باب قول الله تعالى
۳۷۴	باب حسن العهد من الايمان	۳۸۸	باب الغيبة وقول الله تعالى لا يغتب بعضكم بعضا	۳۰۲	آمنوا اتقوا الله عاونوا
۳۷۵	باب فضل من يعول يتيماً	۳۸۹	باب قول النبي صلى الله عليه وسلم	۳۰۳	مع الصادقين
۳۷۶	باب الساعي على الائمة	۳۹۰	باب ما يجوز من اغتيا ب أهل الفساد والرئيب	۳۰۴	باب سب القدي
۳۷۷	باب رحمة الناس واليهام	۳۹۱	باب القيمة من الكباثر	۳۰۵	باب الصبر والامانة
۳۷۸	باب الوصاة بالجار	۳۹۲	باب ما يكره من النية	۳۰۶	باب سب من سب به الناس بالعتاب
۳۷۹	باب اثم من لا يامن جاره بوائقه	۳۹۳	باب قول الله اعلى واجتنبوا قول الزور	۳۰۷	باب سب من كفر اخاه بالغير
۳۸۰	باب لا تحرقن جارة بجارتها	۳۹۴	باب ما قيل في ذى الوجدان	۳۰۸	باب ما قال
۳۸۱	باب من كان يؤمن بالله واليوم الآخر فلا يؤذ جاره	۳۹۵	باب من امر صاحبه بما يقال فيه	۳۰۹	باب سب من لم ير الله من
۳۸۲	باب حق الجوار في قرب الابواب	۳۹۶	باب ما يكره من التماس	۳۱۰	باب ذكركم متواكفاً او جارك
۳۸۳	باب كل معروف صدقة	۳۹۷	باب من اتقى عزراخيه بما يعلم	۳۱۱	باب ما يجوز من التماس
۳۸۴	باب طيب الكلام	۳۹۸	باب قول الله تعالى ان الله يامر بالعدل والاحسان الآية	۳۱۲	باب ما يكره من التماس
۳۸۵	باب الرفق في الامر كله	۳۹۹	باب ما يكره من التماس والدين	۳۱۳	باب سب ما لا يستحق
۳۸۶	باب تعاون المؤمنين بعضهم بعضاً	۴۰۰	باب قوله يا ايها الذين آمنوا اجتنبوا	۳۱۴	باب اللذين
۳۸۷	تقرأ الجزء الرابع والعشرون	۴۰۱	لثمن من الظن الآية	۳۱۵	باب سب قول النبي صلى الله عليه وسلم
۳۸۸	الجزء الخامس والعشرون	۴۰۲	باب ما يكره من الظن	۳۱۶	باب سب قول النبي صلى الله عليه وسلم
۳۸۹	باب لم يكن النبي صلى الله عليه وسلم فاحشاً ولا متفحشاً	۴۰۳	باب سب من سب من عجز	۳۱۷	باب سب الايضاط الى الناس
۳۹۰	باب حسن الخلق والسجاء وبكورة	۴۰۴	باب سب من سب من عجز	۳۱۸	باب سب الايضاط الى الناس
۳۹۱	من البخل	۴۰۵	باب ما يكره من الظن	۳۱۹	باب سب الايضاط الى الناس
۳۹۲	باب كيف يكون الرجل في اهله	۴۰۶	باب سب من سب من عجز	۳۲۰	باب سب الايضاط الى الناس
۳۹۳	باب المقة من الله	۴۰۷	باب ما يكره من الظن	۳۲۱	باب سب الايضاط الى الناس
۳۹۴	باب الحب في الله	۴۰۸	باب ما يكره من الظن	۳۲۲	باب سب الايضاط الى الناس
۳۹۵	باب قوله تعالى يا ايها الذين آمنوا لا يسخر قوم من قوم عسى ان يكونوا خيراً منهم الى قوله فان ذلك هم الظالمون	۴۰۹	باب ما يكره من الظن	۳۲۳	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۱۰	باب ما يكره من الظن	۳۲۴	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۱۱	باب ما يكره من الظن	۳۲۵	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۱۲	باب ما يكره من الظن	۳۲۶	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۱۳	باب ما يكره من الظن	۳۲۷	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۱۴	باب ما يكره من الظن	۳۲۸	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۱۵	باب ما يكره من الظن	۳۲۹	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۱۶	باب ما يكره من الظن	۳۳۰	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۱۷	باب ما يكره من الظن	۳۳۱	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۱۸	باب ما يكره من الظن	۳۳۲	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۱۹	باب ما يكره من الظن	۳۳۳	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۲۰	باب ما يكره من الظن	۳۳۴	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۲۱	باب ما يكره من الظن	۳۳۵	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۲۲	باب ما يكره من الظن	۳۳۶	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۲۳	باب ما يكره من الظن	۳۳۷	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۲۴	باب ما يكره من الظن	۳۳۸	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۲۵	باب ما يكره من الظن	۳۳۹	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۲۶	باب ما يكره من الظن	۳۴۰	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۲۷	باب ما يكره من الظن	۳۴۱	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۲۸	باب ما يكره من الظن	۳۴۲	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۲۹	باب ما يكره من الظن	۳۴۳	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۳۰	باب ما يكره من الظن	۳۴۴	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۳۱	باب ما يكره من الظن	۳۴۵	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۳۲	باب ما يكره من الظن	۳۴۶	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۳۳	باب ما يكره من الظن	۳۴۷	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۳۴	باب ما يكره من الظن	۳۴۸	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۳۵	باب ما يكره من الظن	۳۴۹	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۳۶	باب ما يكره من الظن	۳۵۰	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۳۷	باب ما يكره من الظن	۳۵۱	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۳۸	باب ما يكره من الظن	۳۵۲	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۳۹	باب ما يكره من الظن	۳۵۳	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۴۰	باب ما يكره من الظن	۳۵۴	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۴۱	باب ما يكره من الظن	۳۵۵	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۴۲	باب ما يكره من الظن	۳۵۶	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۴۳	باب ما يكره من الظن	۳۵۷	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۴۴	باب ما يكره من الظن	۳۵۸	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۴۵	باب ما يكره من الظن	۳۵۹	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۴۶	باب ما يكره من الظن	۳۶۰	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۴۷	باب ما يكره من الظن	۳۶۱	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۴۸	باب ما يكره من الظن	۳۶۲	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۴۹	باب ما يكره من الظن	۳۶۳	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۵۰	باب ما يكره من الظن	۳۶۴	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۵۱	باب ما يكره من الظن	۳۶۵	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۵۲	باب ما يكره من الظن	۳۶۶	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۵۳	باب ما يكره من الظن	۳۶۷	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۵۴	باب ما يكره من الظن	۳۶۸	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۵۵	باب ما يكره من الظن	۳۶۹	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۵۶	باب ما يكره من الظن	۳۷۰	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۵۷	باب ما يكره من الظن	۳۷۱	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۵۸	باب ما يكره من الظن	۳۷۲	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۵۹	باب ما يكره من الظن	۳۷۳	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۶۰	باب ما يكره من الظن	۳۷۴	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۶۱	باب ما يكره من الظن	۳۷۵	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۶۲	باب ما يكره من الظن	۳۷۶	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۶۳	باب ما يكره من الظن	۳۷۷	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۶۴	باب ما يكره من الظن	۳۷۸	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۶۵	باب ما يكره من الظن	۳۷۹	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۶۶	باب ما يكره من الظن	۳۸۰	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۶۷	باب ما يكره من الظن	۳۸۱	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۶۸	باب ما يكره من الظن	۳۸۲	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۶۹	باب ما يكره من الظن	۳۸۳	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۷۰	باب ما يكره من الظن	۳۸۴	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۷۱	باب ما يكره من الظن	۳۸۵	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۷۲	باب ما يكره من الظن	۳۸۶	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۷۳	باب ما يكره من الظن	۳۸۷	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۷۴	باب ما يكره من الظن	۳۸۸	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۷۵	باب ما يكره من الظن	۳۸۹	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۷۶	باب ما يكره من الظن	۳۹۰	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۷۷	باب ما يكره من الظن	۳۹۱	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۷۸	باب ما يكره من الظن	۳۹۲	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۷۹	باب ما يكره من الظن	۳۹۳	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۸۰	باب ما يكره من الظن	۳۹۴	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۸۱	باب ما يكره من الظن	۳۹۵	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۸۲	باب ما يكره من الظن	۳۹۶	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۸۳	باب ما يكره من الظن	۳۹۷	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۸۴	باب ما يكره من الظن	۳۹۸	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۸۵	باب ما يكره من الظن	۳۹۹	باب سب الايضاط الى الناس
		۴۸۶	باب ما يكره من الظن	۴۰۰	باب سب الايضاط الى الناس

فہرست البواب تیسرا القاری جلد پنجم

صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون	صفحہ	مضمون
۲۴۱	باب قول الضیف لصاحبہ لا آکل حی تاكل	۲۴۳	باب الكنية للصبي وقبل ان يولد للرجل	۲۴۱	باب اخشاء السلام
۲۴۲	باب انكرام الكبير ويبدأ الأكبر بالكلية	۲۴۵	باب التكني بالي تراب وان كانت له كنية اخرى	۲۴۲	باب السلام للمعرفة وغير المعرفة
۲۴۳	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۴۵	باب الغض الاسماء الى الله	۲۴۱	باب آية الحجاب
۲۴۴	باب قول النبي صلى الله عليه وسلم	۲۴۸	باب كنية المشرك	۲۴۱	باب الاستئذان من أجل البصر
۲۴۵	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۴۹	باب المعاريض مندوحة عن الكذب	۲۴۲	باب نرى الجوارح
۲۴۶	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۵۰	باب قول الرجل للشئ ليس بشئ	۲۴۲	باب التسليم والاستئذان ثلاثا
۲۴۷	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۵۱	باب رفع البصر الى السماء	۲۴۳	باب اذا ادعى الرجل فجاء هل يستأذن
۲۴۸	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۵۱	باب من نكث العود بين الماء والطين	۲۴۳	باب التسليم على الصبيان
۲۴۹	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۵۱	باب قول الرجل يئس الشئ بيده في الارض	۲۴۳	باب تسليم الرجال على النساء والرجال على الرجال
۲۵۰	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۵۱	باب التكبير والتبجيل عند التعجب	۲۴۳	باب اذا قال من ذاق قال انا
۲۵۱	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۵۳	باب النهي عن الخذف	۲۴۵	باب من رد السلام فقال عليك السلام
۲۵۲	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۵۳	باب الحمد للعاطس	۲۴۵	باب اذا قال فلان يقرئك السلام
۲۵۳	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۵۴	باب تسميت العاطس اذا حمد الله	۲۴۶	باب التسليم في مجلس فيه اخلاط من المسلمين والمشركين
۲۵۴	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۵۴	باب ما يستحب من العطاس وما يكره من التثائب	۲۴۶	باب من لم يسلم على من اقرن ذنباً
۲۵۵	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۵۵	باب اذا عطس كيف يشمت	۲۴۸	باب كيف يرد على اهل الذمة السلام
۲۵۶	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۵۵	باب لا يشمت العاطس ذالمحمد الله	۲۴۸	باب من نظرت في كتاب من يجدد على المسلمين ليستبين امره
۲۵۷	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۵۵	باب اذا تشاءب فليضع يده على فيه	۲۴۹	باب كيف يكتب الكتاب لاهل الكتاب
۲۵۸	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۵۵	باب كتاب الاستئذان	۲۴۹	باب بمن يبذل في الكتاب
۲۵۹	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۵۵	باب بدء السلام	۲۴۹	باب قول النبي صلى الله عليه وسلم
۲۶۰	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۵۵	باب قول الله تعالى يا ايها الذين آمنوا لا تدخلوا بيوتنا غير بيوتكم الى قوله وما تكمون	۲۴۹	باب قول الرجل فدك ابى واخى
۲۶۱	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۵۵	باب السلام اسم من اسماء الله تعالى	۲۴۹	باب قول الرجل جعلني الله فداك
۲۶۲	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۵۵	باب تسليم القليل على الكثير	۲۴۹	باب احب الاسماء الى الله
۲۶۳	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۵۵	باب تسليم الماشي	۲۴۹	باب قول النبي صلى الله عليه وسلم
۲۶۴	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۵۵	باب تسليم الماشي على القاعد	۲۴۹	باب لا تكثره ابنتك
۲۶۵	باب ما يكره ان يكون الغالب على الانسان	۲۵۵	باب تسليم الصغير على الكبير	۲۴۹	باب اسم حزن

تم الجزء الخامس والعشرون من تيسير القاري جلد پنجم

النکاح

در هر کس که در اصل نعت یعنی وطن است و اطلاق آن بر ترویج از آنکه سبب وطنی است یعنی از قبیل الطلاق
 سبب است همان نظر است قول امام اجل اینچنینکه فرموده حقیقت در وطن است و مجاز است
 در عقد و قبی گویند حقیقت در عقد است و مجاز است در وطنی زجاج گوید در کلام عرب ببرد و معنی موضوع است
 و باین فاکل از معنی قضا که است از شرک است و در هر دو معنی فراگفته عرب میگوید زجاج المرأة یعنی نون و کاف کنایت از فرج زن است
 بستر الله الرحمن الرحیم باب الترتیب فی النکاح لقوله تعالی فانکحوا ما طاب لکم من النساء الایه
 این باب در بیان ترتیب دادن در عقد نکاح است و استلال کرده برین مطلب باین آیه کریمه یعنی در بیان وجه استلال
 گفته اند که انکحوا البیضا که مراد از آن شده داخل درجات آن مذکور است پس ثبوت شد باین ترتیب فرج که پوشیده ماند
 که سوق کلام در جمع و تعدد متکورات است و امر متعلق باین معنی است و مقتضای این امر اباحت تعدد ازواج است
 کافی قول او اذا حلتم فاصطادوا کذا قبیل فتدبر حدیثا سعید بن ابی مریم قال اخبرنا محمد بن جعفر قال
 اخبرنا حمید بن ابی حمید الطویل ان سمع انس بن مالک رضی الله عنه یقول جاء تکلفه رهط
 الی بیوت ازواج النبی صلی الله علیه و سلم کیف الش بن مالک آمدند سه نفر بسوی خانهای زنان
 همیشه خدا رهط اسم جمع است. انده قوم اطلاق آن از سه تانه و منادات نیست در میان
 این هر دو ایسا چون عن عبادة النبی صلی الله علیه و سلم ما لیکم می پرسند از ازواج مطهرات عبادت
 پیغمبر خدا در هر سه سید بن سید از روایت عبد الرزاق آمده که این سه نفر علی بن ابی طالب و عبد الله بن عمر و بن عباس
 و عثمان بن مطلق اند رضی الله عنهم فلما اخبروا کانهم تقالوا هاپس هر گاه فرود شده چنانست که اینها
 قلیل پیدا شدند عبادت آنحضرت را فقا لواله و این سخن من النبی صلی الله علیه و سلم پس گفتند و کجایم
 مایان از پیغمبر خدا که برابر می داریم با آنحضرت قد غفر له ما تقدمه من ذنبه و ما تاخر. بتحقیق بجهت شده است مرا آنحضرت
 را چیزی که مقدم است از گناه او و آنچه تاخر است یعنی وی صلی الله علیه و سلم تشریف یافته است باین شرف حاجت
 جدد و ریاضت ندارد قال احد هو اما انانی اصله اللیل ابد گفت کی از اینجا اما من پس بدست که من
 نماز میکنم شب هم شب گفته اند ابد قید شب است یعنی تمام شب اگر قید اصلا باشد معنی تمام عمر نیز درست خواهد بود
 و چنانچه در قرآن دیگر این معنی ملحوظ است و قال اخر انما اصوم الدهر و الا فطر و گفت دیگری من
 همه عمر و افطار نمیکنم و قال اخر انما اعتزل النساء فراد انزوج ابد گفت دیگری من کلا میخورم از زنان
 و تزوج نمیکنم و اما هیچ تعریفی از شرح یافته تشکر قابل اول کیت و ثانی و ثالث کدام نیز بود اختیار هر کس یک عبادت است
 و التزم آن چلک است فحما رسول الله صلی الله علیه و سلم و قال انتم الذین قلتم پس آمد رسول خدا
 پس گفت شما اینها که گفته اند که او که اچنان و چنان اما والله انی لا خشاکم لله و اتقا حمله آگاه باشید بخدا که من
 ترسیده و ترسیده شایم یعنی خدا را و پر عزیز گارترین شایم خدا را یعنی با کله حق جل و علا شانه گناهان اول و آخر را بختی
 از شما پیشتر می ترسم از غضب و الا ابالیت خدا و مقتضای این حال آنست که بدو جهد در طاعت و عبادت زیاد بر زمینم

از آیه الذکر من الامم و علی بن ابیطالب
 مع لقا لواله و ابی حمید بن ابی حمید
 مع انا اصوم الدهر و ابی حمید بن ابی حمید
 من الطبع و ابی حمید بن ابی حمید
 الساری شرح صحیح النکاح
 الی غیر ذلک و ابی حمید بن ابی حمید

الجزء الثاني عشر شرح الایه

کتاب الجهاد

منه یعنی سیم و تشدید نون یعنی قوت و گفته اند
 که آن تعریف است یعنی گفته ظاهر آنست که هر
 نیز خالی از انجام بدنها شد چنانچه کما است
 کرده شده که حسن بصری و یار شعیب و غیر
 شد در مجلس عمر بن حبیبه را پس گفت این
 همیره ایشان را که امیر المؤمنین علیه السلام
 بمن در کار با آن چنانکه میداند پس گفت
 شعبی اصلاح کنند ای تعالی امیر را از
 است و گناه و بدی بر او است پس گفت
 حسن اگر بر آئی از فراخی گوشت خود بسوی
 تنگی قریب و پس تحقیق سخات میدهد ترا
 خدای تعالی ان امیر و سخات نمیدهد
 امیر ترا از ندای تعالی باب البیعة
 فی الحس علی ان کایفم ان کسبت مسلمانان
 با آنحضرت در ایام جنگ بمرین عهد که نگریزند
 و ثابت قدم مانند نزد کارزار و قال بعضهم
 علی الملک و گفته اند بعضی روایت که بیعت
 بر مردن بود اختیار است از مولف حماد
 اول را و اشارت است باینکه ثانی که قول
 بعضی است و ثانی است در مسج روایت
 خلاف در لفظ است نه در معنی به موت
 مقصود نباشد در بیعت بلکه مقصود اتمام
 عدم فرار است منجر بجهت گردد با مگر در
 و استلال که در بودن بیعت بر سخات و عدم

فاز لقول الله عز وجل
 قدر رضی الله عنهما
 از بیای بعضی از سخات
 نیز بر این فرموده خدا
 تا آخر آیه که ترجمه اش
 نیست بر این تحقیق
 شد خدا از مسلمانان
 و قیامت میکردند ترا
 نیز در وقت موی و پوس
 دانست خدا چیز دیگر در
 دعای ایشان بود
 اخلاص و شکر است
 نازل که اینها را بگویند
 نفس بر سخات برایشان بود
 جنگ و ذلالت و در دور
 بیعت بر موی و پوس بود
 کلام بر خدا از ایشان بود
 از بیعت با ایشان بود
 بن سید محمد بن ابی حمید

در کتاب النکاح... حضرت علی بن ابی طالب... و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث...

حضرت علی بن ابی طالب... و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث...

از باب اویت... و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث...

و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث...

در کتاب النکاح... و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث...

بخش الثانی غشیخ الاسلام

کتاب النکاح

از اختلاف... و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث...

و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث... و تفسیر این حدیث...

کتاب الرجال

۲۳

کتاب الجهاد

فرمود آن گوشت بچیره مدتهاست و اما که بریره بدیده است **باب** لا یلزوم اکثر من ربع
 در بیان آنکه در اینست که زیاد بر چهار زود که در بقوله تعالی متنی و ثلاث و رباع و قال علی بن الحسین
 یعنی متنی او ثلاث و رباع گفته است علی بن حسین رضی الله عنهما و آن امام زین العابدین است که او درین
 آیت معنی او است پس کسی که یعنی مجموع گفته دو و سه و چهار که نه میشود باطل است و او معنی تنویح است و قوله جل جلاله
 اولی اخصه چنانکه در قول خدا در وصف اخصه ملائکه متنی ثلاث و رباع یعنی متنی او ثلاث او رباع و مراد آنست که متنی
 او ثلاث او رباع یا عطف است و او بر حال مقدر و تقدیر کلام این است فاکتوا ما طاب لکم من النساء منی و کتوا
 ما طاب لکم من النساء ثلاث و کتوا ما طاب لکم من النساء رباع نقل کرده شده از شخصی و ابن ابی لیلی در فتح الباری که بهترین
 استبرز فقه که تجزیه زنی میکند این آیت که فقیر امام زین العابدین امام معصوم ایشانست و خوارج هر زنی تجزیه کرده
 این آیت از آنکه متنی و ثلاث و رباع مدلول است از حد که در عرب اگر مرد این بود که واقف و خواجه فحیده اندیشه
 صحیح نه و هر زنی میگفتند و اصحاب باین عبارت متنی و ثلاث و رباع نبود و آنکه واقف گویند که آنحضرت در وقتی که فوت کرد
 نه زن داشت و اما اربع آنحضرت باید که او را و الا هیچکس از صحابه درین امر اتیان آنحضرت نکرده و بحديث صحیح ثابت
 شده که خیلان بن سلمه و اخی که مسلمان شده ده زن داشت آنحضرت فرمود که چهار زن ازین میان اختیار کن و باقی
 را جدا کن و نیز معلوم شده که در مطا از زواج آنحضرت را چند چیز خاصه بود یکی همین زیاد بر چهار زن و دیگر
 تزوج بجز صدق دیگر حرام بود و آن زمان آنحضرت بعد از آن حضرت بر مسلمانان و جز آن حدیثنا محمد قال
 اخبرني عبد الله بن هشام عن ابيه عن عايشة رضي الله عنها وان خفتم ان تقسطوا في اليتامى قال قلت عروة بن
 هشام انه عايشة در تفسير این آیت و در روایت ابی ذر قال واقع شده اليتيمه تكون عند الرجل وهو ييها
 فيتزوجهما على مالها يتيمة می بود و مردی و حال آنکه وی ولی آن یتیمه است پس تزوج میکرد برای خود نظر بر مال
 او و گیتی صحبتها و الا بعد از آن مالها و بدید و صحبت او را و عدالت نمیکرد و مال او را نیز زود به ما طاب لکم
 النساء معی است پس حکم آمد که تزوج کند آنرا که خوش آید و او را از زنان سوا می بیند و ثلاث و رباع
باب و اعمانكم اللات ان صمدت در بیان این قول خداست و یحرم من الرضا ما یحرم
 من النسب و حرام است از شرکت شیر چیزی که حرام است از نسب عطف است و در دل و حرمت علیکم اعمانکم یعنی
 و حرام است مادران شما که شیر داده اند شما را یعنی درین باب یعنی میباید بیان میکند و این یاره از حدیث
 که جمعی کثیر اخرج کرده اند ازین لفظ مسلم است و در بعضی روایات لایحرم من الولادة است من اعمانکم
 قال حدیثی مالک بن محمد بن عبد الله بن ابی یزید عن سلمة بنت عبد الرحمن ان عايشة شرب اللبن على النبي صلى الله عليه وسلم اخبرتها
 بروایت از عمره که تحقیق عایشه زود به شیر خوار فرموده او را آن رسول الله صلی الله علیه و سلم و کان عندها
 تحقیق رسول خدا بود نزد عایشه و آنها صفت صوت در بل بیستادان و بیست حنصه و تحقیق عایشه
 سخنها و از مردی که طلب اذن در آمدن میکرد و در خانه حنصه قالت فقلت يا رسول الله هذا رجل يستاذن و
 لاجتاك گفت عایشه گفت ای رسول خدا این مردی است که طلب اذن میکند در خانه تو فقال النبي صلى الله عليه
 وسلم اذنا فان حنصه حنصه پس فرمود پیغمبر خدا گمان میکنم فلانرا کنایت کرده از عم حنصه گفت انلام

بالحمد لله الذي جعلنا من الرضا ما يحرم من النسب
 في شئ من الاصول التي و شرها لئلا يترتب على
 و ما يحرم من الرضا ما يحرم من النسب
 في شئ من الاصول التي و شرها لئلا يترتب على
 و ما يحرم من الرضا ما يحرم من النسب
 في شئ من الاصول التي و شرها لئلا يترتب على

الجزء الثاني عشر

كتاب الجهاد

ذات آنحضرت داشت آنکه فانه ملك
 الا صفره بتحقيق شان اينست که ميسترسد
 او را با شاه بنوا صفر که قوم روم است
 و عنقریب در باب دعا و ابی طه
 الى الاسلام گذشت باب حمل النساء
 في الغزو استجاب بر داشتن نوشته
 همراه در جهاد و قول الله عن و حمل
 و در کول قول خداي قوا له و قوه
 خبير الزاد التقوى و قوه جهاد
 تا از سوال نزد ما بابت باز نهند و مجروح
 نوشته نداید زیرا که بهترين نوشته برهنه کردن
 است از نایابیتها که سوال یکی از آنست
 و بسیار است اسباب در ظاهر با توکل باطل از
 تقوی است و در باب قول الله و تزود
 از کتاب الحج گذشت حدیثنا عبید
 بن اسعبل بن یسوف قال حدیثنا ابو اسعبل
 هشام قال اخبرني ابی عمر و قال قال هشام
 و حدیثی فاطمة بنت المنذر عن أسماء
 پس فاطمه زهرا هر روز از اسماء و ابی و از
 قاله صنعت سفره رسول الله صلی
 الله و سلم في بيت ابی بن حنیف
 امر احداث بها حجر اولیة

السلامة في طوام سفره و نوشته آنحضرت را و
 از آنکه در حدیث نوشته خواست آنحضرت که
 کند طرف درین آیه با آنکه در حدیث
 از آنکه در حدیث نوشته خواست آنحضرت که
 کند طرف درین آیه با آنکه در حدیث

فان قالوا فماذا فعلت
 لسانها في الجهاد
 و ان اخبرني
 انما روي في
 من روي في
 من روي في
 من روي في
 من روي في
 من روي في
 من روي في
 من روي في
 من روي في
 من روي في

ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب
 ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب
 ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب
 ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب

الجزء الثاني عشر من شرح الاسلام

كتاب الجهاد

جواز سوار كرون زن را بر يكه پس بر آورد
 در سفر و جز آن حد ثنا عبد بن عباس
 ابو حفص باهي قال حد ثنا ابو عاصم
 نبيل از شيوخ مؤلف است قال حد
 عثمان بن الاسود حجه قا

ابن ابى مليكة عن عايشة ع قالت بحديث
 گفت ياد رسول الله يرجع اصحابك باجر حج
 و عمره و لهما زاد على الحج بازيسه کردند
 ياران تو يا حج و عمره که گذارند هر دور
 و تر ياده نموده ام بر حج که طواف عمره نمودند
 مرا با ایشان بسبب عارضه خون معانا
 فقال لها اذهب ييس فرموده مايشه
 برو بگذاردن عمره اکنون ولي برداشت و گو
 که رد ليف خود گرداند ترا عبد الرحمن برادر تو

فامر عبد الرحمن ان يعرها من التعميم
 پس امر کرد آنحضرت عبد الرحمن را اینکه
 کند عايشه را از موضع تعميم فانتظر صلوات
 الله صلى الله عليه وسلم باعليكه حتى حان
 پس انتظار کرد عايشه را آنحضرت در احوال
 که آنگاه آمد عايشه در مجلس گذشت حد ثنا
 ابن ماجه قال حد ثنا ابن عيينة سفيان

عن عمر وهو ابن دينار عن عمرو بن اوس عن
 عبد الرحمن بن ابى بكر الصديق قال امرني
 النبي صلى الله عليه وسلم ان ادفع
 عايشة و اعمرها من التعميم
 گفت عبد الرحمن امر کرد مرا آنحضرت اینکه
 رد ليف خود گردانم عايشه را و عمره کنانم او را
 از تعميم که موضعی است بر سه ميل از مکه

باب الاذونات في الغزو و الحج
 پس سوار بر در انستون در سفر غزوه
 باشد يا حج مذکور در حدیث حج است
 و غزوه بقیاس آنست حد ثنا اقمير

ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب
 ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب
 ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب
 ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب

ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب
 ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب
 ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب
 ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب

ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب
 ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب
 ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب
 ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب

ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب
 ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب
 ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب
 ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب

ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب
 ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب
 ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب
 ابن ماجه قال في تزويج المرأة بالثوب

ان يكون هو الخاطب لنفسه اوله في ١٢
 قالوا على باقره اعلم ان
 ان يكون هو الخاطب لنفسه اوله في ١٢
 ان يكون هو الخاطب لنفسه اوله في ١٢
 ان يكون هو الخاطب لنفسه اوله في ١٢

الاجواتاني عشيخ الاسلام

كتاب الجهاد

پس نهي کرده شدند از آن برای تنبيه
 بر آنکه در تقدير ميکنند چنانکه مالک گفته که
 کرامت قلاوه نيست مگر در و ترازي براي
 عین يا نهي از براي آنت تا تنگ نماند
 گردن سپ را و بشاخ درختي مثلا بنده
 نشود و چنانکه محلی است از ابی جسد و محمد
 بن حسن و برين تقدير نهي از مطلق تقليد
 باشد يا نهي از آن است که متبادر بود در آن
 بستن جرس با چنانکه خطابی حديث کرده
 ظاهر ميل مؤلف ازین بتويت چنانکه مستقل
 گفته ايست و واقع شده و بعضی طرق
 حديث باب که بر او کرده در قطنی لا یقین
 قلاوه من ویر ولا برنی فی سنن ابی ال
 قطع و ظاهرش ناظر با افراد و استبداد هر دو
 نهي است از دیگر و در حکم هر واحد خلاف
 است در باب جمهور در تقليد کرامت تنبيه
 است در مطلق تقليد یا مقید با وقت و مکان
 اجل در ترجمه مشکوة گفته تقليد خيل حسن
 است اقتضا از هر دو نهي و چنانکه
 آنچه برای نفيت بیا و بزندی خيل و ارف
 که انی افع و العینی و تمه کلام در نماز و محنت
 مذکور شود و در تعلیق جرس متعارف جواز است
 در حاجت و ضرورت و بدون آن ممنوع
 که در سابق آمده جرس منار شیطان است
 و نیز آمده در مکان همراة نشوند تا قلاوه

الحج الحادی والعشرون فيسب القار
 ان النبي صلى الله عليه وسلم
 لما طلب الريل وقال لا قال
 في رواية من يبيع دينا
 في رواية من يبيع دينا
 في رواية من يبيع دينا
 في رواية من يبيع دينا

و باین تقدیر حدیث مطابق ترجمه میشود و قال عطاء لعنه الله انی قد نكمتك یعنی عطا برین در باج گفته که شهادت و
 زن که فلان خطبه کرده او را و مخاطب بر او میگوید که گواه شو که من نکاح کردم و روایت از این بر میگردد و در ترجمه این
 گفت گفتم عطا مازنی است که خطبه رده او را این هم او در مدی دیگر نیست خیر این هم گفت عطا گواهی دهد که فلان
 خطبه کرده او را و مرد گوید که گواه میگیرم شما ما که بتحقیق من نکاح کردم ترا اولیا من رجلا من عشیرتک یا من کنه ان من
 مردی را از قبیل خود کرمانی گوید مراد است که تقویض کند کار بسوی دل ابدا و حکم کند مردی را از خویشان خود
 یا اکتفا کند بشهادت و مجتهدان را در مثل اینصورت اقوال است و نیست قول بعضی حجت بردگزاران یعنی گفته
 این قول کرمانی در وجه او نیست در معنی قول عطا و ثابت نیست معنی آن مگر در اشهاد و حکم و قال سهل فالت
 مرأة للنبي صلى الله عليه وسلم هب لك نسى گفت سهل بن سعد گفت زنی پیغمبر خدا را که هبه میکنم ترا از آن خود را فقال
 رجل يا رسول الله ان لم تكن لك بها حاجة فزواجها ليس گفت مردی از حاضران ای رسول خدا اگر نیست ترا
 باین زن ما بختی و منی خواهی آنرا پس تزویج کن مرا این حدیث بتطویل گذشته گفته اند مناسبت آن باین عنوان
 باب آنت هر گاه آن مرد خطبه کرد آنحضرت که ولی همه اهل اسلام است تزویج کرد او را **حدیث ابن سلام** قال
 اخبرنا ابو معاوية قال حدثنا هشام عن ابيه عن عایشة رضي الله عنها في قوله تعالى و يستفتونك في النساء
 قل الله يفتكم فيهن الى اخرا لاية قالت هي اليتيمة تكون في حجر الرجل قد اشركته في ماله گفت عایشة این آیت نازل
 است در باب میمه که در کتاب مردی بود که بتحقیق شریک بود آن مرد را در مال او و غیر غنایات میزوجها
 پس اعراض میکرد آن مرد این را که تزویج کند برای خود و بگردد آن بزوجها غیره فیدخل علیه فی ماله و نیت
 اینکه تزویج کند آنرا غیر خود را پس انیک در آید غیر او در مال بسبب شرکت زوجه او و فیسرها فتنها هم اده عن ذاك
 پس جسس میکرد آن عقیقه را پس نهي کرد خدا ازین کار مطابقت این حدیث به ترجمه ما خود است از قول غیر غنایات
 آن نیز و بها از آنکه این اعراض عاقر است از اینکه متولی شود آنرا بذات خود یا امر کند دیگر بر این تزویج کند او را
 این حدیث در تفسیر سوره نساء گذشته تا شرح یافته است **حدیثنا احمد بن لقده** قال حدثنا فضيل بن
 سليمان قال حدثنا ابو حازم قال حدثنا سهل بن سعد رضي الله عنه قال كنا عند النبي صلى الله عليه وسلم جلوسا
 گفت سهل بودیم ما نزد پیغمبر خدا نشیندگان فجاءته امرأة تعرض نفسها عليه پس آنحضرت مازنی در حالیکه عرض
 میکند خود را بر آنحضرت فخفض فيها لانتا و رفعه پس پست کرد آنحضرت در وی نظر را و بلند کرد نظر را یعنی بالا و
 پایاں او نگاه کرد تا در خفض و در رفعت است قال القسطلانی قلم برده کس نخواست او را آنحضرت در بعض
 روایات لم یرد یا بشده دال است یعنی هیچ نفرمود و قال رجل من اصحابه زوجتها يا رسول الله پس گفت مردی
 از یاران آنحضرت تزویج کن مرا این زنی را ای رسول خدا قال اهدك من نسی قال ما عندی من نسی فرمود
 یا پیغمبری هست نزد من که هر روزی گفت نیست پیر من نزد من قال ولا خاتم من جدید
 فرموده نامی از آن من داری گفت و نه خاتم از آن من دارم و لكن اشتق بردی هذه فاعطیها النصف
 و اخذ النصف قال لا و لیکن باره میکنم این چادر خود را پس میدهم او را نیمه آن و میگیم نیمه ما فرمودنی
 هل معك من القرآن نسی قال نعم آیه هست با تو از قرآن که یاد داری گفت آری قال اذهب فقد ردوها

در آن جرس است
 در آن جرس است
 در آن جرس است
 در آن جرس است
 در آن جرس است
 در آن جرس است
 در آن جرس است
 در آن جرس است
 در آن جرس است
 در آن جرس است

بسم الله الرحمن الرحيم
 كتاب النكاح
 في النكاح والطلاق والعدة والنفقة
 من كتاب النكاح
 ٦٣
 بن عبد الله بن محمد بن الحسين بن علي بن ابي طالب
 بن ابي طالب بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصي بن كلاب بن مرة بن كعب بن لؤي بن غالب بن فهر بن مالك بن النضر بن كنانة بن خزيمة بن مدركة بن إلياس بن مضر بن نضير بن معد بن عدنان

بجزا نشانی شرح الاسلام

کتاب النکاح

در بیان آنکه در حدیث آمده است که هرگاه مردی با زنی که در عادت است که حیض نکند و او را در وقت حیض نکند و او را در وقت حیض نکند و او را در وقت حیض نکند

این عیاش عن ابی جعفر علیه السلام روایت کرده است که هرگاه مردی با زنی که در عادت است که حیض نکند و او را در وقت حیض نکند و او را در وقت حیض نکند

صلوات الله علیه و هم یقولون لا یخلون رجل بامرأة تطوت نکند مردی با زن برنگان و لا تسافرن امرأة الا و معهما محرم و سفر نکند زنی مگر با محرمی یا شد مقام رجل فقال لیس ایستاد مردی و گفت یا رسول الله انکنت غرورة لکذا و لکذا نوشته شده ام و تطوان مستعینان غروره چنین و چنان و خرجت من حاجة و بیرون آمده زن من و تصدق کنتم ایما بازان حج رومیا و رانمها لکذا نشه بهما و قال اذهب فاجح مع امرأته لک و فو بر و لیس حج کن بازان خود زیرا که در حدیث آمده است که بازان تو محرمی نیست که در دور باب حج النساء در آن ابواب محصر از حج گذشت با اب الحاسوس حاسوس که از عمار را باشد در مسلمانان اگر حوسبه که فرمود کشته شود بالا اتفاق و چنان اگر عمار و ذمی باشد و شرط بود در عهدی عدم حاسوس و اگر شرط نبود نیز چنان است نزد مالک و او زاعی که گویند متفقین شد عهدی با بن کار و نرسنا فعبیه اخلاق استوار مسلمانان جمع که شتافعی از ایشان است گویند که خبر کرده شود و جایز نیست قتل او و بر ولایت از ابی حنیفه و او زاعی که در بخش کرده شود از راه عصبیه و در هر گاه داشته شود در راه در حبس و بعضی مالک گویند قتل کرده شود و این مخالف است حدیث و آنچه از متفقین را که مذکور است و انحصار حدیث و کتب

بما معك من القرآن فرمودند پس بحقیق تزویج که درم ترا این زن را بپذیری که باست از قرآن یعنی بیاد آوردن تو قرآن را مرا و از امکا بقت این حدیث بترجمه بهمان وجه است که در حدیث عایشه و حدیث سهل مذکور شده است تا فهم باب النکاح الرجل و لدا الصغار باب در بیان چو از نکاح کردن مرد او را خورد

سال اول هم جنس است شامل ذکور و اناث و قوله تعالی و الا ان لم یحضن فحجل عدتها لثلاثة اشهر قبل البلوغ تلم آیه اینست و الا ان لم یحضن من الحيض من لثلاثين يوما ان اریتم فعدتین ثلثة اشهر و زانی که نو میده شده اند از حیض اگر شک افتد یعنی حیض ظاهر نشود حدت اینها بعد از طلاق سه ماه است و الا ان لم یحضن و آن زانی که هنوز حیض نگردد و بلوغ نرسیده عطف بر مقدم و خبر آن مخزون است یعنی همچنین است حدت آنها این آیت را در معرض استدلال بر جواز نکاح صغیر آورده بیا نش است که اینها نمی شود که نکاح پیش از بلوغ درست باشد از آنکه طلاق حدت بعد از نکاح می باشد بقیه سخن که در حدیث است استدلال که در آیت تخصیص به پدر و مادر نیست پس چگونه تمام شود این استدلال در جواب کلمتی کرده اند که وضوحی ندارد حدیث عایشه که ابو بکر رضی الله عنه تزویج کرد او را پیش از آنکه بلوغ رسد و قبول آن حضرت دلیل بس است و باین معنی آورده مؤلف در حدیث عایشه را درین باب حدیثنا محمد بن حنفیة قال حدیثنا سفیان بن هشام عن ابيه عن عایشة

رضی الله عنها ان النبی صلی الله علیه و سلم تزوجها کهی بنت سنین و لیس از عایشه که بحقیق پیغمبر خدا تزویج کرد او را و مال آنکه او دخترش ساله بود و دخلت علیه و هی بنت تسع و دخول کرد مردی و وی دختره ساله بود و مکنت عند تسع و بود نزد آن حضرت تسع سال با ابی امام و در بیان تزویج کردن پدر دختر خود را برای امام و قال عمر خطب النبی صلی الله علیه و سلم الی حفصة فاکتبه و گفت عمر خطبه کرد پیغمبر خدا بس که حفصة پس نکاح کرد او را برای آن حضرت حدیثنا معلى بن اسد قال حدیثنا وهيب بن هشام بن عروة عن ابيه

عن عایشة رضی الله عنها ان النبی صلی الله علیه و سلم تزوجها کهی بنت سنین و بنی بهار هی بنت تسع سنین و لیس از عایشه که بحقیق پیغمبر خدا تزویج کرد او را و مال آنکه وی دخترش ساله بود و بنا کرد یعنی زفاف کرد و دختره ساله بود و قال هشام و انبثت انها کانت عند تسع سنین و لیس از عایشه که بحقیق پیغمبر خدا تزویج کرد او را و مال آنکه وی دخترش ساله بود و بنا کرد یعنی زفاف کرد و دختره ساله بود و قال هشام و انبثت انها کانت عند تسع سنین و لیس از عایشه که بحقیق پیغمبر خدا تزویج کرد او را و مال آنکه وی دخترش ساله بود و بنا کرد یعنی زفاف کرد و دختره ساله بود و قال هشام و انبثت انها کانت عند تسع سنین

عایشه بود نزد آن حضرت تسع سال با ابی امام و در بیان تزویج کردن پدر دختر خود را برای امام و قال عمر خطب النبی صلی الله علیه و سلم الی حفصة فاکتبه و گفت عمر خطبه کرد پیغمبر خدا بس که حفصة پس نکاح کرد او را برای آن حضرت حدیثنا معلى بن اسد قال حدیثنا وهيب بن هشام بن عروة عن ابيه عن عایشة رضی الله عنها ان النبی صلی الله علیه و سلم تزوجها کهی بنت سنین و بنی بهار هی بنت تسع سنین و لیس از عایشه که بحقیق پیغمبر خدا تزویج کرد او را و مال آنکه وی دخترش ساله بود و بنا کرد یعنی زفاف کرد و دختره ساله بود و قال هشام و انبثت انها کانت عند تسع سنین و لیس از عایشه که بحقیق پیغمبر خدا تزویج کرد او را و مال آنکه وی دخترش ساله بود و بنا کرد یعنی زفاف کرد و دختره ساله بود و قال هشام و انبثت انها کانت عند تسع سنین

یعنی سلطان و ادلی الامر ولی تزویج است کسی را که ولی نیست مرا و اقول النبی صلی الله علیه و سلم تزوجها کهی بنت سنین و بنی بهار هی بنت تسع سنین و لیس از عایشه که بحقیق پیغمبر خدا تزویج کرد او را و مال آنکه وی دخترش ساله بود و بنا کرد یعنی زفاف کرد و دختره ساله بود و قال هشام و انبثت انها کانت عند تسع سنین و لیس از عایشه که بحقیق پیغمبر خدا تزویج کرد او را و مال آنکه وی دخترش ساله بود و بنا کرد یعنی زفاف کرد و دختره ساله بود و قال هشام و انبثت انها کانت عند تسع سنین

من القرآن حدیثنا عبد الله بن يوسف قال اخبرنا مالك بن ابي حازم عن سهل بن سعد رضی الله عنه ان رسول الله صلی الله علیه و سلم تزوجها کهی بنت سنین و بنی بهار هی بنت تسع سنین و لیس از عایشه که بحقیق پیغمبر خدا تزویج کرد او را و مال آنکه وی دخترش ساله بود و بنا کرد یعنی زفاف کرد و دختره ساله بود و قال هشام و انبثت انها کانت عند تسع سنین و لیس از عایشه که بحقیق پیغمبر خدا تزویج کرد او را و مال آنکه وی دخترش ساله بود و بنا کرد یعنی زفاف کرد و دختره ساله بود و قال هشام و انبثت انها کانت عند تسع سنین

عایشه بود نزد آن حضرت تسع سال با ابی امام و در بیان تزویج کردن پدر دختر خود را برای امام و قال عمر خطب النبی صلی الله علیه و سلم الی حفصة فاکتبه و گفت عمر خطبه کرد پیغمبر خدا بس که حفصة پس نکاح کرد او را برای آن حضرت حدیثنا معلى بن اسد قال حدیثنا وهيب بن هشام بن عروة عن ابيه عن عایشة رضی الله عنها ان النبی صلی الله علیه و سلم تزوجها کهی بنت سنین و بنی بهار هی بنت تسع سنین و لیس از عایشه که بحقیق پیغمبر خدا تزویج کرد او را و مال آنکه وی دخترش ساله بود و بنا کرد یعنی زفاف کرد و دختره ساله بود و قال هشام و انبثت انها کانت عند تسع سنین و لیس از عایشه که بحقیق پیغمبر خدا تزویج کرد او را و مال آنکه وی دخترش ساله بود و بنا کرد یعنی زفاف کرد و دختره ساله بود و قال هشام و انبثت انها کانت عند تسع سنین

عایشه بود نزد آن حضرت تسع سال با ابی امام و در بیان تزویج کردن پدر دختر خود را برای امام و قال عمر خطب النبی صلی الله علیه و سلم الی حفصة فاکتبه و گفت عمر خطبه کرد پیغمبر خدا بس که حفصة پس نکاح کرد او را برای آن حضرت حدیثنا معلى بن اسد قال حدیثنا وهيب بن هشام بن عروة عن ابيه عن عایشة رضی الله عنها ان النبی صلی الله علیه و سلم تزوجها کهی بنت سنین و بنی بهار هی بنت تسع سنین و لیس از عایشه که بحقیق پیغمبر خدا تزویج کرد او را و مال آنکه وی دخترش ساله بود و بنا کرد یعنی زفاف کرد و دختره ساله بود و قال هشام و انبثت انها کانت عند تسع سنین و لیس از عایشه که بحقیق پیغمبر خدا تزویج کرد او را و مال آنکه وی دخترش ساله بود و بنا کرد یعنی زفاف کرد و دختره ساله بود و قال هشام و انبثت انها کانت عند تسع سنین

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين وأفضل الصلوة عليهم والحمد لله رب العالمين

مع شرفنا بنو الفضل المفضلين
قال في الفتح المفضل على شربة بن
قال في الفتح المفضل على شربة بن
قال في الفتح المفضل على شربة بن

ابو این است که گوئیم خطبه خواندن آن دوم و نزد رسول خدا خالی از غرضی نخواهد بود و خطبه خواندن نزد واقع
رسم قدیم است چنانکه آنحضرت هم در بعضی اوقات که بیان مکنی نمیکرد خطبه میخواند از برای استقامت و رغبت
در اجابت و اصفا و خطبه نزد نکاح هم ازین قبیل است و برای این غرض و خطبه آنحضرت در وقت نکاح باقی
میچشم بنبوت پیوسته است و پادشاهانند که هرگاه اینوجه که تکلفی در از فهم دارد و آنرا اوده گفته توجیهات
شارحان نمیدانند که چه خواهد بود بآب ضرب الداف فی النکاح والولیمه در بیان اباحت دف زدن در وقت
عقد نکاح و مهمانی زفات بعضی باسحاب قائل شده اند یعنی گفته قوله ولولیمه عطف عام بر خاص است قیل
و یتم ان یراد ولیمه النکاح خاصه و ضرب دف مشروع است نزد عقد نکاح و نزد دخول و نزد ولیمه اول
اصح است انتهى دف بضم وال افصح است و لفتح نیز خوانده اند حدیثا مسندا قال حدیثا بشرف المفضل

قال اخبرنا خالد بن ذکوان قال قالت الربیع بنت معوذ بن عمرو رضی الله عنهما جاء النبي صلى الله عليه وسلم فدخل حین
نزلت آیت حج و اذین من هکامی که بنا کرده شد بر من یعنی زفات من کرد و خطبه علی غرضی
که میسکونی پس نشست آنحضرت بر جامه خواب من چنانکه نشستن است نزد من یعنی پس برده یا این واقع پیش
از نزول آیت حجاب بوده است یا محمول است بر جواز نظر نزد آیتنی از قننه این همه توجیهاتی که مانی است یعنی
گوید این کلام کسی است که ظفر نیافته تحقیق جواب صحیح و صحیح آنست که از خصائص آنحضرت است جواز خلوت چنین
و نظر کردن بصورتی آن چنان که در قصه ام حرام است بنت سلمان معلوم شده که آنحضرت بخانه او تشریف بردند
و خواب کردند و او مقرر است که میان آنحضرت و ام حرام محرمیتی نبود و هیچ وجهی جعلت جوئیات لنا یعنی
بالداف پس گشتند و اینگانی که مارا بودند بجالی که میزند برف و بیند این من قتل من ابله یوم بدار و زنده

میکردند و ذکر اوصاف آنهامی نمودند کسی را که گشته شده است از بیداران من روز غزوه بدر اذ قالت احدی من
و دنیا ای بیچاره ای خدا ناگاه گفت یکی از اینها و در میان با پیغمبر خداست که میداند و اوقه که فردا خواهد بود فقال دعوی خدا
و قوی بالذی کنیت تقویین پس فرمود بگذار این را و بگو چیزی را که بودی تو که میگفتی از اشعار که شملق است یغزبان
و اهل شجاعت و جرمع کردن آنحضرت از آنچه وی گفت آنست که مفاهیج غیب را نمیدانند کسی غیر خدا و لو انک من
از ذکر اوصاف و محامدان باشد که در مجلس لهولایت نبود که ذکر آن کنند از جمله فواید این حدیث اباحت ضرب
دف در ایام عروسی بحضور شایع که مبین طلال از حرام است و اعلان نکاح حرام است و غنای مباح است و

در حدیث روایت کرده اند که ناظر با بابت است باب قول الله تعالی و اتوا النساء صدقاتهن
در بیان آنست که ازین آیت فهم میشود فرموده خداست که بد بنید زنان را مهر باسی ایشان از روی عطایا
طفا کند عطا کردنی صدقات بفتح صاد و ضم دال جمع صدقات است و کثیره المهر و در بیان بسیاری مهر و ادنی
مهر من القصدان در بیان کترین چیزی که رواست از مهر و قوله تعالی و اتوا النساء صدقاتهن فظا اذ فلانا خداوند شایع
طفت است بر سابق یعنی در بیان این معنی است و داده اید شما یکی اینها را قنطار پس نگیرید از آن چیزی قنطار
یعنی مال کثیر است از مخشرمی گفته در تفسیر قنطار اقوال مختلف است بعضی گویند یعنی عدد غیر محدود است اسما
که عدد گویند هم اختلاف کرده اند قیل یک هزار دو صد و اوقیه است قیل و وزده هزار اوقیه بعضی هفتاد هزار و دینار

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين وأفضل الصلوة عليهم والحمد لله رب العالمين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين وأفضل الصلوة عليهم والحمد لله رب العالمين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين وأفضل الصلوة عليهم والحمد لله رب العالمين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين وأفضل الصلوة عليهم والحمد لله رب العالمين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين وأفضل الصلوة عليهم والحمد لله رب العالمين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم خاتم النبيين وأفضل الصلوة عليهم والحمد لله رب العالمين

کتاب النکاح
باب النکاح
کتاب النکاح

در طرق سهل بن سعد است و امام شافعی متک کرده بآن در و داشته گرفتن ابر بر تعلیم قرآن امام ابو حنیفه
در اصحاب او و امام مالک و لیث و مرزی گویند تعلیم قرآن مهر نمیشود و امام ابو حنیفه و اصحاب او گویند
اگر کسی تزویج کرد بر تعلیم قرآن نکاح جایز است و حکم آن ندارد که تنه مهر واقع نشده در خصوص لازم مهر است
اگر دخول کرده و اگر دخول نگردد مر آن زن زانته است طحاوی در جواب این حدیث میگوید که نکاحها و زواجها
و ملکها بامعک من القرآن از خواص آنحضرت است دیگر بر این میسر شد که بر تعلیم قرآن تزویج و تملیک کند و پیش
آنست که الله تعالی و تقدس مباح کرده بصنع غیر مهر آنحضرت را و مباح نگارده غیر او را چنانکه منطوق کلام
مجید است فالصحة لك من دون المومنین لیس بود مهر آنحضرت را حق آنکه آنچه مخصوص کرده خدا با وی آنرا
تملیک کند غیر رابی مهر لیس نباشد این مگر از خواص آنحضرت است لیس که روانداشته مهر زن را بتعلیم قرآن
میگوید تحقیق آن زن گفته و بهیبت لک نفسی یعنی بی مهر و آن مرد گفت زوجهیها در حدیث مذکور نیست که آنحضرت
باین زن مشاورت کرده یا آن زن گفته که مرا تزویج کن باین مرد آن حضرت صلی الله علیه و سلم همان به
که جایز بود او را نکاح زن در این مرد را بهیبت که در حدیث جواب داده اند که تواند که قول آنحضرت بامعک
من القرآن بیان شرف قرآن و محترم آن باشد که این مهر و مهلت آن رواست بروی نه آنکه عوض مهر مهر زن
باشد و بر تقدیری که مهر مذکور نشده باشد مهر مثل مقرر بوده است بعضی گفته اند که مقصود از قائم حدیث تعلیل
مهر است و تقلیل مهر در حدیث مذکور شده است چنانکه اشارتی بعضی از آن احادیث نموده شد بعضی مالیکه
گفته اند که قائم حدیث بصنعتی که در آن بکار برده باشند در آن وقت مساوی بیع دینار باشد پوشیده نماند که
این همه تکلفهاست و جواب حق همانست که این تزویج آنحضرت از جمله خواص اوست صلی الله علیه و سلم
باب الشرط فی النکاح در بیان شرطهاست که شرط کرده میشود در عقد نکاح و آن چند نوع است بعضی
از آن واجب است ایفای آن چنانکه حسن عیثرت و برخی از آن لازم نیست چنانکه سوال کند که خواهر او
که در عقد این مرد است او را طلاق دهد بعضی از آن مختلف فیه است چنانکه گوید زن دیگر بروی نکند و
ازین قبیل است این چهار شرط درین زمانه متعارف است و علم را در چنین شرطهای مباح چنانکه شرط کند
که زنی دیگر را نکاح نکند یا او را از دارنه بر آن بفرزند یا تشری نگردد و مانند آن دو قول است یکی آنکه لازم گیرد
و ظنی آن آورده عبد الزانق و ابن منذر از عمر بن خطاب رضی الله عنیه اگر مردی شرط کرد که بهیبت زن
زن را از خانه واجب است و فای آن و باین اشارت میکند قول عمر بن خطاب که مولف آورده است
یعنی الله عنه مقاطع الحقوق عند الشرط یعنی مواضع قطع حقها نزد وجود شرطها است و مراد از این
شرطهای واجب است پس مناقات ندارد و آنچه این و بهیبت نقل کرده که در شرط کرده که از خانه
برای بیرون نبرد و عمر بر هم زدن مرد را و گفت نامرد است هر جا باشد و عمر بن عباس گفت می چینه که دنیا کند
این شرط را و مانند آن روایت کرده شده است از طاووس و جابر بن زید و اینست قول او را عی و احم
و حکایت کرده آنرا این تین از ابن مسعود و زهری و ستمن داشته اند متاخران قولی دیگر آنست
مهر کرده شود تزویج بتقوی و وفا بشرط و حکم نکند بروی علی بمرم و اگر ابا کند شوهر غیر خروج را و البت

کشتی مرزی از ایشان میگوید که در روزی
بند و رازی آواز گوی که ای ای ای ای ای ای
که آواز میرسد میگوید که ای ای ای ای ای ای
پس باطل کردین از آنجا که او فرموده نیست
مگر برای خدا و رسول بی کسی سستی کی را که گفته
کنند برای نفس خود را بسمه مستطاب
مواضع حدیث از آن است که در حدیث
و عمر الزهری موصوفی است که در حدیث
سابق انه سمع عبد الله بن مسعود
قال حدثنا عبد الله بن مسعود
عباس حدیث کرد که از سعید و زکریا
و درین حدیث تصریح شده است
و حدیث صحیح است که در حدیث
شهاب عز الشیخ صلاه الله علیه و آله
عمر بن زبیر که حدیث میگوید که ما از ابن
شهاب زهری از آن حدیث مروی است
مذکور را می گفت عمر بن زبیر که
فسمعناه من الزهری است که در حدیث
حدیث مذکور را زهری از ابن زبیر
که گفت قال اخبرني عبد الله بن مسعود
عز الصعب قال سمع عمر بن زبیر
شهر خیابانی با او را گفته است که
عبد الله بن مسعود از ابن زبیر روایت کرد
زهری چنانکه گفت بود فرمود من
در زاری از زبیران خبر اند و تابع ایشان
در حکم دین چنانکه گذشت و ادب
الصبر انما هو حبس النفس و
در حدیث صحیح است که در حدیث
اجماع حدیث صحیح است که در حدیث
کودکان در غیر بچون از قول کرده باشند
ایشان و اگر قتال کند در سبب چهره جوان
تشریفات است با او که است حدیث صحیح است
دختر بن زبیر قال سمعنا ابن مسعود
ان عبد الله بن مسعود ان ام ابی ایوب
فی بعض معانی الترمذی صلی الله علیه
وسلم سمعنا حدیث صحیح است که در حدیث
بعضی غزوات آنحضرت گفته شده فانه سو
الله لیس منکر زنا خوش داشت می غیر خدا
صلی الله علیه و سلم نقل از ابن مسعود
کشتن زبان و کوه کن در حدیث را وسط طریق

و حدیث صحیح است که در حدیث
داود و شافعی و ابن
حیان زبیر آمده که فرمود
بود این زن زنا کند
دورین اشعار است
ما که صحیح نقل و حدیث
است و کسی که از قول
قال و حدیث صحیح است
ان روایت بود پس صحیح
فای و طحاوی آمده و حدیث
که حدیث صحیح است از ایشان
نیا بر محکوم یا حدیث صحیح
که حدیث صحیح است از ایشان
که صاحب را می در حدیث
باشد و حدیث صحیح است که
زن و بهیبت لک بگوید
یا مخالف این است
نیز حدیث صحیح است که
مهر از شوهر آنکه

و قبل ما في التارخ...
 الجليلي...
 كتاب الجمل

الجزء الثاني عشر شيخ الاسلام

كتاب الجمل

مراد بان چيرن کا در بر قال و اهل را
 و در حیرت چو در حرب بقر نید مقابلہ و آجوبوا
 شتر خم کہ بفتح شین و سکون راء و سجا
 معجم و کتیبہ کہ وہ اندا اثر لہ بیان دور
 حدیث و دیگر آمدہ از انس کہ روایت کردہ
 آنرا بود آورد لا تملوا شیئا قانیا ولا
 طولا صغیرا ولا امرأة و نوزد شایعہ
 صحیح کہ است در تہمہ ماہیہ حدیث گذشت
 یا ایہا النسا فی الحرب حکم گشتن
 زنان کافران در جنگ **حدیث** صحیح
 است ابراہیم معروف بابن را ہوت
 قال قلت لابی اسامہ حدثک عن عبد اللہ
 عن نافع عن ابن عمر قال قال گفت بحق
 گفتہ امی اسامہ را بطریق استفہام در حدیث
 کردہ است شمارا جید الحدیث عبد اللہ
 بن عمر از نافع از ابن عمر کہ گفت ابن عمر
 و جدات امرأۃ قتلہ فی بعض مغازی
 رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم یا فرستہ شد
 زنی کشتہ در بعض غزوات آنحضرت صلی
 رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم من قتل النساء و الصبیان
 پس نمی کرد آنحضرت از قتل زنان و بچوں
 و در اینجا جواب امی اسامہ مذکور نیست و
 زائد کردہ است در سند خود در آخر این حدیث
 این است کہ کہ بال ابراہیم و گفت لغیر
باب لا یعدب بعد اب اللہ مذاب کردہ
 نشود و بیچ کی بعد ابی کہ خدا کند یعنی پاکت
 و تالیق حدیث اہل اقلیہ بن سعید قال
 حدثنا اللیث عن بکر عن سلیمان بن یسار
 عن ابن عمر انہ قال یجسار رسول اللہ
 فرستادہ از پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم فی

کتاب الکام
 کتاب الکام
 کتاب الکام

بر آورد میرسد اورا وی احق است کہ با اہل خود باشد ہر جا باشد و باین رفتہ اند عطا و شعیب و سعید بن مسیب
 و نخعی و حسن بصری و ابن سیرین و قتادہ و غیر ہم من التابعین ہمین است قول ابی حنیفہ و مالک و شافعی
 و ثوری و عطا گفتہ اگر شرط کرد کہ کاح نکند و لتعوی نگیرد و بیرون برآرد و باطل است این شرط ہام و لیست
 علی بن ابی طالب رضی اللہ عنہ ما ندان قول و قال مسور بن مخرمہ سمعت ابی حنیفہ صلی اللہ علیہ وسلم ذکر صبر اللہ
 و گفت مسور بن مخرمہ شنیدم پیغمبر خدا را ذکر میکرد و دامادی را فاشی علیہ فی مصاکحہ فاحسن و ستایش
 کرد در معاملہ مصاہبت و پس بسیار نیکو گفت قال حدثنی فصدقہ فرمود کلام کرد مرا پس راست گفت و وعدہ
 فوفی لکے کنایت از ابو العاص بن ربیع است زوج زینب بنت رسول اللہ در روز غزوہ بدر اسیر
 آوردند اورا و آنحضرت بی فدیہ خلاص کرد و مشرکان بروی غلبہ کردند کہ طلاق دہد زینب را وی قبول نکرد
 و پاشارت آنحضرت فرستاد اورا بدمتہ نزد آنحضرت **حدیث** صحیح ابو الولید ہشام بن عبد الملک قال حدیث
 لبت عن یزید بن ابی حلیب عن ابی الحیجر عن عقبہ رضی اللہ عنہ عن النبی صلی اللہ علیہ وسلم روایت کردہ
 عقبہ از پیغمبر خدا قال احق ما اوفیت من الشرط فرمود حق ترین چیزیکہ وفا کند از شرطها ان تو فوا بہ
 ما استحلتم بہ الفروج انیت کہ وفا کنید چیزیکہ حلال کنید ہاں فرجہا را یعنی حقوی کہ لازم و واجب است
 در نکاح **باب** الشرط التي لا تحل في النکاح در بیان شرطهای کہ روا نیست در عقد نکاح فقال ابن
 مسعود لا تشترط المرأة طلاق اخنوخا ابن مسعود گفتہ باید کہ شرط نکند زن طلاق خواہر خود را **حدیث** صحیح
 عبد اللہ ابن موسی عن زکریا ہوا بن ابی ذائدہ عن سعد بن ابراہیم عن ابی سولہ عن ابی ہریرہ رضی اللہ عنہ
 عن النبی صلی اللہ علیہ وسلم قال لا یحل لامرأۃ تسأل طلاق خنوخا فرمود حلال نیست مرزنی را سوال کند از خنوخا
 طلاق خواہر خود را یعنی شرط نکاح خود کند تستفرغ صحیفۃ ما فارخ کند نصیب اورا فاما ما قبلہا
 و نیست مراد را کہ چیزی کہ تقدیر کردہ شدہ و نصیب اوست در ان استفراغ در وصل لغت نمکنہ
 تملیب است و صحیفہ یعنی ظرف است مثل قصعہ فراخ جمع آن صحاف است یعنی قالب کند انچہ در کاسہ مطلقہ
 است و این مجاز است از انچہ مطلقہ را بود از نفقہ و معاشرت و گویند این مثل است برای ہستیار و
 استقلال برای حظ نفس خود چنانکہ کسی انچہ در کاسہ دیگر می است در کاسہ خود بریزد و نووی گفتہ صحیفہ
 حدیث آنست کہ منع کردہ زن انچہ را کہ سوال کند طلاق زن مرد را تا تنہا وی زن او باشد و نفقہ مطلقہ
 ہم برای او بدہد و مرد از خواہر عام تر است کہ خواہر نسبہ باشد یا رضاعی یا خواہر دینی و الحاق کردہ اند
 باین زن کافرہ را از انکہ خواہر است و در جنس آدمی یعنی شرط کند طلاق ضررہ را تا منفرد باشد در خانہ
 اخلاف کردہ اند در نیکہ این نمی تحریمی است چنانکہ ظاہر حدیث است بعضی گویند نمی برای تملیب است
 و معنی ندارد کہ اکثر طلاق واقع نمی شود **باب** الكفوفه للمزوج در بیان جواز صفت یعنی استعمال
 رنگ زرد از زعفران یا جز آن هر کسی را کہ تزوج کند و سوادہ عبد الرحمن بن عوف عن النبی صلی اللہ علیہ وسلم
 و روایت کردہ است عبد الرحمن بن عوف این معنی را از پیغمبر خدا یعنی چنانکہ در حدیث باب النس روایت
 کردہ عبد الرحمن نیز روایت کردہ از پیغمبر خدا پس این بی فائدہ و مستدرک نیست چنانکہ یعنی گفتہ اند این حدیث

در نووی...
 کتاب الکام
 کتاب الکام

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

فقال النبي صلى الله عليه وسلم خرج وخرجت معه لكي يخرج جوا ليس يستاد بيغير فإليس برآمد بيرون
و بيرون برآمد من باحضرت برای آنکه بیرون روند آنها فمشتی النبي صلى الله عليه وسلم مشيت معه ليس رفت
بيغير خدا و رفت من بان حضرت حتى جاء عبدة حجرة عائشة ما آنکه آمد آستان حجره عائشة را ثم ظن انه خرجوا
فرجع ورجعت معك ليس ترگان کرد که آنها بدر رفتند پس باز آمد و باز آمد من بان حضرت حتى اذا دخل على زينب
فاذا هو جلوس لم يقوما ليس ناگاه دید که ایشان نشسته اند از جابر نخواستند انفرجهم النبي صلى الله عليه
وسلم ورجعت معه ليس باز آمد پیغمبر خدا و باز آمد من بان حضرت حتى اذا بلغ عبدة حجرة عائشة و ظن انه خرجوا
سا آنکه وقتیکه رسید حجره عائشه را و گمان کرد که آنها برآمده اند و دید هنوز نشسته اند و یکدیگر سخن میکنند
فرجع ورجعت معه فاذا هو قد خرجوا پس ناگاه آنها بدر رفتند یودن نضرب النبي صلى الله عليه وسلم بلغم
و بلغم بالستر ليس زود پیغمبر خدا میان من و میان خود پوده را و انزل السحاب و فرود کرده شد کم جابجا بقاءت حدیث
بترجمه ما خود است از قول او فدعی القوم فاصابوا من الطعام و این طعام و لیمه بود عینه گفت بهین قدر
مطابق است ترجمه را و در حدیث لفظ حق و واقع نیست پوشیده ماند حق بمعنی ثابته فی الشرع است و این معنی بی
از حدیث معلوم است باب الولیمة و لوبشاة یعنی ولیمه سنت است اگر چه بیک نر باشد **حدیث ثانی** قال
حدیثان سفیان قال حدیثی حمید انه سمع انس قال سأل النبي صلى الله عليه وسلم عن عبد الرحمن
بن عوف و قد وثق امرأة من أهله ان تصاد ففعلت انس بر سید پیغمبر خدا عبد الرحمن بن عوف را و حال آنکه از ترحم
کرده بود زنی را از انصار که او صدقها قال وزن لواءه من ذهب چند مهر کرده و او را گفت مقدار یک وزن
لواءه از طلا و عن حمید سمعت انس و لیت از حمید که شنیدم انس را قال لما قد صاها المدينة نزل المهاجرون
على الانصار فقلت انس هرگاه که قدم او روی مهاجران مدینه را نزل کردند مهاجران بر انصار نازل شدند آن
بن عوف على سعد بن الوهم ليس نزل کرد عهد الرحمن بن عوف بر سعد بن عقیق فقال انما سمعنا ما لى
و انزلت لك احدی امرأتی ليس گفت سعد بن عقیق میگویم ترا مال خود را و میگذارم بر ای تو یکی از وزن خود
قال بارک الله لك فى أهيك و مالك گفت عبد الرحمن برکت کند خدا بر ای تو در مال تو و مال تو خوشی ج
الى السوق فباع واشترى ليس بیرون رفت بسوی بازار پس خرید و فروخت کرد و اصحاب شیمان اقطر و سمنی
پس دریافت روز اول سودی از اقطر و روغن فخر و فخر فقال النبي صلى الله عليه وسلم ان الله يحب
ان آتاكم مالى حاصل کرد بسوی فرمود پیغمبر خدا اولیمر و لوبشاة و لیمه کن اگر چه بیک نر باشد **حدیث ثانی**
سلمان بن حرب قال حدیثا حدیث عن النبي صلى الله عليه وسلم ان الله يحب ان آتاكم مالى
من انما اولم على زينب گفت انس و لیمه نکرد پیغمبر خدا هیچ زنی از زنان خود چیزی که و لیمه کرد بر زینب
اولم بشاة و لیمه کرد بیک شاة و نیز در ان شکر گفت شزوج زینب بود که موجب وحی او را ترویج کرده قال
الله تعالى فلما تفضى زيد منها و طراز و جانا كما و كمال حسن و جمال تر با و سی بود **حدیث ثانی** حدیث عن عبد الوار
ث شعیب عن انس ان رسول الله صلى الله عليه وسلم اعنق صفيية و تزوجها و لیت
از انس بن مالك که تحقیق رسول خدا از او کرد صفيية را و تزوج کرد آنرا بعد از ان سفر و جعل عنقها صدقها

الجزء الثاني عشر

كتاب

احرقتمة من لأم تلمح ليس وحی فرستاد وحی
تعالی بسوی وی آنکه گزید بر امور پیر شریف
گروهی را از گروه های که تشبیه میکردند
کتاب بدو الخلق بیاید ففعلت احدی
پس چرا سوختی یک نذر را که از آن که بر شایه
این عتاب بر ترک اولی است اگر چه
تحریق در شرعش جائز باشد حنات و لایه
سیات المقربین است قاضی عیاض گفت
در حدیث دلالت است جواز قتل هر چه
و گفته میشود که مر این قصه را بسوی انس
که آن پیغمبر گذشت بر فریه که هلاک کرده
آنرا خدای تعالی بگناهان اهل آن زمین
ایستاد و تشبیه و گفت بر مردگار با بودند
در میان ایشان کودکان و دراب و کسان
که کسب نکرده گناه را پس فرود آمد آن پیغمبر
زیر درختی پس گذشت مراد این قصه
پس تشبیه کرد او را بلسان بر آنکه جنس خود
قتل کرده شود اگر چه اینان داده باشد
و کشته شوند و لایه او اگر چه نرسیده اند
بدرجه اینا اعنی و اگر ثابت شود این
قصه متین باشد رجوع بوسی و حاصلتر
آنست که این خطاب نه از جهت عتاب بود
بر فعل وی بلکه جواب بود سوال او را
و ایضاح بود حکمت شمول هلاک را بجمع
اهل آن قریه پس ضرب مثل کرد خدا تعالی
بدان یعنی اگر مختلط باشد مستحق هلاک بجز
میسر گردد اهلک مستحق هلاک که هیچ جائز

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

کتاب التلاوة
 کتاب التلاوة
 کتاب التلاوة

کتاب التلاوة
 کتاب التلاوة
 کتاب التلاوة

کتاب التلاوة
 کتاب التلاوة
 کتاب التلاوة

کتاب التلاوة

۸۳

کتاب التلاوة

کتاب التلاوة

حدیث ثمالی بن عبد الله عن ابی حمزة عن الامام عن ابی حازم عن ابی هريرة عن النبی صلی الله علیه وسلم
 قال لو دعت الی کراخ لخصبت فرمو و اگر خوانده شوم من بسوی کراخی هرآنکه اجابت میکنم ولو آنکه دمی الی
 قبلت و اگر بریه آورده شود بسوی من ذراع شاقی قبول میکنم اکثر او یان اعش بجای ذراع کراخ نقل کرده
 متناهی است این باب در کتاب نوح و ابواب ولیمه ظاهر نیست مگر آنکه این دعوت را دعوت ولیمه گردانند و در نیت
 بیان کمال تواضع و حین حق آنحضرت است و دلیل است بر قبول هر چه کتر باشد و این معنی نیز ناشی از تواضع
 و حین خلق است با خدا اجابة الداعی فی العرس و غیرها در بیان اجابت کردن داعی را در طعام عروسها
 و غیر آن عرس بضم سین در امر و سکون آن و آن طعام ولیمه است که وقت عروسی میکنند تسمیه این طعام بعین از
 قبیل تسمیه سبب با هم سبب است و اجابت کردن در تغیر ولیمه چنانکه طعام ختان و قدوم مسافر استجابی دارد

کتاب التلاوة
 کتاب التلاوة
 کتاب التلاوة

الجزء الثاني شرح الاسلام

کتاب التلاوة

عن نافع قال سمعت عبد الله بن عمر رضي الله عنهما يقول قال رسول الله صلى الله عليه وسلم
 قلت نافع شيدم عبد الله بن عمر را ميگفت فرمود رسول خدا ا جيوا هذا الماعولا اذا دعيت لها اجابت كنيد
 اين دعوت را يعني اين دعوت ولیمه را وقتیکه خوانده شود بر ای آن کذا قالوا بوشیده مانند که برین تسمیه تسمیه از کلام
 آن حضرت فهم نمی شود مگر از عمل ابن عمر و ظاهر آنست که این عمل ابن عمر موافق قول رسول است و خواهد بود و دور
 نیست که اشارت بجنس ضیافت اهل اسلام باشد قال و كان عبد الله ياتي الدعوة في العرس و عرس العرس وهو
 صاحب نافع و بود عبد الله بن عمر که می آمد دعوت را در ولیمه و غیر ولیمه و حال آنکه او روزه داری بود پس صوم
 عزیز نموده است در ترک اجابت مقصود دیگر که بجنس و ارتفاع بعد از ولیمه برادر مسلمان داشته طرا اختلاف
 کرده اند که بعد از حضور در مجلس ولیمه هم بجز روزه باشد یا افطار کند اصحاب خشية گویند که اگر چه صایم باشد تا
 کند و ترک آن موجب اثم است و هم بر روزه باشند و اکثر شافعیه و بعضی حنابلة آنست که اگر چه صوم و شوم
 باشد بر صاحب دعوت افضل افطار است بعضی گویند افطار مستحب است یا ف ذهاب النساء و الحيضيان
 الی العرس در بیان جواز رفتن زنان و خوردن سالان بسوی ولیمه حدیث ثمالی بن عبد الرحمن بن المبارک

کتاب التلاوة
 کتاب التلاوة
 کتاب التلاوة

قال حدثنا عبد الوارث قال حدثنا عبد العزيز بن عبيد بن صالح بن مالك رضي الله عنه قال قال
 النبي صلى الله عليه وسلم نسأله و صبيا نأقبلان من عرسك قلت النبي بن مالك ویر میخیزد از ما را و عرس او را
 در حال که پیش آینه انداز مجلس عروس فقار ممتثل پس ایستاد بسوی ایشان بسرعت و قوت بر ایستاد
 فقال اللهم انت صاحب الناس الی پس فرمود خدا و انا است که راست میگویی که شما را دوست ترین مردم
 نزد من این زمان و خوردن از قبیل انصار بود و آنحضرت را مؤلف در مناسبات انصار نیز آورده است و تسمیه
 اول و سکون دویم و فتح تا در مشاة فو قانیه و نون مشدود قیام تو تست ما خود است از منته بضم سیم یعنی قوت
 و نیت ما خود از منته که سیم یعنی منت یعنی ایستاد در حالی که منت نننده است بر رفتن خود از روی مهربانی بنا
 عمل برین افکار ای منکرانی الدعوة آیار و است که برگردد کسی وقتیکه بنید منکر شری را در مجلس دعوت و برای
 این مسود صورتی و فی البیت فرجه و دید عبد الله بن مسعود صورتی را در خانه و او صورت جا ندار است پس برگشت

کتاب التلاوة
 کتاب التلاوة
 کتاب التلاوة

کتاب التلاوة	کتاب التلاوة	کتاب التلاوة	کتاب التلاوة	کتاب التلاوة	کتاب التلاوة	کتاب التلاوة	کتاب التلاوة	کتاب التلاوة	کتاب التلاوة
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

بخش اول کتاب التعمیر

کتاب التعمیر

بر عدم جواز بی ضرورت و مصامت با...

حکایت ابن عبد الله بن محمد قال حدثنا...

سفيان عن عمرو بن عبد الله بن محمد قال...

قال مربي بن الاشراف فقال محمد بن...

مسألة التمس ان اقله قال نعم قال...

فاذن لي فاقول قلت محمد بن مسلمة اخبرت...

رايس اذن رد رايس بگويم بعب هر چه...

مصامت باشد در ايناس وى بے اندیشه...

در کلام باطل قال قد فعلت فرمود تحقيق...

در دم اذن مر تدا در آنچه خواستى و واقع...

نشده در کلام صحيح کي آنچه که صريح باشد در...

انان کتب تا لفظ عهد لازم آيد با...

ما يجوز من احتیال و الاحتیاج من تحت معرفه...

انچه جائز باشد از جمله ساختن و پاره پاره...

با کسى که ترسیده شود شر و فساد او را...

معه بفتح ميم و عين مهمله و تشدید را و قال...

اللیث حدثني عقیل بن صفيير عن ابي بصير...

عن سالم بن عبد الله عن ابن عمر انه قال لطلق...

رسول الله رواه شد بغير خدا صلی الله...

عليه و لم يمه و حال آنکه با وى ابى بركیب...

بود قبل ابن صبياد بجانب ابن صبياد...

که بود از کاتبان و ساحران مضل و مبتلا و...

کس که در دانه شده بودند بوى مسلمانان...

دبسم بود مال او بر آنحضرت پس تشريف...

بر و بسوى وى تا در ياد حال او را...

فمادت به فتمحل پس خبر داد شد...

آنحضرت بودند ابن صبياد در دهقان...

فرما قل ادخل عليه رسول الله صلى الله...

عليه و سلط النحل لفتوحه بجد و ع النحل...

فالت الثالثة... قال الثالثة... كتاب التعمير...

نمکنم خبر او را الى اخاف ان لا اذ... و برین معنی ضمیر لا اذره راجع بزوجه است... و چون علاقه بوی دارم و فرزندان از دست منبرسم...

در این صیغه در زمان... در این صیغه در زمان... در این صیغه در زمان...

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على
 سيدنا محمد وآله
 أما بعد
 فبما مضى من
 هذا الشهر المبارك
 من شهر ربيع الثاني
 سنة ١٢٨٥
 الموافق لـ ١٩٦٤
 من شهر ربيع الثاني
 سنة ١٤٠٥
 الموافق لـ ١٩٨٥

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على
 سيدنا محمد وآله
 أما بعد
 فبما مضى من
 هذا الشهر المبارك
 من شهر ربيع الثاني
 سنة ١٢٨٥
 الموافق لـ ١٩٦٤
 من شهر ربيع الثاني
 سنة ١٤٠٥
 الموافق لـ ١٩٨٥

میرزا ابدا در سفر مقدار یک شطیبه است این اعرابی گفته که مراد شمشیر است که کشیده میشود از نیام و زین شسته
 بطریق مجاز از او کرده است و عرب مردان را به شمشیر تشبیه میکنند از جهت خشونت طاعت و مهارت آن یا از
 جهت خوبی رونق و کمال در خشنودی یا از جهت کمال صورت در اعتدال و صفا و همواره جسم و تشبیه در تمام
 آنچنین و سیر میکند او را شیر پستان یک بز جفزه یعنی جیم و سکون قار و راو ماده میشد یا بز که بر روی چهار
 پا دو شسته باشد و صف کرده بقلمت اکل بتعاب این بز در حلقه ایست و طویح ایست
 دختر این بز پس چیت و قرابی از رخ مطاع پدر خود و مطاع ما در غرضی از امر ایشان بیرون نیست
 یا آنکه بازه و نیکی گفته است با در و پدر بخدمت ایشان و ملامت که آنرا و غیظ جاکر تنها کرده اند
 یا در خود تعریف بفریبی کرده و سبب شتم همایه و آفران است بخوبی که از این بی واسطه کمال حسن کمال عفت او بسیار یاد کردی و در شتم او
 میکند جلالتی از هم قاجار ایضا در تمام لایق حدیثا بدینا بدین شایسته انشائی که سخن را افشائی و لا تفتت میوه تا تفتت
 تفتت بضم باو مشناه فوقیه و فتح نون و کسرتا ف مشدده و ذار مشدده میوه بکسر سیم سکون یا در تیه و راه معنی زاد
 است و در اصل لغت چیزی که بدوی از شهری بر دینتر خود تا کنونی از آن بر دار و معنی آنکه شتاب میکند
 بخیانت در زاد و ضبط کرده است عیاض در مسلم تفتت یعنی تار فوقیه و سکون نون و ضم قاف یعنی منگیزد
 طوام را و تفتت صحیح اول مصدر است از باب فعل مذکور و بر لفتح عیاض مصدر از غیر باب فعل مذکور و این چنین
 بسیار آمده مثل قوله والدا بکم بنا تا ظاهر آن بود که این نامی آورد و در رایتی در مسلم موافق صحیح اول آمده
 است یعنی آنکه بیرون نمی برد چیزی که در خانه اهل از دست بخانه دیگر و در ایتهای دیگر نیز آمده که از جهت افتد
 لغرض آن نیز در کلام تفتت تفتت است بر میکند خانه بار بگیاه مانند آشیانه مرغان یعنی بدست در و
 بصفا گاه میدارد قالت خرج ابونهم و الا و طاب شخص گفت زن ابوزریع بیرون رفت ابوزریع
 و حال آنکه مشکهای شیر زیده آن گرفته میشود و اطاب جمع و طب است مثل افراد جمع فرد فلکی امر به معنی
 و لدا از به پس با قات گردنی ناکه با وی دو فرزند است کالفرید بن یحییان من تحت خضر هر دو ماستین
 مانند وی و لوز که باری میکند از زیر سرین او بدو آثار اشارت کرده که سرین عظیم دشت و دوستان خود مانند انار بود و لفظ در کلام
 پس طلاق و امر او نکاح کرد آن زن را نکاح بعد و بیلا سیر یاد یک شریا یا اخذ خطبیا و نکاح کرد من لیل ابوزریع
 مردی بهتر قوم شریفی که سوار شده است سپهری را و گرفته است نیزه و در دست سرین لفتح سین مهله و کسر را و و یا
 معنی سید و شریف است میگویند فرس سب یعنی سبیل است و هم ازین معنی است که من مرآة المال یعنی بهترین مال است که در راه
 در راه اسپ را میگویند که هموار می رود و در تنگیها میاید و میگذرد بی فتور در راه خود عیاض از این سبکیت نقل میکند که شریا چه
 یعنی سخنی و جواد است یعنی سوار میشود سب را در حالی که سخته است و در میکند این صحیح را روایت حارث که گفت
 ركب فرس ساعریا و در روایت ركب اعوجیا و اعوجی بمهله و جیم یعنی فرسی است مشوب با عوج لثمت
 میکند عرب بهترین اسپ را بوی قول اخذ خطیا بفتح خاء معجمه و طار مهله یعنی سب خطی مشوبه بخط موضعی است
 در نوا می بجز این بعضی گویند اصل آن از سب است صیف هندی بسیار آمده و اما اح علی نعمتا شریا
 در اندر من غصتهای بسیار فرسی بفتح مثله و کسر را و و یا در بعضی روایات نعمتا بفتح نون و عین است معنی شریان

قال حدثنا ابو سعید قال سئل عن رجل
 سئل عن رجل سئل عن رجل
 واد اول و کسر شریا چه
 سئل عن رجل سئل عن رجل
 صلی الله علیه و سلم و در روایتی
 روایتی در روایتی در روایتی
 ما نقلی من الناس احد اعلم به
 نمانده از روایتی در روایتی
 باین حال از من از روایتی در روایتی
 است که مرد از صحابه بر تکیه علی شریا
 بللام قوسه بود علی که می آورد
 در سیر خود و کانت یعنی قاطی لغسل اللدم
 عروجه و لوز یعنی قاطی که می شست خون
 از روی مبارک آنحضرت و احد صحابه
 و گفته شد بوریار الیس سوخته شد
 به جرح رسول الله پسر که در شریا
 بسوخته بود یا ختم سینه خدا صلی الله
 علیه و سلم با یک سینه که در روایتی
 اختلاف فی الحبحر با ذکر ای که در روایتی
 از حضرت کردن سینه که در روایتی
 نمودن در کارهای جنگ که آنکو جاب حملال
 و بلاک است باید که در لفظی نماند در تبخیر
 آن تا ایوان ظاهر او باطنها صورت گیرد
 و عقوبه مر و عینه اصانه و ذکر شکلی کردن
 کسی که سینه را می کرد امام عصر خود را نه میت
 و حرمان غیبت دقال الله عز وجل و
 تنازعوا فتفتشوا و تفتشوا و تفتشوا و تفتشوا
 و اختلاف کنید با هم پس بشامت آن
 بددل و ترسان شوید و برو و توت
 و غلبه شما و تفسیر کردی سراج را و لفظ ملازم
 معنی یعنی الحرب چنانچه روایتی در روایتی
 است و در روایتی اصیلی قال قتاده
 الرج الحرب یعنی برود و تباها که در جنگ
 شما بسبب اختلاف آراء حدیثا
 یکی این جعفری میکند یا یکی بن موسی

میرزا ابدا در سفر مقدار یک شطیبه است این اعرابی گفته که مراد شمشیر است که کشیده میشود از نیام و زین شسته
 بطریق مجاز از او کرده است و عرب مردان را به شمشیر تشبیه میکنند از جهت خشونت طاعت و مهارت آن یا از
 جهت خوبی رونق و کمال در خشنودی یا از جهت کمال صورت در اعتدال و صفا و همواره جسم و تشبیه در تمام
 آنچنین و سیر میکند او را شیر پستان یک بز جفزه یعنی جیم و سکون قار و راو ماده میشد یا بز که بر روی چهار
 پا دو شسته باشد و صف کرده بقلمت اکل بتعاب این بز در حلقه ایست و طویح ایست
 دختر این بز پس چیت و قرابی از رخ مطاع پدر خود و مطاع ما در غرضی از امر ایشان بیرون نیست
 یا آنکه بازه و نیکی گفته است با در و پدر بخدمت ایشان و ملامت که آنرا و غیظ جاکر تنها کرده اند
 یا در خود تعریف بفریبی کرده و سبب شتم همایه و آفران است بخوبی که از این بی واسطه کمال حسن کمال عفت او بسیار یاد کردی و در شتم او
 میکند جلالتی از هم قاجار ایضا در تمام لایق حدیثا بدینا بدین شایسته انشائی که سخن را افشائی و لا تفتت میوه تا تفتت
 تفتت بضم باو مشناه فوقیه و فتح نون و کسرتا ف مشدده و ذار مشدده میوه بکسر سیم سکون یا در تیه و راه معنی زاد
 است و در اصل لغت چیزی که بدوی از شهری بر دینتر خود تا کنونی از آن بر دار و معنی آنکه شتاب میکند
 بخیانت در زاد و ضبط کرده است عیاض در مسلم تفتت یعنی تار فوقیه و سکون نون و ضم قاف یعنی منگیزد
 طوام را و تفتت صحیح اول مصدر است از باب فعل مذکور و بر لفتح عیاض مصدر از غیر باب فعل مذکور و این چنین
 بسیار آمده مثل قوله والدا بکم بنا تا ظاهر آن بود که این نامی آورد و در رایتی در مسلم موافق صحیح اول آمده
 است یعنی آنکه بیرون نمی برد چیزی که در خانه اهل از دست بخانه دیگر و در ایتهای دیگر نیز آمده که از جهت افتد
 لغرض آن نیز در کلام تفتت تفتت است بر میکند خانه بار بگیاه مانند آشیانه مرغان یعنی بدست در و
 بصفا گاه میدارد قالت خرج ابونهم و الا و طاب شخص گفت زن ابوزریع بیرون رفت ابوزریع
 و حال آنکه مشکهای شیر زیده آن گرفته میشود و اطاب جمع و طب است مثل افراد جمع فرد فلکی امر به معنی
 و لدا از به پس با قات گردنی ناکه با وی دو فرزند است کالفرید بن یحییان من تحت خضر هر دو ماستین
 مانند وی و لوز که باری میکند از زیر سرین او بدو آثار اشارت کرده که سرین عظیم دشت و دوستان خود مانند انار بود و لفظ در کلام
 پس طلاق و امر او نکاح کرد آن زن را نکاح بعد و بیلا سیر یاد یک شریا یا اخذ خطبیا و نکاح کرد من لیل ابوزریع
 مردی بهتر قوم شریفی که سوار شده است سپهری را و گرفته است نیزه و در دست سرین لفتح سین مهله و کسر را و و یا
 معنی سید و شریف است میگویند فرس سب یعنی سبیل است و هم ازین معنی است که من مرآة المال یعنی بهترین مال است که در راه
 در راه اسپ را میگویند که هموار می رود و در تنگیها میاید و میگذرد بی فتور در راه خود عیاض از این سبکیت نقل میکند که شریا چه
 یعنی سخنی و جواد است یعنی سوار میشود سب را در حالی که سخته است و در میکند این صحیح را روایت حارث که گفت
 ركب فرس ساعریا و در روایت ركب اعوجیا و اعوجی بمهله و جیم یعنی فرسی است مشوب با عوج لثمت
 میکند عرب بهترین اسپ را بوی قول اخذ خطیا بفتح خاء معجمه و طار مهله یعنی سب خطی مشوبه بخط موضعی است
 در نوا می بجز این بعضی گویند اصل آن از سب است صیف هندی بسیار آمده و اما اح علی نعمتا شریا
 در اندر من غصتهای بسیار فرسی بفتح مثله و کسر را و و یا در بعضی روایات نعمتا بفتح نون و عین است معنی شریان

میرزا ابدا در سفر مقدار یک شطیبه است این اعرابی گفته که مراد شمشیر است که کشیده میشود از نیام و زین شسته
 بطریق مجاز از او کرده است و عرب مردان را به شمشیر تشبیه میکنند از جهت خشونت طاعت و مهارت آن یا از
 جهت خوبی رونق و کمال در خشنودی یا از جهت کمال صورت در اعتدال و صفا و همواره جسم و تشبیه در تمام
 آنچنین و سیر میکند او را شیر پستان یک بز جفزه یعنی جیم و سکون قار و راو ماده میشد یا بز که بر روی چهار
 پا دو شسته باشد و صف کرده بقلمت اکل بتعاب این بز در حلقه ایست و طویح ایست
 دختر این بز پس چیت و قرابی از رخ مطاع پدر خود و مطاع ما در غرضی از امر ایشان بیرون نیست
 یا آنکه بازه و نیکی گفته است با در و پدر بخدمت ایشان و ملامت که آنرا و غیظ جاکر تنها کرده اند
 یا در خود تعریف بفریبی کرده و سبب شتم همایه و آفران است بخوبی که از این بی واسطه کمال حسن کمال عفت او بسیار یاد کردی و در شتم او
 میکند جلالتی از هم قاجار ایضا در تمام لایق حدیثا بدینا بدین شایسته انشائی که سخن را افشائی و لا تفتت میوه تا تفتت
 تفتت بضم باو مشناه فوقیه و فتح نون و کسرتا ف مشدده و ذار مشدده میوه بکسر سیم سکون یا در تیه و راه معنی زاد
 است و در اصل لغت چیزی که بدوی از شهری بر دینتر خود تا کنونی از آن بر دار و معنی آنکه شتاب میکند
 بخیانت در زاد و ضبط کرده است عیاض در مسلم تفتت یعنی تار فوقیه و سکون نون و ضم قاف یعنی منگیزد
 طوام را و تفتت صحیح اول مصدر است از باب فعل مذکور و بر لفتح عیاض مصدر از غیر باب فعل مذکور و این چنین
 بسیار آمده مثل قوله والدا بکم بنا تا ظاهر آن بود که این نامی آورد و در رایتی در مسلم موافق صحیح اول آمده
 است یعنی آنکه بیرون نمی برد چیزی که در خانه اهل از دست بخانه دیگر و در ایتهای دیگر نیز آمده که از جهت افتد
 لغرض آن نیز در کلام تفتت تفتت است بر میکند خانه بار بگیاه مانند آشیانه مرغان یعنی بدست در و
 بصفا گاه میدارد قالت خرج ابونهم و الا و طاب شخص گفت زن ابوزریع بیرون رفت ابوزریع
 و حال آنکه مشکهای شیر زیده آن گرفته میشود و اطاب جمع و طب است مثل افراد جمع فرد فلکی امر به معنی
 و لدا از به پس با قات گردنی ناکه با وی دو فرزند است کالفرید بن یحییان من تحت خضر هر دو ماستین
 مانند وی و لوز که باری میکند از زیر سرین او بدو آثار اشارت کرده که سرین عظیم دشت و دوستان خود مانند انار بود و لفظ در کلام
 پس طلاق و امر او نکاح کرد آن زن را نکاح بعد و بیلا سیر یاد یک شریا یا اخذ خطبیا و نکاح کرد من لیل ابوزریع
 مردی بهتر قوم شریفی که سوار شده است سپهری را و گرفته است نیزه و در دست سرین لفتح سین مهله و کسر را و و یا
 معنی سید و شریف است میگویند فرس سب یعنی سبیل است و هم ازین معنی است که من مرآة المال یعنی بهترین مال است که در راه
 در راه اسپ را میگویند که هموار می رود و در تنگیها میاید و میگذرد بی فتور در راه خود عیاض از این سبکیت نقل میکند که شریا چه
 یعنی سخنی و جواد است یعنی سوار میشود سب را در حالی که سخته است و در میکند این صحیح را روایت حارث که گفت
 ركب فرس ساعریا و در روایت ركب اعوجیا و اعوجی بمهله و جیم یعنی فرسی است مشوب با عوج لثمت
 میکند عرب بهترین اسپ را بوی قول اخذ خطیا بفتح خاء معجمه و طار مهله یعنی سب خطی مشوبه بخط موضعی است
 در نوا می بجز این بعضی گویند اصل آن از سب است صیف هندی بسیار آمده و اما اح علی نعمتا شریا
 در اندر من غصتهای بسیار فرسی بفتح مثله و کسر را و و یا در بعضی روایات نعمتا بفتح نون و عین است معنی شریان

انوار الثانی مشیخ الاسلام

کتاب النکاح

شماره گفت که اگر کسی طلاق داده است ماهوزد معتزل و المشریبه آگاه باش آنحضرت این است
 گو شده گرفته در غره مشرفه بفتح رابو نم آنست فحجت الی اللین پس بیرون آدم از پیش حصه و آدم
 ترو منیر فاذا حوله رطط و یکی بعضهم پس ناگاه دیدم گردنیز جمعی را که گری می کنند یعنی از آنها مجلسیست معمم قلیلا
 پس نشستم این جماعه اندکی کم غلبی ما اجدا پسر خلیه که در پی می که می یافتم در خود از آن ندوه از اعتراف
 پیغمبر خدا زانرا و دانستم که نیست یعنی مگر از غضب آن حضرت فحجت المشریبه التي فیها النبی صلی الله علیه
 وسلم فقلت لخلام له اسود استاذت لعمری پس آدم فرود را که در آن پیغمبر خدا بود پس گفتم م غلامی را
 که آن حضرت را بود سیاه رنگ نام او رباح است طلب اذن در آمدن کن مر عمر را فدخل الغلام فکلم النبی
 صلی الله علیه وسلم پس در آمد غلام در آن غره و سخن کرد آن حضرت را یعنی طلب اذن کرد و عمر فرمود
 کلمت النبی صلی الله علیه وسلم و ذکر تلک له قصه است پسر باز آمد غلام پس گفت سخن کردم پیغمبر
 خدا را و ذکر کردم ترا برای آنحضرت پس خاموش ماند و جوابی نگفت فالتصرفت حتی جلست مع الرطط
 الذین عند المنیر پس باز آدم تا آنکه نشستم با مردمی که نزد منیر بودند تو غلبی ما اجدا فحجت فقلت للغلام
 است اذن لعمری پسر خلیه که در پی می که می یافتم پس آدم و گفتم م غلام را طلب اذن کن عمر را فدخل ثم مر
 فقال قد ذکر تلک له قصه فرجعت فجلست مع الرطط الذین عند المنیر تو غلبی ما اجدا فحجت الغلام فقلت
 استاذ لعمری فدخل ثم مر فقال قد ذکر تلک له قصه فلما ولیت منصرفا قال اذا الغلام یدعونی پس پشت و آدم در راه
 که باز گردنده ام گفت عمر ناگاه غلام می طلبدم فقال قد اذن لك النبی صلی الله علیه وسلم پس گفت بتحقیق اذن
 و آدم ترا پیغمبر خدا فدخلت علی رسول الله صلی الله علیه وسلم پس در آمد نزد رسول خدا فاذا هو مضطجع
 علی رمال حصید پس ناگاه دیدم که آنحضرت تکیه کرده است بر بوریای برشته بافته رمال بضم راء و خفت میم
 یعنی ر میل نمیل یعنی مفعول چنانکه عجب است و بیکدیگر جمع رمل است یعنی مشوج از حصیه یقال رملت
 الحصیر امی نسجه بذا ما قال الکرام فی تیوطی گفته رمال بگرد است و گاهی ضم می دهند یعنی شیع الحصیر و آن
 ضلعهاست مترا خداست بمنزله رشته در جامه لیس بینه و بینه فراتس قد اترا الرمال بجمیده در حالیکه نیست
 میان آن حضرت و میان حصیر تراشی از جامه بتحقیق اثر کرده رمال پهلوئی آنحضرت متکئا علی وساده مردم
 خشو حالیکه در حالیکه تکیه کنند است بر یا نشی که از چرم است و در میان آن بر گهای خرم است فسل
 سلام کردم بر آن حضرت تو قلت و انا قالو پسر گفتم و حال آنکه استاده ام یا رسول الله انست سلام
 فرم الی بصوکه فقال لا ای رسول خدا آیا طلاق دادی زانرا پس برداشت بسوی من نظر را پس فرمودنی
 طلاق نداده ام فقلت الله اکبر پس گفتم کله الله اکبر که مردم دعوا نمکب و استغفام امری میگویند و آن
 امرنا نمیدگی صحابه بود که بگمان خود میگفتند تو قلت و انا قالو استانسن پسر گفتم و حال آنکه من استاده ام طلب
 موالت و دنع و حشت آن حضرت میکند یا رسول الله صلی الله علیه و سلم تو را یعنی امی سوگند را
 اگر بدینی مرا در آنچه عرض میکنم بخدمت و کنا معشر قریش تغلب النسل و بودیم ما گروه قریشیان که غلبه میکردیم
 زانرا فقلنا قد منا المدینه اذا قوم تغلبهم نساهم پس هر گاه قدم آوردیم بر اهل مدینه ناگاه یا قیتیم اینها را

آیا جواب نیدیدید الیوسفیان را و روایت
 ایا ذرا لا یجیبونه بزیادت الن
 گفتند صحابه یار رسول الله ما قول طویم
 در جواب قال قولوا فرمود
 الله اعلی و اجل خدا بلند و بزرگ
 تراست فقال پس گفت
 ان لنا الذی بضم صیر و
 الف مقدر است و کلامی است و کلامی
 که در تحقیق برتری ما غریبی است
 عزای برای شما فقال النبی صلی الله علیه و آله
 پس فرمود آنحضرت آیا جواب میدی
 او را قالوا یا رسول الله ما قولنا گفتند
 چگوئیم قال قولوا فرمود که بگوئید
 الله مولانا و لا مومنک لعمرو
 مایان است و نیست حسین و ناصر
 و در غره احد مشر و حاجب
 اذا فرغوا الی الیل چون خواب کنند
 بشب یعنی از خیر رسیدن و سخن
 باید که زود کشف کند خیر از قرآن
 و بتحقیق گراید حد ثنا قنیه قال
 حد ثنا حماد عن ثابت عن انس قال کان
 رسول الله صلی الله علیه و آله یوم الحزین یوم
 توبه برین مردم واجود الناس و سخن
 ترو جید ترین مردم و اشجع الناس و دلیر
 ترین مردم قال ولقد فرغ اهل المدینه
 لیله سمعوا صوتا کففت انس و بر آینه بتحقیق
 ترسیدند اهل مدینه شبی بجاییکه شنیدند
 او را زیرا قال فتلقاهم النبی صلی الله علیه و آله
 غافرا من کلای طلیحه عمره گفت انس پس
 پیش ایشان رفت آنحضرت بر آینه که
 ماری طلی را بودی زمین و عود
 و حال آنکه آنحضرت در گردن آینه
 بود شمشیر خود را فقل لعمرو اعوا پس
 فرمود مترسید لعمرو اعوا مگر ترسید و
 تو قال رسول الله پسر فرمود پیغمبر صلی الله

فارت تا ساطع کرده
 لشکر را بر آمدن وقت
 آدم را و اطلاع کند
 فجمع الناس بایشان
 در وقت صبح باشد
 بیان نزد غارت که
 که نکر کرده میشود
 و صاحبان که نیست
 او از دو یا خود
 که بریند دشمن را پس
 بعد و صاف و بیوتی
 که نشانی مردان
 ایجا در در کتایب
 و این حدیث کرد در کتاب
 از ضمیر و جدت صحابه
 که در این حدیث است
 علیه و سلم و جدت صحابه

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلوة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين
 الذين هم خير البرية
 بعد ذلك
 في كتاب النكاح
 باب في النكاح
 ٩٤

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلوة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين
 الذين هم خير البرية
 بعد ذلك
 في كتاب النكاح
 باب في النكاح
 ٩٤

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلوة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين
 الذين هم خير البرية
 بعد ذلك
 في كتاب النكاح
 باب في النكاح
 ٩٤

فان عايشة لما نقل الله تعالى آية الخبير وان آية الخبير
 على لانه اذا جك ان كتمت ترون الحيوة الدنيا وزيتم الي قوله اجرا عيها فبداي اول امر ان من سئل فافتر
 ليس ابتداء كونه خبيراً بل من خستين زني الزمان اوليس اختيار كرم من خدا را ورسول خدا را تخرير نسائه
 كه كتمت كسب خبير كذا و كذا ان خود را همه ايشان را فقل مثل ما قالت عايشة پس گفتند آنچه گفته بود عايشة در بخت
 فوائد جليله جزياست لايق نيست اعراض نظر از ان آيا آنچه است كه بدل مال بر دختر براي تحسين عشرت
 زوج او مستحب است از براي صيانت عرض دختر و بدل مال در تحصيل عرض و حفظ ان واجب است و
 تخرين مرد بر اسه دختر خود بهتر است انكثار از فرج است ديگر تو قير عالم و مهابت او است از استفسار خبير كه
 از ان خبير لازم آيد ديگر تر قب سنت خلوات عالم اگر پسيده شود با خوش آيد او را ديگر بحث در علم
 در راه خلوت و در حال قعود و مشي ديگر صبر بر آزار زن و ترك خطا آيا آنچه در حق مرد باشد در حق
 خدا و ديگر حاكم نزد خلوت در بان كه كه منع كند از درآمدن بر دوي بي اذن ديگر مشروعت استينان اگر چه
 تنها باشد از آنكه تواند كه بر حالي باشد كه اراده نكرده باشد اطلاع بر ان ديگر جواز تكرار استينان مگر را
 كه اسيد اذن دارد و ديگر آنكه هر لذتي و تنغي كه كرده يكي در دنيا استعمال است او را از نعمتهاي اخروي يعني
 در آخرت محروم خواهد بود از جنس اين نعمتها ديگر آنكه اگر يكي بنيد يار و دوست خود را از و بگيست مستحب است كه سخن
 كند بچيزي كه بر آرد او را از ان اندوه ديگر جواز استعانت بر بختن آب بر دست وضو كنده ديگر خردن خيز
 مگر را اگر چه صيف در نسب اشرف باشد از كبر ديگر ياد دادن حالف را از بين او وقتي كه داند كه فراموش كرده
 سوگند را ديگر تاوب در مجلس علماء اگر دوام حضور ميسر نباشد از جهت شغل ديني يا دنيوي ديگر قبول خبر
 واحد اگر چه مفضول باشد ديگر خوج و فزع از جهت امور مهمه ديگر نداشتن نعمت خدا اگر چه قليل باشد ديگر جواز
 نظر بخواهي خانه صاحب خود ديگر حجاب كردن بر افشاء سهره آنكه افشاء كرده باشد ديگر تلافيف بر كسي كه چهره
 دارد بر اطلاع بر تفصيل قرآن ديگر سكوت از اذن نه منع صريح از جهت حيا و رفتن بر اصهار ديگر در روز
 و كوفتن آن اگر او از باهل خانه نرسد ديگر درآمدن پدر نزد دختر بي اذن زوج او ديگر تفحص احوال خصوصاً
 آنچه متعلق بجال شوهر باشد و در يافتن اين معاني از اجزاي حديث بر اهل فطنت و صاحب درك پوشيده نخواهد
 بود **باب سوم المرأه ابادة زوجاً تطوعاً** در و ابودن روزه زن باذن شوهر او در نماز كس
 نقل است در روزه فرض موقوف بر اذن شوهر نيست **حد ثامن** در بقاء ان قال الله تعالى
 اخبرنا محمد بن عمار بن منبه عن ابي هريرة رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال ان المرأه اذا
 ابادة شوهرها لا بادة فرمود بايد كه روزه ندارد زن و حال آنكه شوهر او حاضر است و در اول روزه او را
 عين قيد مطابق است ترجمه را در صوم قضا اختلاف است بعضي گويزد ميسر است او را كه روزه نگیرد و تا نيز كند
 ماه شعبان بعضي گويزد پسر كه روزه دارد **باب اذ اباتت المرأه مهاجرة** در جهت
 كه شب خواب كند زن در ماليكه تارك است جامه خواب شوهر را بواب اذ كه عدم جواز است ذكر كرده
 اعتماد كردن بر لفظ حديث كه از آنجا فهم ميشود از آنكه مستحب لغت كسي نميشود مگر از آنكه ب مصيبت

ندارم يا كسي كه بخورد و نكند و چيزي را كه
 زندان با مانده باشد يا بكنظرت قلال را
 كه تخلل كرده بدان استان خود را يا كس سول
 كند مردم را يا كس مي كند شير را از پستان مني
 دو شد انرا مشهوره نشود آوازده
 و طلب كرده نشود
 استعمال وى در لبيم است مطلقاً فاستغنى
 منم قبل ان يشا بوا پس بران
 از نزد ايشان پيش از آنكه بفرستد
 از اين شتران يا آب را و ان
 است فاقبلت بها است
 آدم اين شتر را وى بدهد ميراثم آنهارا
 فلقيني النبي ليس بيش از ميراثي جز صلوات
 عليه وسلم فقلت ليس كغيره يا رسول الله
 ان القوم عطاش يتحققون ان كره
 تشنه اند عطاش بگسرين حتى عطشان
 و ان اشهدتم ان ليسوا بغيره و تحقيق
 من شتابي كرم ان كرهه و ان كرهه
 يا بجهت تا خوش داشتن انكه بوش
 خود را از شتر آب سقى بگسرين
 قايتت في ان هوسليس
 يا ما دري ايشان تا كرهه و ان
 بيارند چنانچه دلالت دارد بر حال
 ابن سعد در اين سخن فقال ليس
 يا انك انك عهلك فاشيح نبيج همزه
 در كوز مدين و كسره جي اسي كسر اوع
 در شتر اسي بيش بگسرين و شترى كن
 ان القوم يفرعون بغيره و سكوت و ان
 و فتح را و از قريسي بگسرتان بمعنى ضيافت
 قى قوم ميسر و تحقيق اجماع كه با كردى
 از ايشان ضيافت كرده ميشود در قوم خود
 و قبيله شير در سیدند بيار خود فرستادن
 فرج اکنون خانه و انك بواب مرفال
 ذكر كسي كه بگويد نزد ايشان و شتر
 انداختن بر دوي كس كه در ان

و ان ان فلان بگسرين را بيار و ان
 بگسرتان كس را ميسر و ان بگسرتان
 فقه ساده ام بتوان شير را و ان

و ان ان فلان بگسرين را بيار و ان
 بگسرتان كس را ميسر و ان بگسرتان
 فقه ساده ام بتوان شير را و ان

کتاب الجهاد
۱۱۳
کتاب الجهاد

کتاب الجهاد

منع کرده شوند مشرکان از سکناى آن
یعنی از آن حجاز است یعنی که و مدینه
و یامد و آنچه پیوسته
سواء آن از آنچه اطلاق کرده میشود بر آن
نام جزیره العرب بخت آسان جمع برده
ازین با آنکه می از جزایر عرب است
و آن مذهب جمهور است و آن
در حدیثی که از دخول الشاه
برای تجارت و سی لفته ندر آید
حرم را اصلا مگر باذن امام برای مصالحت
مسلمین خاصه و آزادی عنقه جواز سکنا
ایشان است مطلقا بر مسجد حرام نقد
العسقلانی و نزد ابوحنیفه پاک نیست
آمدن این ذمه مسجد حرام را از زین که
نزد آورده و حد ثقیف را در مسجد خود
حال آنکه آنها کافر بودند و ایت کرده
آنرا بود و آورده که لایق و المسمی
محمول بر منع از دخول بروج است
بر آن استقلال ببرد و قیام بجا
چنانکه پیش از فتح بود یا از طوان
چنانچه عادت داشته ذکره العینه باب
النحیل للوفد آرا از کربن و زینت نمودن

تکلیف آمده بود و تکی باها ساز داد و توفیق درین دور روایت ظاهر است آنحضرت با یومر که حواله
کرد و باشد وی باها فرستاد و جدا قضا علی قال اخبرنا ابن عباس علیه عن حمید بن اسحق قال قال الربیع
صلی الله علیه و سلم چند بنی سبانه گفت این بود پیغمبر خدا نزد بعضی از زنان خود و آن عایشه است
فارسیت استادی اموات اللومین و غیره طعام پس شتر شاد و یکی از مادران مسلمانان کاسه را که در وی
طعام بود و آن زینب است که بانی گفته صفیه بود قبیل بام سلمه فضربت التی النبی صلی الله علیه و سلم
فی بیتها لئلا یخاد من پس زوزنی که پیغمبر خدا در خانه او بود یعنی عایشه دست خادم را فسقطت المصحفة
فانفلقت پس افتاد کاسه بر زمین پس پاره پاره شد فجمع النبی صلی الله علیه و سلم فوق
المصحفة پس جمع کرد پیغمبر خدا پاره های کاسه را فلق بکسر فادفع لام جمع فلقه است یعنی قطعه کوچک
جمع فیها الطعام الذی کان فی المصحفة بستر گشت که جمع میکند در آن طعامی را که در صحفه بود و بقول غارت امکو
و میفرمود خیرت کرده است مادر شما کثایت از ساروا است زوجه ابراهیم علیه السلام که غیرت
کرده بود بر با بیره چنانکه بر آورد ابراهیم او را با پس اسمعیل بجایک طفل بود و گذاشت او را در وادی که در آب
داشت که ذرات یعنی غیرت فره با در طبع زنان مرکوز است از قهیم اول قاروره نیست که در اسلام
شکسته شده صاحب تلوح گفته انظر انست که مراد عایشه است گفته اند در حدیث اشارت بر عدم
مواخذه بر غیرت زنان باخچه از پنجا دین وقت صادر میشود از آنکه عقل درین هنگام
محبوب است شدت غضب که انگیخت است بر غیرت نقل کرده ابو یعلیٰ بن سیرین که دارد
از عایشه مرقوعا که زن غیرت ناک نمی بیند اسفل و اوسه را از اعلایه یعنی درین وقت نیز نمیکنند
میان بلند و پست مرقوعا از این مسعود مرقوعا تحقیق خدا نوشته بر طبع زنان غیرت پس
کیکه مبرکند او را ابر شهید است بز آرا این حدیث را آورده بسندیک همه فقه اند بر تو پوشیده میا و از
یعنی عقربان که در حال سکر طلاق شرع صادر شده ازین قبیل است پس لائق آن است که بر آنها
مواخذه نکنند و معذور دارند بی شبهه آنها درین وقت مسلوب العقل اند و حکم ویوانه دارند کسی برست
لا یقتل بکفر و ایمنی طائیف الما جل ابوالمجد در رساله مرج البحرین تفصیل آورده درین وقت که این حدیث
بنظر در آمده اشارتی بان کرده شد این قصه در مناقب نبیا تفصیل گفته شود مجلس الخادم حتی باقی بصرفه
من حدیثی القی موقی بیتها پست نگذاشت خادمی را که آورده بود تا آنکه آورده شد کاسه از نزد آن

نمود برای آمدن الیحسان حدیث
نویسی بن زید قال حدثنا اللیث بن سعید عن
ابن شهاب عن سالم بن عبد الله ان ابن عمر
قال وجدنا حمله استبرق تبارق السوق
یا فت عمر فاروق جفت جامه ابریشمی که
فروخته میشود در بازار استبرق و بیابا
سطر معرب استبرق ذکر کرده آنرا جوهری
و صاحب قاموس در فصل باه سوده
از قان فلتی بهما رسول الله لیس

در خانه او بود و فقه المصحفة الصغیرة الی القی کبریت صحنها پس فرستاد کاسه در دست بسوسی آنکه شکسته
شده کاسه او و امسک المکسوة فی بیت القی کبریت و نگذاشت کاسه شکسته را در خانه آنکه شکسته بود حدیثا
محمد بن زید بن کثیر قال حدثنا معمر بن عبد الله عن محمد بن المنکدر عن جابر بن عبد الله رضى الله عنه عن
ابن عمر صلی الله علیه و سلم قال دخلت الجنة فرمود در آدم در بهشت او آیت الجنة یا آدم بهشت را
بگذاشت و آیت خالجهت قصدا انفلت من هذا پس ویدم خانه کلانی پس گفتیم مگر است این تصرف الواعی
چنانکه خطا آب گفتند خازنان تحت مرعراست رضى الله عنه فاردت ان اخذت پس خواستم اینکه در آیم

آورد و آن حدیث پیغمبر خدا را صلوات الله علیه
و مسلمو فقال لیس گفت عمر یا رسول الله
ایم معذرة الحلة فیقول بها العیاد و لا یؤد غیرک
این جفت جامه را پس زینت کن بدان

برای عید یا برای عید
فقال رسول الله لیس فرمود
پیغمبر خدا صلوات الله علیه
تأهله لیس لیس لیس لیس
نست این جامه را بپوش
پوش که زینت او را
نویسی لیس در آن وقت
او را بپوشید و در آن وقت
بوی پوشد این لباس را
مگر کسی که بپوشد این
در آن وقت کس را وی
استغفرت ماشاء الله
بوی پوشد که در آن
بوی پوشد که در آن وقت
بوی پوشد که در آن وقت
بوی پوشد که در آن وقت
بوی پوشد که در آن وقت
بوی پوشد که در آن وقت
بوی پوشد که در آن وقت

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلوة والسلام
 على من لا نبي بعده
 وآل بيته الطيبين الطاهرين
 الذين هم خاتم النبيين
 وأمم المرسلين
 مودون محترمون
 بعد ذلك
 ما كان من
 قول النبي
 صلى الله عليه
 وآله وسلم
 في غزوة بدر
 يومئذ
 نادى
 أصحاب
 الجحيم
 يا أيها
 الذين آمنوا
 قاتلوا
 هؤلاء
 المشركين
 هم
 الذين
 كفروا
 فقاتلوا
 حتى
 تقتلوا
 أو
 تقتلوا
 هؤلاء
 المشركين
 هم
 الذين
 كفروا
 فقاتلوا
 حتى
 تقتلوا
 أو
 تقتلوا

که این حالت محمود مردم بوده است چنانکه شنیدم این قول آنحضرت را و در روایتی دیگر آمده که بان
 زن لیسری همراه بود و باقی مانی می فرمودند و چون المشبهین را السلام علیهم در بیان آنکه منع کرده میشود از در آمدن
 مردانیکه شایسته و ایندند بنان یعنی مختنان که بزنی زمان می باشد حد قناعتان بزای شبیهه قال
 حدیثا عبده عن هشام بن عروة عن ابیه عن زینب ابنة ام سلمة عن ام سلمة ان النبي صلی الله علیه وسلم کان
 عند حاو و ابیت مختنرا و ابیت کرده شده از ام سلمه که بود پیغمبر خدا نزد او در خانه او مختنشی بود و فقال المختنث
 کاشی ام سلمة عبد الله بن ابی امیه پس گفت مختنث مر برد ام سلمه را که عبد المذین ابی امیه است و مرویست
 که این مختنث موالای عبد المذین ابی امیه بود بوسی گفته که زنی را بمن نشان دهد که خطبه کنم او را مختنث
 بفتح یون و کسر التست و آن مرویست که میاید بننان در حرکات و اخلاق و آن دو سنف است یعنی آنکه خافت
 او ایچنین واقع است و این معذور است دیگر آنکه بکلف خود را برین میدارد و این مذموم و مطر و دست
 و در مدینه و و نفر بودند که آنحضرت اخراج کرده از مدینه بجانب حمی یا جانب لفتح از فتح الله لکوا الطائف عدا
 الکفر کنند ما مر شمارا طایف فردا درین وقت محاصره کرده بودند ادلک علی ابنة عقیلان فانها تقبل با برهم و تدبر
 بنات راه میبایم برابر دختر غیلان تحقیق وی پیش آید چهار چیز و پشت میدهد بهشت تعریف فریبی و کلانی
 شکم او میکند و شکم چون کلان باشد شکنها در آن می باشد و عرب آنرا عکن میگویند میگوید که وی چهار شکم
 دارد و هر شکم دو طرف دارد و چون پیش او می آید چهار میباید و وقتیکه پشت میدهد از لیسری که در از و کلان
 اند با طرف تا خاصه میرسد و از لیس پشت بهشت میباید فقال النبي صلی الله علیه وسلم لا یدخل الجنة احدکم
 پس فرمود پیغمبر خدا البتة در نیاید این مختنث بر شایعینی در خانه شما در آید از آنکه صفت میکند زنان از هیچ
 میکند دل مردان را پس حمی آید از وی که تعریف مردان کند بر زنان و در فتنه اندازد اینها را باب نظر المرأة
 الی الجحیم و متوجه من غیر ریبیه در جواز نظر کردن زن بسوی جیشیان و غیر ایشان از غیر تمت حدیث
 استخی بر ایهیوا الخطلی عن عیسی بن عیسی عن ابي ابراهیم عن الزهري عن عروة عن عائشة قالت ایت النبي صلی الله علیه وسلم
 یترقی بر داله و انا انظر الی الجحیمة یدعون فی المسجد کف عایشه و یدرم من پیغمبر خدا را بحالیکه میپوشید ما
 بجا در خود و من نظری کردم بسوی جیشیان که بازی میکردند در مسجد حتی کون انا الذی استأتمت ما آنکه میبوم
 من آنکه طول میبوم از دیدن یعنی آنحضرت صبر میکرد تا وقتیکه طول میبوم فاقدر و اقدر الجواهر فی ربه
 السوا الحریصه علی اللهو پس اندازد کنیدا اندازد دختر خورد و مهال که شره دارد بر بازی بجهت
 که مؤلف امام بخاری این حدیث عایشه برای او حدیث ابن شهاب که از نجهان موالای ام سلمه و ام سلمه دارد
 آورده است این حدیث نیست که گفت ام سلمه من و میبوم نشسته بودیم نزد رسول خدا صلی الله علیه
 وسلم که ابن ام کثرم استیدان دخول کرد بر پیغمبر خدا آنحضرت فرمود ما را که پرده گیرید از وی مایان
 گفتیم ای نیست وی کور نمی بیند ما را و منی شناسد پس فرمود شما یان کور نیستید و منی بینید او را این حدیث را
 ایله حدیثین آورده اند قندی گفته حدیث حسن صحیح و نیز ابن حبان صحیح نموده است اگر گوی هرگاه
 حدیث را ایله صحیح کرده اند با ساد هاسی قوی و چه در مؤلف رحم الله به خواهد بود این بطلال گفته حدیث مختنث

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلوة والسلام
 على من لا نبي بعده
 وآل بيته الطيبين الطاهرين
 الذين هم خاتم النبيين
 وأمم المرسلين
 مودون محترمون
 بعد ذلك
 ما كان من
 قول النبي
 صلى الله عليه
 وآله وسلم
 في غزوة بدر
 يومئذ
 نادى
 أصحاب
 الجحيم
 يا أيها
 الذين آمنوا
 قاتلوا
 هؤلاء
 المشركين
 هم
 الذين
 كفروا
 فقاتلوا
 حتى
 تقتلوا
 أو
 تقتلوا

بخبر الثاني غشيش الا

فقال النبي ليس فرمود پیغمبر خدا صلوات
 علیه وسلم لو لم تركة بين اکر میگذشت
 مادرش او را بحال وی ظاهر میکرد چنانچه
 حال خود را و قال سالقون کفر و کفر
 صلی الله علیه وسلم فی الناس یب
 ایسا و آنحضرت در مردم بخطبه فرمود
 علی الله بعلمها و اهله پس نشان کرد و
 با نچه و تعالی اهل و سرز او را
 نوز ذکر الرجال لیتر ذکر کرد و
 فقال فی الذکر کمهوا کسین و سر
 من میترسانم شمارا از وی و هاسی
 قد اذنی قوم و نیست هیچ پیغمبر
 مگر آنکه تحقیق تر ساندیده است از وی
 قوم خود را لقد اندازد نوح قوم
 هر آینه تحقیق تر ساندیده است از
 نوح قوم خود را و تخصیص نوح بذا
 بجهت آنکه وی نخستین صاحب شریعت است
 و کویا قول لکوفیه فو کالو فوله بنی لقومه
 و لیکن میگویم مر شمارا در شناخت و جال
 سخنی که گفته است آنرا هیچ پیغمبر
 مر قوم خود را تعلیم انده اخو میباید

که وی کور یک چشم است و ان الله
 و تحقیق خدا نیست کور چشم که وی منزه
 است از آلات جسمانی که معارض تغییر باشند

فقال النبي صلی الله علیه وسلم
 لا یترقی بر داله و انا انظر الی الجحیمة یدعون فی المسجد
 کف عایشه و یدرم من پیغمبر خدا را بحالیکه میپوشید ما
 بجا در خود و من نظری کردم بسوی جیشیان که بازی میکردند در مسجد حتی کون انا الذی استأتمت ما آنکه میبوم
 من آنکه طول میبوم از دیدن یعنی آنحضرت صبر میکرد تا وقتیکه طول میبوم فاقدر و اقدر الجواهر فی ربه
 السوا الحریصه علی اللهو پس اندازد کنیدا اندازد دختر خورد و مهال که شره دارد بر بازی بجهت
 که مؤلف امام بخاری این حدیث عایشه برای او حدیث ابن شهاب که از نجهان موالای ام سلمه و ام سلمه دارد
 آورده است این حدیث نیست که گفت ام سلمه من و میبوم نشسته بودیم نزد رسول خدا صلی الله علیه
 وسلم که ابن ام کثرم استیدان دخول کرد بر پیغمبر خدا آنحضرت فرمود ما را که پرده گیرید از وی مایان
 گفتیم ای نیست وی کور نمی بیند ما را و منی شناسد پس فرمود شما یان کور نیستید و منی بینید او را این حدیث را
 ایله حدیثین آورده اند قندی گفته حدیث حسن صحیح و نیز ابن حبان صحیح نموده است اگر گوی هرگاه
 حدیث را ایله صحیح کرده اند با ساد هاسی قوی و چه در مؤلف رحم الله به خواهد بود این بطلال گفته حدیث مختنث

کتاب الطلاق
 جلد اول
 فصل اول
 در بیان طلاق

کتاب الطلاق
 جلد اول
 فصل اول
 در بیان طلاق

کتاب الطلاق
 جلد اول
 فصل اول
 در بیان طلاق

خبریه منسوب بقبیلہ از زید امیہ بنت النعمان بن شراحیل امیر برقع بدل است از جوئیہ یا عطف بیان است بعضی است امیر یا
 خزندہ اند و این غلط است شراحیل ابن اسود بن جین است و معہاد ایتمابا و او دایہ او بود سیوطی گفته دایہ بمعنی مرضع است
 سلطان گفته بمعنی قابل است کہ می زاید فرزند ان را لفظ مغرب است و قیل دایہ نظیر مرضع است حاضرند لہا پرورش گفته
 اورا فلما دخل علیہا النبی صلی اللہ علیہ وسلم فقال ھے نفسک لی پس ہر گاہ در آمد بروی پیغمبر خدا فرمود ہبہ کن نفس خود را
 برای من قالت ھل تھب المملکۃ لنفسھا للتسوقۃ گفت آن زن و آیامی بخشید ملک نفس خود را برای رعیت تسوقہ بضم سین
 میگویند یکے از رعیت و جماعت را از آنکہ ملک میراند اورا ابن نمیر گفته این قول از بقیایہی حال اہل جاہلیت است و تسوقہ غیر ملک
 میگفتند ہر کہ باشد و این زن است بعدا کہ و اینکہ تزوج کند ملک غیر ملک بعضی گویند این زن نشناخت آنحضرت را کہ پیغمبر خداست و خود را از روی تلقا
 و ملک گرفت ہر چند ملک نہ بود قال فاهوی بیدایض میدہ علیہا التسلک گفت راوی پس قصد کرد آنحضرت بدست خود کہ می نبرد دست خود را بر آن
 زن تا آرام گیرد و قالت ھوذا اللہ منک پس گفت بنیاد می جویم جز از تو قتل قد غدت بمعاذ پس فرمود چہا جستی بہ بنیاد و ہندہ عظیم تعالی تعالی
 بنیاد گرفتہ شود بوی و توین برای تعظیم است ثم خرج علینا بستر برون آمد آن حضرت از آن خانہ بر ما نقل یا ابی اسید الکسفا
 را از قبیلین و الحقیقیا اہل جاہل پس فرمود امی ابی اسید پوشان اورا دو جامہ و برسان اورا بگردم اورا از قبیلہ نام جاہلہای سفید
 در آن کتبان است متعہ و او نہ تفضلا یا استخبا با اگر گوئی چگونه دلالت کرد حدیث بر ترجمہ عقد نکاح نہ بود از آنکہ ہبہ نکرد این زن
 نفس خود را و نہ طلاق موآجمہ از آنکہ آن حضرت بعد از خروج ابی اسید را فرمود و الحقیقیا اہل جاہل کہ ہم آن حضرت را امیر سید کہ عقد
 نکاح کند برای خود بغیرہ آن زن و ولی او فرمود آن حضرت ہی نفسک برای استمال خاطر او بوده و حکایت موآجمہ ثابت شد
 بقول آن حضرت مراد الحقیقیا ہلک و امر آن حضرت ابی اسید را بالحق بعد از آن منافی نیست بلکہ تقویت آن میکند و قال الحسین بن
 الولید النیسابوری تعلیق است از بخاری از آنکہ ابن حسین ابن ولید در سال دو صد و دو فوت کردہ و ولادت بخاری در سال
 و نود و چہارست در سالہ بود و وقت وفات حسین بن ولید زمان اورا یافته و ملاقات نکردہ است عن عبدالرحمن عن عیال
 بن سہل عن ایبہ و ابی اسید قال اتزوج النبی صلی اللہ علیہ وسلم امیہ بنت شراحیل گفتند ہر دو تزوج کرد پیغمبر خدا امیہ بنت
 شراحیل را ظمرا دخلت علیہ بسطیدہ الیہا پس ہر گاہ در آوردہ شد آن زن بر آن حضرت دراز کرد دست خود را بجانب
 آنکہ نہا کرہت ذلك پس گویا کرہت کرد وی این را فاصرا ابی اسیدان ہمزہا و یکسوها فوبین سزاقتین پس امر کرد آن حضرت
 ابی اسید را اینکہ سامان کند اورا و او پوشاند اورا دو جامہ از قبیلہ حد ثنا عبد اللہ بن محمد قال حدثنا ابراہیم بن ابی الوثیہ
 قال حدثنا عبد الرحمن عن حمزہ عن ابیہ و عن عیاس بن سہل بن سعد عن ابیہ لکن اذ عن عیاس بن سہل عطف است
 بر امیہ حد ثنا حجاج بن منہال قال حدثنا ہاشم بن عیہ عن قتادہ بن ابی غلاب یونس بن جبیر الخ
 و قد سید لام کنیت یونس بن جبیر است قال قلت لابن عمر رجل طلق امرأته وھی حائض گفت یونس بن جبیر ہمراہ عمر را چہ میگوید
 ہر حق مردی کہ طلاق داد زن خود او حال آنکہ حائض است قال تعرف ابن عمر ابن عمر طلق امرأته گفت می شناسی ابن عمر را
 تحقیق ابن عمر طلاق داد زن خود او وھی حائض فاتی عمر النبی صلی اللہ علیہ وسلم فذکر ذلك لہ فامرہ ان یراجعھا فاذا طهرت
 فادان بطلاقھا فلیطلقھا قلت فعل عد ذلك طلاقا قال آیت ان عجزوا مستحق حدیثی کہ سبق ذکر یافتہ در ان دو طہر شرط
 ہر وقت است باب من اجاز طلاق الثالث کسیکہ تطلیق زن بسبب طلاق رواد است و گویا نہت طالق ثلاثا نزد اممہ اربعہ درین
 صورت است طلاق واقع میشود و ظاہر یہ کہ گفتہ اند کہ واقع نمیشود و لکن طلاق قیل لا تقع اصلا شارح تراجم گفته درین ترجمہ ردا

کتاب الطلاق
 جلد اول
 فصل اول
 در بیان طلاق

الجزء الثاني عشر

باب الجهاد

گناشمیہم القراءہ گفت الش لبو یوماک
 نام میگرددیم اینجماۃ الفصارا قاریان کہ مراد
 و موالطبت و اشتد باقرآن یحطون بالذہاب
 ویصلون باللیل ہمزم کشور کہ نہ ہند و نہ
 میگذاردند شب فاطمہ فاطمہ فاطمہ
 بروند آن قبائل فوج قاریان را
 معونۃ قدس و اہم فتاویہم ما رسیدند
 کہ یعنی ہم موضعی است میان مکہ و عسقلان
 کہ دند با قرآ و کشتند ایشانرا فقتل
 علی و کولون و بنی لحيان پس فوت
 یکماہ بحالیک دعای بد میکرد برین قبائل و
 عصیہ ساقا است از لہ نجوا و گفته اند کہ درین
 ہریش وہم است از بعضی رواۃ چہا بن قبائل
 نیستند از اصحاب سیر معونہ بلکہ از اصحاب
 برجع اند و در مغازی واضح کرد قال قتادہ
 و حد ثنا الش انہم قرأوا و اہم قرآنا
 گفت قتادہ و حدیث کرد ما را الش تحقیق
 صحابہ خواندند بسبب این قرآ و در شان
 ایشان قرآنرا نازل شدہ بود بان جبرئیل
 بطریق حکایت از قول آنجماعہ لا یلغو اعشا
 قومنا بانا قد لقینا ربنا فرضی عناد اصنافنا
 آگاہ باشید برسانید از ما قوم ما را کہ تحقیق
 کردیم بروردگار خود را پس خشو و شد از ما
 و خشو کرد باراشم سرفیع بعد پست بر داشته
 شد این آیت شریفی کہ خواندن آن بعد از ان

کتاب الطلاق
 جلد اول
 فصل اول
 در بیان طلاق

کتاب الطلاق
 جلد اول
 فصل اول
 در بیان طلاق

قال حدثنا يزيد بن عمار بن حديد بن اسود
بن كور عن حبيب بن الشهيد ابو محمد ابي موسى
جعفر بن ابن ابي مليكة قال بن الزبير بن جعفر
اذ لو اذتقينا رسول الله صلى الله عليه وسلم
انا وانت وابن عباس كنت عبد الله بن
الزبير بن عبد الله بن جعفر بن ابي طالب اياها
ابو موسى وقتك بيش رفيع واستقبال كريم
سمر خذ ارا من ولو وابن عباس قال نعم
قلت جعفر ياد داريم فحملنا وركبنا ليس
برد است و گذاشت را فاهرا كنت كه
اين جمله كلام بن جعفر است پس متره و كان
الزبير باشد حد ثنا مالك بن اسمعيل
قال حدثنا ابن عيينة عن الزهري قال قال
اساب بن يزيد ذهبت لتلق رسول الله صلى
الله عليه وسلم مع الصبيان الى ثنية الوداع
قلت سائب بن يزيد كندى كوفى بيش مير منتم
استقبال ميكرديم آنحضرت را با كودكان تا
الزبير الوادع و در معازى بايد باب
الزبير از اسراج معالفة و بيزر كه بگويد فارى
الزبير كود و از غر و حد ثنا موسى
الزبير قال حدثنا جويرية عن نافع عن
ابن عمر ان النبي صلى الله عليه وسلم
كان اذا قفل كثر ثلاثا بود وقت
توبه كندگان پرستندگان سايش كندگانم
پروردگار خود را سجده كند گانم صدق الله
راست كه رضاي تعالى و عده خود را بفرغ و غدا
مسلمانان و نصيحه و يارى دادنده خود را
كه پذيرد است و هر كه از خراب حده و شكست
الزبير بن مالك قال حدثنا جعفر بن ابي
عن انس بن مالك قال كنا مع النبي صلى الله
عليه وسلم و قفله من عسفان
قلت انس بن جعفر يا آنحضرت هنگام رجوع
و كوفى كندگان خيمه من موضعى است بر دو
مسجد و كوفى كندگان خيمه من و هم است نه ياريم
الزبير و عسفان بسوسى بنى نيمان در

الحجزة الثانية والعشرون تبسيرا القاد
الجزء الثاني والعشرون تبسيرا القاد
الجزء الثاني والعشرون تبسيرا القاد

الحجزة الثانية والعشرون تبسيرا القاد
الجزء الثاني والعشرون تبسيرا القاد
الجزء الثاني والعشرون تبسيرا القاد

كان عبد ايقال له مغيث كالى النظر اليه يطوف خلفها يتبلى ودموه تسيل على كتفه ميكرد پس برود در حال كند
ميكرد و اشكها مى او جارى بود بر ريش او فقال النبي صلى الله عليه وسلم لعباس يا عباس لا تعجب من مغيث
بديرة و من بغض بديرة مغيثاى عباس يا عجب ميكنى از دوستى مغيث بنيزه را و از دشمنى بريره مغيث را
فقال النبي صلى الله عليه وسلم لو اذتقينا رسول الله صلى الله عليه وسلم
راجعيه است و ياد را جعيه باش باح كسره است قالت ياد رسول الله انا مغيثى كفت بريره اى رسول خدا ايا امر
ميكنى و ايجاب مى نمائى بر رجوع قال انما انا اشفع فرمود ايجاب نميكنم نيست اين قول من مگر شفاعت قالت فلا حاجة
لى فيه كفت پس نيست حاجت در اوردى باب اين باب ترجمه ندارد گفته اند كه آوردن آن از عالم فصل است كه
مصنفان بعد از كتاب و باب مى آرند زياده برين كس در وجه آن سخن نكرده حد ثنا عبد الله بن رجا
قال اخبرنا شعبة عن ابي بصير عن ابي اسود جاز عايشة اذ اتت ان تشتري بريرة فبلى و اليها
بتحقيق عايشه خواست اينكه بخرد بريره را و آزاد كند پس ابا كرهند صاحبان او از فروختن او ان بشتر طولوا
مگر آنكه شرط كند كه ولا بر اى آنها باشد فذكرت ذلك النبي صلى الله عليه وسلم پس ذكر كرد عايشه آن شرط را
بر اى بغير خدا فقال اشترىها و اعقبها فان الولاء لمن اعقب پس فرمود بخرد او را و آزاد كند پس بتحقيق و لام
كس را است كه آزاد كرده را و اتى النبي صلى الله عليه وسلم و آورده است بغير خدا را كوشى فقبل ان هذا
ما تصدق على بيرة فقال هو لها صلوة و لنا هدية حد ثنا اذ قال حدثنا شعبة و نادى فحتره من زوجه
يعنى آدم از شعبه اين كلام زياده كرده است باب قول الله تعالى ولا تتكلموا للمشركين حتى يؤمنوا و نكاح كنديه
زنان مشركه را تا آنكه ايمان آرند و لامة مؤمنة خير من مشركه ولو اعجبتموه و هر آنكه راه مسلمان بهتر است
از مشركه كخر اگر چه عجب آرند مشركه شمارا اين آيت توطيه احاديث كه درين ابواب ذكر كرده است آورده اند آنكه
در نكاح غير مسلمه اختلاف كرده اند ابن عمر رضى الله تعالى عنهما اخذ لجهوم كرده چنانكه ظاهر آيت كريمه است
تا آنكه كرده داشته كحاح كتابيه ميگويد زنان كتابيه نصراني و يهودى مشرك اند اعتقاد دارند كه عيسى بن
و عزيز ابن الله است ابن عباس گفته كه استنفا كرده الله سبحانه زنان اهل كتاب را و اين عموم تخصيص
يافته بايتى كه در سوره مائده است و المحصنات من الذين اوتوا الكتاب من قبلكم و وليت از ابن عباس
كه چون آيت و لا تتكلموا آدم مردم از كتابيه در مانند تا آنكه نازل شد آيت و المحصنات پس نكاح كرد صحابه
زنان اهل كتاب نصرانيه و يهوديه را و صحابه باي نداشتند ابو جليده گفته كه آثار از صحابه و تابعين درين باب بسيار است
برين اند اهل مذاهب مالك و اوزاعى و ثوري و همه كوفيان و شافعى و سائر علماء و خلافي درين باب ذكر كنند
مگر از ابن عمر و وليت از عثمان بن عفان رضى الله تعالى عنه كه تزويج كردن اهل كتابيه از اهل كتابيه نكاح است
او را حذيفه نوشت ابا حرام است تزويج يهوديه كه گفت حرام نيست ليكن مى ترسم كه نيفتند در زمان زانويه كه در آنها
بسيار است تا آنكه مباد از اين مساله و مداهنه در تزويج زانويه نيفتند بعضى گويند كه مراد از مشركات بت پرستانند
قبيل از محصنات عفاف اند باك از تمت زانوا قبيل المراد الحارون و الا ما لبعضه گويند كه مراد اسراييليات اند

الحجزة الثانية والعشرون تبسيرا القاد
الجزء الثاني والعشرون تبسيرا القاد
الجزء الثاني والعشرون تبسيرا القاد

بما جرح الروم بكبر الاله... واما جرح الروم بكبر الاله... واما جرح الروم بكبر الاله...

الجزء الثاني عشر شرح الاسلام

كتاب الخس

الخس... واما جرح الروم بكبر الاله... واما جرح الروم بكبر الاله... واما جرح الروم بكبر الاله...

چشم بر میت و لکن بعد بجا و اشارت لبسکند و لیکن عذاب میکند باین و اشارت کرد آن حضرت بسوی زبان خود... عذاب به نوحه میکند این تعلیق را در کتاب جنان تمام آورده از آنچه در کتاب سیر مرصع... ازان جهت است که اشارت کرده به نطق زبانی و حکم کرده بدان بعدم جواز نوحه و قال لعقب بن مالک... صلوات الله علیه و سلموا الی ابي خذ النصف اشارت کرد پیغمبر خدا بسوی من یعنی بگیر نصف قرص خود که کعب بن لک... بر این حد رو قرصه تقاضا میکرد و در مسجد آواز بلند شد آن حضرت فرمود که نصف قرص را بگذر تا کالت اسماء... صلوات الله علیه و سلموا فی الکسوف نماز گذار و آن حضرت در وقت کسوف آفتاب فقلت لعائشة ما... شأن الناس پس آمدم بخانه عائشه و دیدم مردم را که نماز میگذارند پس گفتم مر عائشه راجع حال است که نماز میگذارند... و همی فصله فادمت براسها الی الشمس و حال آنکه عائشه نماز میگذارند پس اشارت کرد بسوی خود بسوی آفتاب که... گرفته بود فقلت ایه فادمت براسها ای نعمت گفتم این کسوف علامتی است از عذاب پس اشارت کرد بسوی خود... اسی اسم آری آیتی است که باید ترسید و استغفار کرد و قال انس اوما اللی صلوات الله علیه و سلموا بیده الی ابي... ان یقدم و گفت انس بن مالک اشارت کرد پیغمبر خدا بدست خود بسوی ابی بکر اینک پیش رود و امامت نماز کند و قال... ابن عباس اوما اللی صلوات الله علیه و سلموا بیده لاجرح و گفت ابن عباس اشارت کرد رسول خدا بدست خود که جرح... نیست این در وقتی بود که روزی سوال کردند از فرج پیش از می و قال ابو قتاده قال اللی صلوات الله علیه و سلموا فی الصیة... للی و گفت ابو قتاده فرمود آن حضرت در شکار کردن مر کسب را که احرام بسته احد منکر امره ان یحل علیها و اشارت الیها... قالوا الیه از شما مهران امر کرده بود آن را که صید کرده یا اشارت کرده بسوی شکار گفتند نه قال حکوا و فرمود پس... بخورید باکی نذار و حد ثنا عبد الله بن محمد قال حد ثنا ابو عامر و عبد الله بن عمرو قال حد ثنا ابراهیم عن خالد بن... عکرمه عن ابن عباس قال طاف رسول الله صلوات الله علیه و سلموا علی بعیو و گفت ابن عباس طواف بیت الشکر در سوره... بر شتر خود و کان کما الی علی الرکن اشارت الیه و کبر و بود آن حضرت هر گاه آمد بر رکن اشارت کرد بسوی رکن و تکبیرت... و قالت زینب قال اللی صلوات الله علیه و سلموا من روم یا جوج و ماجوج و گفت زینب بنت جحش فرمود پیغمبر خدا... کشاده شد از دیوار یا جوج و ماجوج مثل هذه و عقد تسعین مانند این و عقد کرد و عدد تسعین و در عقد اصلاص... نوعی از اشارت است این حدیث در او اهل کتاب الانبیاء گذشته و عبارت و عقد تسعین از روایت ابن عباس است... اما روایت زینب این است که آن حضرت صلوات الله علیه و سلموا فرمود فتح الیوم من روم یا جوج و ماجوج مثل هذه و حلق... با صعبه الابهام و التي تليها و عقد تسعین همین است حد ثنا مسد قال حد ثنا بشر بن المفضل قال حد ثنا سلمة... بن علقمة عن محمد بن سیون عن ابی هريرة قال قال ابو القاسم صلوات الله علیه و سلموا فی الجمعة ساعة لا یوافقها... مسلم قائم یصل فرمود ابو القاسم در روز جمعه ساعتی است که موافقت نمیکند آن را مسلمانان که ستاره است در راه... نماز میکند بسؤال الله خیر الی اعطاه سوال میکند خدا را نکوئی مگر آنکه میدهد آن را خدا و قال بسده و وضع الیمنه... علی بطن الوسط و الخضر و اشارت کرد آن حضرت بدست خود و نهاده انگشتهای خود را بر بطن انگشت میانه و... خورد و درین اشارت است که آن ساعت در میان روز است قلنا یزهدنا کما کفتم اشارت بتقلیل میکند بر بهما... از ترهید است یعنی تقلیل و قال لا و یسی حد ثنا ابراهیم بن سعد عن شعبه بن الحجاج عن هشام بن زید

این سوال را در کتاب است... در کتاب سیر مرصع... در کتاب سیر مرصع... در کتاب سیر مرصع...

هذه تامة رسالة منيفة ما وعدتها في صفحة من فخرها لهذا الكتاب في تحقيق قول حنا البخاري بقوله قال بعض الناس

وقال بعض الناس لا احد
يقول كذا في المدية فذات الاخرس
باعتقالي في المدية لا يخلق بالهرج
كلمة القذف وفي خلاف الشائع
لان لا يجرى في الشبهة
لانها صارت معهودة فاقبعت مقام
العبارة في مدية النقص في كلام الخليفة
المؤلف اورد في النقص في كلام الخليفة
حيث جعلوا احد الكلامين في الطلاق
في بيان الاشارة في واد اعلمهم فان القذف
من الطلاق من الامور التي لا يثبت
في الطلاق من الامور التي لا يثبت
في الطلاق من الامور التي لا يثبت
في الطلاق من الامور التي لا يثبت

وقال بعض الناس لا احد
يقول كذا في المدية فذات الاخرس
باعتقالي في المدية لا يخلق بالهرج
كلمة القذف وفي خلاف الشائع
لان لا يجرى في الشبهة
لانها صارت معهودة فاقبعت مقام
العبارة في مدية النقص في كلام الخليفة
المؤلف اورد في النقص في كلام الخليفة
حيث جعلوا احد الكلامين في الطلاق
في بيان الاشارة في واد اعلمهم فان القذف
من الطلاق من الامور التي لا يثبت
في الطلاق من الامور التي لا يثبت
في الطلاق من الامور التي لا يثبت
في الطلاق من الامور التي لا يثبت

وقال بعض الناس لا احد
يقول كذا في المدية فذات الاخرس
باعتقالي في المدية لا يخلق بالهرج
كلمة القذف وفي خلاف الشائع
لان لا يجرى في الشبهة
لانها صارت معهودة فاقبعت مقام
العبارة في مدية النقص في كلام الخليفة
المؤلف اورد في النقص في كلام الخليفة
حيث جعلوا احد الكلامين في الطلاق
في بيان الاشارة في واد اعلمهم فان القذف
من الطلاق من الامور التي لا يثبت
في الطلاق من الامور التي لا يثبت
في الطلاق من الامور التي لا يثبت
في الطلاق من الامور التي لا يثبت

وقال بعض الناس لا احد
يقول كذا في المدية فذات الاخرس
باعتقالي في المدية لا يخلق بالهرج
كلمة القذف وفي خلاف الشائع
لان لا يجرى في الشبهة
لانها صارت معهودة فاقبعت مقام
العبارة في مدية النقص في كلام الخليفة
المؤلف اورد في النقص في كلام الخليفة
حيث جعلوا احد الكلامين في الطلاق
في بيان الاشارة في واد اعلمهم فان القذف
من الطلاق من الامور التي لا يثبت
في الطلاق من الامور التي لا يثبت
في الطلاق من الامور التي لا يثبت
في الطلاق من الامور التي لا يثبت

کتاب فی التعلیقات
 فی التعلیقات
 فی التعلیقات
 فی التعلیقات

کتاب فی التعلیقات
 فی التعلیقات
 فی التعلیقات
 فی التعلیقات

کتاب فی التعلیقات
 فی التعلیقات
 فی التعلیقات
 فی التعلیقات

بعضی منہما اقوات و قتیقہ نزدیک ایضاً او واقرات اذا فاطمہ علیہا یعنی قرآبہ و معنی حیض و طہر آمدہ و یقال ما قرأت
 بسلاط فی التعلیقات و ذکر گفے بطنها و قتیقہ جمع نشود و ولدی در شکم او یعنی بمنہ جمع و ضم ہم آمدہ بسلاطین مملہ غیر
 تفریق شدہ کہ بدان ولد می باشد اختلاف کرده اند در قرآن کہ در آیت واقع شدہ ثلاث قر و کر کہ بمعنی حیض است یا
 بمعنی طہر جمع کثیر از مشاہیر تابعیہ و عظامی ایشان و خلفای اربعہ و دیگر کبری صحابہ برین اند کہ بمعنی حیض است
 اما تابعین شراح عینی و غیر او تصریح با ساسی آنها کرده اند ضحاک و اوزاعی و ثوری و نخعی و سعید بن مسیب
 و علقمہ و اسود و مجاہد و عطاء و طاؤس و سعید بن جبیر و محمد بن سیرین و حسن و قتادہ و شعبی و ربیع و مقاتل
 بن حبان و البہی و کحول و عطاء خراسانی و باین قائل است ابو حنیفہ و اصحاب او و احمد در صحیح روایت بخند
 روایت کرده اند از ابو بکر صدیق و عمر و عثمان و علی و ابوالدرداء و عبادہ بن صامت و انس بن مالک و
 ابن مسعود و ابن عباس و معاذ و ابی بن کعب و ابو موسی اشعری رضی اللہ تعالی عنہم و جمع دیگر کہ قائل اند کہ
 بمعنی طہر است مسلم و قاسم و عروہ و سلیمان بن یسار و ابوبکر بن عبد الرحمن و ابان بن عثمان و زہری و بقیہ فقہا
 تبعہ مالک شافعی و ابو ثور و احمد در روایتی از ابن عباس و زید بن ثابت ابو عمر و گفته قول عائشہ ابن عمر ہم ہمین
 و ترجیح قولے بر دیگر نزد اہل فطرت پوشیدہ نخواہد بود و تفریعات بر ہر یک ازین دو قول در کتب فقہیہ مذکور
 و مسطور است **باب قصہ فاطمہ بنت قیس** درین باب ذکر فاطمہ بنت قیس است کہ شوہر او را طلاق دادہ بود
 و بعضی احکام بر خلاف جمهور از وی معلوم شدہ در روایت اکثری از روایان این کتاب مستطاب لفظ باب نیست
 و این فاطمہ بنت قیس قرشیہ است از ہاجران اول صاحب جمال و عاقلہ روزگار بود روایت کردہ از وسے
 شعبی و بلو سلمہ طلاق بائنیہ دادہ بود او را ابو عمر دین حفص وی نزد آن حضرت آمد او را فرمود کہ در خانہ ابن
 ام مکتوم عدت تمام کن بعد انقضای عدت آگاہ خواہی کرد وی آمدہ گفت کہ معاویہ بن ابی سفیان و ابو جہم مرطلب
 کردہ اند کہ فرمود رسول خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ابو جہم عصا از دوشش خود جدا نمیکند یعنی مردی درخت
 خوی و غضبناک است و معاویہ فقیر و بے ثواب است اسامہ بن زید را تزویج کن وی انظار کر اہت کرد و از نکاح اسامہ
 باز فرمود کہ نکاح کن با ساسمہ چون مکر زنی نمود اختیار کرد و از جانب حق جل شانہ برکات عظیمہ اورا میسر شد چنانکہ
 غلبہ کردند مردم بر حال او و ہم در قصہ فاطمہ بنت قیس آورده اند کہ چون شوہر او را طلاق داد پنج صاع خرما و پنج
 صاع جو نفقہ فرستاد وی غضب کرد و کم پنداشت آن را و نگرفت روایت کردہ اند کہ خالد بن ولید نزد آن حضرت
 رفتہ عرض کرد کہ این فاطمہ را کہ شوہر وی طلاق دادہ نفقہ ہم بہ شوہر او است فرمود چگونہ طلاق
 شد طلاق فرمود بر وی نفقہ لازم نیست عدت ہم در خانہ او نکشد فرمود کہ در خانہ ابن ام مکتوم کہ عزا دہ او است
 روایت ہا درین قصہ بسیار است برخی از ان آورده شد ہر اندکہ علما اختلاف کرده در وجوب نفقہ و سکنیہ بر مطلقہ ثلاث
 واجب گویند کہ نیست نفقہ و سکنیہ اگر حاملہ نباشد و آن جامعہ حسن بصریست و عمر دین دینار و عطاء و عکرمہ و شعب
 و احمد حجت ایشان حدیث مذکور است جمعی گویند کہ مردی را نفقہ و سکنیہ واجب است حاملہ باشد یا غیر حاملہ و اینہا
 ہمو و شریح و نخعی و ثوری و ابن ابی لیلی و ابو حنیفہ و ابو یوسف و محمد بن حسن مذہب عمر بن خطاب رضی اللہ
 عنہ و ابن مسعود و ہمین بود این جامعہ از حدیث فاطمہ جواب دادہ اند کہ عمر و عائشہ و اسامہ بن زید در کردہ اند

و فی توفیق قبض کردہ شد روح مبارک آن شد
 در خانہ من و در روز نوبت من و بدین نحوی و سخن
 و میان سینیہ من و گردن من سخن بگویم
 و سکن ہر دو و مملہ در اصل بمعنی شش است
 و آنچه مصلحت بجا قوم است از بالای شکم و نحو آن
 سینیہ یا جامی قلادہ و جمع اللہ بین ربی و ربیہ
 و جمع کردہ میان آب و ہن من و ہن من
 و ہن آن حضرت در روایت
 بسواک گفت عائشہ در آمد بر او رم عبد الرحمن
 بمسواکے در دست در روایت
 پس زیدم آن حضرت را کہ تبارک
 آن و دانستم کہ آن حضرت می
 کند پس گفت بگیرم آن
 کہ در سرب مبارک خود را می پس گرفت آن را
 فضعف اللہ صلی اللہ علیہ وسلم عندہ پس
 نتوانست آن حضرت از عمل کردن بدان مسواک
 فاخذتہ لمضعفہ پس گرفتہ آن را و حاکم در
 و نرم کرد و حساب لامرتم سننہ بہ کسر تا لیس
 در اندامهای آن حضرت را بدان سوک
 سعید بن عقیل بن عین علقمہ و شریح و اسکنان
 تحتیہ یا قال حدیثی اللیث قال حدیثی
 بن خالد عن ابن شہاب عن علی بن
 ان صفیہ زوج اللہ صلی اللہ علیہ
 انها جاءت رسول اللہ صلی اللہ علیہ
 تزورہ و خبر دار صفیہ علی بن حسین
 آن حضرت البقعد آنکہ زیارت کند او را و
 معتکف فی المسجدا علی العشر الاواخر من
 و قال آن حضرت معتکف بود و در مسجد
 پسین از رمضان تم قامت تغلب پشتر
 صفیہ کہ باز کرد بخانہ فقار معہ رسول اللہ
 پس بخاست با وی پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ
 و سلم حتی اذ بلغ قریباً من باب المسجد عند
 ام سلمہ تا چون رسید آن حضرت نزدیک از
 مسی نزدیک در ام سلمہ زوج اللہ صلی اللہ علیہ
 و سلم و ہر چهار جلان من الاضداد گذشت بآن
 حضرت و صفیہ دو مرد از انصار فرستاد علی
 اللہ پس سلام کردند آن دو مرد و پیغمبر خدا
 علیہ و سلم و تم نفاذ پشتر گذشتن از ام سلمہ
 ہا رسول اللہ پس فرمود مر آن ہر دو پیغمبر
 صلوات اللہ علیہ و سلم و علی سید کسا بر او شرف

کتاب فی التعلیقات
 فی التعلیقات
 فی التعلیقات
 فی التعلیقات

کتاب فی التعلیقات
 فی التعلیقات
 فی التعلیقات
 فی التعلیقات

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على
 سيدنا محمد وآله
 الطيبين الطاهرين
 الذين هم خاتم النبيين
 وأمم المرسلين
 مودون محترمون
 بعد ما مضى
 من خلقهم
 ولما جازى
 ربهم بما عملوا
 من طاعتهم
 والحمد لله رب العالمين
 آمين

بزرگداشتی عشرین اشخاص

فرض الخمس

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على
 سيدنا محمد وآله
 الطيبين الطاهرين
 الذين هم خاتم النبيين
 وأمم المرسلين
 مودون محترمون
 بعد ما مضى
 من خلقهم
 ولما جازى
 ربهم بما عملوا
 من طاعتهم
 والحمد لله رب العالمين
 آمين

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على
 سيدنا محمد وآله
 الطيبين الطاهرين
 الذين هم خاتم النبيين
 وأمم المرسلين
 مودون محترمون
 بعد ما مضى
 من خلقهم
 ولما جازى
 ربهم بما عملوا
 من طاعتهم
 والحمد لله رب العالمين
 آمين

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على
 سيدنا محمد وآله
 الطيبين الطاهرين
 الذين هم خاتم النبيين
 وأمم المرسلين
 مودون محترمون
 بعد ما مضى
 من خلقهم
 ولما جازى
 ربهم بما عملوا
 من طاعتهم
 والحمد لله رب العالمين
 آمين

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على
 سيدنا محمد وآله
 الطيبين الطاهرين
 الذين هم خاتم النبيين
 وأمم المرسلين
 مودون محترمون
 بعد ما مضى
 من خلقهم
 ولما جازى
 ربهم بما عملوا
 من طاعتهم
 والحمد لله رب العالمين
 آمين

عن عائشة قالت لما اراد رسول الله صلى الله عليه وسلم ان يفتي عائشة
 ان يكره رجوع كند وطواف وداع نمايد اذ اصفية على باب خباتها كئيبية ناكاه وبيت
 اندوهناك فقال لها عقري او حلقه ليس فرمود مر سيند او فتنه كه ظاهر كرد كه
 كه و عاي بدست معنی آنست كه عقرك الشدني جسدك او اصابك و جمع في طلقك برسد
 لعقنه گویند عقري مصدر است مانند دعوی یعنی گویند بر تنوین است و بعضی گفته
 انك لما نسنتنا بحقيق تو نگه دارنده مانی و ركه كنت انقضت يوم النحر ايا استی تو كه طواد
 شرح قالت نعم قال فانفسى اذ اذ كنت آرى طواف افاضه کرده ام پس فرمود بر آورید
 وداع ساقط است از حائض باب و بخلولتهن بحق بردهن فی العدة و شوهران زنان
 بر رجوع کردن مادامی كه در عدت باشند فی العدة جزر آیت مذکور نیست بلكه تفسیر است به بیان
 تراجع المرأة اذا طلقها واحدة او تنتين و چگونه مراجعت کرده میشود زن وقتی كه طلاق و آور
 يك طلاق یا دو طلاق این جزر دیگر است از ترجمه و قوله فلا تضلوهن این جزر دیگر است از ترجمه
 باز در اید زنان را از شوهر گرفتن **حد ثنا محمد** قال اخبرنا عبد الوهاب قال حد ثنا يونس عن
 الحسن قال زوج معقل اخته فطلقها تطليقة ح گفت حسن بصری تزویج کرده معقل خواهر خود را پس طلاق
 شوهر او آن را يك طلاق قال و حدثنی بن ابي عمير قال حد ثنا عبد الاعلى قال حد ثنا سعد بن قتادة قال
 حد ثنا الحسن ان معقل بن يسار كانت اخته تحت رجل فطلقها ثم خلع عنها حتى انقضت عدتها و خواتم
 بن يسار زير مردی پس طلاق و او آن مرد اورا بستر جدايی گزید از وی تا آنكه تمام شد عدت او ثم خطبها بستر
 خطبه و خواستگاری کرد و معقل من ذلك انقأ پس حمیت و عاكر و معقل ازین فعل او از وی استنكاف فقال
 خلع عنها و هو بقدر سر عليها ثم خطبها پس گفت معقل از وی اعترض خلوت و جدايی کرد از وی و حال آنكه
 قادر بود بروی بر جمعی بستر بشیمان شده خطبه میکند او را فقال بينه وبينها ليس حائل و مانع شد معقل
 و میان مرد و خواهر یعنی نگذشت كه تزوج کند فانزل الله تعالى و اذا طلقتم النساء فبلغن اجلهن فلا تضلوهن
 الى اخر الآية پس فرستاد خدا این آیت وقتی كه طلاق و اید شمار زنان را پس رسیدند مدت عدت را پس از این
 را از شوهر قد عاه رسول الله صلى الله عليه وسلم فقرأ عليه پس طلبید او را رسول خدا پس خواند این آیت را
 بروی فترك الحیة و استقادا لا ما الله پس گذشت معقل حمیت و عاكر او مطاوعت و امتثال کرد فرموده خدا
 استقاد بقیان و دال است در بعضی نسخها بروایت کشمین استرا و برابر است از روایتی طلبید معقل
 تزویج اول را تا تزویج کند او را **حد ثنا قتیبة** قال حد ثنا الليث عن نافع ان ابن عمر بن الخطاب طلق
 امرأة له وهي حائض تطليقة واحدة مرویست از نافع كه تحقیق ابن عمر بن الخطاب طلاق و اندزن خود را يك
 طلاق و حال آنكه و حائض بود فامره رسول الله صلى الله عليه وسلم ان يراجعها پس فرمود این عمر را
 اینکه رجوع کند پیشگاهت نظرها بستر نگه دار و او را تا آنكه پاک شود از حیض خود ثم لحض عنده حیضه
 اخری بستر حیض کند نزد او حیض دیگر تم بجهل حائضه تطهر من حیضها بستر تمت و بعد او را تا آنكه پاک شود

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على
 سيدنا محمد وآله
 الطيبين الطاهرين
 الذين هم خاتم النبيين
 وأمم المرسلين
 مودون محترمون
 بعد ما مضى
 من خلقهم
 ولما جازى
 ربهم بما عملوا
 من طاعتهم
 والحمد لله رب العالمين
 آمين

کتاب الطلاق
 ۱۹۹
 کتاب العدة

کتاب الطلاق
 ۱۹۹
 کتاب العدة

بود و الله سبحانه و تعالی
 شیخین و عثمان نا انکه افتاد و در جاه و در
 عثمان از دست وی حد ثنا عبد الله بن
 محمد قال حد ثنا محمد بن عبد الله الاسدي

ابو الزبير قال حد ثنا عيسى بن طهمان قال اخبرني
 للديننا انس بن علقمة بن جبره او ثنين لهما قبالات
 گفت عيسى بر آورد بسوی ما انس دو با افز
 بیون را که مر آن دو نعل را دو دو ال بود
 قبال النعل بالکسر و ال پیش نعل که
 انگشتان باشد که در الصراح نجی
 البنا لے بعد عن انس انهما نغلا البنية
 گوید پس حدیث که در ثابت بنانی بعد از آن
 انس ثلثین را از انس که آن هر دو نعل مغسول
 علیه الله علیه و حدیثی
 قال حد ثنا عبد الوها قال حد ثنا ابوب عن
 حميد بن هلال عن ابی برة قال اخبرني
 عائشة كساء املت اذ اقلت ابو برة بن ابی
 بر آورد بسوی ما عائشة چادری را که بر تنم دوخته
 مانند لبد شده که بینه ندر است و قالت فیها
 نزع روح النبی و گفت درین چادر نزع کرده شد
 روح پیغمبر صلی الله علیه و سلم و زاد سلیمان
 عن حميد عن ابی برة اخبرني البنا عائشة
 اذا را خلیظا ما یضع بالین و زیاد و کریم
 بن غیره بر روایت ابوب از حمید از ابی برة
 که گفت بر آورد بسوی ما عائشة ازاری سبزه
 از آنچه ساخته میشود میان کساء امرو هذه
 التي تدعونها الملبدة و چادری ازین چادر
 که از آن بر انداخته میشود مشابه ندر در سبزه
 پس بیاید و ذکر آن درین باب شاید که از
 شیبی را که عمل الخلفاء بعده باشد حد ثنا
 عبدان عن ابی حمزة عن ابن سیرین عن انس
 بن مالك ان قدح النبی صلی الله علیه و سلم
 تحقیق کساء آن حضرت شکست فاختد مکان
 الشعب سلسلة من خفة پس گرفت بجای
 شکاف زنجیری را از زقره شعب بفتح شین
 شکاف و در زود فرام آوردن آن قال عاصم
 وایت القلق و مشیت فیه گفت

ابو الزبير قال حد ثنا عيسى بن طهمان قال اخبرني
 للديننا انس بن علقمة بن جبره او ثنين لهما قبالات
 گفت عيسى بر آورد بسوی ما انس دو با افز
 بیون را که مر آن دو نعل را دو دو ال بود
 قبال النعل بالکسر و ال پیش نعل که
 انگشتان باشد که در الصراح نجی
 البنا لے بعد عن انس انهما نغلا البنية
 گوید پس حدیث که در ثابت بنانی بعد از آن
 انس ثلثین را از انس که آن هر دو نعل مغسول
 علیه الله علیه و حدیثی
 قال حد ثنا عبد الوها قال حد ثنا ابوب عن
 حميد بن هلال عن ابی برة قال اخبرني
 عائشة كساء املت اذ اقلت ابو برة بن ابی
 بر آورد بسوی ما عائشة چادری را که بر تنم دوخته
 مانند لبد شده که بینه ندر است و قالت فیها
 نزع روح النبی و گفت درین چادر نزع کرده شد
 روح پیغمبر صلی الله علیه و سلم و زاد سلیمان
 عن حميد عن ابی برة اخبرني البنا عائشة
 اذا را خلیظا ما یضع بالین و زیاد و کریم
 بن غیره بر روایت ابوب از حمید از ابی برة
 که گفت بر آورد بسوی ما عائشة ازاری سبزه
 از آنچه ساخته میشود میان کساء امرو هذه
 التي تدعونها الملبدة و چادری ازین چادر
 که از آن بر انداخته میشود مشابه ندر در سبزه
 پس بیاید و ذکر آن درین باب شاید که از
 شیبی را که عمل الخلفاء بعده باشد حد ثنا
 عبدان عن ابی حمزة عن ابن سیرین عن انس
 بن مالك ان قدح النبی صلی الله علیه و سلم
 تحقیق کساء آن حضرت شکست فاختد مکان
 الشعب سلسلة من خفة پس گرفت بجای
 شکاف زنجیری را از زقره شعب بفتح شین
 شکاف و در زود فرام آوردن آن قال عاصم
 وایت القلق و مشیت فیه گفت

ابو الزبير قال حد ثنا عيسى بن طهمان قال اخبرني
 للديننا انس بن علقمة بن جبره او ثنين لهما قبالات
 گفت عيسى بر آورد بسوی ما انس دو با افز
 بیون را که مر آن دو نعل را دو دو ال بود
 قبال النعل بالکسر و ال پیش نعل که
 انگشتان باشد که در الصراح نجی
 البنا لے بعد عن انس انهما نغلا البنية
 گوید پس حدیث که در ثابت بنانی بعد از آن
 انس ثلثین را از انس که آن هر دو نعل مغسول
 علیه الله علیه و حدیثی
 قال حد ثنا عبد الوها قال حد ثنا ابوب عن
 حميد بن هلال عن ابی برة قال اخبرني
 عائشة كساء املت اذ اقلت ابو برة بن ابی
 بر آورد بسوی ما عائشة چادری را که بر تنم دوخته
 مانند لبد شده که بینه ندر است و قالت فیها
 نزع روح النبی و گفت درین چادر نزع کرده شد
 روح پیغمبر صلی الله علیه و سلم و زاد سلیمان
 عن حميد عن ابی برة اخبرني البنا عائشة
 اذا را خلیظا ما یضع بالین و زیاد و کریم
 بن غیره بر روایت ابوب از حمید از ابی برة
 که گفت بر آورد بسوی ما عائشة ازاری سبزه
 از آنچه ساخته میشود میان کساء امرو هذه
 التي تدعونها الملبدة و چادری ازین چادر
 که از آن بر انداخته میشود مشابه ندر در سبزه
 پس بیاید و ذکر آن درین باب شاید که از
 شیبی را که عمل الخلفاء بعده باشد حد ثنا
 عبدان عن ابی حمزة عن ابن سیرین عن انس
 بن مالك ان قدح النبی صلی الله علیه و سلم
 تحقیق کساء آن حضرت شکست فاختد مکان
 الشعب سلسلة من خفة پس گرفت بجای
 شکاف زنجیری را از زقره شعب بفتح شین
 شکاف و در زود فرام آوردن آن قال عاصم
 وایت القلق و مشیت فیه گفت

ابو الزبير قال حد ثنا عيسى بن طهمان قال اخبرني
 للديننا انس بن علقمة بن جبره او ثنين لهما قبالات
 گفت عيسى بر آورد بسوی ما انس دو با افز
 بیون را که مر آن دو نعل را دو دو ال بود
 قبال النعل بالکسر و ال پیش نعل که
 انگشتان باشد که در الصراح نجی
 البنا لے بعد عن انس انهما نغلا البنية
 گوید پس حدیث که در ثابت بنانی بعد از آن
 انس ثلثین را از انس که آن هر دو نعل مغسول
 علیه الله علیه و حدیثی
 قال حد ثنا عبد الوها قال حد ثنا ابوب عن
 حميد بن هلال عن ابی برة قال اخبرني
 عائشة كساء املت اذ اقلت ابو برة بن ابی
 بر آورد بسوی ما عائشة چادری را که بر تنم دوخته
 مانند لبد شده که بینه ندر است و قالت فیها
 نزع روح النبی و گفت درین چادر نزع کرده شد
 روح پیغمبر صلی الله علیه و سلم و زاد سلیمان
 عن حميد عن ابی برة اخبرني البنا عائشة
 اذا را خلیظا ما یضع بالین و زیاد و کریم
 بن غیره بر روایت ابوب از حمید از ابی برة
 که گفت بر آورد بسوی ما عائشة ازاری سبزه
 از آنچه ساخته میشود میان کساء امرو هذه
 التي تدعونها الملبدة و چادری ازین چادر
 که از آن بر انداخته میشود مشابه ندر در سبزه
 پس بیاید و ذکر آن درین باب شاید که از
 شیبی را که عمل الخلفاء بعده باشد حد ثنا
 عبدان عن ابی حمزة عن ابن سیرین عن انس
 بن مالك ان قدح النبی صلی الله علیه و سلم
 تحقیق کساء آن حضرت شکست فاختد مکان
 الشعب سلسلة من خفة پس گرفت بجای
 شکاف زنجیری را از زقره شعب بفتح شین
 شکاف و در زود فرام آوردن آن قال عاصم
 وایت القلق و مشیت فیه گفت

بسم الله الرحمن الرحيم
 كتاب الفقه
 كتاب النكاح
 كتاب الطلاق
 كتاب الميراث
 كتاب الزكاة
 كتاب الحج
 كتاب الصوم
 كتاب الصلاة
 كتاب الجنائز
 كتاب النكاح
 كتاب الطلاق
 كتاب الميراث
 كتاب الزكاة
 كتاب الحج
 كتاب الصوم
 كتاب الصلاة
 كتاب الجنائز

الجزء الثاني عشر شرح الاسلام
 كتاب فرض الخمس

رسول خدا را و الله ما احنا زهاد و نكوه بخدا سوگند كه گروه آنرا و ارامى شما يمينى جمع گروه بود براى نفس خود و لا استاذ
 بها عليكم و مخصوص گروه بود آنرا بر شما لقا عطا كموها و بنهما نيكو تحقيق و او به و شمار آنرا و برانگنده بود در بيان
 شما حتى بقى منها هذا المال تا آنكه باقى مانده از ان مال اين اموال فكان رسول الله صلى الله عليه وسلم ينفق
 على اهل بيته من هذا المال پس بود رسول خدا انفاق ميكرد براى اهل و عيال خود نفقه يكساله آنها از اين مال ششم ياخذ
 ما بقى فيها جعل مال الله پس بيگرفت چيزى كه باقى مى مانده از نفقه عيال پس ميگروا نيد آنرا و صرف ميكرد محل صرف
 مال خدا يعنى بيت المال فعل بذلك رسول الله صلى الله عليه وسلم حيا تيسر عمل كرد با آن مال رسول خدا در حيات خود
 انشد كه بالله هل تعلمون ذلك سوگند ميدهم شما را بخدا آيا سيدانيد اين را قالوا نعم گفتند آرى سيدانيم ثم قال لعلى
 و عباس انشد كما بالله هل تعلمون ذلك قالوا نعم ثمر توفى الله نبيه يستوفى و او خدا پيغمبر خود را فقال ابوبكر انا و اولى رسول الله
 صلى الله عليه وسلم پس گفت ابوبكر من دوست و متولى رسول خدايم فقضىها ابوبكر و جعل فيها پس گرفت آنرا ابوبكر
 و عمل ميكرد و ان بما عمل به فيها رسول الله صلى الله عليه وسلم چيزى كه عمل كرد با آن و ان اموال رسول خدا و انما حينئذ ان
 اقبل على عبي و عباس بن عثمان و ثماله و انهم و روى كرد بر عبي و عباس ميگفت ان ابوبكر كذا و كذا تحقيق ابوبكر خيانت و خيانت
 است يعنى نميدم سيرت ما را و الله يعلم انه فيها صادق با در استقامت تابع الحق و خدا سيدانند كه ابوبكر در ان مسامحه است و در حق
 و نيكو كار و در عمل و راه بود در اقتداى پيغمبر خدا و تابع و متولى انتم توفى الله انما ابوبكر است مير اند خدا ابوبكر را فقلت انا و اولى رسول الله صلى
 عليه وسلم و ابوبكر پس گفتم من و اولى رسول خدا و ابوبكر فقبضت اسندين اعمل فيها بما عمل رسول الله و ابوبكر پس گرفت آن اموال
 را و دو سال بجالى كه عمل كردم طيزى را كه عمل كرد رسول خدا و ابوبكر جنتمانى و كلنا و احدى و اهلها جميع پس ترايد شما
 نزد من بجالى كه گفتار شما كى بود و حال شما متفق بود يعنى نزاع بيگميد گزیده استيد جنتي تسالنى نصيبك من ابراهيم
 آدمى تو نزد من بجالى كه ميطلبى از من نصيب خود را زمره و كه برادر زاده خود خطاب بعباس است و اتى هذه ليستلنه
 نصيب امراته من ابيها و آدمى يعنى على كه ميطلبد از من حصه زن خود را از پدر او پوشيده ماند كه از او اهل حديث
 بوضوح بويست كه على و عباس بن عثمان نزد عمر رضى الله عنهما نزاع عمر رضى الله عنه تصديق كردند حديث انورث را و گفتند كه تحقيق سيدانيم
 كه آنحضرت صلى الله عليه وسلم فرموده بعد از اين علم طلب ارث كردن گنجائش ندارد و فتنه بايچص لى التوفيق فقلت ان
 دفعه اليكما پس گفتم اگر خواهيد شما امره كنتم بسوى شما على ان عليكم عهد الله و ميتا فدين شرطه بر شما
 عهد و پيمان خدا است لتعلن فيها بما عمل به رسول الله صلى الله عليه وسلم بر آيمه عمل كيد شما در ان بجزى كه عمل كرد و دست
 بان رسول خدا و بما عمل فيها ابوبكر و بما عملت به فيها منذ ولينها بجزى كه عمل گروه است ابوبكر و عمل گروه امم
 و اولى رسول خدا و ابوبكر و الا فلا تكلمانى فيها و اگر نه پس سخن نكنيد مرا در ان فقلت اذ دفعها اليها و انما
 سياتر ابوسوى ما بان عهد فدفعها اليكما بذلك پس سپردم آنرا بسوى شما بان عهد انشد كه يا الله
 هل دفعتم اليها بعد ان سوگند ميدهم شما را اى حاضران آيا سپرده ام آنرا بسوى على و عباس باين فقال لى
 نعم پس گفتند قوم حاضر آرمى قال فاقبل على على و عباس فقال انشد كما يا الله هل دفعتم اليكما بل لا
 فقال انما تقسمان منى قضاء اخير ذلك گفت آيا التماس ميكنيد مرا على غير آن فوالذى باذنه تقوم السماء و الارض پس
 سوگند كسى كه بجز او بر ايماست آسمان و زمين لا اقبض فيها قضاء غير ذلك حتى تقوم الساعة حكم نسكتم در ان

ولا تفك عيناً پس گفتند انما كذبت نيكو نيكو نيكو
 و نازه نيكو چشم ترايد ان فقال لى صلى الله
 عليه وسلم احسنت الانضار لى فم
 نيكو گفتند انما ستم
 فانما انا قاسم بين بيتى و بيتى قسمت كند در
 كمال قسمت ميدهم عطاى الهى را عطاى الهى
 كذبت ابوالقاسم باعتبار اشعار الهى
 گوياجامع مفهوم اين اسم ام
 حد ثنا حبان بن محمد
 موصد و قال اخبرنا عبد الله بن مبارك عن يونس
 عن الزهرى عن حميد بن عبد الرحمن بن
 حارطة و شرح سيم انه سمع معاوية بن
 ابي سفيان يقول قال رسول الله فرمود
 صلى الله عليه وسلم من يرد الله به خيرا
 يفقهه فى الدين سيمى خواهد خايقالى بود
 نيكو را فقيه ميگرداند او را در دين و در كتاب
 گذشت و الله اعطى و انا القاسم و خدا
 بر خير و كمال و منم بخش كنده آن و لا
 الامنة ظاهرين على من خالفهم حتى
 و هم ظاهرين و هميشه باشند
 غالب بر كيد خايقالى كند ايشان را
 حكم خدا كه قيامت است بجالى كه ايشان
 و در اعتصام بايچص لى التوفيق فقلت ان
 كس و بدين و بدين و الف در ميان
 فابيضم و او شرح لام و سكون ياد و آخر
 حد ثنا طلال بكسر با عن عبد الرحمن بن ابي
 بفتح عين در هر دو نام و سكون ميم در ثنائى
 ابى هر يوه ان رسول الله صلى الله عليه وسلم
 قال ما اعطيكو ولا امنعكو فرموده عطا ميكنم
 شمار او نده باز ميدهم عطا از شما كه عطا و منع
 در حقيقت كار خداست كه هر چيز را خزان نزد خود
 دارد و مالك الملك اوست جل جلاله و هم
 نواله انما انا قاسم ضع حيث امرت
 من مگر بخش كنده كه مى نمومى سپارم بجهت
 از عطاى الهى آنچه كه امر کرده شده ام بالهام
 و القادر دل حد ثنا عبد الله بن محمد

ابوبكر
 محمد بن ابي
 قال حد ثنا سعيد بن
 ابى ايوب قال حد ثنا
 ابوالاسود بن نوفل بن
 عروه عن ابى ايوب
 يعنى صين و طه و شيبه
 حكيمة و آخر شيخين
 و اسمها النعمان و نائل
 نعمان است الصار
 و نام ابى عياش عبيد
 و يعقوب بن يزيد بن معاوية
 بن معاوية بن عوف
 يعنى بجزى الاضار
 و ان ذنبا و است
 يا بن قيس بن عبد
 كزى بن است مهران
 ابن و ان بن محمد

کتاب التذکره
باب اول
در بیان فضیلت این بسم

۱۸۲

کتاب الاطعمه

در دست تر بود و در من از نیکه باشد مرا مانند شتران سرخ زمین صفیات تو عزیز تر بود لیکن نفییدم مقصود ترا **باب التسمیه**
على الطعام و بیان بسم الله گفتن در ابتدای طعام خوردن و صحیح تر در تسمیه حدیثی است که وارد شده و اخراج
کرده آنرا ابو داود و ترمذی از عایشه مرفوعه عافتی که بخورد یکی از شما گوید بسم الله پس اگر فراموش کرد در ابتدا
پس گوید بسم الله اوله و آخره و این از تسمیه نزد اهل بحول است بر سبب آنکه در بعضی بروجوب چنانکه
ظاهر است تودی گفته است سبب تسمیه در ابتدای اکل جمیع علفیه است همچنین حمد در آنرا علمای گفته اند که هر تسمیه مستحب
است تا آگاهی دیگر از آن شود اگر ترک کرده باشند بعد و یا بنسیان یا از نادانی یا عاجز باشد شایسته گفتن آن است که از
خوردن تسمیه کرده حال میشود از همه و الاکل بالیمن بحرور است عطف بر تسمیه یعنی این باب نیز در میان خوردن طعام
است بدست راست چنانکه اکثر اصحاب ما بنده آن رفته اند امام غزالی و تودی هم برین اند و تفسیر کرده شایسته
فی الامم بر وجوب آن و تمسک از ظاهر است و از جهت کور و وعید بر خوردن بدست چپ در صحیح مسلم آورده
که در بدست چپ بخورد و فرمود بدست راست بخورد گفت عیونم بدست راست خورم و این
از تودی تکبر بود و عای بد کردی که مباد استطاعت ترا دیگر دست او تا بدان نرسید و دیگر روایت کرده امام
از عایشه که رنغ کرده است عایشه کسی که بدست چپ میخورد شیطان با وی میخورد و مسلم روایت کرده از
حدیث جابر از رسول خدا صلی الله علیه و سلم لا تأکلوا اباشمال فان الشیطان یا کل باشمال طیبی گفته
معنی حدیث است که شیطان اولیای خود را از مردم برین میدارد که بدست چپ خورد بر ضد بند های خدا که
صلح اند گفته اند که در تسمیه عدول از ظاهر است ادلی نیست که حمل نکنند جز بر ظاهر از آنکه عقل محال نمیدانند این
را در صحیح بخاری و ترمذی گوید علماء را سه قول است گویند صنفی از شیاطین اهل و شرب دارند و صنفی دیگر
ندارند قول سیم آنست که همه اصناف اهل و شرب ندارند و این قول ساقط از اعتبار است و از حسن بصری
با سناد صحیح ثابت شده که گفت خالص جنیان مثل ریج اند و صنفی از ان اهل و شرب و نخاج دارند و
اهل و شرب ایشان بلع نیست بطریق استرواح خلاصه طعام را میسوزند برین معنی اخبار بسیار آمده است و بر
خوردن طعام از آنجا که مفضل بخورنده است نیز اتفاق دارند و خلاف آن کرده است اشدر که اشته **حل ثانی**

عنه بن عبد الله قال اخبرنا سفیان قال الوکیدین کثیرا اخبرنا سماع بن عبد الله قال سمع عمر بن ابي سلمة یقول انکنت غلاما
رسول الله صلی الله علیه و سلم یسکون بصری سلمی یوم خود و سال غیر باغ در کنار رسول خدا صلی الله علیه و سلم
بود و همراه ام سلمه که از ازواج مطهره است حجر بن عسکون چشم تسمیه تربیت کردانی گوید بفتح و
اصواب کس است و کانت یدی تطییش فی الصحفة و بود دست من که حرکت میکرد در جانب طبق طعام صحیفه طبعی که
بسیر کنین کس را و قسعه طبعی که ده کس را میسوزند فقال لی رسول الله صلی الله علیه و سلم پس فرمود مرا رسول خدا
علامه تسمیه الله و کل بیمنک و کل ما یدیک امی غلام بسم الله بگوید و بخورد بدست راست و بخورد از آنجا که پیوسته است بتو
عنا انک کانت طمغه جعد پس و ایم بود این طریق خوردن من اشارت بهر سه چیز است بعد از فرمود آنحضرت
تسمیه کس بر طایفه یعنی نوع است در طعام یعنی و ایم این نوع بود که از جای پوسید و بخت تسمیه و بدست راست میخورد
تسمیه صحیح تسمیه کرده اند یعنی گفته رفتن **باب الاکل معا یلیه** و قال انس قال النبی صلی الله علیه و سلم کفتم انس

اقبیه چنانچه در شهرات گذشت تا بعد از شهادت
کرده ابوب را اللیث عن ابن ابی عمیر
این حدیث موصول چنانکه در مبر گذشت است
کفتم النبی صلی الله علیه و سلم و ساق قریظة
بفتح قاف و فتح راء و سکون یاء و بظا و مع و النضیر
بفتح نون و کسر ضا و مع و سکون یاء یعنی چنانکه
بخش کرد آنحضرت اموال را در میان صحابه
را که دو قبیله مشهور بود در جلا و وطن
کرده بود آن حضرت بنی النضیر را و الا
شده بر آنحضرت و خالصه سر به
بعضی از حال آن با کیفیت قسمت
گذشت و بنی قریظه را حصه بود
غازیان را و الا در حدیث فی نواذیه
و آنچه داد آنحضرت از ان مال در حواج خود
نققات اهل و صا در و وار و سلاح و کربان
و غیره از آن بود بعضی هم میگویند که

عبد الله بن ابی الاسود قال حدثنا معمر بن
سلیمان بن طرخان قال سمعت انس بن مالك
یقول کان الرجل یجعل للنبی صلی الله علیه و سلم
الغلات بود و روی از انصار که میگردد
برای آنحضرت در خندان خرابا و آنوقت
میفرمود مدینه را و همچنان موااسات
انصار مهاجران را نزد قدم آنحضرت
بجالی که نه بود مهاجران را میبری
نماید حتی افقه قریظة و النضیر و الا
کرد آنحضرت بنی قریظه و بنی النضیر را و اموال
بسیار از آنجا بدست آمد فکان بعد ذلك
یرد علیهم پس بود آن حضرت بعد از ان که
میداد بر انصار سخلات و اراضی ایشان را
بجست استغنا باین اموال و در مغازی شرح
گرد و باب بوکة الغازی بود و چنانکه در
جمهور روایت است و بعضی بشناة توفیق
و تصویب کرده اند اول را و تصحیف گفته
نمانه رانی ماله حیا و میتا ذکر افزونی که
حاصل باشد غازی را در مال وی هنگامی
که زنده است و هنگامی که مردن است
آنکه غازیست با یغیر صلی الله علیه و سلم
و ولات الامر و با والیان حکم و امارت
حد ثنا السخون بن ابراهیم قال قلت
لابی اسامة احدک انک کفتم م بن عسرة

کتاب الاطعمه
باب اول
در بیان فضیلت این بسم

کتاب الاطعمه
باب اول
در بیان فضیلت این بسم

بخش دوشمین شرح الاسرار

کتاب فرخنده

و بعد ... و گفت این زمره ... فقال معاویه ...

و گفت این زمره ... فقال معاویه ... و گفت این زمره ...

و گفت این زمره ... فقال معاویه ... و گفت این زمره ...

الحمد لله رب العالمين ... الحمد لله رب العالمين ...

سوی و لیمه آنحضرت فرمود که نطعها بکسره اندیش بکسر انیده ... ان و کسرتون و فتح آن فالقی علیها التمر و الاقط و السمین ...

و بعد ... و گفت این زمره ... فقال معاویه ...

و بعد ... و گفت این زمره ... فقال معاویه ...

احكام الرجال

۱۹۶

الحج والعمرة والفقرة في الفقه

من الذين قالوا ان الله قال...
والذين قالوا ان الله قال...
والذين قالوا ان الله قال...

عزائشاني شرح الاسلام

كتاب فرض الخمس

في غنائم ليس...
في غنائم ليس...

في غنائم ليس...
في غنائم ليس...

في غنائم ليس...
في غنائم ليس...

في غنائم ليس...
في غنائم ليس...

في غنائم ليس...
في غنائم ليس...

في غنائم ليس...
في غنائم ليس...

في غنائم ليس...
في غنائم ليس...

في غنائم ليس...
في غنائم ليس...

في غنائم ليس...
في غنائم ليس...

في غنائم ليس...
في غنائم ليس...

في غنائم ليس...
في غنائم ليس...

في غنائم ليس...
في غنائم ليس...

في غنائم ليس...
في غنائم ليس...

في غنائم ليس...
في غنائم ليس...

في غنائم ليس...
في غنائم ليس...

في غنائم ليس...
في غنائم ليس...

يس ذكره شد احتمال او من غير خدا رافعال ان المؤمن ياكل في صعاء واحد والكا في كل في سبعة اضعاف

ان ذكر سببه از برای مباحثه است و مقصود تفهيم از نعم دينوي و حش بر زيادت است نه اكل مخصوصه است

قلت اكل از حاشا من اخلاق مسلمانان است طحاوي گفته شنيدم من ابن عمر را ميگفت جمعي حمل کرده اند اين حديث را

در اسباب دنيا يعني شان مسلمان آنست که اندک رغبت کنند و ز غار ف دنيا و طريقه اهل کفر است بسيار رغبت کنند

در اسباب دنيا باب الاكل معتقدا در خوردن طعام در حال تکیه حکم این را از جواز و منع تاورد و از آنکه در حديث

نهي صرح واقع نشده ترغذي این باب را چنين ترجمه کرده باب با جانني که البته الاكل متکئا و این کراست قل چه است

و از بسياري صحابه و تابعين منقول است که ميخوردند متکئا اختلاف کرده اند که مراد از تکیه چیست بعضي گویند یعنی پاره

را از تشنگي است بعضي گویند مراد تشنگي است بر فراش که در زمان از دهر که بر فرشي تشنگي گوياس بند و مقدر با آن

فرشي که بر وس تشنگي بعضي گویند انکا انيست که تکیه کند بر یکي از دو طرف خود بر دست يا بجز آن و این خبر اهل تخم است

حدیثنا ابو نعیم قال حدثنا شمر بن اذينة قال سمعت ابا حنيفة يقول قال رسول الله صلى الله عليه

وسلم الا اكل متکئا فرمود رسول خدا ميخوردم من در حاله که تکیه کننده ام حدیثنا عثمان بن عفان قال

سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول قال رسول الله صلى الله عليه وسلم قال رسول الله صلى الله عليه وسلم

عندما كنت اكل متکئا قال كنت عند النبي صلى الله عليه وسلم فقال اكل متکئا

عندما كنت اكل متکئا قال كنت عند النبي صلى الله عليه وسلم فقال اكل متکئا

عندما كنت اكل متکئا قال كنت عند النبي صلى الله عليه وسلم فقال اكل متکئا

عندما كنت اكل متکئا قال كنت عند النبي صلى الله عليه وسلم فقال اكل متکئا

عندما كنت اكل متکئا قال كنت عند النبي صلى الله عليه وسلم فقال اكل متکئا

عندما كنت اكل متکئا قال كنت عند النبي صلى الله عليه وسلم فقال اكل متکئا

عندما كنت اكل متکئا قال كنت عند النبي صلى الله عليه وسلم فقال اكل متکئا

جزوات تالیفات شیخ الاسلام

کتاب فرض الحسن

از شیخ ترمذی در شرح رنگ نبوی
 از نبی بکر بن عبد مناف
 گویند از غلام بود یعنی از نبی
 فدای طعام پس خواند
 برای خوردن طعام ماکین
 یا کشتی یا قناری
 دیده ام و حاجت
 پس مکره و استیذان
 سوگند خوردم که بخورم از آن
 عین است پس گفت ابو موسی
 حدیث کفر شما از حکم سوگند
 رسول الله تحقیق من
 صلی الله علیه و سلم
 در گروهی از اشعریان
 و بار برداری میکردیم
 لا احمکوه و لا نحملکم
 سوگند خدا سوار و بار نشین
 تزد ما چیزی که سوار و بار
 صلی الله علیه و سلم
 آنحضرت تعیین
 الذکر لا تفسد ریون پس
 از حال ما فرمود که ای اشعریان
 فامرنا بحس ذودنا الذی
 برای ما بیج شتر سفید بلند
 که آن از حسن بود نه از سهام
 بفتح ذال معجز شتران از سر
 معجز و فتح ره از ذی بقصر
 بضم و سکون یعنی بالای
 فله انطلقنا قلنا لیس
 از نزد آنحضرت گفتیم
 عامر بن قیس کردیم وقت
 آنحضرت طلب سواری کردیم
 سرگند خورد یعنی خوب کردیم

عن ابی بصیر قال حدثنا اللیث عن عقیل عن ابرهیم بن صالح قال اخبرني محمد بن ابرهیم
 ان انصارى الریحان برحاک وکان من اصحاب النبی صلی الله علیه و سلم و شهد بدر امر الانصار
 لقت ابن شهاب بن زید و امرهم و انصارى کتفین عثمان بن مالک و بود عثمان از صحابه از جمعی که حاضر
 شد و از غزو بدر را از قوم انصار آنکه ای رسول الله صلی الله علیه و سلم تحقیق عثمان آمد نزد
 رسول خدا فقال یا رسول الله انی افکرت بصری پس گفت ای رسول خدا کور شده چشم من و
 شه و بنیامی من و اما صلی قومی و من نماز میکنم بر احد قوم خود یعنی امامت میکنم فاذا کانت الامطار
 الواد فی الدی بنی و بنی منی که میباشد باران باران و ان منکر و دوسی که میان من و میان قوم منست
 لولا استطعم ان انی مسجد هم فاصلى لهم لیسوا انیکه یا یم مسجد ایشان را پس نماز کنم بر آن
 یا رسول الله انک تاتی فی فی فاصلى فی فی دست دارم ای رسول خدا اینک
 پس نماز کن از من پس بگیر آنجا را ای پیامبر خود فقال ساقط لست الله پس فرمود سرخام
 است که میکنم اگر خواسته است خدا قال عثمان فغدا اعلى رسول الله صلی الله علیه و سلم و ابو بکر
 معه فی یوم النهار پس فردا ای دیگر آمد بر رسول خدا و ابو بکر بآن حضرت بود هنگامی که منته
 شد و فرماست ان النبی صلی الله علیه و سلم فاذا نزلت فی غایت آن که بر سر غیر خدا که در آمد
 در خانه پس اذن دادم مرا آنحضرت را فاقول مجلس حتى دخل البیت من شریک تا آنکه در درون خانه تو
 قال لی النبی صلی الله علیه و سلم پس فرمود مرا پیغمبر خدا ای صحابی من بلیتک کجا دوست
 بیداری اینک نماز کن از من در خانه تو فاشترت انی فاحیه من البیت پس اشارت کردم بسوی طرفی
 از خانه فقال النبی صلی الله علیه و سلم فکبر فضفنا پس اسناد پیغمبر خدا پس کبیر گفت پس صف
 بسیم با از عقب فقبل رکعتین تو سلیم پس گذارد دو رکعت پسر سلام و او جنبنا علی خیره صنعنا
 پس بعد از آنحضرت را بر خیره که ساخته بودیم آنرا قیاب فی البیت رجال من اهل الدار پس
 جمع شد در خانه مردم از اهل محله ذوق و وعد خدا و خدا ان عدد یعنی بسیار مردم که شمار باید کرد و آنرا
 فقال قائل من هو ان مالک بن النخعی پس جمع شد و گفت گویند از آن مردم کجا است مالک بن
 دشمن قسم وال بهله و سکون خابجه و ضم شین معجمه و نون در بعضی نشانه نیست است بعینه تصغیر خوش
 بن موسی بود از زمین محله حاضر شده است غزو بدر او مشاهده دیگر را و منجم بود و بفاق فقال
 بفرموده مسافری لایح الله و رسوله پس گفت بفرموده از من مردم آن مسافری
 بنار و خدا در رسول خدا را قال النبی صلی الله علیه و سلم لا فعل الاذاه قال لا اله الا الله
 تدنیک وجهه فرمود و گواور اسافق آیامی بنی که گفته لا اله الا الله در حله که میجو ابرایان
 رضایت خدا قبل الله و رسوله اعلو گفت آن قائل خدا و رسول خدا و انما تر است بحال او قال
 لایا قافری وجهه و نصیب علی المنافقین گفت انتم اور اسافق از آنکه مامی بنمیر و س اورا
 در ای لایا بجانب مسافقان فقال فان الله حرم علی الناس ان یقولوا لا اله الا الله یلتقی

کتاب العدد ۱۹۷
 برای اورا بخور
 از نزد آنحضرت گفتیم
 عامر بن قیس کردیم وقت
 آنحضرت طلب سواری کردیم
 سرگند خورد یعنی خوب کردیم
 فله انطلقنا قلنا لیس
 از نزد آنحضرت گفتیم
 عامر بن قیس کردیم وقت
 آنحضرت طلب سواری کردیم
 سرگند خورد یعنی خوب کردیم

الحزب الثاني عشر شيخ الاسلام

كتاب فاضل الخمس

الجزء الثاني والعشرون تبسيط القارئ

معاذ بن عفر بن عمار است پس اطلاق کرد این عفر را بطریق اجمال و تواند که معوذین عفر بن عفر در قتل نبی جهل شریک شده باشد ولیکن بد الرحمن این عوف آنچه از احوال این دو بر آنکه هر دو معاذ نام داشتند خود معاذ بن عفر است که در حدیث آن را معوذ بن عفر او پس برین راه باشد شمشیر ابو جهل را و ندیده باشد آن را ابن عوف پس ذکر نکرد حال او را و نیست حدیث نص در آنکه دیگری نزد ابو جهل را و نکشت او را اصلاً و گریه مشکل میشود بحديث ابن مسعود که گفت تفصیل کرد از آن حضرت شمشیر ابو جهل و بود ابن مسعود که گفت و او را و گفت اندک ابن مسعود و باقی حدیث بر اینست پس بر سر او را پس در آن راه که از شمشیر از سلب که شمشیر باشد و در حدیث عوف بر بیاید تا در دنیا عفر بن عفر سلب ابن عمر بن الجرح و در حدیث عوف که هر دو شمشیر او را گویند و شمشیر عوف است تا آنکه عطار سلب موقوفی بر این است و شرح تعیین وی بنفیس آنکه هر دو در اثر سلب می نمود و تقریر کرده آن را طحاوی و غیر وی یا بنا بر آنکه اسحق سلب و کسی را سلب است که در آینده بیرون آورد او را از شمشیر و آنکس در دنیا ابن عمر بن عوف بود اگر چه معاذ بن عفر نیز رسیده زخمی زود و فرمودن آن حضرت که هر دو شمشیر کشته آید برای تطیب خاطر و می بود تا از شرکت در مجرم قتل محرم نمائند یا آنکه هر دو از سلب است که در اندیشه رسیدند در حدیث عوف که در آنجا آمده در آن حال در زمانه اندک و هر واحد در عمل مانند دیگر بود ولیکن یکی از ایشان سبقت کرد در زدن شمشیر و در حدیث او را اندک واقع شد در سلب

کتاب فاضل الخمس تبسيط القارئ

عن انس رضي الله عنه ان رسول الله صلى الله عليه وسلم اتى مولى له خياطاً يحقيق رسول خدا آمد غلامی که مر آن حضرت را بود که خياط است خياط بدل از مولى است فأتى بدهاً فجعل ياكله پس آورده شد که در پس گشت آن حضرت که می خورد آن را فلما ازل احببه منذ ايت النبي صلى الله عليه وسلم يا كاهلير همیشه دوست میدارم که در از دست که دیدم پیغمبر خدا را می خورد آن را باب الرجل يتكلف الطعم لاخوانه در بیان حال مردیست که تکلف میکند طعام را برای برادران و بنی خود حد ثنا محمد بن يوسف قال حدثنا سفيان عن الأعمش عن أبي وائل عن أبي مسعود الانصاري قال كان من الانصار رجل يقال له ابو شعيبا گفت ابو مسعود انصاری بود از انصار مردی که گفته میشد او را ابو شعيبا یعنی مشهور این کنیت بود و کان له غلام لحام و بود آن مرد را غلامی گوشت فروش فقال له اصنع طعاماً پس گفت مر آن غلام را بساز مرا طعامی ادع رسول الله صلى الله عليه وسلم خاصاً خمسة دعوت فی کتم رسول خدا را در آن حال که آن حضرت پنجم بیچ کس است یعنی چه کس تیار کن فدعا رسول الله صلى الله عليه وسلم خاصاً خمسة پس دعوت کرد رسول خدا را پنجم بیچ کس بود فتنبههم رجل فقال النبي صلى الله عليه وسلم کس من الانصار من دعوتکم خاصاً خمسة و هذا رجل قد تبعنا بتحقيق دعوت کردی پنجم کس را بدانکه لفظ خاص گاهی برای بیان مرتبه می آید پس میگویند خاص خاص و گاهی بنی تفسیر میباشد پس میگویند خاص از بعد و خاص خاص است و هر دو یک معنی است این مرد و سبت از بی زانده ان شئت اذنت له وان شئت تركته پس اگر خواهی اذن کنی تو مرا و اگر خواهی بگذار می او را قال بل اذنه له گفت آن مرد بلکه اذن کردم او را در تطبیق این حدیث سخن کرده اند که تانی گفته و بد تکلف درین حدیث آنست که حصر کرده که البته پنجم کس باشد و حاضر تکلف است یعنی گوید تکلف درین لازم است که الزام کرده نفس خود را بعد می معین از آنکه احتمال زیاده و نقصان دهد و انتهی این هر دو وجه نزدیک هم آید که لا تخف و میتوان گفت این مرد در اذن ششم کس تکلف کرده اگر چه گفته اند طعام او احدی الاثنین لیکن خالی از تکلف نیست باب من اضاف و در بیان رد بودن حال کسیکه ضیافت کرد در جلالی طعام و اقبل هو علی عمله مردی را بسوی طعام در وی کرد بسوی کار خود و مشغول شد بان حد ثنا عبد الله بن منابر سمع النضر قال اخبرنا ابن عون قال اخبرني تمامة بن عبد الله بن انس عن انس قال كنت غلاماً مشغولاً مع رسول الله صلى الله عليه وسلم فدخلى رسول الله صلى الله عليه وسلم على غلام له خياطاً پس در آن حضرت رسول خدا بر غلامی که مر او را بود خياطی میکرد و فاتاه بقصعة فيها طعام و عليه دباء پس در آن حضرت را بکاسه طعامی که بر وی کرد و بود فجعل رسول الله صلى الله عليه وسلم يتبع الدباء پس گشت آن حضرت که می جست از آن کاسه که در او را قال فلما ايت ذلك جعلت اجمعه بين يديه گفت انس هر گاه دیدم این ششم من که جمع میکنند که در پیش آن حضرت قال فاقبل الغلام على عمله گفت انس پس روی کرد و غلام بر کار خود قال انس لا ازال احب الدباء بعد ما ايت رسول الله صلى الله عليه وسلم صنع ما صنع گفت انس همیشه ام که دوست میدارم که در او را بعد از آنکه دیدم رسول خدا را که کرد آنچه کرد و باب اللقي در ذکر شویا

عن انس رضي الله عنه ان رسول الله صلى الله عليه وسلم اتى مولى له خياطاً يحقيق رسول خدا آمد غلامی که مر آن حضرت را بود که خياط است خياط بدل از مولى است فأتى بدهاً فجعل ياكله پس آورده شد که در پس گشت آن حضرت که می خورد آن را فلما ازل احببه منذ ايت النبي صلى الله عليه وسلم يا كاهلير همیشه دوست میدارم که در از دست که دیدم پیغمبر خدا را می خورد آن را باب الرجل يتكلف الطعم لاخوانه در بیان حال مردیست که تکلف میکند طعام را برای برادران و بنی خود حد ثنا محمد بن يوسف قال حدثنا سفيان عن الأعمش عن أبي وائل عن أبي مسعود الانصاري قال كان من الانصار رجل يقال له ابو شعيبا گفت ابو مسعود انصاری بود از انصار مردی که گفته میشد او را ابو شعيبا یعنی مشهور این کنیت بود و کان له غلام لحام و بود آن مرد را غلامی گوشت فروش فقال له اصنع طعاماً پس گفت مر آن غلام را بساز مرا طعامی ادع رسول الله صلى الله عليه وسلم خاصاً خمسة دعوت فی کتم رسول خدا را در آن حال که آن حضرت پنجم بیچ کس است یعنی چه کس تیار کن فدعا رسول الله صلى الله عليه وسلم خاصاً خمسة پس دعوت کرد رسول خدا را پنجم بیچ کس بود فتنبههم رجل فقال النبي صلى الله عليه وسلم کس من الانصار من دعوتکم خاصاً خمسة و هذا رجل قد تبعنا بتحقيق دعوت کردی پنجم کس را بدانکه لفظ خاص گاهی برای بیان مرتبه می آید پس میگویند خاص خاص و گاهی بنی تفسیر میباشد پس میگویند خاص از بعد و خاص خاص است و هر دو یک معنی است این مرد و سبت از بی زانده ان شئت اذنت له وان شئت تركته پس اگر خواهی اذن کنی تو مرا و اگر خواهی بگذار می او را قال بل اذنه له گفت آن مرد بلکه اذن کردم او را در تطبیق این حدیث سخن کرده اند که تانی گفته و بد تکلف درین حدیث آنست که حصر کرده که البته پنجم کس باشد و حاضر تکلف است یعنی گوید تکلف درین لازم است که الزام کرده نفس خود را بعد می معین از آنکه احتمال زیاده و نقصان دهد و انتهی این هر دو وجه نزدیک هم آید که لا تخف و میتوان گفت این مرد در اذن ششم کس تکلف کرده اگر چه گفته اند طعام او احدی الاثنین لیکن خالی از تکلف نیست باب من اضاف و در بیان رد بودن حال کسیکه ضیافت کرد در جلالی طعام و اقبل هو علی عمله مردی را بسوی طعام در وی کرد بسوی کار خود و مشغول شد بان حد ثنا عبد الله بن منابر سمع النضر قال اخبرنا ابن عون قال اخبرني تمامة بن عبد الله بن انس عن انس قال كنت غلاماً مشغولاً مع رسول الله صلى الله عليه وسلم فدخلى رسول الله صلى الله عليه وسلم على غلام له خياطاً پس در آن حضرت رسول خدا بر غلامی که مر او را بود خياطی میکرد و فاتاه بقصعة فيها طعام و عليه دباء پس در آن حضرت را بکاسه طعامی که بر وی کرد و بود فجعل رسول الله صلى الله عليه وسلم يتبع الدباء پس گشت آن حضرت که می جست از آن کاسه که در او را قال فلما ايت ذلك جعلت اجمعه بين يديه گفت انس هر گاه دیدم این ششم من که جمع میکنند که در پیش آن حضرت قال فاقبل الغلام على عمله گفت انس پس روی کرد و غلام بر کار خود قال انس لا ازال احب الدباء بعد ما ايت رسول الله صلى الله عليه وسلم صنع ما صنع گفت انس همیشه ام که دوست میدارم که در او را بعد از آنکه دیدم رسول خدا را که کرد آنچه کرد و باب اللقي در ذکر شویا

الحزب الثاني عشر شيخ الاسلام

من با ششمین عقیقه بنی رفاص
 از بصری المدینه است من شنبه
 از بصری المدینه است من شنبه
 از بصری المدینه است من شنبه

الحجوة الثاني والعشرون تيسير القار
 من زمان ما سواد
 من زمان ما سواد

الجزء الثاني والعشرون تيسير القار
 من زمان ما سواد
 من زمان ما سواد

الجزء الثاني والعشرون تيسير القار
 من زمان ما سواد
 من زمان ما سواد

الجزء الثاني والعشرون تيسير القار
 من زمان ما سواد
 من زمان ما سواد

جزء الثاني عشر شيخ الاسلام

كتاب فرض الخمس

عن سعيد بن المسيب عمدة بن الزبيران
 حكيم بن خزام قال سالت رسول الله
 حكيم بن خزام قال سالت رسول الله
 حكيم بن خزام قال سالت رسول الله

عن سعيد بن المسيب عمدة بن الزبيران
 حكيم بن خزام قال سالت رسول الله
 حكيم بن خزام قال سالت رسول الله

عن سعيد بن المسيب عمدة بن الزبيران
 حكيم بن خزام قال سالت رسول الله
 حكيم بن خزام قال سالت رسول الله

عن سعيد بن المسيب عمدة بن الزبيران
 حكيم بن خزام قال سالت رسول الله
 حكيم بن خزام قال سالت رسول الله

عن سعيد بن المسيب عمدة بن الزبيران
 حكيم بن خزام قال سالت رسول الله
 حكيم بن خزام قال سالت رسول الله

که در وقت مشاهده معجزه این رامیفرمود و این حدیث بکر گذشته است با اختلاف بنی و در
 واقع شده که یهودی را در قرض او تمام خرمای باغ میداد و از قنات آن راضی نمی شد و از توجیه
 آن حضرت دو برابر قرض او شد و قدر روایتی دیگر آمده که همه خرماها را قطع کرده تودها کردند و آنحضرت
 یک توده نشست و فرمود دو زن کنند چنانکه از یک توده همه قرض او ادایافت و توفیق در روز آنها
 داده شد است قال ابو عبد الله گفت مؤلف در تفسیر این عریشک عروش و عریش بنه و قال ابو عبد الله

معه شات ما عرش من الكروم وغيره لك عروشها البنتها باب كل الجراد در بیان خوردن محرم
 خرما چهار لضم میم و تشدید میم میانه درخت خرما است که سر خرما را اشکافته از درون چیزی سفید
 و نرم می بر آید و خالی از فزه نمی باشد و آن را شخم خرما میگویند حد ثنائی بن حفص بن عیاض
 قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی

قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی
 قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی
 قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی

قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی
 قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی
 قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی

قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی
 قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی
 قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی

قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی
 قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی
 قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی

قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی
 قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی
 قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی قال حد ثنائی

عن ابن عباس عن النبي صلى الله عليه وسلم قال من قرأ القرآن من غير فدا منع كرهه است از قرآن و سبب این منع تنگی عیش بود در قحط پسترسنج
 و در آن که فوسقه شده است پس اگر خواهد قرآن کند بشم بقول الا ان يستاذن الرجل اخاه پسترسنج گفت
 این عمر که طلب اذن کند مردی برادر خود را قال شعبه الاذن من قول ابن عمر گفته است شعبه این
 قول استبدان کلام این عمر است موصول باسناد سابق و اشارت کرده که مدرج است حاصل آنکه صحاب
 شعبه اختلاف کرده اند بیشتر بر آنند که مدرج است یعنی تردد کرده اند که این زیادتی مرفوع است یا متو
 و او هم جزم کرده است که قول ابن عمر است **باب القناء** در بیان خوردن آن حضرت قنار حدث
 اسمعيل بن عبد الله قال حدثني ابراهيم بن سعد عن ابيه قال سمعت عبد الله بن جعفر قال رايته النبي صلى الله
 عليه وسلم ياكل الرطب بالقناء و این حدیث در باب اكل الرطب بالقنار گذشته است **باب بركة القنار**
 در بیان بركت شغل خرم حله ثنا ابو نعیم قال حدثنا محمد بن طلحة عن زبيد عن مجاهد قال سمعت ابن عمر
 عن النبي صلى الله عليه وسلم گفت مجاهد شنیدم ابن عمر را که روایت کرده از پیغمبر خدا قال ان من التجر
 بنحوه بگون مثل المسلم و هي الخلة این نیز مذکور شده است درین نزدیک **باب جمع اللونين و الطمانين**
 بجهت در بیان جمع کردن دو رنگ یا دو طعام بیکبار تمکب گفته ام کسی را که حرام کرده جمع کردن
 دو رنگ طعام مگر آنکه از عمر بن خطاب روایت کرده اند و نو اند که از جهت اسراف باشد از آنکه رواست
 یک روز تا نخورش خورد و نگه دارد و دیگر برای روز دیگر و عمر هم حرام نکرده از آنکه آن حضرت بخورد
 رطب را به قنار و قدید را بگرد و مریست که یکی از صحابه قدحی در پیش آن حضرت نهاد که در آن شیر و شیره
 بود فرمود من حرام نمیکم این را ولیکن گذشته ام از جهت تواضع بخدا و هر که تواضع کند برای خدا سرفراز
 میکند او را خدا و من تکبر و ضعف الله و من بذر فقره الله و من اقتصد اغناه الله **حدثنا ابن مقار**
قال اخبرنا عبد الله قال اخبرنا ابراهيم بن سعد عن ابيه عن عبد الله بن جعفر قال رايته رسول الله صلى الله
عليه وسلم ياكل الرطب بالقناء لفظ طبرانی درین حدیث این است که دیدم در دست راست رسول خدا
 رطب را و در دست چپ رطب میخورد و بیکبار ازین و بار دیگر از آن و روایت کرده ابو داود که میخورد و بطبع
 با رطب و میفرمود می شکند که می این را سردی آن و سردی این را گرمی آن در مشهور بطبع خرمه آن
 یعنی یعنی نیز هم نقل کرده اند و الا آن در که تر نیز را محب می گویند پوشیده مانده که خرمه
 در دو مولد صفت است و لهذا سنجین بالای آن میخوردند و آنچه مولد صفت است که درین حدیث
 مذکور است در آن بیشتر است گرمی آن در مزاج بعد از مضمظ ظاهر میشود با سبب من ادخل الضيفان عشرة عشر
 در بیان کسیکه در آورد همانان را در خانه خود ده کس و اهل کس علی الطعام عشرة عشره و در ذکر جلوس
 سیر یافته و ده کس **حدثني الصلت بن محمد قال حدثنا حماد بن زيد عن الجعد بن بيان عن انس بن مالك**
عن ابي عبد الله عن النبي صلى الله عليه وسلم قال من قرأ القرآن من غير فدا منع كرهه استبدان
 استبدان عن محمد بن انس عن ابي سريجة عن انس بن مالك عن ابي عبد الله عن النبي صلى الله عليه وسلم
 عن النبي صلى الله عليه وسلم قال من قرأ القرآن من غير فدا منع كرهه استبدان عن محمد بن انس عن ابي سريجة
 عن انس بن مالك عن ابي عبد الله عن النبي صلى الله عليه وسلم قال من قرأ القرآن من غير فدا منع كرهه

الحزب الثاني عشر شرح الاسلام

چیز را بعد از آن حضرت تا آنکه وفات یافت
 امارت معاویه و در طلب الاستغناء
 از زکوة گذشت حد ثنا ابو سعید
 حد ثنا حماد بن زید عن ابيوب
 عمر بن الخطاب قال
 كان على اعتكاف يوم في الجاهلية فحقت
 واجب بر من اعتكاف روزی بند در زمان
 جا بابت فاموده ان يعبه پس
 امر کرد آن حضرت عمر را که وفا کند بند اعتكاف
 قال واصاب عمر جاريته من سبي
 فوضعها في بعض بيوت مكة
 عمر و اسامی را از بند بهای جنین پس
 هر دو را در بعضی خانه های مکة قال
 گفت راوی پس را کرد و منت گذشت
 صلى الله عليه وسلم على سبي حيا
 حين فجلو السقون في الرابطة
 که میکرد دیدند در کوه جاسی شاید که
 میکردند که بنده آن را بر کس که بشود
 قال عمر بن الخطاب عن ابي عبد الله
 عن ابي عبد الله عن النبي صلى الله عليه وسلم
 عن رسول الله صلى الله عليه وسلم
 گفت عبد الله بن عمر منت گذشت آن حضرت
 بر بنده آن را باز داد آن بی فدا قال اذهب
 فادسبل الجارية بينك فقلت عمر بر لبس را کن هر دو
 اسامی را قال نافع و ابي عبد الله عن رسول الله صلى
 عليه وسلم عن ابي عبد الله عن النبي صلى الله عليه وسلم
 پیغمبر را از جوار و لو اعتر لوجف على عبد الله و اگر
 عمر را بگرد از جوار پوشیده می
 و در باب عمر که منت که تحقیق کرده که
 از جوار و مخفی ماند این معنی بر این عمر بسیار
 از صحابه چنانچه از نظر در آنجا شرح شود و فراد

ابن عباس عن النبي صلى الله عليه وسلم
 من قرأ القرآن من غير فدا منع كرهه
 من قرأ القرآن من غير فدا منع كرهه
 من قرأ القرآن من غير فدا منع كرهه
 من قرأ القرآن من غير فدا منع كرهه
 من قرأ القرآن من غير فدا منع كرهه
 من قرأ القرآن من غير فدا منع كرهه
 من قرأ القرآن من غير فدا منع كرهه
 من قرأ القرآن من غير فدا منع كرهه
 من قرأ القرآن من غير فدا منع كرهه
 من قرأ القرآن من غير فدا منع كرهه

کتاب الفقه
 فی الجواهر
 فی الفقه
 فی الفقه
 فی الفقه

عن عبد الله بن عمر قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم من اقتن كلبا الا كلب ماشية او ضال لقص
 من الكلب يوم القيامة من لجره است وورين حديث من علمه و مراد از اجر عمل است و موجب
 است که در سنگ از امر مردم است پس مسلمان باید که راضی نباشد باز مردم باب اذا اكل الكلب
 صبران کله و منی که خورد و سنگ شکاری را که گرفته باشد و قد قال و در بیان قول خدا یسألونک ما اذا احل لهم قتل
 اهل الطبیعات و ما علمتم من الجوارح مکلبین الصواکد الکواسب می پرسند ترا چیست که آن طلال کرده شده
 در اینها را بگو طلال گفته است فرسار از قهای طلال من بلوح بتسمیه و چیزی که تعلیم کرده اید شما از جراحت کنند که علم
 از سنگ مانند آن و جانوران شکار از جره و باز و مانند آن نیز داخل است مکلب مشتق است از کلب بفتح لام بمعنی فشار
 یعنی معلم صواب جمع صاید است و کواصب جمع کاسب است صفت جوارح است اجزای حیوانی که استخوان است تعلیم
 من معاملة کواصبه تعلیم میکنند آنها را از آنچه تعلیم کرده شماره اخذ فرموده است فکلوا مما اسکن علیکم بخورید آنچه
 تعلیم شده اند بر شما یعنی قوله سرع الحساب قال ابن عباس ان کلبی فقد افسد کفتم ابن عباس اگر بخورد و سنگ
 پس تحقیق فاسد و غیره است انما اساک علی نفسه نگاه داشته است بگر برای خوردن و الله يقول تعلو نهن فاعلموا
 الله عز وجل ما یعلم کفتم سگان را از آنچه تعلیم کرده نگاه داشته اند و یعلمون حتی یترک پس زده شود و تعلیم کرده
 میشود تا آنکه بگذارد در بیان طریق تعلیم سنگ است و گوید این عمر و کرده داشته است ابن عمر صدی را که سنگ از آن خورده باشد
 فقال عطاء ان شرب الدم ولو یاکل فکل و گفته عطا اگر نوشیده است خون شکار و نخورده است گوشت آن را پس بخور
 حدیثا قتیبة بن سعید قال حدیثا سمعنا ابن فضال عن بیات عن الشعبي عن عدی بن حاتم قال سالت رسول
 الله صلى الله علیه وسلم قلت ان قوم نصید بهذا الکلاب گفت حدیثی شنیدم رسول خدا گفتند ما می بینیم که شکاری کنیم
 این سگان فقال اذا رسلت کلابک الملعنة و ذکر اسم الله پس فرمود وقتی که گداز شتی سگان خود را که معلم اند و ذکر
 کردی اسم خدا ککل و ما اسکن علیکم پس بخور از آنچه نگه داشته اند بر شما و ان قتلن و اگر گرفته باشند الا ان یا ککل
 کلب مگر آنکه خورد و سگانی را که خافان لیکن انما مسکه علی نفسه پس تحقیق من می ترسم اینکه نگاه نداشته
 بر ای خود و ان خالطها کلاب من غیرها فلا تاكل و اگر می بیند و شریک بود سگان معلم را سگان غیر او پس بخور
 فی الصيد اذا غاب عنه یومین او ثلثة در بیان حکم صید وقتی که زخم خورده غائب شد از صید در روز یا
 یومین حدیثا موسی بن اسمعیل قال حدیثا ثابت بن یزید قال حدیثا سمعنا عن الشعبي عن عدی بن حاتم عن
 رسول الله صلى الله علیه وسلم قال اذا رسلت کلابک و سمیت فاصدک و قتل نکل و ان اکل فلا تاكل فان قال
 قولا لا خالط کلابا لیس بکرم اسم الله علیها فاصدک و قتلن فلا تاكل فانک لا تدیری اذ تاكل و ان دمیت الصید
 بعد یوم او یومین لیس بکرم اسم الله علیها فاصدک فکل و اگر تیر زده صید را پس بانی آن را بعد یک روز یا دو روز
 که نیست بوی مگر اثر تیر تو پس بخور آن را با آنکه احتمال دارد که بعد از تیر زدن تو دیگری بچوب و سنگ گشته باشد
 یعنی الماء فلا تاكل و اگر افتاده باشد در آب پس بخور زیرا که ظاهر آنست که بختی آن فی در آب مرده باشد قال
 عدی بن حاتم عن عامر بن عدی انه قال لیل فی صلی الله علیه وسلم یرمی الصید فیقفه میزند با تیر صید را پس
 صید را در بعضی نفع فیتفرق است بقاف و فا و در آخر اثره الیومین و الثلاثة ثم یجده سیتا اثر تیر دور

کتاب الفقه
 فی الجواهر
 فی الفقه
 فی الفقه
 فی الفقه

الجزء الثاني عشر من كتاب الفقه

پیش آمدند ایشان مرا حضرت را نویدار شدند
 قتل رسول الله پس سفید کردند از مبارک
 پیغمبر خدا صلی الله علیه وسلم حین ای هم
 وقتیکه دید ایشان را و قال انکم قد سمعتم
 ان ابا عبیده قد جاء بشیء و فرمود گمان کنیم
 شمار که تحقیق شنیده اید که ابا عبیده آورده
 است چیزی را از آنچه ما سر بود با و در آن ای کلام
 اجل گفتند انصار را می بچینیم است یا نه
 قال فابشر و فرمود پس بشاد شوید و انما
 از امل بخریک یا از نامیل مایست که
 دارد چیزی را که خوشش میکند شمارا
 لا الفکر خشنه علیکم پس سوگند
 نیست که فقر را بر سر شما گذاریم
 ان تاسطوا علیکم الذنایا و لیکن بر سر شما
 را که مزاج کرده شود بر شما دنیا ما بسطت علی
 من کان قبلکم دنیا نوحی فریاد کرده شد بر کسانی که
 پیش از شما بوده اند دنیا فتنوا ما کما تفتنوا
 پس رغبت کنید دنیا را چنانچه رغبت کردند آنرا
 پیشینیان بچ و او خار و انماک در لذات
 و شهوات فتهلککم کما اهلکتهم اولادک کند
 دنیا شمارا چنانکه اولادک کرد ایشانرا چه گرفتاری
 حرص دنیا باعث فساد دین و تلف حقوق و
 غفلت از آخرت گردد و نیز موجب نزاع
 و خلاف شود بگرب و تعاقب کشنده است

الفضل بن یعقوب رخامی بغدادی قال حدیثا
 عبد الله بن جعفر الرقی انما یفرق و نشد بقاف
 نسبت برق است که شهر است نزدیک فرات

قال حدیثا سمعنا
 عن ابي عبد الله
 قال اذا رسلت
 کلابک و سمیت
 فاصدک و قتل
 نکل و ان اکل
 فلا تاكل فان
 قال قولا لا
 خالط کلابا لیس
 بکرم اسم الله
 علیها فاصدک
 فکل و اگر تیر
 زده صید را پس
 بانی آن را بعد
 یک روز یا دو
 روز که نیست
 بوی مگر اثر تیر
 تو پس بخور آن
 را با آنکه احتمال
 دارد که بعد از
 تیر زدن تو
 دیگری بچوب و
 سنگ گشته
 باشد یعنی الماء
 فلا تاكل و اگر
 افتاده باشد در
 آب پس بخور زیرا
 که ظاهر آنست
 که بختی آن فی
 در آب مرده
 باشد قال عدی
 بن حاتم عن
 عامر بن عدی
 انه قال لیل فی
 صلی الله علیه
 وسلم یرمی
 الصید فیقفه
 میزند با تیر
 صید را پس
 صید را در
 بعضی نفع
 فیتفرق است
 بقاف و فا و
 در آخر اثره
 الیومین و
 الثلاثة ثم
 یجده سیتا
 اثر تیر دور

بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند

بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند

بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند

بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند

بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند

فقلت یا رسول الله انا بارض اهل الكتاب فما كل في انبيهم كفت تعبدهم من زور رسول خدا پس ترمی رسول خدا را
اهل کتاب هم پس منجوریم در نظر فمائی آنها که استعمال کرده باشند و بارض صید صید بقوسه و اصدید بکلبی اقلع
بکلبی الذی لیس معلوم فقال النبی صلی الله علیه وآله وسلم اما ما ذكرت انکم تارضون اهل الكتاب فلا تاكلوا من
انبيهم الا ان لا تجدوا ابدا پس منجورید و اونی ایشان مگر آنکه نیاید چاره فان لم تجدوا ابدا فاقطعوا لها و کلاوا ما
ذکرت انکم تارضون صید فاصدت بقوسک فاذا ذکر اسم الله ذکر و ما صدت بکلبی فاعلموا فاذا ذکر اسم الله
کل ما صدت بکلبک الذی لیس معلوم فاذا صکت ذکوتہ فکل کل حدیثنا اهلک ابن ابراهیم قال حدیثی زید بن ابی جریه
عن سلمة بن الاکوع قال لما امسوا یوم فتح خیبر اوقدوا النيران کف من الکوع و فنی کبک شب کبره روز فتح خیبر
برافروختند آتشها قال النبی صلی الله علیه وسلم علی ما اوقدتموه هذا النيران فرمود بیخیزند خدا بر چه افروختند
این آتشها قالوا الحور الحمر لا نسیته گفتند بر گویشتما این خیران فانکی فقال اهر یقوما ما فیها و السرا اقلد و درها پس فرمود
بریزید چیزی که درین دیگهاست و بنکنید دیگر اقامه اجل من القوم فقال فخریق ما فیها و نفسها پس استاد
مردی از قوم حضار و سیفیت بریزیم چیزی که در دیگهاست و می شویم آنها را آن گفتن از بطن استفسار بود فقا
النبی صلی الله علیه وسلم او ذاک لیس فرمود بیخیز خدا آبا این چنین لیس با لآب التسمیة علی الذبیحة و من تروا هذا
در بیابا بسمه گفتن بر بزیجه در وقت بیج کردن و حکم کسیکه ترک کند بقصد قال ابن عباس من لینی فلا یاس گفت ابن عباس
کسیکه فراموش کرد و لیس باکی نذار و یعنی خوردن این زبیجه رواست فقال الله تعالی و لا تاكلوا مما کذبوا به علی
وانه لفسق و الناسی لا یسعی فاسقا گفت خدای برتر و منجورید از آنچه ذکر کرده نشده است اسم الله برومی و تحقیق
این خوردن فسق و حرام است و نسیان کننده را فاسق نمیکونید از آن که بر نسیان مواخذه نیست در شراعت مسلمه
این مقاله را ابن عباس برای سند قول خود آورده من لینی فلا یاس و قوله ان الشیاطین لیوحن الی اولیائهم
ایجاد لو کور ان اطعمتمو هم انکم لشرکون شیاطین و سوسه میکنند بسومی اولیای خود که کفره اند یعنی هر چه خلاف حق است
بآنها میسرسانند تا مجاوله کنند شمار او اگر اطاعت کنند شما ایشان را تحقیق شما کافرید مولف در این آیت آورده و لا تاكلوا
مما لم یدکر اسم الله برای تقویت زبیجه که تسمیه شرط حلیت است اگر عاقل ترک کند حلال نیست و اگر از روی سهو ترک کند
باس که نذار و در بیان کرد این معنی را بقوله خود الناسی لیس بفاسق و تحقیق درین مقام این است که درین آیت نمی که زبیجه
تطلق برای تحریم است دلالت میکند بر این قوله انفسق و نمی مقرون بکلمه من برای مبالغه در حقیقت و ضمیر او اگر راجع
باجل باشد که در ضمن لا تاكلوا است پس فسق اکل حرام خواهد بود و اگر راجع بملذوم باشد که برومی ذکر اسم الله باشد چنانکه در
آیت واقع است او فسقا اهل لغیر الله در آیت بیان حرمت ازین است که ذکر اسم الله کرده باشد و باین ظاهر شد و فاسق اهل آیت
بر ذبیح مشرکان از آنکه حرمت زبیجه مشرکان ازین راه است اینها اگر ذکر اسم الله کرده باشند هم زبیجه اینها حرام است
همچنین حل کردن بر میت و بر آنکه کافران بنام بتان نیک کرده باشند باطل باشد اگر کوفی آیت مجمل است احتمال دارد که در
حالت خوردن و حالت چختن باشد پس تمام نمیشود و احتیاج بدان کویم باسرای حالت فرج باجماع مرافقت و اتفاق دارند
سلف که مراد حالت فرج است فانهم حل شدنا ابو عوانة عن سعید بن مسروق عن
عبایة بن رفاعة بن رافع عن جد رافع بن خدیج قال کنا مع النبی صلی الله علیه وسلم یدعی الحلیفة گفت رافع بن خدیج

بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند
بناشانی غیر بیعت از آنست که در وقت صلوات بر او صلوات فرستند

الجزء الثالث عشر شرح الإسلام

كتاب بدء الخلق

ببر آدم شتا ونوح است همچو نوح شتا
بر اسم است همچو ابراهیم شتا و عیسی آ
بجود شتا و یحیی است همچو پیغمبر شتا و یحیی
گفته اسناد و در شرح است ولیکن شتا
است چه نمیدانم کسی را که متابعت کرده
باشد ابی الضحی را برین حدیث یتنزل الامور
ببینهن بجالی که فرودی آید و نافذ میگردد
حکم آسمانی در میان آسمانها و زمینها لتعلموا
ان الله على كل شئ قدير و ان الله قد
است و آنکه خدا تحقیق شامل و در گرفته
است و در کرمیه ام السما و بنا با رفع سکما
است بناها معنیش آنست که برودت
و پدید کرد و بنا و آسمان را و الخبث و در کرمیه
و السما و ذات العکب استواءها و حسنها
یعنی مراد بدان همواری آسمان و خوبی آنست
و این صفات آسمان مذکور در قرآن که
مخلوق است بران آسمان و اذنت در کرمیه
و اذنت لربها و حقت که مذکور است در
حال آسمان و دیگر در حال زمین سمعت
و اطاعت یعنی شنید آسمان یا زمین امر
کار خود و فرمان بردار است که
در حال زمین معنیش آنست احزجت
ما فیها من الموت و تخلت عنهم
یعنی در زمین آنچه در دست از مردگان
و تخلی شود از ایشان طمها در کرمیه
و الا من و ما هما یعنی در حلقها گسترد
یعنی ایالسا هرة در کرمیه فاذا هم باساره
سراسر است به وجه الارض یعنی پس

الحديث الثالث والعشرون في بيان

ما أنك لم تشكذ أن را خدا وقتی که خواهد خدا
بن عبد الرحمن بن ابی صعصعة انه قال سمعت سعید بن سيار ابا عبد الله يقول سمعت ابا بصير يقول قال رسول الله
عليه وسلم من يرد الله به خيرا يصيب منه فرمود رسول خدا کسی که می خواهد خدا بوی تکیه را مبتلا میکند
یصیب نفع صاد و کسر هر دو خوانده اند نفع صیغه مجهول است یعنی مبتلا کرده میشود و بصیغتها باب اشتد
المرض در ذکر سختی بیماری و منافع آن حد ثنا قبیصة قال حدثنا سفيان عن الاعمش عن وحده بن بشر بن
قال اخبرنا عبد الله قال اخبرنا شعبه عن ابي عمير عن ابي عن مسروق قال سمعت عائشة قالت ما رأيت احدا الوجع عليه اشتد من
رسول الله صلى الله عليه وسلم قلت عائشة رضي الله عنها زبدية ام سراج كى را که در بیماری بروی سخت باشد
رسول خدا حد ثنا محمد بن يوسف قال حدثنا سفيان عن الاعمش عن ابراهيم التيمي عن الحارث بن سويد
عن عبد الله قال اتيت النبي صلى الله عليه وسلم في مرضه وهو يوعك و عكا شديد ا گفت عهد الله آدم نزد
پیغمبر خدا در مرض آنحضرت و حال آنکه او را در کرده میشود تب در وی سخت و عک نفع واد و سکون عین ممله
بمعنی در بیماری و آنچه می یابد تب زده از پس تب از ضعف و الم و قبيل الوعك الحى و قبل الم الما كذا في نوح البحار
وقلت انك لئوعك و عكا شديد ا گفتم تحقیق تو در کرده میشود در وی سلك قلت ان ذلك بان لك اجرين نعم
این حال ترا بسبب این است که مرزا و ابر است قال اجل فرمود آری این چنین است ما من مسلم يصاب اذا
الامكان الله عنه خطايا يا ه نیت هیچ مسلمانی که میرسد او را رنجی و آزاری مگر آنکه ساقطی کند خدا از وی
خطاهای او کما تخلت ورق القمح چنانکه می افتد بر گهای درخت بباد خزان باب اشتد الناس بلاء الانبياء
سخت ترین مردم از وی ابتلا پیغمبر اند علیهم السلام ثم اول فالاول بستر اول پس اول یعنی بر تیب بزرگ
بزرگ تر را بیشتر و سخت تر مبتلا میکنند و بعضی نصحنا ثم الامثل فالامثل است افضل بمعنی فضل است اول
چرا گفته اولاً بکلمه ثم وثانياً بکلمه فالاولی از برای اعلام بعد و تراخی در مرتبه میان انبیا و غیر انبیا و امثل فالامثل
اشارت بغير انبياء است و تفاوت و تراخی در غیر انبیا بسیار فاحش نیست چنانکه در انبیا و غیر انبیا است حد ثنا
عبدان عن ابی حمزة عن الاعمش عن ابراهيم التيمي عن الحارث بن سويد عن عبد الله قال دخلت على النبي
صلى الله عليه وسلم وهو يوعك فقلت يا رسول الله انك لئوعك و عكا شديد ا قال اجل انى اوعك كما
يوعك رجلا منكم قلت ذلك بان لك اجرين قال اجل ذلك بدلك فرمود آری این شدت برای آنست یعنی
برای دو اجر ما من مسلم يصاب اذا شوكه فما نفعها الا كفر الله بها شيئا انه كما تخلت القمح و قد ما چنانکه می افتد
درخت بر گهای خود را باب وجوب عيادة المريض در بیان واجب بودن پرسش بیمار این دو حدیث که در
باب آورده بصیغه امر بلفظ امر واقع است از اینجا وجوب فهمیده و دیگر امور برین تقدیر واجب خواهد بود و از علما
کسی قائل آن نیست حد ثنا قبیصة بن سعید قال حدثنا ابو عوانة عن منصور عن ابی وائل عن ابی موسی
الاشعري قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم اطعموا الجائع وعود والمریض و فکوا المعالی گفت ابو موسی
اشعری فرمود رسول خدا اطعام دهید گرسنه را و عیادت کنید بیمار را و در پاکیند سیر را این بطل گفته احتمال
دارد که عیادت از فروغ کفایت باشد و محتمل که از جمله مستحبات باشد و بر این سخن بر مواخات و الفقه مسلمانان

بزرگترین مردم از وی
بزرگ تر را بیشتر
چرا گفته اولاً بکلمه
اشارت بغير انبياء
کسی قائل آن نیست
اشعری فرمود رسول
دارد که عیادت از
بزرگترین مردم از
بزرگ تر را بیشتر
چرا گفته اولاً بکلمه
اشارت بغير انبياء
کسی قائل آن نیست
اشعری فرمود رسول
دارد که عیادت از

عالمی منقول المذنبہ
ادسلسلہ القوال اللق
المدینہ قلم اللق
کرم الدین ابو
نہامہ الفونین
بومہ دسکون
سکون اللق
کان حکما لہد الفیض
عالمی منقول المذنبہ

الجزء الثالث عشر شیخ الاسلام

كتاب بدء الخلق

از بعین ۴۰ اندر پروردگار فریاض
نماز باراجمل نماز شو مثله پستتر کرم
مانند آن که آدم موسی را و فرمود که فرمن
کرده شد چهل نماز و چون باز گفت موسی
که است تو طاقت ندارد این مقدار را
پرگشتم بنیاب قدس و عرض کردم سوال
تخفیف را شو تلتین پستتر گردانید آنرا
نماز شو مثله پستتر کردم مانند سابق
پستتر تخفیف را بجعل عشرین پس
پستتر پستتر نماز شو مثله پستتر کردم
پستتر فجاءه عشرین پس گردانید حکم را
پستتر از فائیت موسی فقال مثله پس
پستتر موسی را پس گفت مانند آنچه میگفت
پستتر باز عرض کردم فجعلها خشکا پس
گردانید آنرا بیخ نماز فائیت موسی فقال
ما صنعت پس آدم موسی را پس گفت
چه کردی قلت قد جعلها خشکا فتمت
گردانید آنرا بیخ نماز فقال مثله پس موسی
مانند آنکه میگفت قلت سلامت گفتم
تسلیم کردم حکم پروردگار را و سپردم
کار است را بوی تعالی و راضی شدم
فنودی انی قد ارضیت فریضتی پس از
تسلیم من ندا کرده شد و آواز رسانیده شد
پستتر پستتر که را ندیدم و مقدر
گردانیدم فریضه خود را و خففت عن
عبادی و اسبک گردانیدم فریضه را
پستتر کان خود و نهادم بار از ایشان
واجزی الحسنة عشرین پس اسبک کردم
گوشی را و مانند آن پس باین حکم این
پستتر حکم بجا و در پیش زمین سبک و انقض
و باین تقریب حکم عام شد تمام حسنت را
و این قنصل و کرم است مرست جوید

مهاجران نخستین را که پیش از فتح هجرت کرده بودند فداهم فاستشارهم و اخبرهم عن المویب
قد وقع بالشام پس خواند ایشان پس طلب مشورت کرد ایشان را و خبر داد که تحقیق و با واقع
شده است بشام و صلاح چیست باید رفت یا نه فاختلفوا فقال بعضهم قد خرجت كما عهدت ولا نرى ان
ترجع عنده پس گفتند بعضی ازینها تحقیق برآمده بود برای امری عظیم و نمی بینیم صلاح اینکه رجوع کنند
ازان و قال بعضهم معك بقية من الناس و اصحاب رسول الله صلى الله عليه وسلم و گفتند
بعضی ازینها با تو بقیه ایست از مردم که اصحاب رسول خدا اند و لا نرى ان تغدوهم على هذا الوباء
و نمی بینیم ما صلاح آنکه پیش از آنکه ایشان را برین مرگ عام فقال ارتفعوا عنه پس گفت عمر بن خطاب
از پیش من ثم قال ادع الی انصارتك گفت بخوان برای من مردم انصار را قد هو هم فاستشارهم
پس خواندم من اینهارا پس طلب کرد مشورت ایشان را فسلكوا سبیل المهاجرین و اختلفوا كاختلافهم
پس رفتند راه مهاجران را و اختلفت کردند مانند اختلاف ایشان فقال ارتفعوا عنه ثم قال ادع من
كان ههنا من مشقة قریش من مهاجرة الفتح پستتر گفت بخوان برای من کسیکه هست اینجا از مشایخ و بزرگان
قریش از مهاجرانی که بعد از فتح مکه هجرت کرده اند بعضی گویند مهاجرة فتح آنانند که در سال فتح پیش از فتح
هجرت کرده بودند و این قول موافق است با آنکه روایت کرده اند لاجرة بعد الفتح فدعوتهم فلم يختلف
منه عليه رجلا پس خواندم آنها را پس اختلاف نکردند ازینها برین کار و گفتوا لوزی ان ترجع بالذ
ولا تغدوهم على هذا الوباء پس گفتند می بینیم اینکه رجوع کنی بر مردم و پیش بری آنها را برین مرگ عام قد
عمر الناس انی مضیة علی ظهرهم ند اگر در عمر در مردم که من میروم بصبح بر پشت و اب یعنی رجوع میکنم بر بدین
سکون صادمه یعنی سسافر بصبح و دور نیست که معنی علی ظهر عقب خود باشد یعنی رجوع میکنم بر بدین فاجب
علیه پس صباح کنید بر ظهر قال ابو عبیدة بن الجراح انما ارأی من قدیر الله گفت ابو عبیدة ه آیا فرار میکنی
از تقدیر الهی فقال عمر لو غیر قالها یا ابا عبیدة پس گفت عمر اگر غیر تو گفته آن را ای ابو عبیدة معذرت
و از تو لائق نه بود و دعوتی من قدیر الله الی قدیر الله آری میگریم از تقدیر خدا بسوی تقدیر خدا یعنی بر چه
میشود از تقدیر الهی است الایة لو كان للک ابل هبیطت و ادیاله عند فان خبره مر اگر باشد ترا شتر که فرد
آمده و آدمی را که مراد او طرف است حمد و بکر جمله و فتح آن یعنی طرف است احدی خصیة و الاخری
یعنی از آن طرف یکی پرگاه است و طرف دیگر خشک بے گیاه خصیة بسکون صادمه و کسر است همچنین صدم
بسکون و ال و کسر است بهو تفسیر یکدیگر است الیس ان رعیة الخصیة ذعبتا لقدیر الله و ان رعیتا
ساعتها بقدر الله آیا نیست اگر بجز آنی در زمین خصیة چرانی تقدیر الهی و اگر بزین خشک بجز آنی چه چر
بتقدیر الهی قال فجاء عبد الرحمن بن عوف و کان متغیبا فی بعض حاجته گفت ابن عباس پس آمد عبد الرحمن
بن عوف و بود درین وقت غائب و بعض حاجت خود و فقال ان عندی فی هذا عهدا پس گفت تحقیق نزد
درین علمی است سمعت رسول الله صلی الله علیه و سلم یقول شنیدم رسول خدا را میفرمود و ان معکم
بایض فلا تغدووا علیه و قتی که شنیدید و بار ابرینی پس قدم نیارید بران زمین و اذا دق

درین علمی است سمعت رسول الله صلی الله علیه و سلم یقول شنیدم رسول خدا را میفرمود و ان معکم بایض فلا تغدووا علیه و قتی که شنیدید و بار ابرینی پس قدم نیارید بران زمین و اذا دق

من واقع بهما فلا تخرجوا افراد آمنه و وقتی که واقع شود نیز مینی و حال که شما در آن زمین هستید پس
 آن نروید از روسته فرار از آن درین قول اشارت است که اگر بجهت کارسے و حاجتی بیرون
 نروید مانع نیست قال محمد بن عبد الله عمر ششم انصرف گفت ابن عباس پس حمد الهی گفت عمر بر سلامت
 سلطان و بر موافقت راسی خود بقول رسول خدا پست بر گشت بسوی مدینه حد ثنا عبد الله
 بن يوسف قال اخبرنا مالك عن ابن شهاب عن عبد الله بن عامر ان عمر خرج الى الشام
 لما كان يسير فبلغه ان الوباء قد وقع بالشام فاحذره عبد الرحمن بن عوف ان
 رسول الله صلى الله عليه وسلم قال اذا سمعتم به بارض فلا تقدموا عليه و اذا وقع بارض
 فلتقم بها فلا تخرجوا افراد آمنه ترجمه الفاظ مکرر شده است حد ثنا عبد الله بن يوسف
 قال اخبرنا مالك عن نعيم الجعفي عن ابي هريرة قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم
 لا يدخل المدينة المسيرة ولا الطاعون فرمورد رسول خدا نمی در آید مدینه را هیچ و جان نطاعون
 حد ثنا موسى بن اسمعيل قال حد ثنا عبد الواحد قال حد ثنا عاصم قال حد ثنا حفصه
 بنت سيرين قالت قال لي انس بن مالك يجي بمهمات گفت حفصه گفت انس بن مالك
 یعنی بر سید از من یحیی بن سیرین بر او بود که بکدام مرض مرده است قلت من الطاعون قال
 رسول الله صلى الله عليه وسلم الطاعون شهادة لكل مسلم گفت انس فرمود رسول خدا
 هر کس طاعون شهادت است بر هر مسلمان را یعنی ثواب شهادت در راه خدا دارد حد ثنا
 ابو عاصم عن مالك عن سفيان عن ابي صالح عن ابي هريرة عن النبي صلى الله عليه وسلم قال
 المبطون شهيد فرمود آنکه بر بیماری شکم ببرد حکم شهید دارد و آخر و اطعمون شهید
 و آنکه بطاعون بمیرد شهید است اگر نگر نبرد از جای که طاعون افتاده و بداند که نمیرد هیچ بلا
 که تقدیر الهی یا آب اجر الصابون در بیان ثواب صبر کننده در طاعون حد ثنا
 يحيى قال اخبرنا حبان قال حد ثنا داود بن ابي الفرات قال حد ثنا عبد الله بن بريدة
 بن يحيى بن يعمر عن عائشة زوج النبي صلى الله عليه وسلم انها اخبرته انها سألت
 رسول الله صلى الله عليه وسلم عن الطاعون بتحقيق عائشة خبر داود يحيى بن يعمر را که
 پرسیده رسول خدا را از مرگ طاعون فاحذره انبي الله صلى الله عليه وسلم پس سید را
 عایشه را پیغمبر خدا نه کان عذابا یا بعثه الله علی من یستأجر و طاعون عذابی که میفرستد
 خدا بر کسی که بخوابد بجهت الله رحمة للمؤمنین پس گردانید آن را خدا رحمت مسلمانان را
 پس من عبد ليقع الطاعون فمكثت في بلدة صابرا پس نیست هیچ بنده مسلمان که واقع
 شود و طاعون در شهر او پس درنگ میکند در شهر خود و در حالی که صابراست بعلوانه لزیبیه
 اما لکتب الله له و در حالی که میداند که شان اینست که هرگز نمیرد او را مگر چیزی که نوشته
 است خدا را و راهی که او را از آن گذرانده باشد مثل اجر الشهید مگر آنکه باشد در این صابر و انا را مانند اجر

ابن عبد الله التميمي قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم
 ان الله يحب المتطهرين
 و من اغتسل يوما غسلين كان له اجر يومين
 و من اغتسل يوما غسلين كان له اجر يومين
 و من اغتسل يوما غسلين كان له اجر يومين

الجزء الثالث عشر

كتاب بدء الخلق

حد ثنا الحسن بن الربيع بفتح را حد
 ابن سليمان بجلی کوفی معروف بهیو را حد
 بضم را و ابوه الحاتم گوید بودم من که آن
 حسن را شکسته گردان بجهت اخوان آن
 تا آنکه گفته شد که می بینی بید بسوی
 آسمان بسبب حیا از خدا می تعاسف
 قال حد ثنا ابو الاخوص عن الامام
 عن زيد بن وهب قال قال عبد الله
 رسول الله گفت ابن مسعود
 ما را پیغمبر خدا صلی الله علیه و
 وهو الصادق الصدوق و او
 راست گوید که راست گفته شده بودی در وی
 قال ان احدكم لم يحجم خلقه في بطن
 امه اربعين يوما فرمود آن حضرت
 بجهت تنقیح یکی از شما جمع کرده میشود پیدایش
 او در شکم مادر و سه چهل روز گویند یعنی
 جمع آنست که نطفه چون واقع شود در رحم
 و بخوابد خدا که بیافریند از آن بشری را
 پراکنده میگردد در اطراف زن زهر بر روی
 و ناخن پس درنگ میکند چهل شب پس فرود
 می آید خون شده در رحم و این چله بر روی
 خون شدن است که اذکره الغنی ششم
 بكون علقه مثل ذلك پس از آن میشود
 آن آفرینش خون غلیظ بسته در مانند آنقدر
 مدت بشود مضعه مثل
 پسته میشود گوشت پاره در مانند آنقدر
 مدت مراد از گوشت پاره صورت آدمی است
 مشتمل بر استخوان و گوشت و پوست و نشان
 دست و پا و دیگر اعضا که همان در چله شود

است بعد از علقه
 مثل و سیدان روح
 چون تمام شود نشان
 صورت آدمی در چله
 میشود و اگر چه صورت
 پدید می آید تمام کامل
 مگر در مکرر در وقت معلوم
 و باید دانست که این بر
 چهل شب است که گویند
 و تقوی است که طالب
 کبابین در وقت که گویند
 در مکرر از این وقت که گویند
 میگوید در وقت که ماه
 کم و بیش نیز میدید
 میشود در وقت که گویند
 میگوید در وقت که گویند
 میگوید در وقت که گویند

جزء الثالث عشر شرح الاسلام

كتاب من الخلق

چنانچه اول در حیل انشی کما ذکره اطباء
 شتم بیعت الله ملک پسر ترسیف ستم
 وی گمارد خدای تعالی فرشته را آن فرشته
 است موکل بر رحم فیوم یاریم کله آت
 پس از کرده میشود آن فرشته بجمار کله
 نه گفت و قال له اکتبه عمله
 و گفته که در روز قیامت عمل آن مخلوق
 را که چه کار خواهد کرد از نیکی و بدی در ذقته
 و بنویس روزی او را از طعام و شراب
 و سایر مشایخ و مرافق داخله و بنویس
 مدت عمر او را که چه قدر خواهد بود یا وقت
 موت او را که کی باشد و تنقی او سعید
 و بنویس آنکه وی بد بخت است یا نیک بخت
 یعنی انجام کار او چیست از نیکی و بدی و روایت
 پس از این سعود آتست که چون می فرستد
 الله در شکم سیزده خدای تعالی فرشته را
 و میگردد آن فرشته ای پروردگار خلقه
 است یا غیر مخلقه اگر بفرماید مخلقه می نازد
 اگر رحم خوان کرده و اگر میفرماید مخلقه گوید
 آن فرشته پروردگار چیست شان این
 گفته و گمراست یا انشی الحدیث و این روایت
 نص است و در آن که بعث فرشته و تکوین
 آن بر رحم و امر باین کلمات بعد از تصویب
 است بلکه در سبب اعلوق و سقط لطف و در
 رحم شتم یفنی فیه الروح پستریب از
 تصویر و سیده و میشود روح و درین تصویر
 است بناخیز و تراحمی لطف از بعثت چون هر
 نوشت سعادت و شقاوت با وجود نوشتن
 عمل خفای داشت بیان کرد آن را فرمود
 وان الرجل مستکرم ليعمل حتى ما يكون
 بينه وبين الجنة الا ذراع و تحقیق
 مروی از شمار آنکه عمل میکند تا آنکه نی باشد
 فصل میان و سه و میان بهشت که کوزاخ
 گنایه است از قرب مسافت در آمدن در
 است فیساق و له كتابه فیعمل
 عمل اهل النار پس پیشی میکند بروی
 سر نوشت وی که در شکم نوشته شده
 از شقاوت پس کار میکند تا کار ابل فرسخ
 از کفر و مساوی پس در آید و در رخ را
 طبق سابقه سر نوشت و بعمل حتی
 ما يكون بينه وبين النار الا ذراع
 عمل میکند و وی دیگر از شمار آنکه نی باشد
 میان و سه و میان و در رخ مگر فصل یک
 ذراع و فیساق و له كتابه فیعمل
 بعمل اهل الجنة پس پیشی میکند بروی

الجزء الثالث والعشرون تبییر القاد
 سلام بن اوس
 جمل العظمی
 العین المملوای
 و الیوم السامی بالملیة
 کلین داود النبی یونان
 ۲۹

شهرید تابعه النضر عن داود
 داود روایت کرده نضر نیز از داود روایت کرده است
 در بیان افسون کردن بقرآن مجید و بمعوذات که سوره فلق و سوره ناس است و تعوذ درین
 دو سوره متعدد است بعضی گویند سوره اخلص نیز داخل است در معوذات بطریق تغایب
 رقی بضم راء و فتح قاف جمع رقیه است حدیثی ابراهیم بن موسی قال احذرنی
 هشام عن معمر عن الزهري عن عروة عن عائشة ان النبي صلى الله عليه وسلم
 كان ينفث على نفسه في المرض الذي مات فيه بالمعوذات بتحقيق بود پیغمبر خدا
 که دم میگرد و بر ذوات خود در بیماری که وفات یافت در آن بسورتهای معوذت فکما
 نقل کننت انفتت علیه یمن پس هرگز اگر آن شد از بیماری بود من که سید سیدم
 بآن حضرت باین معوذات و امسک بید نفسه لبوکتها و مسح سیکر و مہرست مبارک
 آن حضرت از جهت برکت دست او فسالت الزهري كيف ينفث پس پرسیدم
 زهره را چگونگی سید سیدم قال کان ينفث على يديه ثم يمسح بهما وجهه گفت زهری
 بود که دم میگرد و برود دست خود پستریب مسح سیکر و برود دست روی مبارک خود را
 باب الترقی بفاتحة الكتاب و یذکر عن ابن عباس عن النبي صلى الله عليه
 و سلم و ذکر کرده میشد رقیه بفاتحة از ابن عباس که روایت سیکر از پیغمبر خدا حدیث
 محمد بن بشاد قال حدثنا عندنا قال حدثنا شعبة عن ابی بشر عن ابی المتوکل
 عن ابی سعید الخدری ان ناساً من اصحاب النبي صلى الله عليه وآله وسلم
 اتوا علی حی من احياء العرب مرویت از ابی سعید خدری که جمعی از اصحاب پیغمبر
 خدا آمدند بر قبیل از قبیلہ اے عرب فلو یقروا و هو پس ممانے نکر و در ایشان را
 فیک كما هم كذلك کید سید او لئلاک پس در میان آنکه ایشان آنچه
 ناگاه گزید شد دست آنها یعنی گزید ما را و ارفقاوا اهل معکو دواء اوراق
 پس گفتند آیا هست یا شما دار و می یا افسون خوانی فقالوا نعم انکم تقرون
 پس گفتند آری هست تحقیق شما ممانے نکر دید ما را و کالافعل حتی تجعلوا الت
 جعلاً و نمیکم علاج تا آنکه بگردانید ما را از دس فجعوا و الهتم قطیعامر
 الشاء پس گردانیدند مرا ایشان را چندی از بز قطیع تانے بز را میگویند جعل
 یقرء بام القرآن و یجمع بزاقه و یتفل پس گشت که بخواند سوره فاتحه
 و جمع سیکر و آب و بان را وقف سیکر و بر و کے فکرا پس به شد فاقوا بالشاء
 پس آوردند بز ما را فقالوا الا نأخذ حق لسؤال رسول الله صلى الله عليه
 و سلم پس گفتند همراہان نمیگیریم تا آنکه بر پر سیم رسول خدا را فسألوه فضوا

شهرید تابعه النضر عن داود
 داود روایت کرده نضر نیز از داود روایت کرده است
 در بیان افسون کردن بقرآن مجید و بمعوذات که سوره فلق و سوره ناس است و تعوذ درین
 دو سوره متعدد است بعضی گویند سوره اخلص نیز داخل است در معوذات بطریق تغایب
 رقی بضم راء و فتح قاف جمع رقیه است حدیثی ابراهیم بن موسی قال احذرنی
 هشام عن معمر عن الزهري عن عروة عن عائشة ان النبي صلى الله عليه وسلم
 كان ينفث على نفسه في المرض الذي مات فيه بالمعوذات بتحقيق بود پیغمبر خدا
 که دم میگرد و بر ذوات خود در بیماری که وفات یافت در آن بسورتهای معوذت فکما
 نقل کننت انفتت علیه یمن پس هرگز اگر آن شد از بیماری بود من که سید سیدم
 بآن حضرت باین معوذات و امسک بید نفسه لبوکتها و مسح سیکر و مہرست مبارک
 آن حضرت از جهت برکت دست او فسالت الزهري كيف ينفث پس پرسیدم
 زهره را چگونگی سید سیدم قال کان ينفث على يديه ثم يمسح بهما وجهه گفت زهری
 بود که دم میگرد و برود دست خود پستریب مسح سیکر و برود دست روی مبارک خود را
 باب الترقی بفاتحة الكتاب و یذکر عن ابن عباس عن النبي صلى الله عليه
 و سلم و ذکر کرده میشد رقیه بفاتحة از ابن عباس که روایت سیکر از پیغمبر خدا حدیث
 محمد بن بشاد قال حدثنا عندنا قال حدثنا شعبة عن ابی بشر عن ابی المتوکل
 عن ابی سعید الخدری ان ناساً من اصحاب النبي صلى الله عليه وآله وسلم
 اتوا علی حی من احياء العرب مرویت از ابی سعید خدری که جمعی از اصحاب پیغمبر
 خدا آمدند بر قبیل از قبیلہ اے عرب فلو یقروا و هو پس ممانے نکر و در ایشان را
 فیک كما هم كذلك کید سید او لئلاک پس در میان آنکه ایشان آنچه
 ناگاه گزید شد دست آنها یعنی گزید ما را و ارفقاوا اهل معکو دواء اوراق
 پس گفتند آیا هست یا شما دار و می یا افسون خوانی فقالوا نعم انکم تقرون
 پس گفتند آری هست تحقیق شما ممانے نکر دید ما را و کالافعل حتی تجعلوا الت
 جعلاً و نمیکم علاج تا آنکه بگردانید ما را از دس فجعوا و الهتم قطیعامر
 الشاء پس گردانیدند مرا ایشان را چندی از بز قطیع تانے بز را میگویند جعل
 یقرء بام القرآن و یجمع بزاقه و یتفل پس گشت که بخواند سوره فاتحه
 و جمع سیکر و آب و بان را وقف سیکر و بر و کے فکرا پس به شد فاقوا بالشاء
 پس آوردند بز ما را فقالوا الا نأخذ حق لسؤال رسول الله صلى الله عليه
 و سلم پس گفتند همراہان نمیگیریم تا آنکه بر پر سیم رسول خدا را فسألوه فضوا

آن سوره را
 که سید سیدم
 بآن حضرت
 از جهت
 برکت دست
 او فسالت
 الزهري
 كيف
 ينفث
 پرسیدم
 زهره را
 چگونگی
 سید سیدم
 قال کان
 ينفث على
 يديه ثم
 يمسح بهما
 وجهه
 گفت زهری
 بود که
 دم میگرد
 و برود
 دست خود
 پستریب
 مسح
 سیکر و
 برود
 دست
 روی
 مبارک
 خود را

که تحقیق طلب صیافت کردیم شمار این صیافت مکر و بد شمار ما را فنا انا براقی ککو حتی تجعلوا لنا جعلا پس نیتیم
 این استخوان کننده مر شمارا تا آنکه بگردانید برای ما زوی فصالحوا همم علی قطیع من العنوس صیافت که در انشا
 بر طاعتان که بزرگ بعضی روایات می بزم مقرر کردند فالطلق جعل یتفل و یقرأ الحمد لله رب العالمین پس
 رفت و گشت که تهنه میکند بآب وین و میخواند سوره فاتحه حتی کما کانت نشیط من عقال تا آنکه گویا خلاص کرده شد
 از پاره کلند فالطلق یمشی مابه قلبه پس رفت راه میرود بحالی که نیت بوی علتی قلبه بفتحات معنی علی که میگردد
 آن بر فراش از پهلوی پهلوی قال فاو فو هو جعله هو الذی صالحوا هو علیه گفت راوی پس وفا کردند فرد
 ایشانرا آنچه مصالحه کرده بودند ایشان را بران فقال بعضهم اقموا فقال الذی رقی لا تفعلوا پس
 گفتند بعضی از آنها قسمت کنید پس گفت کسی که رقیه کرده بود قسمت نکنید حتی ناتی رسول الله صلی الله
 علیه و سلم فذکر له الذی کان تا آنکه بیا نتم نزد رسول خدا پس ذکر کنیم مر آنحضرت را چیزی که بود و نظر
 مایا مونا پس بیستم چه میفرماید ما را فقد مواعلی رسول الله صلی الله علیه و سلم فذکر و الا پس قدم
 آوردند بر رسول خدا پس ذکر کردند آنحضرت را ماجرای خود را فقال وما یدریک انها رقیه پس فرمود
 چه میدانیستی تو که فاتحه رقیه است اصبتهم بصواب رسیدید که فاتحه را رقیه ساختید اقموا و اضربوا
 لی معهم لیسهم قسمت کنید و بگردانید مر با خود با حصه **باب** مسح المراقی الوجع بیده الیمنی مسح
 کردن رقیه کننده جای درو را بدست راست خود **حدیث** ثنا عبد الله بن ابی شیبة قال حدیثنا یحیی
 عن سفیان عن الاعمش عن مسام عن مسروق عن عائشة رضی الله عنها قالت کان النبی صلی الله
 علیه و سلم یجوذ بعضهم بمسح بیدینه گفت عایشه بود پیغمبر خدا که تعوذ میکرد و بعضی مردم را مسح میکرد
 بدست راست خود باین کلمات اذهب البأس رب الناس واشف انت الشافی لا شفاء الا شفاءک
 شفاء لا یخادرسقیما فذکره لملصور فحدثنی عن ابواهم عن مسروق عن عائشة بنحوه صحیح میگردد
 که ذکر کردیم این حدیث را برای منصور پس حدیث کرد منصور از ابراهیم از مسروق از عایشه **حدیث** ثنا یحیی
 بن ابراهیم عن مسروق عن عائشة رضی الله عنها ان النبی صلی الله علیه و سلم کان
 یجوز اذ یسوره اظلام و سوره فلق و سوره ناس فلما نفل کنت انا الفث علیه من پس هر گاه گران شد
 من او بودم من که میدیدم مر آنحضرت باین سورتها فامسح بید نفسه لبرکتها و مسح میکردم بدست
 آنحضرت از جهت برکت دست او فسالت ابن شهاب کیف کان ینقث معمر گوید پس پرسیدم این
 سورتها را چگونه بود که میدیدم قال ینقث علی یدیه ثم یمسح بهما و جهة گفت میدیدم بر دست خود
 سورتها را میگردد بدست روی مبارک را **باب** من لم یرق در فضیلت کسی که رقیه نمیکند لم یرق
 در فضیلت معلوم و مجول هر دو روایت است **حدیث** ثامنسد قال حدیثنا حضرتین بن غیر عن حصین
 بن محمد بن الحسن عن سعید بن جبیر عن ابن عباس رضی الله عنهما قال خرج علينا النبی صلی الله

الجزء الثالث عشر شرح الاسام

کتاب دوا

کسیکه خرج کند ... خدا میخواند او را در بانان بهشت یعنی ملائکه هر روز از آن و میگویند ای فلان بیا قال ابوبکر ذاک الذی لا توی علیه گفت ابوبکر صدیق آنکه بخواند او را در بانان بهشت آن کسی است که نیت ما را که هر روز
 فقال النبی صلی الله علیه و سلم ان
 تكون منهم پس فرمود آنحضرت است
 که باشی تو از آن کسانی که بخوانند شان
 در بانان بهشت **حدیث** ثنا عبد الله بن
 محمد قال حدیثنا هشام قال احضر
 معمر عن الزهیری عن ابی سبابة عن
 ان رسول الله صلی الله علیه و سلم
 قال لها یا عایشة هذا جدی ل یضاً
 لایبک السلام فرمود آنحضرت مر عایشه را
 ای عایشه این است جبرئیل که میخواند بر تو
 سلام فقالت پس گفت عایشه علیه السلام
 و رحمة الله وبرکاته و بر جبرئیل است
 سلام و رحمت خدا و افر و نیهای وی اتفاقاً
 و این زیادت در جواب سلام ادب است
 تری ما لا آرمی می بینی چیزی را که نمی بینیم
 من ترید النبی میخواند عایشه باین کلام خطاب
 مر پیغمبر خدا را صلی الله علیه و سلم و فرمود
 بیا به انشاء الله تعالی **حدیث** ثنا ابونعیم

قال حدیثنا و صحیح
 قال حدیثنا یحیی یعنی ابن جعفر ابن
 اعین ابو ذکر بن جاسر که میکند

قال حدیثنا و صحیح
 قال حدیثنا یحیی یعنی ابن جعفر ابن
 اعین ابو ذکر بن جاسر که میکند
 قال حدیثنا و صحیح
 قال حدیثنا یحیی یعنی ابن جعفر ابن
 اعین ابو ذکر بن جاسر که میکند

کتاب التوحید
 فی شرح التوحید
 فی شرح التوحید
 فی شرح التوحید

کتاب التوحید
 فی شرح التوحید
 فی شرح التوحید
 فی شرح التوحید

کتاب التوحید
 فی شرح التوحید
 فی شرح التوحید
 فی شرح التوحید

سید اب عن عبید اللہ بن عبد اللہ بن
 مسعود عن ابن عباس قال
 ان رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 قال انی جبرئیل علی حوف فرمود
 خوانامید آن مرا جبرئیل بر یک لغت یا یک
 نحو قرأت فلمازل استزیدہ حتی انتم الی
 سبعة احرف پس پیوسته بودم که طلب
 زیادت میکردم جبرئیل را در لغت یا قرأت تا
 تا آنکه نهایت رسید طلب من زیاد یافت لغت
 قرأت و در فضائل قرآن بیاید و بر وی
 سوره که سیکائیل جانب شام جبرئیل بود پس
 در آن سوره سیکائیل گوید طلب
 سوره سیکائیل از وی پس پیوسته بود و سیکائیل
 سوره میداد آنحضرت را که طلب نریزید
 لغت هفت حرف بدان کاسف
 حد ثنا محمد بن مقاتل

حد ثنا محمد بن مبارک قال اخبرنا
 عن ابي بصير قال قال رسول الله صلى
 الله عليه وسلم اجود الناس بوجوه
 الحنفية وحبوبهم ونيك روتهم بوم
 بيشه وكان اجود ما يكون في رمضان
 حين ياقاه جبرئيل عليه السلام و بود
 جود و جواد ترین بود و نامی آنحضرت در رمضان
 وقتی که پیش آمد او را جبرئیل و کان جبرئیل
 بیاورد از آن سوره که پس میخواند نبوت میگزیند
 آنحضرت قرآن را قل رسول الله صلی الله
 علیه وسلم حين يلقاه جبرئيل اجود
 بالخير من الریح المسئلة پس آنحضرت
 وقتی که پیش می آمد او را جبرئیل سخن تریزید
 او یک روز تریزید و دیگری از با او کرده شده
 در بار کرده شده و در اول کتاب گذشت

عليه وسلم يوما گفت ابن عباس برون آمد بر ما پیغمبر خیر ایک در روزی فقال حضرت علی که گفتو بین فرمود
 کرده شد بر من استهای پیغمبران فجعل بمر النبي معه الرجل والنبي معه الرجلان پس گفتند که سید پیغمبری
 با وی یک مرد است پیغمبر است که با و در دست ظاهر است که با او باشد یا آنکه با او در امت آنایک و و باشد
 والنبي معه الرجلان و پیغمبر است که با وی در مطی است والنبي ليس معه احد و پیغمبر است که نیت با وی احدی
 در آیت سواد اکثر است الا فاق و دیدم جمعی کثیر را که بسته در گرفته بود و کرانه آسمان با فرجوت و حکمت آتی
 پس امید داشتیم این که باشند این گروه است من فقيل هذا موسى في قومه پس گفته شد که این موسی است
 و رقوم خود و ثقیل لے نظر هکذا و هکذا است گرفته شد مرا نظر کنی که چینی و اینچینی ذایق سواد اکثر است
 الا فاق پس دیدم جمعی کثیر را که در گرفته کرانه آسمان را فقيل هو لاء امتك پس گفته شد اینها است تواند مع
 هو لاء سبعون القايد خلون الجنة بغیر حساب و با اینها هفتاد هزار نفر اند که میدر آیند بهشت را بی حساب
 با آنها حساب کرده شود و فترقا الناس ولم یبین لهم پس جدا شدند مردم از مجلس آنحضرت و بیان نکرد آنحضرت
 مرا ایشانرا که این جماعت بحساب میدر آیند کیستند فتذاکرا صاحب الای صلی الله علیه و آله و سلم پس مذکره
 کردند اصحاب پیغمبر خدا در تعیین این جماعت فقالوا لا نحن فولدنا فی الشرك پس گفتند اما ما یان پس متولد شد ایم
 در زمان شرک یعنی وقتیکه مشرک بودیم و لکن آمنتنا بالله و رسوله ولیکن ما یان ایمان آوردیم بخدا و رسول خدا
 و لایق این که است نیستیم لکن هو لاء هم ابناءنا ولیکن اینها فرزندان ما یان اند که شرک ندارند و پیدا شده اند
 در اسلام فبلغ النبي صلی الله علیه وسلم فقال هو الذين لا يتظرون ولا يسترقون ولا يكتفون و علی ربه هو
 يتوکلون پس رسید این مذکره پیغمبر خدا را پس فرمود آنچه که بحساب بر بهشت میر و ندانند کسالی اند که فال بد نمیگیرند
 و افسون نمیکنند و دغ نمیکنند بر سم جاهلیت و بر خدا توکل میکنند و بوی می سپارند کارهای خود را بدانکه تفسیر
 کرده اند توکل را به ترک کسب و اسباب عادی بجهت و ثوق بر رزاقیت حق و این مرتبه خواص است مرتبه دیگر
 از توکل آنست که اسباب مطلقا از نظر نشود و ایشان ساقط است وجود و عدم آن برابر شده و ایشانرا در مباشرت اسباب
 محض عبودیت و انتقال امر ارادی است و این مرتبه خاص خواص است از اجتناب و اولیای که از خود فانی و بحق باقی اند
 و شرح این مقام آنست که اسباب بر سه قسم اند یعنی ظنی و وهمی یعنی مانند برداشتن لقمه و ندادن آن بدان خائیدن
 و فروردن آن را این قسم از اسباب منافی توکل نبود بلکه ترک آن جمل و سعه است و موجب شهادت مگر از حق تقاضا
 در باب یکی خرق عادت کند و بطریق معجزه و کرامت استسقاط آن فراید و ظنی اسبابی که جاری شده سنت الهی و تقدیر
 آن در حق عموم خلق مثل کسب قوت و تدبیر آن و معالجه و مداوا است با و قیله طیبیه که خاص شده است ضرر و نفع آن
 مانند احرامی که غالب در آن هلاک است و خواب کردن در جای که ظن غالب دارد که سیل می آید یا شیر و اسباب
 گاهی ساقط میشود و از اهل توکل بمشاهده قدرت الهی و نظر بانکه حکمت نمیکند ذره بی اذن حق و واقع نمی شود
 علت بروی تعالی اما اسباب وهمی که مجرد و وهم حاکم است که اگر مباشرت این اسباب نکنم هلاک شوم چنانکه گویند
 که اگر امر و زحمته اسباب فردا نکنم چه حال شود و چگونه بسر برم این مجرد و وهم است واجب است ترک آن و متنا
 است مباشرت آن توکل را و افسون های جاهلیت و نظیره که شارع منع کرده از این قسم است مقام عظامه

کتاب التوحید
 فی شرح التوحید
 فی شرح التوحید
 فی شرح التوحید

بالمعنى الثالث والعشرون... بن عبد الله بن عبد الله... بن عبد الله بن عبد الله...

الجزء الثالث عشر شرح شيخ الاسلام

كتاب بدء الخلق

خداى تعالى فكان قاب قوسين او ادنى ليس بود مقدار قرب مانند مقدار... در کتب ما او حقیقی پس وحی کرد پس وحی بند... در آن وقت که در آن وقت که در آن وقت که...

بر زمین باب من جاز اذاره من غير خيلاء حكم كسى

يونس قال حدثنا زهير قال حدثنا موسى بن عقبة عن سالم بن عبد الله عن ابيه رضى الله عنه...

النبى صلى الله عليه وسلم قال من جرت ثوبه خيلاء لم ينظر الله اليه يوم القيامة فقال ابو بصير...

الله ان احد شقى اذا رمى يستوحى كفت ابو بكر صدق رضى الله عنه اى رسول خدا به تحقيق كى از و طرف...

من مى كشد وى افتد بر پاى ان الا ان التعاهد ذلك منه مگر آنكه تعهد كنم جانب آن را از ازار فقال النبى صلى...

عليه وسلم لست ممن يصنع خيلاء پس فرمود و غير خدا نيستى تو كسى كه ميكند ازار را و ميگذارد آنرا از روى...

كبر حدثنى محمد بن يحيى قال اخبرنا عبد الاحلى عن يونس بن الحسن عن ابى بكوة رضى الله عنه قال خفت الشمس...

و نحن عند رسول الله صلى الله عليه وسلم كفت ابو بكره گرفته شد آفتاب و حال آنكه ما نشسته بوديم نزد...

رسول خدا مقام مجوئيه مستعجلا حتى اتى المسجد پس ايتاوا آنحضرت در حالى كه ميكند جامه خود را بر زمين...

بجالى كه شتاب كننده است و در رفتن تا آنكه آمد در مسجد و ثاب الناس و جمع شدند مردم و فصلى ركعتين نماز...

پس گزار دو ركعت پس روشن كرده شد از آفتاب ثواب علينا پستروى كرد و بر ما قال ان الشمس والقمر...

ايتان من آيات الله و نرسمو و تحقيق آفتاب و ماهتاب و آية انزل آيات خدا كه دلالت دارند بر كمال صنع...

ربى آيالى فاذا امر يتو منها شيئا فاصلوا و ادعوا لله حتى يكشفها پس وقتى كه بيند از ان چيزى از نقصان...

و تيرگى پس دو ركعت نماز كنيد و دعا كنيد تا روشن كند خدا آن را باب التمشيد فى الثياب در بيان و اس...

بر چيدن از جامها و بالا گرفتن پاى ان را حد ثنا اسحق قال حدثنا ابن شميل قال اخبرنا عمر بن ابي راشد...

قال اخبرنا عون بن ابى جحيفة عن ابيه ابى جحيفة رضى الله عنه قال فرأيت بلا لاجل العذرة فركنوها ثم...

اقام الصلوة كفت ابو جحيفة و ديدم بلال را كه آورد نيزه خور و پس خلا ندان را بر زمين پسترا قااست كفت نماز را...

فرأيت رسول الله صلى الله عليه وسلم خويج فى حلة مشتمرا پس و ديدم رسول خدا را كه بدون آمد در...

و و جامه در حالى كه بر داشته است جامه را فصلى ركعتين الى العذرة پس گزار دو ركعت بسوى غزوه و ايت...

الناس و الدواب يمشون بين يديه من وراء العذرة و ديدم مردم را و چار پايه را مى گذشتند بيش...

آنحضرت از ان طرف غزوه باب ما اسفل من الكعبين فضوتى النار چيزى كه پاى ان تراز كعبين است...

از ازار و پيراهن و رآتش و وزخ است حد ثنا آدم قال حدثنا شعبة قال حدثنا سعيد بن جبير...

سعيد انقبرى عن ابى بصير رضى الله عنه عن النبى صلى الله عليه وسلم قال ما اسفل من الكعبين...

من الاذرافى النار يعنى قدمهاى آن در آتش و وزخ خواهد بود و باب من جرت ثوبه من الخيلاء...

حد ثنا عبد الله بن يوسف قال اخبرنا مالك عن ابى الزناد عن الاخير عن ابى هريرة رضى الله عنه...

ان رسول الله صلى الله عليه وسلم قال لا ينظر الله يوم القيامة على من جرت ازاره بطرا نظر رحمت...

نميكند خدا روى قيامت كسى را كه شيد بر زمين ازار خود را از روى تكبر بطير بوحده و مملوك بعبه تكبر است...

حد ثنا آدم قال حدثنا شعبة قال حدثنا محمد بن زياد قال سمعت ابا هريرة رضى الله عنه...

يقول قال النبى صلى الله عليه وسلم او قال ابو القاسم صلى الله عليه وسلم شك راوى است...

عنه ابو بصير عن علقمة عن عبد الله بن مسعود عن ابي بصير عن ابي بصير عن ابي بصير...

اللبى قال اى روى فاذا حضر سد افق...

عنه ابو بصير عن علقمة عن عبد الله بن مسعود عن ابي بصير عن ابي بصير عن ابي بصير...

اللبى قال اى روى فاذا حضر سد افق...

الجزء الرابع والعشرون تيسير القارعة
 طائوس ١٢ سنة
 ولقبه طائوس ١٢ سنة
 واقفيها ياقان مع تروقة وهو الغوم
 الذي بين نقرة النخلة والصاد الممد للفقومات اي
 ما خرجت والغنت والافتت ١٢ سنة في جيبه
 هذا موافق لما ترجمه والابن يانه عن الكشيبي جبره
 بالبحر والفتاة الفوقية والاولى او جوفه القيم بالقول
 ع. الفعا ١٢ سنة
 حيان يا حجة المشددة العطاردي قال ابن حجر الحافظ
 كالفنائه وهو خطأ والصداب ابن ربيعة ١٢ سنة
 حنظلة بن ابى سفيان المكنى بابن في الزكوة ١٢ سنة
 سروق هو ابن الاصب بن مالك العمدة او اصب
 الكوفة ١٢ سنة المغير بن شعيب بن ابى عامر بن سعود
 الكوفة ١٢ سنة

الجزء الثالث عشر شرح الإسلام

كتاب بدء الخلق

ان حضرت نبوت تكلمته ورواها بشدة انجني
 قول عظيم را بطون واجتبا وكويد وا بن عمر
 درين مسئلة مراجعت بوي كرده ازوي
 پرسيد كه بل راى محمد ربه پس وي گفت
 بر آه پس ابن عمر تسليم نموده و قطعاً براه
 تردد و انكار نرفته و عمر بن راشد گفته كه
 عايشه نزد ما اعلم از ابن عباس نيست
 زنتى و مختار اكثر از مشايخ صوفيه نيز
 در رويت است و حقيقت آنحضرت را
 تا نيست و راى افهام و عقول خصوصاً
 در شب سحر كه اتم و الكمل و اعلا و ارفع
 مقام و اب اوست و در امكان رويت
 آنرا در نيا نمودن چنان را خلافت نيست
 و در مقام آنچه ممكن است او را از حصول
 قرب و كمال حاصل نشده باشد
 و در كمال حاصل خواهد شد يا رب مگر رويت
 چو را شده من برابر آنست و موقوف

الجزء الرابع والعشرون تيسير القارعة
 طائوس ١٢ سنة
 ولقبه طائوس ١٢ سنة
 واقفيها ياقان مع تروقة وهو الغوم
 الذي بين نقرة النخلة والصاد الممد للفقومات اي
 ما خرجت والغنت والافتت ١٢ سنة في جيبه
 هذا موافق لما ترجمه والابن يانه عن الكشيبي جبره
 بالبحر والفتاة الفوقية والاولى او جوفه القيم بالقول
 ع. الفعا ١٢ سنة
 حيان يا حجة المشددة العطاردي قال ابن حجر الحافظ
 كالفنائه وهو خطأ والصداب ابن ربيعة ١٢ سنة
 حنظلة بن ابى سفيان المكنى بابن في الزكوة ١٢ سنة
 سروق هو ابن الاصب بن مالك العمدة او اصب
 الكوفة ١٢ سنة المغير بن شعيب بن ابى عامر بن سعود
 الكوفة ١٢ سنة

آسان نمى تواند برآمد بر وجهى كه تشفى حاصل شود **باب جيب القميص من عند الصدق**
 در بيان آن كه گريبان پيراهن نرود سينه است و غير آن **حد ثنا** عبد الله بن محمد قال حدثنا
 ابو عامر قال حدثنا ابراهيم بن نافع عن الحسن بن طائوس عن ابي هريرة رضى الله عنه قال
 ضرب رسول الله صلى الله عليه وسلم مثل البخيل والمتصدق في كفت ابو هريرة زده است
 رسول خدا مثل بخيل و صدقه كننده را كمثل رجلين عليهما جبتان من حديد مانته و ورود
 كه بر ايشان دو جبهه است از آهن قد اضطرت ايد يهما الى ثني يتوهما و تراقيهما تحقيق و رانده
 است هر دو دست هر دو بسو پستانهاست آنها و نرود استخوان چنبره گردن ثدى تصغير ثدى
 است بر اى مرد وزن ميگويند و نذكر و مونت آمده فجعل المتصدق كلما اصدق بصدقته
 انبسطت عنه كس كشت متصدق بر بارى كه صدقه ميكند كشاده ميشود از وسع حتى تغشيه
 انما ملكه و تغفوا اثره تا آنكه بسپوشد انگشتههاى پاى او را و نحو ميكند آثار رفتن او را از بسبب
 فراخى و درازى و امن آن و جعل البخيل كلما هتم بصدقة و كشت بخيل بر بارى كه صدقه كند
 بصدقه قلصت و اخذت كل حلقة بكانها يا ايان ميگردد و پيوسته ميشود و محكم ميگردد هر حلقه
 جاى خود را تا موجب تنگى او گردد و قال ابو هريرة فانما رأيت رسول الله صلى الله عليه وسلم
 يقول باصبعه هكذا انى تجيبه كفت ابو هريرة پس من و ايدم رسول خدا را اشارت ميكرد با انگشت
 خود اينچنين در جيب خود ابو هريرة نيز با انگشت خود نموده است فلورايتة يؤتى بها ولا تتوسع
 پس اگر سيديدى تو او را كه فراخ ميكند و فراخ نميشود جواب لو مخذوف است يعنى تعجب ميكنى تو از آن
 تواند كه بر اى تمنا باشد يعنى كاش سيديدى اين حالى را تا بعه ابن طائوس عن ابيه متابعت كرده
 حسن بن مسلم را ابن طائوس از پدر خود و ابو الزناد عن الاعرج بن الجبتي و متابعت كرده حسن را ابو الزناد
 از اعرج در روایت جبتين و قال جعفر عن الاعرج بن جبتان بنون بجاي باء موحده يعنى سير و قال حنظلة
 سمعت طائوساً سمعت ابا هريرة يقول **جبتان باب** من ليس جبته ضيقة اللعنين في الشف
 در بيان حال كسى كه پوشيده جبهه تنگ استين در سفر **حد ثنا** قيس بن حفص قال حدثنا عبد
 الواحد قال حدثنا الاعمش قال حدثني ابو الضحى قال حدثني مسروق قال حدثني المعيرة بن شعبة
 رضى الله عنه قال الطلق النبى صلى الله عليه وسلم لحاجته كفت مغيره را هي شديف خد ابراي
 قضاي حاجت خود و شتم اقبل فلقيته بماء پستر و وسع كرد پس ملاقات كردم آنحضرت را با بلب
 فتوضاً و عليه جبته شامية پس وضو كرد و حال آنكه بر وسع جبهه شاميه بود و فمضض و
 استنشق و غسل وجهه پس آب در دهان و بيني كرد و شست روى خود را فذهب بخر يديني
 من مكثت به پس قصد كرد كه بيرون آرد هر دو دست از استين خود فكنا ناضيقين فاخر جديديه من
 تحت الجبته پس بودند استينها تنگ پس بيرون آورد از زير جبهه فغسلهما و مسح براسه و على
 خفيه پس شست دستها را و مسح كرد سر خود را و بر موزها **باب** لبس جبته الصوف في العزوة

الجزء الرابع والعشرون تيسير القارعة
 طائوس ١٢ سنة
 ولقبه طائوس ١٢ سنة
 واقفيها ياقان مع تروقة وهو الغوم
 الذي بين نقرة النخلة والصاد الممد للفقومات اي
 ما خرجت والغنت والافتت ١٢ سنة في جيبه
 هذا موافق لما ترجمه والابن يانه عن الكشيبي جبره
 بالبحر والفتاة الفوقية والاولى او جوفه القيم بالقول
 ع. الفعا ١٢ سنة
 حيان يا حجة المشددة العطاردي قال ابن حجر الحافظ
 كالفنائه وهو خطأ والصداب ابن ربيعة ١٢ سنة
 حنظلة بن ابى سفيان المكنى بابن في الزكوة ١٢ سنة
 سروق هو ابن الاصب بن مالك العمدة او اصب
 الكوفة ١٢ سنة المغير بن شعيب بن ابى عامر بن سعود
 الكوفة ١٢ سنة

ابن بربان پوشیدن جبہ صوف در وقت نماز حد ثنا ابو نعیم قال حدثنا ذکریا عن عامر عن
 مروان بن المغيرة عن ابيه قال كنت مع النبي صلى الله عليه وسلم ذات ليلة في سفر
 كنت شعبه يد رغبته بودم من با پیغمبر خدا یک شبی در سفر فقال امعك ماء قلت نعم فمرو
 آيا با تو آب هست گفتم آری هست فنزل عن راحلته فمشى حتى قوارى عنتى في سواد الليل پس
 فرود آمد از مرکب خود پس راهی رفت تا آنکه پنهان شد از من در سیاهی شب شمع جلافت فافترغت
 عليه الا اذا اوة پس ترا آمد پس ریختم بر آن حضرت آب آبریزه را غسل وجهه ویدیه وعلیه جبته
 من صوف پس شست روی مبارک را و هر دو دست را و حال آنکه پوشیده بود جبہ از صوف فلم يستطع
 ان يخرج فخر اعیه منها پس نتوانست ایگه بیرون آرد بازوهای خود را از استین حتی اخرجهما من
 اسفل الجبة فغسل ذراعیه شمع بر اسفله تا آنکه بیرون آورد دستها را از پایان جبہ پس شست
 هر دو بازوی خود را پسترسخ کرد و سر خود را شمش اهویت لا نزع خفيه پسترا قدم بر اسفله کبشم
 موز را رافقال دعما فانی ادخلتهما طاهرتین پس فرمود بگذارد موز را را به تحقیق من در آورده ام
 هر دو پائی خود را در حاله که ظاهر بودند تمسبه علیهما پس مسح کرد بر هر دو موزه باب القباء فزوج
 حریر در ذکر قبایق با سه حریر قزوح بفتح فاقوم را و شده ده و حیم وهو القباء فزوج بعنه قبا است
 ويقال هو الذي نه شق من خلفه و گفته میشود آن قبای است که مرور اشکاف از پس است در آن
 برای آسانی سوار سوار حد ثنا سعید قال حدثنا الليث عن ابن ابی ملیکة عن مسعود
 بن مخرمة رضي الله عنهما انه قال قسم رسول الله صلى الله عليه وسلم اقبية ولم يعط مخرمة شيئا
 گفت سورتتمت کرد رسول خدا با او ندا و مخرمه را چیزی نداد فقال مخرمة يا بنی الطلق بنا الى رسول الله
 صلی الله علیه وسلم پس گفت مخرمه ای پسرک من راهی شو با ما بسوسه پیغمبر خدا فانطلقت معهما
 پس رفتیم با مخرمه فقال ادخل فادعه لے پس گفت در آئی بر آن حضرت پس طلب کن قبای را بر اسفله من
 قال فدعوتہ له گفت پس طلب کردم آنرا بر اسفله او فخر جالیه وعلیه قبا منها پس برون آمد آن حضرت
 بسوسه مخرمه و حال آنکه بر آن حضرت قبای بود از آنها فقال خبات هذا لک پس فرمود پنهان یا بعد
 برده بودم این را بر اسفله تو فنظر الیه فقال رضي مخرمة پس دید آن حضرت بسوسه مخرمه
 یا راضی شد مخرمه سعید قال حدثنا الليث عن يزيد بن ابی حبيب
 بن ابی الحیو عن عقبة بن عامر رضي الله عنه انه قال اهدى الرسول الله صبي له عليه وسلم
 شو و چه حویر فلبسه تحقیق گفت عقبه بدید آورده شد بر اسفله رسول خدا قبای حریر پس پوشید
 ترا شو صلی فیه تم الضرف فزعه نزعاً متدیدا کاکار له پسترنماز کرد در آن قبای پس تبرگشت
 بهمان پس کشید از تن خود کشید لے سخت مانند کسی که ناخوش دارد مرا ترا شمع قال لا ينبغي هذا
 بقلین پستر فرمود سزاوار نیست این بر اسفله پر بنیزگار آن ظاهر آنست که در وقت پوشیدن
 برام نبوده و بعد از نماز حرام شده باشد و مراد از پر بنیزگار آن همه مسلمانان باشند تابعه

الخبر الثالث عشر

كتاب رد الخلق

رايت الليلة رجلين اتيان في فراخ
 ویدم امشب دو مرد را که آمدند
 قال الذي يوقه الناس ان
 الناس گفتند آن دو مرد آنکه می فرود آید
 را مالک نام فرشته است و بیان دو فرخ
 وانا جبرئيل وهذا ميكائيل وبن
 ام و این دو می میکائیل است و این قطعه
 حدیثی است که در باب مجرب بعد از باب
 ما قيل في اولاد المشركين از جبرئیل است

حد ثنا مسدد قال حدثنا اسب

عوانة يفتح عين عن الاعمش عن

حازم عن ابی هريرة قال قال رسول

فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم

اذا دعا الرجل امراته الى فراشه فانه

چون بخواند مرد زن خود را بسوی بستر

خود پس نه پذیرد زن و باز ماند از رفتن نزد

وای فبات غمضها ان علیها پس شب کند

مرد بجای که دشمنان است بر او لعنتها

الملائكة حتى تصبر لعنت یعنی دعا بدور

از رحمت میکنند آن زن را فرشتگان تا آنکه

صبح کند زن تابعه شعبه متابعت کرد

البوعوانة را شعبه و ابو حنيفة بجاء محم

بن يوسف قال حدثنا الليث قال حدثني
 عقيل بن جعفر عن ابن ابي عمير قال حدثني
 اباسلمة قال اخبرني عن ابي عبد الله
 انه سمع النبي يقول
 الله عليه وسلم
 يقول
 في قوله
 يستعيدون
 وهي كيبا ورواها
 كاربعت رسالت
 در ماند وی از من
 در ماندی سید از
 آمدن فتوین پیغمبر
 فیینا تا استی محقق
 صوات من استهائین
 در آنجا آنکه من راه
 بیفرستیدم او را
 از آسمان فرود آمد
 قبل السوء
 بنیای خود را جان
 اسلمنا فان الله

بن سعید بن العاص
بن امیر کینت ولد با
بن امیر کینت ولد با
بن امیر کینت ولد با
بن امیر کینت ولد با

بجوهر الیم والعشرون تیسیر القاری

۳۲۲

بن سعید بن العاص
بن امیر کینت ولد با
بن امیر کینت ولد با
بن امیر کینت ولد با
بن امیر کینت ولد با

الجزء الثالث عشر شرح الإسلام

كتاب بدء الخلق

بادوست بسوی که منظر اندوستی
خود و مراد از آن خندان نیز آمده که آن
القاسوس و اهل المدينة العنجة
ومی نامند آنرا اهل مدینه غنجه بنوعین سنجیه
و کسوفون که در لغت بعضی زن جوان
صاحب کوشه و ناز و اهل العراق
الشکلة و می نامند آنرا اهل عراق شکله
بولان و معنی مذکور و بعضی گویند شکله لغت
اهل که است و جزم کرده فراوان که عرب
غنجه است و قال مجاهد روح و کرم
فرعون در یگان و جسته نعیم جنت بوشان
است و نام سسی از بهشت و سقاء نعیم
باد نریم است و در یحسان الزنق و یحسان
دران آیه قوت بهشتیان است در اصل
بمعنی بر روی نیده که او را بوی خوش باشد
و المنضود یعنی مراد بگریه طلح منضود
المؤذ و رخت سوز است بفتح سیم که آنرا
درخت کیلا گویند و بران از اسفل ساق
تا اعلا آن را بجز با شد و المنضود
و کرمی در سده منضود و معنی النور حلال
گوان است آنرا در کتب و در لغت
در آنجا می بیند که در رخت
شاه سکه بزرگ بود و در آن سکه کاف
و در آنجا می بیند که در رخت
و در آنجا می بیند که در رخت
و در آنجا می بیند که در رخت

جالبیت متعارف بود که آنحضرت منع فرموده از آنکه موجب خسارت و سنازعت سبک و
تاجران زمان استعارت شده که کاغذ حساب را میگیرند و همین است بیع و نظری نمیکنند
مقرر میدارند این قسم بیع هم از قبیل بیع ملامسه و سنایده است و البستان اشتغال الصفا
که بی از آن کرده اند اشتغال صفا است و الصماء ان يجعل ثوبه علی احد عاتقیه فیبد واحد
علیه ثوب و صورت صفا نیست که بگرداند چادر خود را بر یکی از دو دوش پس بر بنه مینماید یکی
حالی که نیست بر و سه جامه اسمعی که از علماء اهل لغت و عربیت است میگوید صورت صفا آنست
جامه را بر تمام بدن گیر و چنانکه متخلی بود بدن و بر و در یکی از اطراف جامه را و دست را نتواند بر
و این صورت را صفا از آن گویند که سده همه سناقد بدن میسند چنانکه صفا صفا که در وی رخت نمی باشد
الاخری احتیاط و ثوبه و هو جالس لیس علی فوجه سده سنی و ایسه دیگر که بی از آن کرده اند اینست که
می سازد و جامه و حال آنکه نشسته است نیست بر فرج او از چوبه سینه **باب الاحتیاط فی ثوبه**
حد ثنا اسمعیل قال حدثنی مالک عن ابی الزناد عن الآخر جرج عن ابی هریره رضی الله عنه
نهی رسول الله صلی الله علیه وسلم عن لیستین ان یجتبی الرجل فی الثوب الواحد لیس علی
منه شیء وان یشتمل بالثوب الواحد لیس علی احد عاتقیه و عن الملامسه و المناهده منع
پیغمبر خدا از دو جامه اینکه احتیاط اند مر و بیک جامه که نیست بر فرج او از جامه چوبه سینه و اینکه
بیک جامه که نیست بر یکی از دو دوش وی و از بیع ملامسه و بیع سنایده **حد ثنی محمد**
اخبرنی محمد قال اخبرنا ابن جریج قال اخبرنی ابن شهاب عن سعید بن عبد الله بن عبد الله عن
سعید الخدری رضی الله عنه ان النبی صلی الله علیه وسلم نهی عن اشتغال الصماء وان یشتمل
الرجل فی الثوب الواحد لیس علی فرجه منه شیء ترجمه معلوم شده باب الخیصه المسه
حد ثنا ابو نعیم قال حد ثنا اسحق بن سعید عن ابیه سعید بن فلان وهو عمر بن
بن العاص و ان فلان کنایت از عمر بن سعید بن العاص اموی مشهور با شرف عن امه
بنت خالد رضی الله عنها ابی النبی صلی الله علیه وسلم بثیاب فیها خیصه سوداء صف
آورد و شد سبب خدا بجامه که دران خیمه سیاه خورد بود و قال من ترون ان نكسو هذه فر
می بیند اینکه بپوشانیم این خیمه را نکت القوم پس خاموش ماندند مردم فقال اثتولن بامه
فرمود بسیار بد نزد من ام خالد را فاتی بها تمسک پس آورد و شد ام خالد در حالی که بدو ام
فاخذ الخیصه بیده فالتبها پس گرفت خیمه را بدست خود پس پوشانید او را و قال ابی
و دعا کر و که گفته کرد و کان فیها علم اخضر و اوحض و بود و دران خیمه علم سبز باز و قال یا آتخ
سناه و سناه بالجدنیه حسنی پس فرمود ای ایتم خالد این نیک است و سناه و رلفت حشر
حسن است حد ثنی محمد بن المنثری قال حد ثنا ابن ابی عدی عن ابن عون عن محمد بن النعمان
الله عنه قال ما ولدت ام شیخم کنت انس و قتی که نزد ام سلیم که مادر انس است و ترویح که

بن سعید بن العاص
بن امیر کینت ولد با
بن امیر کینت ولد با
بن امیر کینت ولد با
بن امیر کینت ولد با

Marfat.com

الجزء الثالث عشر شرح الاسلام

كتاب بدء الخلق

نستخرج اختلاف میان ایشان در شمی
نیکو که در کتب کتبه میشود کثیرا
و اما در کتب کتبه در یاد داشته باشند
فمنسوبه قلب واحد و لها می ایشان
یکدل و ستای می سخن و دوست بگردان گویا
که جان در یک دل اندک سبحون الله بکره
و شقیه آبرائی با و میکند خدا را صبح و شام
نستخرج اختلاف میان ایشان در شمی
نیکو که در کتب کتبه میشود کثیرا
و اما در کتب کتبه در یاد داشته باشند
فمنسوبه قلب واحد و لها می ایشان
یکدل و ستای می سخن و دوست بگردان گویا
که جان در یک دل اندک سبحون الله بکره
و شقیه آبرائی با و میکند خدا را صبح و شام
نستخرج اختلاف میان ایشان در شمی
نیکو که در کتب کتبه میشود کثیرا
و اما در کتب کتبه در یاد داشته باشند
فمنسوبه قلب واحد و لها می ایشان
یکدل و ستای می سخن و دوست بگردان گویا
که جان در یک دل اندک سبحون الله بکره
و شقیه آبرائی با و میکند خدا را صبح و شام

بما لم یستوعبوا بل سبقت ولا یخفون
ولا یستعینون بآیة من آیة الله
الطاهرین علیهم السلام و قد صحیح
منهم من یستوعبوا بل سبقت ولا یخفون
ولا یستعینون بآیة من آیة الله
الطاهرین علیهم السلام و قد صحیح

الجزء الرابع والعشرون تیسیمه القادسی

ای باب فی نفس من استعمال
اعلان الله من ذم من کل کلمه
و تفسیر الکلام فی حق من کل کلمه
استعمال
کتاب الله

۳۲۸

امثال الاثر لجم مانع ترج والمیثرة كانت النساء تصنع له بعولتهن ومیشروا نساء که زنان من
سکروند برای شوهران خود در بعضی نسخ یعنی است و تضع بمعنى نوعی از جامهای سفید است مثل
القطائف مانند قطائف و آن کسانست که مرد را محمل میباشند یعنی ریشیه بعضی گویند قاتر محمل است
یعنی مفر منها که می بایستند و قال جویع بن یزید فی حدیثه و گفته است جریر از یزید در حدیث او القتیفة
شیاب مضطعة یهام بهما من مصر قتیفة جامه باست ضلع دارمی آرنده آنرا از مصر فیها الحری و در آن حری
میباشد و المیثرة جلود السباع و بیشتره پوستهای درند باست از شیر و یوز نووی گفته تفسیر بیشتره جلود
سباع باطل است مخالف مشهور که اتفاق کرده اند ابل حدیث حد ثنا محمد بن مقاتل قال اخبرنا
محمد بن الله قال اخبرنا سفیان عن اشعث بن ابی الشعثاء قال اخبرنا معاوية بن سويد بن مقرن
عن الديات بن عازب رضی الله عنه قال نهانا النبی صلی الله علیه وسلم عن الیاء الحمر و القتیفة
گفت بر او بن عازب منع کرده و با این تعبیر خدا از چادرهای سرخ و جامه قتیفی **باب ما یرضی الرجال**
من الحری و القتیفة و بیشتره که رخصت داده میشود مردان را از حریر بجهت دفع خارش **حد ثنا محمد**
بن الله قال اخبرنا و کثیر قال اخبرنا شعبه عن قتادة عن انس قال قال رسول الله صلی الله علیه وسلم الزبیر
و عبد الرحمن گفت انس رخصت داده و بیشتره خدا را و عبد الرحمن را فی لبس الحری لکنه بهما و در حدیث
حریر از جهت خارش می که بایشان بود **باب الحری للنساء حد ثنا سلیمان بن حوب** قال حد ثنا شعبه
بن حمر و حدیثی محمد بن بشاش قال حد ثنا غندر قال حد ثنا شعبه عن عبد الملك بن ميسرة عن زید
بن وهب عن علی بن رضی الله عنه قال کسان فی النبی صلی الله علیه وسلم حلة سیداء گفت علی بن
ابی طالب بود شامه از تعبیر خدا حله یعنی رد او از امر سیداه نوعی از بردهاست که حریر مخلوط با آن میباشد که مانع
گفته نام بردیست که خطهای زرد دارد و موافق ترجمه معنی اول است و مقتضای سیاق حدیث و حدیث لاحق
هم همین است خروجت فیها لبس بیرون آدم در آن چادر سیرا و فرایت الغضب فی وجهه فشققتها بیان
نستخرج اختلاف میان ایشان در شمی
نیکو که در کتب کتبه میشود کثیرا
و اما در کتب کتبه در یاد داشته باشند
فمنسوبه قلب واحد و لها می ایشان
یکدل و ستای می سخن و دوست بگردان گویا
که جان در یک دل اندک سبحون الله بکره
و شقیه آبرائی با و میکند خدا را صبح و شام
نستخرج اختلاف میان ایشان در شمی
نیکو که در کتب کتبه میشود کثیرا
و اما در کتب کتبه در یاد داشته باشند
فمنسوبه قلب واحد و لها می ایشان
یکدل و ستای می سخن و دوست بگردان گویا
که جان در یک دل اندک سبحون الله بکره
و شقیه آبرائی با و میکند خدا را صبح و شام

بما لم یستوعبوا بل سبقت ولا یخفون
ولا یستعینون بآیة من آیة الله
الطاهرین علیهم السلام و قد صحیح
منهم من یستوعبوا بل سبقت ولا یخفون
ولا یستعینون بآیة من آیة الله
الطاهرین علیهم السلام و قد صحیح

واضح في اسبابه والاطلاق في...

العرب تطلق ذلك وتسمونه...

وذلك بعضنا يظنه بالغاوي والاطلاق...

غيره كذا في النسخ والروايات...

منه في الجاهل فيمن اصغر و...

كتاب اللباس

مراد انكسار ربه و آستين او درميان انگشتمای او اگر گونی چيست غرض زهري ازين قول و بيان حال او
 گويم تواند که مقصود اشارت بضمه اسمع حديث باغديا اشارت باشد که هند مبالغه داشت و رستر بدن خود
 با آنکه پوشيد چيزيرا که عاوت باظهار آنست و رخصت است برهنه داشتن آن چنانکه کف دست بآب ميدي
 لمن ليس ثوبك جيداً و در بيان آنچه و عا کرده ميشود مگر که پوشد جامه نوحه ثنا ابو الوليد قال
 حدثنا اسحق بن سعيد بن عمرو بن سعيد بن العاص قال حدثني ابي قال حدثني ام خالد بنت
 خالد گفت اسحق بن سعيد حديث کرد مرا پدر من سعيد بن عمرو و گفت حديث کرد مرا ام خالد بن زبير بن عوام
 و خمر خالد بن سعيد بن العاص قالت ابي رسول الله صلى الله عليه وسلم بتياب فيها خميصة
 سوداء گفت ام خالد آورده شد رسول خدا بجاها که در آن چادري سياه بود و فقال من ترون نكسو هذه
 الخميصة پس فرمود که امي بينيد که پو شانم او را اين خميصه فاستكت القوم پس خاموش شدند بجز آنکه
 از اسكات است بغير سكوت ميگويند تكلم الرجل فسكت بغير الف سخن کرد و در پس سكوت كرد بي الف و اذا
 انقطع كلامه فلم يتكلم قلت استكت و وقتي که قطع کرد كلام خود را و تكلم نكرد ميگويند استكت فقال استوتوني
 يا ام خالد فاتي لي النبي صلى الله عليه وسلم پس فرمود بياريد نزد من ام خالد را پس آورده شد من
 نزد پيغمبر خدا فالبتنيها ابداً پس پو شانيد مرا آنرا بدست خود و فقال ابي و اخيقتي مراتين پس اين و عا کرده
 دو بار فاجعل ينظر الي علم الخميصة پس گشت نظر ميکنند بسوي علم خميصه و يشير بيدها الي و اشارت ميکنند
 بسوي من بدست خود و يقول يا ام خالد هذا استا يا ام خالد هذا استا و يضر بود اسي ام خالد اين
 نيكوست اسي ام خالد اين نيكوست و التنا بلسان الحبشية و سنا بلسان الحبشة معني حسن است
 قال اسحق حدثني امرأة من اهله انها رأت علي ام خالد قالت ام خالد اني رايت كرهه است از وي
 ابو الوليد شيخ مولف رح حديث کرده مر از من از مردم من که تحقيق وي ديده است آن خميصه را برام خالد
 پوشيده مانند که ام خالد از صحابيات است و اسحق بيگ واسطه پدر خود از ام خالد حديث وارد پس تواند گزني
 در مرتبه پدر او باشد و برام خالد ديده باشد **باب التزعمير للرجال** در بيان حکم رنگ زعفران کردن
 مردان را در نسجه و يگر النهي عن التزعمير است **حدثنا مسدد** قال حدثنا عبد الوارث بن عبد

عن النبي صلى الله عليه وسلم ان يزرعوا الرجل كتمت النسيان
 بغير خد اينکه رنگ زعفران کند مرد جامه خود را **باب الثوب المزعمير** در بيان جامه که زعفران مالند
 بر آن **حدثنا ابو يعقوب** قال حدثنا سفيان عن عبد الله بن دينار عن ابن عمر رضي الله عنهما
 قال نهى النبي صلى الله عليه وسلم ان يلبس المحرم ثوبا مصبوغا بورد من او بزعفران و اين حديث
 گذشته است در حج بطويل **باب الثوب الاحمر** در جواز پوشيدن جامه سرخ رنگ بدان که
 پوشيدن جامه سرخ که مردان را نهي از آن کرده اند سرخ معصم است و رنگ سرخ که از غير آن
 جيا شد چنانکه مجيئه نزد اکثر فقهاء ممنوع نيست و آنچه در حديث واقع شده که آنحضرت سله را

الجزء الثالث عشر من شرح الاربعة عشر

كتاب اللباس

قال حدثنا يزيد بن زريع عن ابي بصير عن ابي بصير
 از جمله بصيرت قال حدثنا سعيد بن
 اليعقوبي عن قتادة قال حدثنا انس
 بن مالك عن النبي صلى الله عليه وسلم
 قال ان في الجنة شجرة يسجد الراكب
 في ظلها مائة عام لا يقطعها قطيع
 و ريشته هر آنکه درختي است که هر کس
 سوار در سايه آن و زير شاخها يفتد
 با نزاره مدت صد سال بجاي که قطع
 سافت آنرا تا اينکه ريشه رديت گويند
 باين شجره درخت طولي است در آن
 چو در است و قال حدثنا يونس بن
 يعقوب عن ابي اسحاق عن ابي اسحاق
 عن عبد الرحمن بن ابي اسحاق عن ابي اسحاق

عن ابي هريرة عن النبي صلى الله عليه
 وسلم قال ان في الجنة شجرة يسجد
 الراكب في ظلها مائة سنة و اقروا
 ان شدت و بخوانيد براي تحقيق تصديق
 اين سايه در آنرا خواسته باشند آنرا
 في ظل عهد و در سايه کشيدند
 باشند و لفظ قرآن در واقع و نظر نمود
 هست و كلمه هر معطوف عليه است
 و مراد است از اين عاصم

در سايه آن چو در
 از زيارت آن چو در
 بي بر اين شجره
 فز گويد آن چو در
 او پس خواندند
 بعضي از ايشان
 سوره يني سرود
 طيس يفرستند
 خدا تعالی باوي
 پس بيضا بمان
 درخت را بر لوي
 کبر و در يني چو در
 قوس احمق
 في الجنة يسجد

بن مویس قال حدثنا ابواسامة قال حدثنا عبد الله عن نافع عن ابن عمر ان رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم اتخذ خاتما من ذهب افضة بتحقيق رسول خدا گرفت خاتمے از طلا یا از فضہ نیک را ویست وجعل فيه ایلے باطن کفہ وگردانید نگین آن را از طرفے کہ متصل ست باطن کف دست را و نقش فيه محمد رسول الله و نقش کرد در فض محمد رسول الله فاتخذ الناس مثله پس گرفتند مردم خاتم مانند خاتم آن حضرت از طلا فلما راهم قد اتخذوها رهن به پس هر گاه دید مردم را که گرفتند خاتم را از طلا انداخت آن را از دست وقال لا لبس ابد الا گو یا همدین وقت وحی آمد بمنع خاتم ذبیب و نبرد نمودن می پوشم آن را هرگز نشد فاتخذ خاتما من فضة فاتخذ الناس خواتم الفضة پست گرفت آن حضرت خاتم از نقره پس گرفتند مردم خاتمهاے نقره قال ابن عمر فلبس الخاتم بعد ان صلى الله عليه وآله وسلم ابو بكر ثم عمر ثم عثمان گفت ابن عمر پس پوشید آن خاتم را بعد از پیغمبر خدا ابو بکر صدیق پست عمر بن خطاب پوشید پست عثمان حتى وقع من عثمان في بئر اريس تا آنکه افتاد از دست عثمان در چاه اریس **باب** بتنویس است از غیر ترجمه و این باب مثل فصل است از کلام سابق و ساقط است لفظ باب در روایت ابی ذر **حدثنا** عبد الله بن مسلمة عن مالك عن عبد الله بن دينار عن عبد الله بن عمر قال كان رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم يلبس خاتما من ذهب گفت ابن عمر بود رسول خدا که می پوشید خاتمے از طلا فنبذها فقال لا لبس ابد الا پس انداخت آن را پس فرمود نمی پوشم آن را هرگز فنبذ الناس خواتمهم پس انداختند مردم خاتمهاے خود **حدثنا** يحيى بن بكير قال حدثنا الليث عن يونس عن ابن شهاب قال حدثني انس بن مالك انه راى في يد رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم خاتما من ورق يوم ما واحد بتحقيق ويد الناس وروى رسول خدا خاتمے از نقره یک روز ثمان الناس اصطنعوا الخواتم من ورق ولبسوها پست بتحقيق مردم ساختند خاتمهاے از نقره و پوشیدند آن را فطرح رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم خاتمهاے پس انداخت رسول خدا خاتم خود را فطرح الناس خواتمهم پس انداختند مردم خاتمهای خود را گویا آن حضرت بضرورت پوشیده بود چنانکه معلوم شده که چون ثمان بسلاطین خواست بفرستند مردم گفتند که این جماعت قبول نمیکند تا که بے مهر و مردم گرفتند خاتمهاے بتبعیت آن حضرت پس رواند اشتن که مردم بے ضرورت بگیرند خاتمهاے نقره برای زینت پس آن حضرت انداخت از دست تمام مردم که پوشیده اند بنید از نذ تا بعه ابوا هبیم بن سعد متابعت کرده است یونس را ابواسمیر بن سعد عن الزهري و متابعت کرده زیاد بن سعد انحر اساني و شعيب از زهری و متابعت کرده ابان بن عثمان از زهری نقل کرده اینها نیز از زهری روایت کرده اند وقال ابن مسعود عن الزهري اذى خاتما من ورق وگفت ابن مسعود از زهری که گفت گمان میکنم که خاتم از نقره بود **باب** فض الخاتم و در بیان نگین خاتم که از چه بود **حدثنا** عثمان قال اخبرنا يزيد بن مزاحم قال اخبرنا حميد قال سئل النبي صلى الله عليه وآله وسلم هل اتخذ النبي صلى الله عليه وآله وسلم خاتما گفت حميد پرسیده شد انس آیا گرفته است پیغمبر خدا خاتمے قال اخبرنا ليلة صلوة العشاء الى شطر الليل گفت تاخیر کرد شبی نماز عشاء را تا نیم شب نشد قبل

ابن مسعود عن النبي صلى الله عليه وآله وسلم قال لا لبس ابد الا
عبد الله بن دينار عن عبد الله بن عمر قال كان رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم يلبس خاتما من ذهب
ابن عمر قال لبس الخاتم بعد ان صلى الله عليه وآله وسلم ابو بكر ثم عمر ثم عثمان
ابن مسعود قال اخبرنا حميد بن مسعود قال اخبرنا حميد بن مسعود قال اخبرنا حميد بن مسعود
ابن مسعود قال اخبرنا حميد بن مسعود قال اخبرنا حميد بن مسعود قال اخبرنا حميد بن مسعود

كتاب بد الخلق

منسوب غسلة رايته بشوي حيشه
از خستگ آوی و ریشهاے ستور و قال
عكرمة وگفت عكرمة از ابراهيم
عباس و تفسیر حسب جبهه
انكم و ما تعبدون من دون الله
جنم حطب بالحبشية یعنی مسجده
حطب است بزبان حبش که بنوم را
وقال غيرة وگفت غیر عكرمة حاصل
کریمه ان یرسل عليهم حاصبا الی الجاهل
یعنی باد تند که بردارد و شکر نیز با
از ابی عبیده آمده و الحاصب ما تقره
به الريح و نیز صاحب آنچه بردارد و بیند
انرا باد و منته و ما خود از صاحب است
یعنی مذکور قول وے حسب جبهه
پس مایوسی به جبهه همد حسبها
آنچه از اخته شود آن را در دوزخ از
شركان و چینه را که می پرستند و را
شركان از غیر خدا همه آن حسب و زرخ
باشد و يقال وگفته میشود حسب
بلفظ ماضی فی الارض یعنی ذهب
رفت در زیر و الحاصب عتق
من الحصباء الجوارح

است از حصبا و حجاره یعنی ریزه های
سنگ گویا شرکان و شرکاء مختصره را
که حسب گویند بنا بر تشبیه است بحصبا

در انداختن خاتم
در کبر و کبریا
ما صید و صید
یعنی در خون
پیش و از ابله
کریم و خون است
حکمت در کبریا
کلامت ز نامم
سیرا یعنی طفتت
از طغی و طغیان
مردان آتش
بگناه فرود
کشتن در دوزخ
بگناه فرود
و از این عبادت
و از این عبادت
و از این عبادت
و از این عبادت

شاہنشاہی سے درخیز گروہ نیدین تعلیم تہذیب در ہر باب نقش الخاتمہ حدیثنا عبد الاعلیٰ قال حدیثنا یزید
 بن زریع قال حدیثنا سعید عن قتادة عن انس بن مالك ان نبی اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم اراد ان
 یکتب الی رطیحا وانا من الاعاجم تحقیق پیغمبر خدا خواست اینکه بنویسد بسوی قومے یامر دے از اہل عجم
 والیان کفار قبیلہ اہم لا یقبلون کتابا الا علیہ خاتمہ پس گفتہ شد مر آن حضرت را کہ عجیبان قبول
 نمیکند کتاب را اگر آنکہ بروے خاتمہ است فالتخذ النبی صلی اللہ علیہ وسلم خاتما من فضة
 پس گرفت پیغمبر خدا خاتمے از نقرہ نقششہ محمد رسول اللہ فلکے بویض او بویض الخاتمہ من
 اصبع النبی صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم پس چنانستہ کہ می بینم لعان خاتمہ در انگشت پیغمبر خدا اوے کفہ
 یا در کف آن حضرت شک را ولایت و بیض و بویض بد و مہلہ ہر دو بیک معنیست حدیثنا محمد بن
 سلام قال اخبرنا عبد اللہ بن نمیر عن عبد اللہ عن نافع عن ابن عمر رضی اللہ تعالیٰ عنہما قال الخضر رسول
 صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم خاتما من وری وکان فی یدہ لثمن کان بعد فی ید ابی بکر ثم کان بعدہ
 فی ید عمر ثم کان بعدہ فی ید عثمان حتی وقع بعد فی ید اریس تا آنکہ افتاد بعد ازین در چاہ این نقشہ محمد رسول اللہ
 باب الخاتمہ فی الخضر در ذکر پوشیدن خاتمہ در انگشت خور و حدیثنا ابو معد قال حدیثنا عبد الوارث
 قال حدیثنا عبد العزیز بن صہیب عن انس قال اصطنع النبی صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم خاتما لفت انس
 راست کہ پیغمبر خدا خاتمے قال انا قد ایتخذنا خاتما ونقشنا فیہ نقش اریس سر مود ما گرفتیم خاتمہ و نقش کردیم
 در روی نقششہ فلا یفقدن علیہ احد کلمة نقش کند بروے احدی آن را قال فانی لا رکی بویضہ فی خضر ہا
 گفت انس تحقیق می بینم در خندگی آن را در خضر آن حضرت باب اتخاذا الخاتمہ لیسلمہ بہ اللہ در میان گرفتند
 خاتمہ برای آنکہ ہر کردہ شود بان چیزے اولیٰ کتب بہ الے اهل کتاب و غیر ہم یا برای آنکہ نوشتہ
 شود بان بسوی اہل کتاب و غیر اینہا حدیثنا ادر بن ابی ایاس قال حدیثنا شعبہ عن قتادة عن انس بن
 مالك قال لما اراد النبی صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ان یکتب الی الروم گفت انس ہر گاہ خواست پیغمبر
 کہ بنویسد بسوی والی روم قبیلہ الہم لکن یقرع و کتابک اذا لم یکن مختوماً گفتہ شد مر آن حضرت را کہ سلام
 روم نمی خوانند کتاب ترا وے کیبانتد مھر کردہ شدہ فالتخذ خاتما من فضة ونقشہ محمد رسول اللہ
 فلکنا انظر الی بیاضہ فی یدہ باب من جعل فص الخاتمہ فی بطن کفہ کسیکہ گردانند خاتمہ را در چاہ
 باطن کف خود حدیثنا مویس بن اسمعیل قال حدیثنا جویریة عن نافع ان عبد اللہ
 صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم اصطنع خاتما من ذهب وجعل فصہ فی بطن کفہ اذ لبسہ عبد
 بن عمر حدیث کردہ نافع را کہ تحقیق پیغمبر خدا راست کرد خاتمے از طلا و کردانید نگین آن را در بطن کف خود
 وے کہ پوشیدی آن را فاصطنع الناس خواتم من ذهب پس راست کردند مردم ہر گاہ شتر ہا از طلا
 فرے المنبر محمد اللہ و انشی علیہ پس بر آمد آن حضرت منبر را و حمد گفت خدا را و ستایش کرد بر خدا فقال
 انی کنت اصطنعته وانی لا الیسہ فنبذ الے فنبذ الناس پس فرمود تحقیق بودم من کہ ساخته بودم
 آنکشری طلا پس تحقیق من نمی پوشتم آن را پس انداخت آن را از دست و انداختند مردم قال جویریة

الجزء الثالث عشر من فتح الاسلام

كتاب بدء الخلق

بر خوردن درخت زقوم آنگہ است
 از آب گرم چنانچہ گفت بخطاب
 ویساط بالحمد
 ایشان وحل کردہ میشود باب گرم
 کہ اسعار ایاہرہ کند سوط تازیانہ و آنچنین
 چینیہ مشو ط چوبے کہ بدان بچنانہ
 چینیہ را کہ در دیک است تا آنگہ
 گرد و زرق و شقیق در کریمہ فیما
 زرق و شقیق مراد ازان صوت شدہ
 آواز سخت و صوت ضعیف و آواز
 پست است و مرد در کریمہ و شوق
 البحرین الی جنم و زوال یعنی عطا شدہ
 سیرانیم مجازا بسوی دوزخ بجا شدہ
 کرشمہ گانند غیا در کریمہ فسوف یلقون
 غیا یعنی خسرا نازیانرا کہ رشکاری ازان
 نباشد و مرویست از ابی بن کعب کہ
 عی و ادیست در دوزخ قال مجاهد
 شجر و ن بطنے لو قد بهم النار فو
 میشود بدوزخیان آتش دوزخ و
 نحاس در کریمہ برسل علیکما شواط
 من نار و نحاس مراد ازان الصدفا
 یصبت علی رؤسہم و سہر روئین گدختہ
 است کہ ریختہ شود بر سر ہای دوزخیان
 يقال گفتہ میشود ذوقا بطنے بشر و
 بسودن بشرہ در یا بید و جریو او با زمانہ
 اشارت است بقاویل کہ ہمہ ذوقا
 ما تم عملون فذوقوا العذاب
 عذابا و مانند آن ویس حدیث انس
 ذوق القہ و نیست ذوقا بر منہ
 این آیات کہ حکایت است

باید بدان
 کفہ بر
 زلف الجان من
 مارچ ہمار
 فاص من النار
 است و بیست
 جن را از صفی
 آتش بر او زیاد
 آتش است
 کہ در دوزخ
 پیدا کرد اصل
 و مادہ ایشان
 و خلوص خاتمہ
 است در کف

عبد الملك بن سليمان
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب

الجزء الرابع والعشرون تيسير القاري

٣٥٢

عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب

الجزء الثالث عشر شيخ الإسلام كتاب بدء الخلق

ابو بيار تاشامى استگويا اورا
بر سر آفته بر آمد و لشکر خود را
سيفرستد تا در راه شترگان و راه
گم کردگان با قنار و سوسه پرستش باين
کوکب و شترک در عبادت راه زند و اند
اعلم و شيخ ابن حجر عسقلانى درين تقريب
گفته کويب گفته که حق آنست که آفتاب
در کتب چهارم است و هفت آسمان
در کتب ششم غير اطلاق اند خلافا لابل البيت
در کتب اين را بعد از اشارت برفع تسک
کرده بر اهل بيته که قابل اند با نکه
در آسمان چهارم است و شياطين
در آسمان پنجم است و اگر مراد
است از آسمان حق تحقیق نماید و اگر مراد
است از آسمان و فلک است دليلی
است بر ان او الشيطان بزياده اف
لام لا ادري اى ذلك قال هشام
شک دار و میان اين دو لفظ عبده و گوید
در نيبا بمر که کدام آن را گفت است هشام
حد ثنا ابو عمر قال حدثنا عبد
الوارث قال حدثنا يونس عن حميد
ابن دلال عن ابى صالح عن سبأ
سعيد قال قال النبى صلى الله
عليه وسلم اذا امر بين يدي احلم
بهدر و پیش کی از شما پیشتر از جنس
مروم و چار پایا و حال آنکه آن نماز میگردد
پس باید که از او آنچه را از کشتن باهل
نماز است و در نماز فان سلبه
فلمنع به پس الزبول نکند منع او را پس
باید که منع کند فان ابى فليقاتله پس
از او قبول نکند پس باید که کشش نساید

والمستوشمات گفت عبد الله بن مسعود لعنت كرو خدا و اع كنفد با را بر بدن كسى و طلب داغ بر خود
و شم خلاذن سر سوزن و مانند آن در دست و روى و پر کردن آن بسرمه و مانند آن تا داغ نسیاه
نمایان شود و استیشام طلب و شم کردن و المتفصصات و لعنت کرده است متفصصات را تمصص بعباد
ممله بر كندن موسى از سر و روى و المتفججات للحسن و لعنت کرده است فلع كنفد با را از بر
زيب و زينت المغيرات خلق الله تغيير داوگان خلق خدا را اشارت بسوى وجه لعنت است متعلق است
بهمه صورتها مالى لا العن من لعن النبى صلى الله عليه وآله و سلو زكس بود ام يعقوب گفت لعنت لعنت
بن مسعود چر لعنت میکنی تو اين جنس زنان را گفت چه حال است مرا که لعنت کنم كس را که لعنت کرده
پيغمبر خدا او را و هو فى كتاب الله و ما اتاكم الرسول فخذوه و ما نهاكم عنه فانتهوا و اين لعنت
پيغمبر خدا مذکور است در كتاب خدا که اين است و چیزی که داده است شمار رسول خدا پس بگیريد و عمل
کنيد بران و لعنت کردن رسول داخل است در عموم و ما اتاكم پس عمل کنيد بران يعنى لعنت کنيد شما هم و چیزی
که منع کرده شمار از ان پس باز آيد از ان و حاصل معنی آيت اين است که لعنت کنيد كس را که لعنت کرده
رسول خدا او را باب الوصل فى الشعر و حكم يوند کردن موسى بمويهاى سر حد ثنا اسمعيل قال
حدثني مالك عن ابن شهاب عن حميد بن عبد الرحمن بن عوف انه سمع معاوية بن ابى سفيان
رضى الله عنه عام حج وهو على المنبر و رويت از حميد بن عبد الرحمن بن عوف که وی شنيد معاوية
بن ابى سفيان را اسالی که حج کرده و وى بر منبر بود و هو يقول و تناول قصته من شعر كانت بيد
خرسي و معاوية میگفت و گرفته بود پاره از موسى که بود بدست جندي قصه بضم قاف و تشديد صا
ممله يعنى قطعه از موسى خرسي يعنى جندي است جوهری گفته حرس آنانکه حرام است و با سبانی میکنند
سلطان را و واحد حرسى است اين علماء و کم سمعت رسول الله صلى الله عليه وآله و سلو يعنى عن
مثل هذا که گفت معاوية که ان علماء شها شنيدم رسول خدا را که منع میکرد از مانند اين يعنى از
وصل موسى برای زينت سوال از جهت انکار است بر مردم حاضر که اهل مال میکرد و ند در انکار اين امر منکر
و يقول انما هلكت بنو اسرائيل حين اتخذ هذه نسأ و هو و سيفر مود آن حضرت هلاک نشده اند
بنو اسرائيل مگر هنگامی که گرفتند اين وصل را زنان ايشان و رواد ايشان مردان آن را با آنکه
حرام کرده شده بود بر آنها و قال ابن ابى شيبه حدثنا يونس بن محمد قال حدثنا فليح عن زيد
بن اسلم عن عطاء بن يسار عن ابى هريرة عن النبى صلى الله عليه وآله و سلو لعن الله الواصلة
والمستوصلة مرويت از پيغمبر خدا که لعنت کرده است خدا مر آن را که وصل میکند بدگر كس
و آن را که سيفر باید برای خود و الواثمة و المستوشمة و لعنت کرده است خدا مر آن را که اين و شم
میکند برای ويگر و آن را که می شمارايد و شم برای خود حد ثنا ادم قال حدثنا شعبة عن
عمر بن مرة قال سمعت الحسن بن مسلوب بن يثاق يحدث عن صفية بنت شيبة عن عائشة رضي
الله تعالى عنها ان جارية من الانصار تزوجت و بها مرضت فتمقط شعرها مرويت از عائشة

عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب
عبد الوهاب بن عبد الوهاب

عبد الرحمن بن محمد بن عيسى بن علي بن ابي طالب

عبد الله بن محمد بن عيسى بن علي بن ابي طالب

عبد الرحمن بن محمد بن عيسى بن علي بن ابي طالب

عبد الله بن محمد بن عيسى بن علي بن ابي طالب

عبد الرحمن بن محمد بن عيسى بن علي بن ابي طالب

كتاب النسيان

٣٥٣

كتاب النسيان

لا يخرج من الصدقة من غير ان يرضى او اذ مرض فاذا دوان يصليها فاسألو
 الله صلى الله عليه وآله وسلم يس يسيد من يتغير خذ ارا و صل كر من موسى فقال عن الله الواصلة والمستوصلة
 تابعة ابن اسحاق بن اسحاق عن ابن اسحاق عن ابان بن صالح عن الحسن بن عبيد الله عن صفية عن
 عائشة خاتمة نساء النبي عن المقدم قال حدثنا فضيل بن سليمان قال حدثنا منصور بن عبد الرحمن قال
 حدثني ابي عن اسماء بنت ابي بكر رضي الله تعالى عنهما ان امرأة جاءت الى رسول الله صلى الله عليه
 وآله وسلم فقالت اني انكحت ابنته امد زني نزل رسول خذ ارا و صل كر من موسى فقال عن الله الواصلة والمستوصلة
 اصابها شدة من البتر رسيد اورا ابهرى فتمهق راسها يس بر كنده است نوموى را تفرق بر است از مرد
 بچته بچوى موبست از خاى خود يا از مرق ست بمعنى نرف بشم در صحیح مسلم براه بچم نیز روایت کرده است
 و در غيرهايشخذي بها وشوهر او باعث ست مرستختن از حث ست بمعنى بر انگشتن بر کارى آقا جليل دانهها
 ايايونه كنم موسى سر اورا فست رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم الواصلة والمستوصلة
 يس و شتام في اور رسول خدا واصله او مستوصلة را حسان ثنا امد مر قال حدثنا شعبه عن ه شام بن عروة
 عن امرأة فاطمة عن اسماء بنت ابي بكر قالت لعن النبي صلى الله عليه وآله وسلم الواصلة والمستوصلة
 المستوصلة صل ثنا محمد بن مقاتل قال اخبرنا عبد الله قال اخبرنا عبيد الله عن نافع عن
 ابن عمر رضي الله تعالى عنهما ان النبي صلى الله عليه وآله وسلم قال لعن الله الواصلة والمستوصلة
 المستوصلة والواشمة والمستوشمة قال نافع والواشمة في اللثة لثة كوشتي كه بردن ان برگردن
 میباشد گفته اند مراد نافع حصر وشم بر لثة نبت بله اندكى ست كه بران میباشد صل ثنا امد مر قال
 حدثنا شعبه قال حدثنا عمر بن مرة سمعت سعيد بن المسيب قال قدم معاوية المدينة اشرفه
 قدمها گفت سعيد بن سيب آمد معاوية در ايام خلافت خود مدینه را آخر آمدن كه آمد مدینه را خطبه است
 فاخرج كبة من شعر قال ما كنت اذى احد يفعل هذا غير اليهود پس خطبه خواند ما را پس برون آورد
 مشه از موسى گفت نه بودم من كه گمان می كنم احدی را كه می كند این را غیر از قوم یهود ان النبي صلى
 عليه وآله وسلم سماه الزور يعني الواصلة في الشعر تحقيق بغير خدا نامیده ست ان را باطل است
 و صل كنده در موسى باب المتخصات مشتق ست از نام صده معنی زنی كه میكند
 خود و متمصده بغير ناید برای خود این فعل را حد ثنا اسحق بن ابراهيم قال حدثنا
 منصور بن ابراهيم عن غلقة قال لعن عبد الله رضي الله عنه الواشمة والمتوشمة والمتفجاة
 للحسن البغرات خلق الله عز وجل لعنت كروه است عبد الله بن سعود این جنس زنان را كه میكنند
 از برای حسن روی خود و تغییر كنده اندا فریش خدا را فقالت ام يعقوب ما هذا پس گفت ام يعقوب
 نے از بی اسم چه چیز است این لعنت قال عبد الله ومالي لا العن من لعن رسول الله صلى الله عليه
 وآله وسلم في كتاب الله گفت عبد الله چه چیز است كه لعنت نكنم كس را كه لعنت كروه است
 ان را رسول خدا واقع است لعنت او در كتاب خدا قالت والله لقد قرأت ما بين اللوحين فما

الجزء الثالث عشر

كتاب النسيان

و صل كنده در موسى

و صل كنده در موسى

و صل كنده در موسى

و صل كنده در موسى

و صل كنده در موسى

و صل كنده در موسى

و صل كنده در موسى

و صل كنده در موسى

و صل كنده در موسى

و صل كنده در موسى

و صل كنده در موسى

و صل كنده در موسى

و صل كنده در موسى

و صل كنده در موسى

و صل كنده در موسى

و صل كنده در موسى

و صل كنده در موسى

عن ابن شهاب قال اخبرني عن عروة بن
 الزبير قال اخبرني عن رسول
 الله صلى الله عليه وآله وسلم يا ست
 ان را رسول خدا واقع است لعنت او در كتاب خدا قالت والله لقد قرأت ما بين اللوحين فما

کتاب اللباس ۳۵۴

الحمد لله رب العالمین

بسم الله الرحمن الرحیم

کتاب اللباس

قال حدثنا سفیان قال سمعت عبد الرحمن بن القاسم وما بالمدینة یومئذ افضل منه گفت شنیدم
 عبد الرحمن بن قاسم گفت سفیان و نیست بدرینه اموز افضل از عبد الرحمن بن قاسم قال سمعت
 ابی که قاسم بن محمد ابی بکر است قال سمعت عائشة قدوم رسول خدا از سفری و قد سئرت بقراوم لے علی سہوۃ لے
 گفت شنیدم عائشہ را کہ قدوم آورد رسول خدا از سفری و قد سئرت بقراوم لے علی سہوۃ لے
 قیامت کسین و حال آنکہ پرده کرده که مرابو بر صفہ در کہ در پیش خانہ بود کہ ام بکاف و راہ چادر
 کہ پیش پاشد سہوۃ یعنی سین معلوم سکون با وضع و او چو تره کہ در پیش خانہ می باشد تا مثل تصاویر
 و زنا و معنی فلما راہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم گفت کہ پس ہر گاہ دید آن را پیغمبر خدا پارہ کرد آن
 را و قال اشد الناس عذاباً یوم القیمة الذین یضاهون بخلق اللہ و گفت سخت ترین مردم از روی
 عذاب روز قیامت کسانیکہ متشابہ میشوند بخلق خدا قالت فجعلناہ و سادۃ او و سادۃ لہ پس گردانید
 آن تہام را یک بالش یاد و بالش ازینجا معلوم شد کہ بالش مصور یا کہ ندارد با آنکہ در خانہ می باشد
 و مانع نخواہد بود از آمدن فرشتہا حدیثنا مسدد قال حدیثنا عبد اللہ بن داؤد عن هشام
 عن ابيه عن عائشة قالت قدوم النبي صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم من سفری گفت عائشہ قدوم آورد
 پیغمبر خدا از سفری و علقفت ذؤنکافیه تماثل و او خیم پرده کہ در آن صورتها بود و فاعلمت ان
 انی عذۃ فزرعتہ پس امر کرد و حضرت مرگه و کنیم آن را پس دور کردم آن را دور نوک بضم دال معلوم و سکون
 را و ضم نون نوع از پرده است کہ مر آن را پرز می باشد و کنت اغتسل انا و النبی صلی اللہ علیہ
 وآلہ وسلم من اناء واحد و بودم من کہ غسل میکردم من و پیغمبر خدا از یک ظرف آب و در من است
 این جز حدیث با جزا سابق تکلفها کرده اند از آنجمله آنکہ شاید این پرده مصور بر در مختل بوده است
 و تواند کہ درین وقت ذکر در نوک سائل رسیدہ باشد و عائشہ جواب داد و عروہ پدر ہشام آنچه
 شنیدہ تمام روایت کردہ پوشیدہ نماید کہ مؤلف رح ازین قسم احادیث بسیاری آورد و چند جز
 در حدیث می آرد کہ بیک جزو مطابق ترجمہ می باشد و چون این جزو بہین اسناد بعینہ روایت
 کرده اند و ذکر این جزو باکی ندیدہ است باب من کوه القعود علی الصور و در بیان کہ
 کرده و ایشہ نشستن بر صورتها حدیثنا ججاج بن منہال قال حدیثنا ججاج بن منہال قال حدیثنا ججاج بن منہال
 القاسم عن عائشة رضی اللہ تعالی عنہا انها اشترت مرقۃ فیہا نضار و یرم و نیست از عائشہ کہ تحقیق
 مرقہ پرده گرفت مرقہ را کہ در روی صورتها بود مرقہ بضم نون و ضم راء و بکسر ہر وہ و بضم نون و فتح راء
 ساخت و در ہر نہ لغت میم ساکن است ققام النبی صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم بالباب فلم یدخل
 پس استاد پیغمبر خدا بر و پس در نیامد درون خانہ فقلت اتوب الی اللہ مما اذنت پس گفتم توبہ
 میکنم و رجوع میکنم بسوی خدا از آنچه گناہ کرده ام فقال ما هذه المرقۃ قلت لتجلس علیہا و
 پوشد ہا پس نہر مودہ چیز است این مرقہ و برای چه انداختہ آن را گفتم برای آنکہ نشینم بر آن و سادہ
 گفتے بان قال ان اصحاب هذه الصور یعدون یوم القیمة فرمود اہل این صورتها کہ تصویر کرده اند

شیطان و در متن باید حدیثنا ججاج بن منہال
 قال حدیثنا ججاج بن منہال قال حدیثنا ججاج بن منہال
 عطاء بن یسار عن جابر بن عبد اللہ عن
 النبی صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم
 اذا استنجد اللیل فرم
 پیش آمد تاریکی شب
 اول اللیل یعنی وقت
 او قال کان من سہوۃ یباشد اول
 شب شک راوی است در آنکہ استنجہ فرمود
 یا کان جنج اللیل استنجح اللیل و جنج
 اللیل یعنی اقبال شب و جنج اللیل یعنی
 و کسر آن یعنی بارہ از شب و در تاریخ حدیث
 سخت آنکہ تا یک شود گفتہ است
 پس باز در یاد خوردان خود را از روی
 از خانہ فان الشیاطین تنلسون
 زیرا چہ شیطان یعنی شکروی بر کس
 می شود درین هنگام فاذا اذہبت
 من العشاء فلو لم یس
 ساتی از شب پس سرد می شود
 ایشانرا با اختیار ایشان و سادہ
 در آن مناسبت تاریکی است بشر کہ مخلوق
 اندین بران و شیاطین انس نیز ہنرا مانند
 شرف و میخوانند و ہذا گفته اند کہ شیاطین
 استعانت میکنند تاریکی و مکر وہ می دارند
 نور را و شوم میدانند آنرا و اغلیق
 بابک و اذ کسر اسم اللہ و بند کن در
 خانہ خود را و یاد کن نام خدا در وقت بستن
 و در روایت دیگر زیادہ آمدہ زیرا چہ شیطان
 نمی کشاید در بستہ را یعنی درسی کہ بستہ شدہ
 بزرگ خدا کہ چون شیاطین را قدر سے بر نفوذ
 از روی او در باب شرف اللہ
 در ترجمہ کوفہ گفته و اظہر من صحت حدیث
 و اذ کسر اسم اللہ و بکسر و سرد کن
 چراغ خانہ خود را و گفتی کہ خواب کنی و دیگر نام
 خدا را و اذ کسر سقاءک و اذ کسر اسم اللہ

وینا درین شکل
 خود را و یاد کن
 و اذ کسر اسم اللہ
 و بکسر و سرد کن
 چراغ خانہ خود را
 و گفتی کہ خواب کنی
 و دیگر نام خدا را
 و اذ کسر سقاءک
 و اذ کسر اسم اللہ

Marfat.com

باب فی شرح التائید

باب فی شرح التائید

باب فی شرح التائید

باب فی شرح التائید

کتاب اللباس

۳۶۱

کتاب اللباس

الحج والتمتع شرح الاسلام

کتاب بدء الخلق

یاد کن جنین و حیوان حتی لایدی اذلاتا

صلی امر اربعاً تاکد در نمی یابد که رکعت

گذارد یا چهار رکعت فاذا اذلت

صلی امر اربعاً سجوداً جلدی الشهو

پس چون در نمی یابد که رکعت

یا چهار رکعت سجده کند و سجده سهو در

فضل التائید گذشت حدیث

ابو الیمان قال اخبرنا شعبة

عن الاعمش عن ابی یوسف قال قال النبی

صلی الله علیه و سلم کل بیئاد

یطعن الشیطان فی جنبه یا عبثه

حاین یولد ہر فرزند آدم میریزد در

شیطان در پہلوی و کسی باگشت خود

و تکیہ زائید و میشود آن آدمی زاده در

این ذر و جرجانی فی جنبه یا عبثه

شعبه غیر علی بن مریم ذہب یطعن

فطعن فی الحجاب خبر علی بن

رفقه بود شیطان بقصد آنکه طعن

باگشت پس خلائید انگشت در

بالاسک جنین باشد و آنرا

یام از جامه ایست پیچیده بر نفس

بجسد علی رسید و عمر تیز در روایت

کہ بر پیش واپسین الا ان یاذن له مگر آنکہ اذن کند صاحب و ابہ کہ بر صدق شنید حدیثی محمد بن
بشار قال حدثنا عبد الوہاب قال حدثنا ایوب ذکر الأشتر الثلاثة عند عکرمہ گفت عبد الوہاب
حدیث کرد و مر ایوب کہ ذکر کرده شد سه نفر اشتر نزد عکرمہ بر یک مرکب یعنی ذکر کرد نزد عکرمہ کہ
سه نفر بر واپہ سوار شوند شد و ظلمت و مقدم اشترست از مؤخر و انکار کرد عکرمہ این معنی را
و پس استدلال کرده برین رد فعل پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم عکرمہ از ابن عباس روایت کرد
چنانکہ گفتہ فقال قال ابن عباس رضی اللہ عنہما انی رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم لیس گفت
عکرمہ گفت ابن عباس آمد رسول خدا بکہ و پیش آمدہ بود نزد آن حضرت قتم بضم قاف و شیخ مثلثہ
پسر عباس و فضل ابن عباس و قد حمل قتم بین یدیه و الفضل خلفہ و تحقیق برداشت آن حضرت
بر شتر قتم را در پیش و فضل را در خلف خود و وقتو خلفہ و الفضل بین یدیه شک را ولست فایم
اشتر و ایضا اخیر پس کہ امی اینہا اشتر اند و کہ ام اخیر گفتہ اند درین قول الأشتر الثلاثة دو استعمال
غریب است یکی لفظ اشتر و مشہور شتر و خیر است نہ اشتر و اخیر دوم اصناف باللام تعریف جواب است
کہ اشتر و اخیر نیز لغت فصیح است اصناف باللام تعریف از قبیل الحسن الوجہ والضارب الرجل است
باب ارداف الرجل خلف الرجل روئف ساختن مرد را از پس خود الرجل الثانی از قبیل اعادہ
معرفہ بمعرفہ است و مراد از ہر دو یکی است در بعضی نسخ باب بغیر این ترجمہ است حدیثنا ہذا
بن خالد قال حدثنا ہما قال حدثنا قتادہ قال حدثنا انس بن مالک عن معاذ بن جبل قال
بینا انار دیف النبی صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم لیس بینی و بینہ الا اخرۃ الرجل گفت معاذ
در اثنا می آنکہ من روئف پیغمبر خدا بودم بحالی کہ نیست میان من و میان آن حضرت مگر بیان بالان
یعنی دیگر در میان نہ بود آخرت بوزن فاعلت است فقال یا معاذ ذلت لبتیک یا رسول اللہ وسعد
پس نہ مودای معاذ گفتہ ستادہ ام در خدمت تو ای رسول خدا ستادن بعد ستادن و خدمت
میکنم ترا و مودمی نمایم اداوی بعد از اداوی این و و کلمہ لبیک و سعیدیک در جواب و اجابت متعارف
بلغت تحقیق آن در کتب نحو بوضوح پیوستہ ثمر سار ساعۃ پیتر راہ رفت زمانی ثمر قال یا معاذ
قلت لبیک یا رسول اللہ و سعیدیک ثمر سار ساعۃ ثمر قال یا معاذ قلت
وسعدیک قال هل تدری ما حق اللہ علی عبادہ بعد از آنکہ سہ بار نذر کرده نشد و آیا میدانی
چیست حق خدا بر بندہ ای او قلت اللہ و رسوله اعلم گفتم خدا و رسول خدا و انما ترست قال حق اللہ
علی عبادہ ان یعبدوہ و لا یشرکوا بہ شیئاً فرمود حق خدا بر بندہ ای او این است کہ عبادت کنند
خدا را و شریک نسازند بجز چیزے را و ذات و صفات و استحقاق عبودیت ثمر سار ساعۃ ثم قال
سعد بن جبل قلت لبیک یا رسول اللہ و سعیدیک قال هل تدری ما حق العباد علی اللہ اذ فعلوہ
نشر مود آیا میدانی چیست حق بندہ با بر خدا کہ بعض فضل بر خود گرفته وقتے کہ کردند آنچه فرمودہ
چنانکہ نہ مودہ قلت اللہ و رسوله اعلم قال حق العباد علی اللہ ان لا یعبدوہم نہ مود

ابو دردا و انکم الذی اجارہ اللہ
من الشیطان علی لسان نبیہ صلی اللہ علیہ وآلہ
آیاہ است در میان شما یعنی در اہل عراق

ابو دردا و انکم الذی اجارہ اللہ
من الشیطان علی لسان نبیہ صلی اللہ علیہ وآلہ
آیاہ است در میان شما یعنی در اہل عراق

ابن ابی لیلیٰ اسلفظ اوست و ابی سبحة
 محمد بن ابی بکر بن عبد الله
 طرف ۱۲

ابو عثمان بن عیسیٰ

کتاب بد الخلق

از تسبیح و تقدیس چیزی که می یابند از
 اهل بهشت از لذت طعام و شراب چنانکه
 مجامد گفته اند و نزد بعضی بر اعراض باشند
 و بعضی بر دیوار بهشت و نزد بعضی در ریاض
 هستند و بعضی در کراخا هستند آن باشند
 در میان آن می باشند مردم ایشانرا و نخواهند
 در میان مردم را و بعضی متوقف اند
 در آنچه از زمین سست و در سطح جلال الدین
 در آنجا سست است سستی بالتقاط و تقاطع
 در اعظام ایمان و در نماز گزاین سائل و مباحث
 در تحصیل نموده و خوف استدلال کرد
 در ثواب و عقاب جن لفظه برای قول می
 تعالی یا معشر الجن والانس المر یا تمکم
 رسل منکم یقتنون علیکم آیات
 اے گروه جن و انس آیات ما را از شمارا
 پیغمبران از شما که میخواهند بر شما آیات مرا
 بدون رسولان انس از انس ظاهر است
 و آثار رسولان جن پس شایسته که مراد گروهی
 از جن اند که شنیدند کلام پیغمبران انس را
 و از آنرا آرزو نمودند و میخواستند و تکلم
 با آنها و در حدادی ترسانند شمارا
 بیش آمدن این روز شمارا که قیامت است
 و این حالت بیخوت عقاب دارد الی
 هم که اقول و تعالی یصاوت از جمله
 است و در رجات ماعلم و در هر یکی را
 زمین و آسمان است از سبب
 عملها که در آنرا و عموم آن دلالت دارد

ابو عثمان بن عیسیٰ القزنی
 ابن عثمان بن عیسیٰ المدائنی
 البصری یات طایفه بنی سبایه
 ابومرکان عبد الملک ابی
 السماء الرجال
 الجزء الرابع والعشرون تیسیر القاری ۳۷۸

بن یوسف قال حدثنا الليث قال حدثني سعيد المقبري عن ابي شريح العدمي
 رضى الله عنه قال سمعت اذنانى وابصرت عيناى لغت ابو شريح صدوق
 و دو گوش من و دیده دو چشم من حین تکلم النبی صلی الله علیه وآله و سید
 هنگامی که تکلم کرده پیغمبر خدا فقال من كان يؤمن بالله واليوم الآخر فليكرم
 پس گرامی دارد و مسایه خود را و من كان يؤمن بالله واليوم الآخر فليكرم
 جایزه پس اگرام کند همان را جایزه او یعنی عطای او را قال وما جازته يا رسول الله
 گفت ابو شريح و چیست جایزه او ای رسول خدا قال يوم وليلة یعنی حق جواری و حق کند
 من مودیک شبانروزت الضیافة ثلاثة ايام و حق ضیافت سه روزت فجماع
 کان و راء ذلك فهو صدقة عليه پس آنچه و رای سه روزت پس آن صدقه است بر
 همان شده است و من كان يؤمن بالله واليوم الآخر فليقل خيرا وليصمت باب
 حق الحيوان في قربه الا بواب حق همساكی در نزدیکی در باسے خانه است یعنی اعتبار
 همساكی در نزدیکی در باست نه در پیوسته بودن و یو در با حد ثنا حجاج بن منهال قال
 حدثنا شعبة قال اخبرني ابو عمران قال سمعت طلحة عن عائشة قالت قلت
 یا رسول الله ان لى جارین فالی ایهما اهدى گفت عائشه گفتتم ای رسول خدا
 مراد و همسایه است پس بسوی کدامی آن دو همسایه هدیه دهم قال الی اقر بهما من
 با با آن مرد بسوی اقر ب آن دو از تو از روی در یعنی آنکه در او نزدیکتر است از
 تو باب كل معروف صدقة در بیان آنکه هر قول از دین و اسلام که تجسس گفته شود
 صدقه است که ثواب بر آن مترتب میشود و حد ثنا علی بن عیاش قال حدثنا
 ابو غسان قال حدثني محمد بن المنكدر عن جابر بن عبد الله رضى الله تعالى
 عنهما عن النبي صلى الله عليه وآله وسلم قال كل معروف صدقة
 حد ثنا اد مر قال حدثنا سعيد بن ابى بردة بن ابى موسى الأشعري
 عن ابيه عن جده قال قال النبي صلى الله عليه وآله وسلم على كل مسلم صدقة
 من مود پیغمبر خدا بر ذمه هر مسلمان صدقه است صدقه در اصل عبادت مالی است و
 مجازا بر قول و فعل نیکو اطلاق میکنند قالوا فان لم يجدوا حاضرا پس اگر نیابد
 کسی ماسے قال فیعمل بیدیه فینفع نفسه فرمود پس عمل کند بدو دست خود پس
 نفع رساند نفس خود را و یتصدق و تصدق کند از آنچه باقی ماند بعد از صرف
 ب حاجت خود و صرف در حق عیال و ذوی الارحام نیز صدقه است و موجب
 اجرها سے جزیل چنانکه ناطق است بان احادیث صحیحه قالوا فان لم یستطع او لم یفعل
 گفتند اگر توانائی این قدر عمل ندارد یا نکرده عملی قال فیعین ذال الحجة الملهوف

ابو عثمان بن عیسیٰ القزنی
 ابن عثمان بن عیسیٰ المدائنی
 البصری یات طایفه بنی سبایه
 ابومرکان عبد الملک ابی
 السماء الرجال
 الجزء الرابع والعشرون تیسیر القاری ۳۷۸

کتاب التوحید

تحقیق خدا دوست میدارد فلان بنده را پس دوست دار تو او را فیجبه جبرئیل پس دوست میدارد
 اورا جبرئیل فینادی جبرئیل فی اهل السماء ان الله یحب فلانا فاجتوبه پس ند میکند جبرئیل در
 اهل سما فرشتهها را تحقیق خدا دوست میدارد فلان را پس دوست دارید او را فیجبه اهل السماء
 پس دوست میدارد او را اهل سماشم یوضع له القبول فی اهل الارض پستر نهاده میشود و او را
 قبولی در اهل زمین و آله ماجد طاب اللہ مثواه و جعل عقیبہ شیئ من اولادہ میفرمود و اولاد اهل زمین زمین
 خواص اهل اسلام اند بلکه عام مردم اند چنانکه لفظ اهل زمین اشارتی بآن میکند و میفرمود هر که عملی کند
 از اعمال حسنه که نفعی از آن بر بندها خدا رسد و موجب محبت عامه گردد و در جای آنکه مرضی خدا و دوستان
 خدا باشد داخل درین محبوبان خواهد بود اللهم و یفقت الما تحب و ترکت انت العزیز الکریم
 و نیز نقل میکرد از بزرگس که بارها گفتی من میخواهم مراد دوست دارم مردم نه ازین جهت که نفعی رسد ازینها
 بلکه از آن رو که محبت اینها علامت محبت خدا و مقربان اوست تعالی شانہ **باب الحب فی الله و در بیان**
محبت از جهت خدا و مرضی وی تعالی حد ثنا اذ قال حد ثنا شعبه عن قتادة عن انس بن
 مالك رضي الله عنه قال قال النبي صلى الله عليه وآله وسلو روايت کرده از انس بن مالک که
 گفت فرمود پیغمبر خدا لا یجد احد کوحلاوة الايمان حتی یحب المرءه لا یحب الله فی یابدیکه از شما
 تلاوت ایمان و لذت آن را تا آنکه دوست میدارد کسی را از مردم دوست میدارد او را مگر از جهت خدا
 از آن رو که دوست خداست و حتی آن یغذف فی النار احب الیه من ان یرجع الی الکفر و تا آنکه از
 او در آتش محبوب تر و بهتر باشد از آنکه رجوع کند بسوی کفر بعد از انقذاة الله پس از وقتی که بر آورده است
 او را خدا از کفر و حتی بکون الله و رسوله احب الیه مما سواهما و تا آنکه باشد خدا و رسول خدا دوست
 نزد او از آنکه غیر خدا و رسول اوست **باب قول الله تعالی یا ایها الذین امنوا لا یستخف قوم من قوم**
عسى ان یکنوا خیرا منهم الی قوله فاولئک هم الظالمون حد ثنا علی بن عبدالله قال حد ثنا
 سفیان عن هشام عن ابيه عن عبد الله بن زمعة رضي الله عنه قال قال النبي صلى الله عليه وآله
 وسلوان یضماک الرجل مع یخرج من الانفس گفت عبد الله بن زمعه منع کرده است پیغمبر خدا خنده
 کردن مرد را از آنچه بر آید از مردم با وی از و بر و قال لم یضرب احد کوا مرأته ضرب الفحل ثم
 یعانقها و فرمود چه چیزند یکی از شما زن خود را زدن حیوانی نر پستر شاید که بکنار گیرد و
 و وهیب و ابو معاویه عن هشام جلد العبد و گفته است سفیان ثوری و وهیب و ابو معاویه جلد العبد
 بجای ضرب الفحل حد ثنا محمد بن الحنفیة قال حد ثنا یزید بن هارون قال اخبرنا عاصم بن محمد
 بن زید عن ابيه عن ابن عمر رضي الله عنهما قال قال النبي صلى الله عليه وآله وسلو منی ان تدرون
 آئی یوم هذا فرمود پیغمبر خدا در منی آید شما کدام روز است این روز قالوا الله ورسوله اعلم
 گفتند خدا و رسول خدا و اما ترست قال فان هذا یوم حرام فرمود این روز حرام است قال افتدرون
 آئی بلاه هذا قالوا الله ورسوله اعلمو قال بلا حرام قال تدرون آئی شهر هذا قالوا الله ورسوله اعلم

کتاب التوحید

الجزء الثالث عشر شرح الاسام

کتاب بدء الخلق

اهل مدینه و بعضی تخصیص کند بوجهی
 آن و بر سر قول گفته شود
 بی ایان ذکر اسقانا
 ترمذی از ابن عباس روایت کرده
 که گویا سیمت وی یحیی در رقاع خود و قال
 عبد الرزاق عن معمر بن راشد
 اوزید بن الخطاب یعنی روایت کرده
 عبد الرزاق از معمر حدیث مذکور را
 ذکر کرده قرآنی بجای فادان
 ابو بایره و زید بن الخطاب
 ابو بایره یازید و گفت که شرف
 کرده معمر را برین روایت
 و ابن عیینة سفیان و انس
 و الزبیدی محمد بن الولید
 بن کیسان و ابن ابر حنصه
 بحیر و شدید میم انصاری
 عن سالم عن ابن عمر قرآنی
 و زید بن الخطاب و سید زید
 در بخاری روایتی جز درین
 خیر مال المسلم ظلهم یتبع بها شقیف
 الجبال و مواقع القطر یفتر بدینه
 من الفتن اینچنین است در اکثر روایات
 و ناقط است این ترجمه از روایت نسفی
 و ذکر کرده آنرا اسمعیلی نیز و لایق همین است
 چنانکه عسقلانی گفته زیر اجداد شی که متعلق
 حدیث ابی سعید منی است در ان چیزی
 که متعلق بنعم باشد که حدیث ابی هریر
 اسم جنس است اطلاق کرده می شود بر
 و انشی حد ثنا اسمعیل بن ابی
 اویس قال حدثنی مالک عن

کتاب التوحید
 کتاب الادب
 ۳۸۵
 کتاب التوحید

بضم الهمزة وسبعين بن سید کسان

عبد الرحمن الغزالی المدنی است لقبی

ابن ابی ذئب لقبی

ابن یونس البربری الکوفی

ابن یونس بن یونس البربری الکوفی

ابو یوسف الفضل بن دین

سبب ابو عبد الرحمن الکوفی

عبد بن محمد بن یونس

عبد بن محمد بن یونس

عبد بن محمد بن یونس

عبد بن محمد بن یونس

عبد بن محمد بن یونس

بخبر الثالث عشر شیخ الاسلام

کتاب بدء الخلق

۱۱۱... باوقیتیکه تمام کنی شک راوی
فانکفوا... آنکه پس باز در خوردن
خود را از بر آمدن خانه فات الشیاطین
منتشر حینند زیرا شیطان بر آنکه
می شود در نوبت فاذا ذهب ساعة
من الليل فخلقوا سبیلهم پس
چون بگذرد بیا از شب پس سرد می شود
و اغلقوا الابواب و اذکروا اسم الله
... در زمان که بر خدایا وقت است
... شیطان را با مغلقا
... شیطان می کشاید بسته شده را
... در وقت که پیش گذشت قال نعت
... خبری عمر بن دینار است
... عبد الله محوما الخبر
... و در این مع از جابر
... و لیکن ذکر کرده در روایت خود از کس
اسم الله را چنانچه ذکر کرد عطا حد ثنا
موسی بن اسمعیل قال حد ثنا وهیب
عن خالد بن محمد بن سیرین عن
ابی هريرة عن العنبي صلی الله علیه و سلم
قال فقدت امة من بنی اسرائیل
لا یقدری ما فعلت فرمود که شد گروی
از بنی اسرائیل در یافتنی شد که چه کرده و چه
... از راه الا الفاء تحقیق من
... آن زود را که روشنان یعنی
... که سبب که سبب کرد اند خدای تعالی ایشانرا
برای آنکه اذ اوضع لها الکبان الابل
... که تشبیه چون نماده می شد برای انجام
... شیخانی می نوشیدند و اذ اضع
... البان الشاء شربت و چون نماده
... برای آن شیخانی که سفیدان

در بیان آنکه سخن چینی که موجب فساد کرد و از جمله گناهان کبیره است حد ثنا ابن سلام قال قال
عبد بن محمد بن یونس عن منصور عن مجاهد عن ابن عباس رضی الله تعالی عنهما قال قال خیر
النبی صلی الله علیه و سلم من بعض حیطان المدينة گفت ابن عباس برون آمد پیغمبر خدا از بعضی
باغهای مدینه فسمع صوت انسانین یعد بان فی قبورهما پس شنید آن حضرت آواز دو آدمی که عذاب
کرده میشوند در قبرهای هر دو فقال یعد بان و ما یعد بان فی کبیر و انه لکبیر پس فرمود عذاب کرده
میشوند و عذاب کرده نمیشوند در گناه کبیره و تحقیق آن کبیره است اگر کبیره را تفسیر کنند بگناه کبیره
و عید واقع شده است بخصوص از جانب شارع پس کبیره است و اگر تفسیر کنند با نجه بران حد کبیره
واقع است پس مراد کبیره بحسب لغت است کان احدها لا یستتر من البول و کان الاخر یعشر النیمة
شود عابجه فکسرهما بکسر تین او ثننین شک را و لیست فجعل کسرة فی قبر هذا و کسرة فی قبر
هذا فقال لعلاء یخفف عنهما مالاً تیساراً باب ما یکره من النیمة در بیان چیزی که ناخوش داشته
میشود از نیمی یعنی از سخن چینی و قوله هما زمشاء بنیو یعنی درین قول باز متناهی نموده آورده است
و یل لکل ظمزة کسرة و یلجز یعیب و احد این هر سه لغت بیک معنی است حد ثنا ابو نعیم قال حد
سفیان عن منصور عن ابراهیم عن همام قال کنا مع حذیفة رضی الله عنه گفت همام بودیم
ما با حذیفة نقبل له ان رجلاً یرفع الحدیث الی عثمان پس گفته شد مر حذیفة را که تحقیق مردی رفع میکرد سخنان
را بسوی عثمان بن عفان رضی الله عنه یعنی میرساند کلام را بسوی عثمان و نسبت میکرد بویا سخنان مردم را بعثمان نقل
میکرد و ظاهر آنست که گفتگوی مردم را که در ایام محاصره میگذاشت است و دروغ که موجب فتنه و فساد بود
بعثمان میرساند فقال له حذیفة پس گفت حذیفة آن مرد را سمعت رسول الله صلی الله علیه و سلم
شنیدم رسول خدا را ایقول لا یدخل الجنة قتاتاً میفرمود منی در آید بهشت را سخن چینی یعنی با سابقان
منی در آید قتات بفتح قاف و تشدید ثناة فوقانیه در آخر هم ثناة است یعنی تمام که میباشد با مردم که حدیث
میکند بایکدیگر پس سخن چینی میکنند بر آنها یعنی بر ضرر آنها و قتات آنکه می شود از مردم و میرساند مردم
دیگر و آنها نمیدانند که شیوه او همین است میرساند حرفهای که راضی نیستند بافتشای آن باب قول
الله تعالی و اجنبوا قول الزور در میان مسروده خدا و اجتناب کنید گفتار دروغ را یعنی فریب
دروغ نباشید یا بر بی دروغ نزدیک و احراز کنید از ان حد ثنا احمد بن یونس قال حد ثنا ابن
ابی ذئب عن المقبری عن ابيه عن ابی هريرة رضی الله عنه عن النبی صلی الله علیه و سلم قال من
لم یذع قول الزور و العمل به و اجمل ابو هريرة روایت کرده از پیغمبر خدا فرمود که یکدیگر نگذار و سخن دروغ
را و عمل کردن بان و جعل جاهلان را و سفاهت و بیخردی بر مردم فلیس لله حاجة ان ینکح طعامه و
نکح ابه پس نیست مر خدا را حاجتی اینکه بگذارد طعام خود و شراب خود و کنایت از صوم است قال
احمد الفصیح رجل سئد مؤلف میگوید که گفت احمد بن یونس متن این حدیث را شنیده بودم از شیخ خود
فراموش کرده بودم اسناد آن را فهماندم از مردی عظیم اسناد آن را که ابن ابی ذئب است باب

عبد بن محمد بن یونس
عبد بن محمد بن یونس
عبد بن محمد بن یونس
عبد بن محمد بن یونس
عبد بن محمد بن یونس
عبد بن محمد بن یونس
عبد بن محمد بن یونس
عبد بن محمد بن یونس
عبد بن محمد بن یونس
عبد بن محمد بن یونس

بانیہ و الصدیق بلادی
 دین از امامان و کتب
 و درین کتاب فی فضل علی و جده الاعظم
 علی الانسان بانیہ من افضل علی و جده الاعظم
 یقتدی بینه و یستدین انما الباری

کتاب الاموال
 در بیان احوال
 و در بیان احوال
 و در بیان احوال

کتاب بدء الخلق

کتاب بدء الخلق

امر که اخراج نمود آنرا احمد و ابن ماجه که
 آنحضرت خبر داد مارا که ابراهیم وقتیکه
 از خانه شد در آتش نبود در زمین دایم
 گویا که فرو میرانید ابراهیم آتش را
 بر سرش که در دم میگردد بر سرش پس امر کرد
 آنحضرت بقتلش و حدیث شاید
 صحاح اصحابه است پس قول من
 بر او را محمول است بر آنکه خبر داد صحابیه
 و زعم سعد بن ابی وقاص

عن النبی صلی الله علیه وسلم
 امر بقتله زهری گوید غالباً و گفت سعد بن
 ابی وقاص که آنحضرت امر کرد بکشتن وزرغ
 حد ثنا صدقه بن الفضل قال
 حد ثنا ابن عبینة سفیان قال حد ثنا
 عبد الحمید بن جبیر بن شیبہ عن
 سعید بن المسیب ان ام شریک
 تاتت غزیرت بد و حجه و تصنیف بقولی غزیرة
 عامر قریبیه است یا انصار یتادوسیه

اخبرته ان النبی صلی الله علیه وسلم
 امرها بقتل الاوزاع خبر داده ام شریک
 است تن وزغها و وزغ نیز جمع وزغ است
 بمجوز و غیاخیر از قاموس معلوم شود
 حد ثنا عبید بن اسمعیل
 قال حد ثنا ابواسامه عن هشام بن
 عروة عن ابیه عروه عن عایشة
 رضی الله عنها قالت قال رسول الله
 صلی الله علیه وسلم اقتلوا

بمعنی ظن خواهد بود و حسیبیه الله یعنی محاسب میکند او را خدا بر عمل او که محیط است علم او بر حقایق احوال
 آنست که این ستایش او بر احوال و کمال باطن بوده و اگر بر فضائل و نکوئیهای ظاهر است این ستایش
 اعتماد و قبول حق خواهد بود و لا یکنی علی الله احد و باید که تزکیه نکند بر خدا احدی یعنی قطع نکند بر
 او و نه بر باطن او که پیدا نیست یقین نکند که وی محسن است و قال و هیب عن خالد و یلیک و گفته است
 و هیب بجای و یک و یک فرق کرده اند در معنی این هر دو لفظ و یک کلمه رحمت است و و یک کلمه عتاب
 بعضی گویند هر دو یک معنی است که اقال الکرماتی باب من اتنی علی اخیه بما یعلم در بیان جوان
 شاکر دن کسے برابر در خود بخیزی که میدانند و قال سعد ما سمعت النبی صلی الله علیه وسلم یقول
 لاحد یحتمل علی الارض و گفت سعد شنیده ام پیغمبر خدا را که میگفت برای احدی که میرود بزرگ
 انه من اهل الجنة تحقیق وی از اهل بهشت است الاعمیاء الله بن سلام که عبد الله بن سلام را
 که از اجبار بود و بشرف کمال اسلام مشرف شده است اگر گوئی که مضمون این حدیث
 آنست که بهشتی بودن منحصر است در عبد الله بن سلام و این چنین نیست در حق عشره مبشره
 و غیر ایشان نیز خبر داده که بهشتی اند که مانع جواب گفته که غایت این کلام آنست که سعد در حق
 غیر عبد الله شنیده که آن حضرت فرموده باشند یا آنکه آن حضرت فرموده آن را در حق هیچ
 کس از غیر عبد الله در حال مشی انتهی جواب اول خالی از تکلف نیست سعد که از عمره اصحاب بهشت
 با آن همه قرب مجلس شریف آن حضرت پروردگار است که حدیث عشره مبشره که بحد شهرت رسیده
 شنیده باشد در جواب دویم که بنظر تفسیری بر زمین تخصیص کرده نیز وجه تخصیص نمیتواند شد بلکه
 ناظر به تعمیم است اگر گوئیم این قول نسبت بقوم پیوسته که در آن وقت زنده بودند و در سخن او بود
 حد ثنا علی بن عبد الله قال حد ثنا سفیان قال حد ثنا موسی بن عقبه عن سالم عن ابیه

رضی الله عنه ان رسول الله صلی الله علیه وسلم حین ذکر فی الاذکار ما ذکر تحقیق رسول خدا
 هنگامی که فرمود در حق ازار چیزی که فرمود اشادت بو عیدیت که در اسباب ازار فرموده قال
 ابوبکر یا رسول الله ان ازاری یسقط من احد شقیه گفت ابوبکر صدیق رضی الله عنه ای رسول
 تحقیق ازار من می افتد از یک جانب پیش و میگذرد از نصف ساق قال انک لکنت منهم فرمود
 نیستی ازار مردم که از روی تکبر زیاده میکنند مطابقت ترجمه همین است که این را در مدح ابی بکر
 فرموده باب قول الله تعالی ان الله یامر بالعدل و الاحسان الایه و قوله انما بعثکم علی
 انفسکم و من بغی علیه لیضرنه الله و تروک اثاره الشکر علی مسلم او کافر این باب را بمعنی
 ترجمه کرده است اول باین آیت تحقیق خدا می فرماید بعدل و احسان کردن و منع میکند از
 بدگوئیها و گناهان و دیگر این قول که بغی و نافرمانی کردن شما نیست مگر بر ذتهای شما و کسیکه
 بغی کرده شود بروی هر آنکه یاری میدهد او را خدا پوشیده نماید که لفظ قرآن این است ثم بغی
 علیه و آنچه درین نسخه آورده خلاف آنست که تلاوت کرده میشود دیگر ترک کردن اظهار بدی

دین از امامان	کتاب الاموال	کتاب بدء الخلق	کتاب بدء الخلق	کتاب بدء الخلق	کتاب بدء الخلق	کتاب بدء الخلق	کتاب بدء الخلق	کتاب بدء الخلق	کتاب بدء الخلق
---------------	--------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

پس گفت ای رسول خدا! تا قوم نعمل بایدینا و شقیق بنواضحنا ما مرومی هستیم که عمل میکنیم بر سبها خود و آب میدیم بشران آبکش دان معاذ اصله بنا البارحة فقراً البقرة و تحقیق معاذ نمازگزاران ما امشب پس خواند سوره بقره را فحجوزت فنعم انی منافق پس تخفیف کردم در نماز پس گفت که من منافقم فقال النبی صلی الله علیه و آله وسلم یا معاذ اقل ان انت ثلاثا پس فرمود پیغمبر خدا ای معاذ آیا در فتنه اندازنده مردم را که تفریق میکنی میان مسلمانان سه بار فرمود و مقصود آن حضرت این بود که این مرد را منافق بنمایستی گفت اگر چه متاول بود درین قول گمان آنکه در جماعت منافق است اقرأ و الشمس وضعتها وستیم استور بک الاعلی و نحوها و نحو این دو و مانند اینها این حدیث که شرح و بیان گذشته حدیث ثنائنا استحق قال حدیثنا ابوالمغیرة قال حدیثنا الا و زاعی قال حدیثنا الزهری عن حمید عن ابی هريرة رضی الله عنه قال قال رسول الله صلی الله علیه و سلم من حلف منک فقال في حلفه باللات والعزى لعنت ابوهريرة ثم روى رسول خدا کسیکه سوگند خورد از شما مسلمانان پس گفت در سوگند خود سوگند بلات و عزی نام بتان است فلیقل لا اله الا الله پس گوید کلمه شهادت کند و تدارک نماید بکلمه توحید که کفارت این سوگند که موهم کفر است همین است این بطلان گفته درین حدیث تجویز حلف بلات و عزی نیست بلکه مراد آنست که اگر از روی نسیان یا از روی جهل بزبان آورد پس کفارت آن باید که بکلمه توحید و نفی الاله باطله کند و من قال لصاحبه تعالی انا و ربک فلیتصدق و کلمی گفت مر بار خود را بنام تبار بازم بتولیس صدقه دهد که کفارت این قول است اقران قمار بزرگ بتان از اتباع قول خداست که فرمود انا انحر و المیسر و الا نصاب و الا زلام رجس من عمل الشیطان حدیثنا قتیبة قال حدیثنا اللیث عن نافع عن ابن عمر رضی الله عنهما انه ادرك عمر بن الخطاب في زکب وهو يخلف بابیه مرویست از ابن عمر که تحقیق وی دریافت عمر بن خطاب را در شکر و حال آنکه سوگند میخورد و بیدر ظاهر این است که ضمیر راجع بمرست و سوگند بیدر متعارف اهل است و گرنه چه گنجایش دارد که سوگند خورد و عمر بنام پدر که از حلیه اسلام خارج بود فناداهم رسول الله صلی الله علیه و سلم الا ان الله ینفکوا ان تخلفوا ابائکم پس ند کرد ایشان را پیغمبر خدا اگر در سوگند من کرده است این را که سوگند خوردید به پدران خود ضمن کان حالفاً فلیخلف بالله و الله و الله من حالف با شد بضررتی پس گوید سوگند خورد و بجز او گرنه ضرور باشد پس گوید ما موی کند باب ما

موز من الغضب و الشدة لا مر الله در بیان آنچه رواست از خشم و درشتی کردن برای خدا و قال الله تعالی جاهد الکفار و المنافقین و اغلظ علیهم لایه و در بیان فرموده خدا بر هر کس که کفران او منافقانه از او سرحدی حدیثنا یسرة بن صفوان قال حدیثنا ابراهیم عن الزهری عن القاسم عن عایشة رضی الله عنها قالت دخل علی النبی صلی الله علیه و آله و سلم و فی البیت قرأ کم فیه صوتاً گفت عایشه در آمد بر من پیغمبر خدا و حال آنکه در خانه من پرده بود که در آن صورتها بود و فتلون و وجهه پس رنگین شد روی

کتاب الرجال
الجزء الثامن والعشرون تيسر القاد
٢٠٩
کتاب الادب

الجزء الثالث عشر
کتاب الادب

بمعنی تعظمت بزرگ میداریم ترا
گویا اخبار است از مجاری که مقصود معنی تعظمت
که مغزست گفتن سبحان الله و نسبت الاله
وقال ابو العالیة و کف ابو العالیة
اصح بن مهران ربانی که دریافت زمان جالست ما
و اسلام آورد بعد وفات پیغمبر
برو سال و در آمد برانی که در سوگند
و نماز گذارد خلف عمر بن خطاب رضی الله
و روایت کرده از جامع صحاح بیست و یک
در تفسیر کلمات در کرمه فتلقی ادم و فرشتی
من ربک کلمات نیز هست هو قوله ان
قول آدم است ربنا ظلمنا انفسنا
تا خاسرین و چنان مرویست از محمد بن
ابن جریر و حسن بصری و غیر ایشان از ابن
که کرده از امیر مومنین گفتن سقانی که میبوسد سابق
برین تلقی است اگر چه در آیات مذکور بعد از آن
و است در آیات صیغه ترتیب و اسم علم
و يقال و گفته می شود فاذ طهرا در کرمه
فاز لها الشیطان عنها بمعنی استزلها
لفزاید آدم و غوار الشیطان از بهشت
یا از سب دخت بالقار و سوسه
و در بعضی نسخ و تال بجای یقال
بمعنی و گفت ابو العالیة و لیکن نیست
این تفسیر ابو العالیة بلکه از ابی حمزه
یکسنته در قول وی تعالی فالظلال
طساک و ششده ایک لم شسته بمعنی
یتقیر پس همین بسوی طساک و ششده

کتاب الرجال
الجزء الثامن والعشرون تيسر القاد
٢٠٩
کتاب الادب

کتاب الرجال
الجزء الثامن والعشرون تيسر القاد
٢٠٩
کتاب الادب

کتاب التوحید
 کتاب التوحید
 کتاب التوحید

کتاب التوحید
 کتاب التوحید
 کتاب التوحید

الجزء الثالث عشر شيخ الاسلام
 كتاب الانبياء

الجزء الخامس عشر من تفسير القار

٢١١

كتاب الانبياء

گم شده بزرچه حال دارد قال خدا فاما لك اولا خيك فرمود بگير پس آن بزر برای تست اگر پيدا نشد يا برای برادر تست يعني مالک آن اگر پيدا نشد او للذئب يا برای گرگ است اگر نگيری تو آن را قال يا رسول الله فضالة الابل گفت ای رسول خدا پس در گم شده شتر چه ميفرمائي قال فغضب رسول الله صلى الله عليه وسلم گفت پس غضب کرد رسول خدا حتى اجهرت و جنتاه تا آنکه سرخ شد هر دو رخساره آن حضرت او اجهرت وجهه يا سرخ شد رومی مبارک او شک را وليست ثم قال مالك ولها مهاجذ اوها وسفاؤها بستر فرمود چه کارست مر ترا او شتر را باو پايها او وشک اوست اگر تشنه و گرسنه شود ميرود و طي ميکند صحرا با را اخذ ابکسر ممله و بهر معنی اخفاف است حتى يلقاها رها تا آنکه پيش آيد او را مالک او يعني یک روز اگر آب و دانه خورد برای چند روز گفت ميکند وقال الملك حدثنا عبد الله بن سعيد وحدثني محمد بن زياد قال حدثنا محمد بن جعفر قال حدثنا عبد الله بن سعيد قال حدثني سالت ابو النضر مولى عمر بن عبد الله يعني سالم كنيته او ابو النضر مولى عمارة عمر بن عبد الله است عن بسر بن سعيد عن زيد بن ثابت رضي الله عنه قال احتج رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم بحجيرة مخضفة او حصيرة اقلت زيد بن ثابت حجره گرفت پيغمبر خدا صلى الله عليه وسلم در مسجد در حالى مخضف بود يا از حصير بود مخضف بضم ميم و خاء وصاد ممله يعني از خوص برگ خرما بود يا از بوريا فتخرج رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم يصلى فيها پس ميرون آمد رسول خدا از خانه در حالى که نماز ميکرد و در آن حجره قال فتتبع اليه رجال و جاؤا يصلون بصلاته پس از پي هم آمدند مردان که نماز ميکردند بنماز آن حضرت شمع جاؤا الليلة فحضر و استراشد شب ديگر و حاضر شدند و ابطأ رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم عنهم و درنگ کرد رسول خدا از اينها فلهو فخرج اليهم پس نبر آمد بسوي اين مردم که حاضر شده بودند و فغو اصوا نفو و حصبو الباكب پس بلند کردند آوازه ها و کوفتند و را بسنگ نيزه فخرج اليهم غضبا پس ميرون آمد آن حضرت بجانب مردم در حالى که غضبناک بود بسبب غضب آن حضرت بملاحظه همين بود که باشد که فرض کرده شود و از عهد آن همه مردم نه بر آين پس اين غضب غضب شفقت بوده و تواند که سبب آن بلند کردن آوازه ها و کوفتن در سنگ باشد که خلاف اوست بوده آن وقت در حالى بوده باشد که اين عمل مردم محل بوده است فقال له رسول الله صلى الله عليه وآله و سلم پس فرمود يثان را رسول خدا اما زان بگو صليكمو حتى خلعت الله سيكتيب عليكم و اتممت بشما عملهاى شما تا آنکه گمان کردم که فرض کرده شود اين نماز بر شما يعني عادت آنست که عملی که دائم كنيد فرض کرده ميشود بر شما و شوار آيد فعليكم بالصلوة في بيوتكمو پس لازم گيريد اين نماز در خانه هاى خود فان خير صلوة المرء في بيته الا الصلوة المكتوبة پس تحقيق بهترين نماز مرد در خانه اوست مگر نماز فرض که بهتر است در مسجد پوشيده ماند که اين نماز تراويح است چنانکه در احاديث صحيحه مذکور است و همين نماز را عم بن خطاب رضي الله عنه در وقت خلافت خود بجماعت در مسجد مفت کرد و از آنکه

شمار آن يعني مستعمل ميشود در ساعت که معنی آنک زمان است و در زياده بران هر قدر که باشد وليکن اينجا را و از زياده قبيله و در گريد انبراکم و در ستر و نعم بمعنى جيله الذي هو من هجره گروه و جماعت شيطان که شيطان از ايشان است حد ثنا عبد الله بن محمد بن حدثنا عبد الرزاق بن عن سماعة عن عن النبي صلى الله عليه وسلم قال خلق الله آدم و طو له كسنتون ذراعا ثم افرضاى تعالى آدم را بمالكه و اذى قامت و كى شست دست بود يعني ابدى آفرينش همچنان بود مراد تمام قديما طول ندادت فورا ت نظف و تدن كى بايد كى و ذراع بکسر ذال از طرف مرفق تا طرف انگشت ميانه و مرفق بکسر ميم و شست فاه آدم بند ذراع در بازو و كذا ان القاسم ظاهر امر او بذر اعماد و متعارف است آدم که ذراع هر کس بقدر رنج و کما قيل بود و ايت کرده احمد از طيب سعيد بن سيب الهذلي هر چه در ذراع او بود آدم شست ذراع او بود و شفقت ذراع عمر بن الخطاب اذهب فاستعملوا و اذات الله من الملائكة پس فرمود خدا بر و پس سلام کن برين گروه از فرشتگان گشت بودند فاستعملوا يحيونك به انفسن و يزيرونك تخمى يعني سلام مى کنند ايشان ترا بدان چيز بچيوتك بجاى ماله مفتوحه و تشديد با مضموم از تخميه كدره مسل از جهات است گويان خوانند سلام گوينده مخاطب را بسوي جبات و يقا که دعایي کند او را سلامت و تر و ايتى بيوتك بکسر ميم و سکون با ضم و حده از اجابت است فانه نجيتك و نجية ذر يثنت زير او انجز که از فرشتگان بشنوي سلام تو و سلام او لا دست

و در وقت خلافت خود بجماعت در مسجد مفت کرد و از آنکه
 و در وقت خلافت خود بجماعت در مسجد مفت کرد و از آنکه
 و در وقت خلافت خود بجماعت در مسجد مفت کرد و از آنکه
 و در وقت خلافت خود بجماعت در مسجد مفت کرد و از آنکه
 و در وقت خلافت خود بجماعت در مسجد مفت کرد و از آنکه
 و در وقت خلافت خود بجماعت در مسجد مفت کرد و از آنکه
 و در وقت خلافت خود بجماعت در مسجد مفت کرد و از آنکه
 و در وقت خلافت خود بجماعت در مسجد مفت کرد و از آنکه
 و در وقت خلافت خود بجماعت در مسجد مفت کرد و از آنکه
 و در وقت خلافت خود بجماعت در مسجد مفت کرد و از آنکه
 و در وقت خلافت خود بجماعت در مسجد مفت کرد و از آنکه

بخبر الثالث عشر شرح اسلام
 كتاب الانبياء

اي رجل فيكم عبد الله بن
 سلام كرام مودت میان شما عبد الله
 سلام و چگونه است قالوا اعلمنا
 انما نقصد به و عبد الله انان ترين
 مات و... انان ترين او اخيرنا
 و ابن اخيرنا و نيکو ترين است
 و پسر نيکو ترين است فقال سوا الله
 پس فرمود پسر خدا صلي الله عليه
 و سلم و اباي تو آن اسلام
 عبد الله آيا اگر حسين است پس
 استه اي شما که اگر اسلام آورد و عبد الله
 گشته باشد قالوا اعاده الله من ذلك
 گشته بود پناه و عبد الله را خدا تعالی
 که سلطان شود فخرج عبد الله
 فخرج فقال پس برآمد عبد الله
 که بود و گفت اشهد ان لا اله
 الا الله و اشهد ان محمدا رسول الله
 فقالوا پس گفتند بود گفتم و ابن شترنا
 عبد الله پسر است و پسر بدترين است
 و وقوع او فيه و افتاد در روی بر بدگویی
 و انرا حد ثنا بشير بن محمد
 ابو محمد موزی قال اخبرنا عبد الله
 ابن مبارک موزی قال اخبرنا مغم
 عن همام عن ابي هريرة عن النبي
 صلي الله عليه وسلم نحو پس ازان بيان
 کرد خود را بقول خود پس لولا بنو اسرائيل
 لم يختر الله لهم ارضي بود بنو اسرائيل
 از روی گوشت تبخیر گویند
 است که بنو اسرائيل ذخیره میکرد
 گوشت سلوی را و حال آنکه نمی کرده شده بود
 ازان پس مناقب شد بفساد آن حکایت
 کرد و آنرا طیب و فکر کرده آنرا غیر روی از قنار
 و بعضی گویند معنیش آنست اگر نمی بود که بنو
 عادت میکردند ذخیره ساختن گوشت را
 تا آنکه بدبوی شد بر آینه ذخیره کرد و نهی شد
 پس بدبوی گشت معنی این است

الجزء الخامس والعشرون تيسير الاحاديث

۳۱۹

و گذاشت اسب خود را فاطمات الفرس فترك صلوته و تبعها حتى ادركتها فاخذها پس رفت
 اسب او پس ترک کرد نماز و برپا اسب رفت تا آنکه دریافت اسب را پس گرفت اسب خود را ثم جاء
 فقبض صلوته بستر آمد و قضا کرد نماز خود را و فینا رجل له دای و در میان ما مردی بود که مر او را
 بود رای خوارج فاقبل يقول انظر و الی هذا الشیخ پس پیش آمد آن مرد و میگفت بر سینه این مرد
 ارتك صلوته من اجل فرس گذاشت نماز خود را از حجت اسبی فاقبل فقال ما عني فنه احسن
 پس پیش آمد آن شیخ پس گفت دشواری نکرده مرا احدی ازین کارمند فادقت رسول الله صلی
 علیه و سلم از مدتی که جدائی کرده ام رسول خدا را و قال ان منزلی متراج و گفت راوی و گفت
 آن مرد منزل من دور افتاده است فلو صليت و تركتها لوات اهل الی اللیل پس اگر نماز کردی و گذشتی اسب
 نمی آمد مردم خود را تا شب و ذكر انه صحیح رسول الله صلی الله علیه و سلم و ذكر كرمه که تحقیق
 صحبت داشته رسول خدا را فراموشی من تیسیر پس دیده است از آسانی گرفت آن حضرت حدیث
 ابو الیمان قال اخبرنا شعيب عن الزهري و قال الليث حدثني يونس عن ابن شهاب قال اخبرني عبد الله بن
 عبد الله بن عتبة ان ابا هريرة رضي الله عنه اخبره ان ابا ببال في المسجد بتحقيق ابا هريرة خبر داده عبید الله بن
 عبد الله که با دینشینی شامه کرد و در مسجد قنار الیه الناس ليقعوا به پس جمع شدند مردم بسوی او تا جز کنند
 او را فقال له رسول الله صلی الله علیه و سلم پس فرمود رسول خدا این مردم را دعوت و اهر بنو
 علی بوله ذنوبا من ماء بگذارد او را و بریزد بر بول او و لوی از آب او سجال من ماء یا سجال از آب فرق در
 ذنوب و سجال آنست که ذنوب بفتح ذال معجمه یعنی دل و پر آب است و سجال نیز یعنی دل و آب است بر ازاب باشد یا
 راوی شک کرده است در ذنوب و سجال که ابو هريرة که امم کی را گفته فانتما بعثتمو مبشیرین و لم تبعثوا معشر
 پس تحقیق فرستاده است شمار خدا آسان کننده و نه دشوار گیرنده اراده آن حضرت ازین منع آن بود اگر
 او را زجر میکند جامه او و بدن او ملوث میشود و مبادا قطع شود شامه و محتبس گردد و موجب ضرر او شود
 این حدیث مکرر گذشته و بیان یافته که مسجد همین که آب بران ریزند چگونه پاک میشود حنفیه گفته اند تا خاک
 بر ندرند پاک نمیشود و این حدیث منع ازان ندرند اب الانبساط الی الناس در بیان انبساط در کلام و
 تا گرفتار مردم را در حرف و حکایت و قال ابن مسعود خالط الناس گفت ابن مسعود اختلاط کن مردم را
 و دینك و دین خود را یعنی محافظت کن دین خود را و نگهدار و از دست مده لا تکلمت کرم و روح کن دین را
 بگفتگوی ناشایسته و الدعا مع الاهل و در باب مزاح کردن با زن بجز آنکه از شیوه اخلاص بیرون نیاید
 و موجب انبساط خاطر گردد و حدیثی اذ مر قال حد ثنا شعبه قال حد ثنا التياح قال سمعت انس بن مالك
 رضی الله عنه يقول ما كان النبي صلی الله علیه و سلم ليخاطبنا ميگفت انس تحقیق بود پسر خدا
 اختلاط ميکرد ما را حتى يقول لاخضعير يا باعجمي ما فعل الثغبر تا آنکه میفرمود مرا در خورد مرا ای باعجمی
 چه کردی تغییر بضم نون و فتح معجمه جانوری مانند کبک حد ثنا محمد قال اخبرنا معاوية قال حد ثنا هشام
 عن ابيه عن عايشة رضي الله عنها قالت كنت العب بالبنات عند رسول الله صلی الله علیه و سلم

الجزء الخامس والعشرون تيسير الاحاديث

Marfat.com

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
تاسیس ۱۳۰۲ هجری قمری

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
تاسیس ۱۳۰۲ هجری قمری

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
تاسیس ۱۳۰۲ هجری قمری

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
تاسیس ۱۳۰۲ هجری قمری

۲۱۶

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
تاسیس ۱۳۰۲ هجری قمری

کتاب الانبیاء

از تفریح بعضی تغیر و بدوی و لولا حقو المرحوم
استی ز وجهها و اگر نمی بود و احسانت
نمی کرد هیچ ز سنی شوهر خود را احسانت
ناراستی که از انی لصرح اشارت است
بآنچه واقع شد از عواطف و فکرم
نفس وی تیزترین سخنان خوردن را از
دستی که منع کرده است بود و از ان
تیزین کرد بر آدم اکل آنرا تا آنکه سواد آدم
درین بلا و وسه ما در بنات آدم
هیچ زنی از حیانت روح
یا بقول و حیانت
که اقا لوانا در اینجا کلام و لفظ نحوه در اینجا نیست
سابق ازین حدیث حدیثی که مانند وی باشد
و مرجع ضمیر بود و عثمانی گوید که میگوید لفظ اشارت
می کند آنکه لفظ حدیث روایت شیخ و سه
بمعنی لفظی است که سوق کرده آنرا گوید که مؤلف
نوشت از حفظ خود و در ذکر بعضی از این
برین نسبت در مرجع ضمیر مؤلف باشد
و یعنی گوید آنچه ظاهر می شود در اینجا
که روایت کرد بخاری پیش ازین
از محمد بن رافع از عبد الرزاق
تا آخر اسناد و لفظ لولا بنوا
لم یخبت لطمه و لم یختر لهم و لولا احرام
استی ز وجهها لدم چنانکه روایت مسلم است پس
اذان سوق کرد روایت مذکور را و آورد
لفظ نحوه اشارت بان سابق پس ساقط شد
آن جمله حدیث با اسناد و انصاف آنست
که امثال این تخمینات لاین بذكر در کتاب
نباشد و باعث می گردد بر عدم اعتماد بر صحیح
حد ثنا ابو کسریب و موسی بن
حزام کسریب حای مملو و تخفیف ز امی حجه قال
حد ثنا حسین بن علی بن ابوالولید جعفی
عن زاید بن ابی ساریه عن میسرة
ابن عمرة الاصبغی عن ابی حازم عن
ابی هريرة قال قال رسول الله
فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و سلم
استوصوا بالنساء خیرا عهد کنید
زمانه را بسکی بیستی عمل نماید ایشان

کشت عایشه بود و من بازی میکردم با دختران نزد پیغمبر خدا و کان لی صوا حبی بلعبن معی و بود مرا همراه آن
که بازی میکردم و در با من فکان رسول الله صلی الله علیه و سلم و سلوا اذا دخلت یقیمن عنی منة پس بود رسول خدا
وقتی که در آمدی در خانه جدا میشدند و می در آمدند در خانه از ترس آن حضرت فیستریهن الی فیلعبن
معی پس میفرستاد آنها را بسوی من پس بازی میکردم با من یقیمن مستحق است از قمع بمعنی انفصال
و دخول در خانه و تیسریب است بسین مملو بمعنی ارسال و تشریح است **باب المذا**
مع الناس در بیان در گذشتن و مضائقه ناکردن با مردم و یذکر عن ابی الدرداء ان الله کشف فی وجوه
اقوام و ذکر کرده میشود از ابی الدرداء تحقیق ما خذ می کنیم در روی مردم و بشاشت می نایم و ان
قلوبنا لتلعبهم و تحقیق و لهامی مالعنت میکند آنها را گشای کاف و سکون شین معین ضحک است
حل ثنا قتیبة بن سعید قال حد ثنا سفیان عن ابن المنکدر حد ثنا عمرو بن الزبیر ان عایشة
رضی الله عنها اخبرته انه استاذن علی النبی صلی الله علیه و آله و سلم و دخل عایشة خسر
و اده است عروه را که تحقیق طلب اذن کرد برای در آمدن بر رسول خدا مردی فقال اذنا
له فبئس ابن العشیارة او بئس اخو العشیارة پس فرمود اذن دهید مرا و ارس بد اهل صحبت
است ابن عشیرو اخ عشیرو بیک معنی است را وی شک کرده است فلما دخل الان له فی الکلام
پس وقتی که در آمد نرمی کرد و او را در کلام و ملائمت کرد و با و می گفتت له یا رسول الله قلت ما
قلت پس گفتم مر آن حضرت را ای رسول خدا گفتی تو چیز می گفتی در حق او پیش از در آمدن تم التمت
له فی القول کسریب لیت کردی مرا و او را گرفتار فقال ای عایشة ان شر الناس منزلة عندنا الله لیر
فرمود ای عایشه تحقیق بدترین مردم است از روی مرتبه نزد خدا من تر که او و دعاه الناس انقفاء
فحشه سیکه بگذارند مردم او را از جهت پرمی ز کردن بد زبانه او حد ثنا عبد الله بن
عبد الوهاب قال حد ثنا ابن علیة قال اخبرنا ایوب عن عبد الله بن ابی ملیکه رضی الله عنه
ان النبی صلی الله علیه و سلم اهدیت له اقبیة من دیباج مؤرودة بالذهب تحقیق پیغمبر خدا
بر پیه آوردند مر آن حضرت را قباها از دیباج در حالی که تکه کرده شده بطلا فقتسمها فی ناس من اصحابه
پس قسمت کرد آن قباها را در مردمان از اصحاب خود و عزل منها واحد الخیمة و جد کرد آن
یک را برای مخرمه فلما جاء قال قد خبات هذا لک پس وقتی که آمد مخرمه من موهبتی این همان نزد
بودم این قبا را برای تو قال ایوب بثوبه گفت ایوب این عبارت متشابه حال است از لفظ خبات
یعنی فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم نهان کرده بودم این قبا می مذتیب برای تو و آن قبا
متصق بود بثوب او و انه یریه ایاه یعنی رسول خدا می نمود مخرمه را تکه های آن که از طلا بود مقصود
خوش کردن دل او بود و کان فی خلقه شیء و بود در طبع مخرمه نوسه درشت خوئی و رواه حماد
بن زید عن ایوب و روایت کرده این حدیث را حماد بن زید از ایوب و قال جاتو بن و ردان
حد ثنا ایوب عن ابن ابی ملیکه عن المسور قد منت علی النبی صلی الله علیه و سلم اقبیة و گفت

کتابخانه مجلس شورای اسلامی
تاسیس ۱۳۰۲ هجری قمری

کتاب التفسیر و الاطلاق
النفی الوزون
تفسیر بقصد خروج اوست
وزو و انفا و انفا و انفا

کتاب الادب

کتاب الانبیاء

الجزء العاشر من تفسیر القرآن

۴۲۳

کتاب الادب

لقد اتى رسول الله صلى الله عليه وسلم في ايام خمسين من هو پس خلاص ميکند شمار ايهود در سوگند پنجاه کس از اينها قاتلوا يا رسول الله قومك فارقا گفتند اي رسول خدا ايهود مردمان کافر اند اعتبار ندارد سوگند اينها قاتلوا رسول الله صلى الله عليه وسلم من قبله پس بدل داد يعني ديت داد رسول خدا از پيش خود يعني از بيت المال بايمان خمسين در هر دو جانب بنوين خوانده اند و در بعضی روايات باضافت است و اين روايت موافق مذهب حنفيه است که اعتبار کرده عدو مردم نه در ميم قال سهل فاد دکت ناقه من تلك الابل فدخلت مريدا الهوق فقصتني بر جليها گفت سهل پس در يافتم من ناقه را از ان شتران ديت پس در آمد بموضع که می بودند شتران پس زد بپاي مرا مقصود از اين کلام اظهار ضبط حديث است و حفظ آن حفظ بلوغ مريد بکسر ميم و سکون راء و فتح موحده موضعي که جمع ميکنند در ان شتران را و قال الليث حدثني يحيى عن يثير عن سهل قال يحيى حديث انة قال مع رافع بن خديج يعني بجاي عن رافع مع رافع گفته و قال ابن عيينة حدثنا يحيى عن يثير عن سما و حده حدثنا مسدد قال حدثنا يحيى عن عبيد الله قال حدثني نافع عن ابن عمر رضي الله عنهما قال قال رسول الله صلى الله عليه واله وسلم اخبروني بشجرة مثلها مثل المسلم من هو رسول خير و هيد مر ابر رختي که مانند آن مانند مسلمان است توتني اكلها كل حين باذن ربها ميبده ميوه خود يعني حاصلی در هر هنگام حکم پروردگار خود و لا تحت ورقها و ساقط نمیشود در بهاي آن فوقع في نفسه الفخلة پس افتاد در ذهن من که درخت خرماس است فلهت ان اكلتم و شوا بوبكر و غير يس ناخوش داشتيم اينکه تکلم کنم و حال آنکه آنجا ابوبکر و عمر است فلما لم يتكلم ما قال النبي صلى الله عليه وسلم هي الفخلة پس هر گاه سخن نگویند هر دو منور و پيغمبر خدا که آن درخت خرماس است فلما خرجت مع ابى قلت يا ابا عبد الله وقع في نفسي الفخلة قال ما منعك ان تقولها پس هر گاه برون آدمم با پدر خود گفتم ابي پدر افتاده بود در نفس من که اين درخت درخت خرماس است گفت عمر چه چنين منع کرد ترا اينکه ميگفتي آن را لو كنت قلتها كان احب الي من كذا و كذا اگر بودی تو ميگفتي آن را بود محبوب تر نزد من از چنان و چنان اشارت کرده باموال دنيوی چنانکه در احاديث آورده اند يا اشارت بشتران سرخ مويست که عزيز ترين اموال نزد عرب است الا اني لم اذك ولا ابالك تكلمت فلهت فلهت گفت ابن عمر منع نگرده مرا بلکه آنچه شيق من ندیدم ترا و ابابکر را که حکم کرد و پدر شما پس از جهت ادب ناخوش داشتيم که من تکلم کنم باب ما يجوز من الشعر و الرجز و الحداء و ما يكره منه در بيان روا بودن خواندن از بعضی شعر و رجز که در معرکه جنگ ميخوانند و حد که در وقت گرم کردن شتران در وقت ماندگی آنها ميخوانند و چیزی که مکرده است از هر يك از اين امور مذکوره و قوله تعالى و الشعر آء يتبعوه الغامون الى قوله يتقلبون قال ابن عباس في كل لغوي يخوضون گفت ابن عباس در تفسير قوله تعالى في كل و ايد يهيمون در هر لغوي ميگردد

پس فرود آمد آتشي از آسمان پس خورد و قبول کرد قرآن با بيل را نه قابيل را و بود آن سبب فساد ميان ایشان و تمه شرح در قصص پديد انشا الله تعالى

باب الادب و احب جوده و محب ذكر اين ترجمه که لفظ صبر است و در تفهيم گوياء اشارت با کلمه اوم و ذريت و سبب مرکب اند از اجسام و ارواح و اجزاي است موصول آورده مولف اين کتاب در ادب مفرد از عيب است و در اذيت عن يحيى عن ابن عمر رضي الله عنهما

عن عمر بن الخطاب عن ابن عمر رضي الله عنهما عن عائشة قالت سمعت النبي صلى الله عليه وسلم يقول الا و احب جنودا يحبون الله و رسوله و يحبون اهل بيته و يحبون اهل بيته و يحبون اهل بيته و يحبون اهل بيته

و جوامع مختلفه اند بحسب اصبل خلقت بيش از اجساد جمعي متناسب اند و در لطافت و جمعي در کدورت و کسالت و جمعي در ذکا و فطنت و جمعي در بلا و جمعي در توجبه بدانی و جمعي در ذليل باطن و جمعي در خير و صلاح و جمعي در شر و عيب و همچنان پس از ان متفرق گردند و از اجتماع و با بدان مناسب است فلما تعارف منها ائتلف پس که شناسا بودند يهدد که عيسى متوافق و مناسب در صفات خلقی و جسدی است که شناسند و مانوس و مربوط گشتند بعد از تعلق بيدن همچنان و مانسا گسرها منها اختلف و آنرا که ناشناسا بودند و به مناسب است در محصل با کدگر مخالف آمدند و يگان گشتند از نجاست که نيگان بنيگان مانوس و صاحب يد باشند و بدان بيدان و اگر بحسب بعضی عواض و اسباب قضيه بخلاف اين اتفاق افتد ندر باشد و در آخر آال و مرع بان گرد که محصل است و خطابی احتمالی ديگر گفته که ملاقات ميگردند ارواح پيش از اجسام بعضی بعضی ديگر بعضی ديگر و بعد از تعلق

کتاب الادب
کتاب التفسیر و الاطلاق
النفی الوزون
تفسیر بقصد خروج اوست
وزو و انفا و انفا و انفا

باشند قال ان الشیطان یبلغ من الانسان مبلغ الدم فهو یحقق شیطان مسدود من ریه و یجوز
 خون را در وی کنایت از کمال تصرف و اتصال اوست در باطن و انی تحقیق ان کلمات
 قلوب کما و تحقیق من ترسیدم این را که بیند از و این و سوسه در و لهای سما با نسبت
 النهی عن الخذف خذف بخا و زال هر دو معجم معنی اند اختم سکر زده با گشتهها در بران
 از خذف حد ثنا دم قال حد ثنا شعبه عن قتادة قال سمعت عقیبة بن صهباة قال سمعت رسول الله
 عن عبد الله بن مغفل الرزنی قال قال النبی صلی الله علیه و سلم عن جابر بن عبد الله ان رسول الله
 منع کرمه است پیغمبر خدا از خذف و قال انه لا یقتل الصید ولا یسلی العذو و من سحر و سحر و سحر
 را و نمیکشد دشمن را و الله یفقا العین و یکسر لیسق و تحقیق آن کور میکند چشم را از من شکلی و مانع
 را ازین معنی غیر از خبر کار می نمیکشاید باب الحمد للعاطس در بیان حمد گفتند در عطسه گفتند
 را حد ثنا محمد بن کنیر قال اخبرنا سفیان قال حد ثنا سلیمان عن انس بن مالک قال قال عطاء
 رجلان عند النبی صلی الله علیه و الله و سلمو گفت انس بن مالک عطسه زود و در مرد و زود
 پیغمبر خدا فتمت احدهما و لم یتمت الاخر پس تشمیت کرد و یعنی رحمت الله گفت یکی را تشمیت
 نکرد و دیگری را فقیل له پس گفته شد من آن حضرت را که چرا تشمیت کردی یکی را و تشمیت
 نکردی و دیگری را فقال هذا حمد الله و هذا العیال الله پس فرمود این مرد حمد گفت خدا را و حق
 تشمیت شد و این دیگر حمد گفت و مستحق تشمیت گشت ثبات یعنی خرسندست تشمیت
 یعنی ازاله شہادت اعداست و بعد از عطسه که موجب تفریح مزاج و صحت و صفای و باغ است
 شکر آبی تبارک و تعالی از سنن و رشته اند و بر مسلمانان سامع و عاگردان و آگاه ساختن و
 که مستحق این عطیة آبی شده از واجبات حقوق اسلام است باب تشمیت العاطس اذا
 حمد الله در بیان رحمت الله گفتن عاطس را وقتی که الحمد گفتند ابو هریره در اسناد
 این حدیث ابو هریره است حد ثنا سلیمان بن حرب قال حد ثنا شعبه عن یحیی بن اسحاق بن
 سلیم قال سمعت معاویة بن سوید بن مقرن عن البراء بن عازب قال قال النبی صلی
 علیه و سلم سبع وثمانین سبعا گفت بر ابراهیم عازب امر کرده ما را رسول خدا بجهت حمد
 و منع کرد از هفت امر نابعیادة المریض و اتباع الجنائز من بعد موتهم و ما را بر سر سینه
 جنازه و تشمیت العاطس و اجابة الدعاء و سر السلام و قبول کردن و خوراک و خوراک
 برای طعام بشرطی که در مجلس منکر و نامشروعی نباشد و سماع نماز و ملاهی و امثال آن خون
 و در خانه ظالم و مبتدع و متکبر و متفاخر و زود که این دعوت مسنون نیست و جواب دادن
 سلام مر کسی را که بروی سلام کند و نضر المظالم و یاری دادن مظلوم را و ابرار المقسم
 و راست کردن سوگند کسی که سوگند خورده که این کار میکنم و عاجز باشد در کردن آن کسی
 که قدرت دارد بر تحصیل آن کار نه پسندد که وی حانت شود و پوشیده ماند که درین او امر

بسم الله الرحمن الرحیم
 الحمد لله رب العالمین
 ربنا انزلنا هذا القرآن
 لعلنا ننبی الخ

بخیر الثالث شرح الاسلام

کتاب الامعاء

مجد و استند از شایب جانی
 و بعضی گویند که در جاهای
 در اعمالی است که مردان از خیر و شر
 و تشبیه اعمال لباس و تشبیه آمده است
 و لباس تقوی ذلک خیر و در کمال
 نیز این سخن تاویل کرده اند و روایت کرده
 سلم از جابر بن سمی ان حدیث من فوطی و سحر
 هر مرد و هر چیزی که مرده است بران و تشمیت
 روایت ابی سعید را بر شهادت کعب بن عجره
 در جاهای خود و درین کرمی و تشمیت
 و تغیر داده شد و از حال ایشان
 دارد که شنید ابو سعید این حدیث
 و حمل کرد آنرا بر عجم و آنرا
 بر حدیث ابی قول وی تمایز
 جنم تا فراموشی که خلق است تا کم اول مرده و قول
 وی تمایز کما بکم تودون و رفقه است غزالی
 بودی حدیث ابی سعید بسبب آنکه روایت کرد
 سفیان سند امر فوطی مبالغة کسبید در افغان
 مردگان خود را بر اچه امت من محشری شود
 در افغان خود و باقی امم برینه و روایت کرده
 ابو نصر و ابی در ابانته از حدیث ابی الزبیر از جابر
 مرفوعانیک گردانید افغان مردگان خود را که ایشان
 تقاضا و مباحات می کنند بدان و بعد از طامات
 می نمایند در قبور خود و گفتند جواب که اول محمول
 است بر شد او ثانی در وقت امم
 و نه مشر و اول من یکسے يوم الله
 ابراهیم و خسرین که پوستانید و بشنو
 او را با همه روزی است ابراهیم غلیل

بسم الله الرحمن الرحیم
 الحمد لله رب العالمین
 ربنا انزلنا هذا القرآن
 لعلنا ننبی الخ

بخبر الثالث عشر شيخ الاسلام
كتاب الانبياء

ادم گندم گون علی جمل احوال مظلوم
مخلبه سوار بر شتر سرخ که مهار کرده شده
رسن یافته خراطله بضم خا و مجر و سکون
م و ضم آن معنی پوست خراگانی است
نمدار فی الوادی یکبارگویی گرم
سوی سوزن آید که کبیر و کبیر کوبید
چنانکه در باب التلخیص از آن خبر فی الوادی گذشت
فتیبه بن سعید قال حدثنا مغیره
ابن عبد الرحمن القزحی عن ابی الزناد
عن الاعرج عن ابی هریره قال قال
رسول الله صلی الله علیه وسلم
حدثنا ابراهیم النبی صلی الله علیه
وسلم وهو ابن ثمانین سنة بالقدم
من کرد یا خفته کرده شد ابراهیم و حال آنکه وی
در آن وقت که بود بقدوم بفتح قاف و تشدید
تاء و ایت علی و قافس است و تحقیق آنست
در پیش آنست مراد ایشانست در و در گرسنت
در پیشی از آنست شب نام گوید آلت در و در
تشنه می شود از آنست در و در تخفیف و تشدید
در و در که معنی مکانست با آنست در آن
تخفیف و تشدید پس بر روایت تشدید معنی
اراده مکان و بر روایت تخفیف هر دو معنی
متمم است و بعضی حکم آن گویند و اکثر
بر تخفیف و اراده آلت اند و معقلانی گفت
در این اراده آلت است در حدیث روایت
از ابو سعید از طریق علی بن رباح گفت
از کرده شد ابراهیم بخنان پس خفته کرد بقدوم
پس سخن شد بروی پس وی کرد خالی
در وی آنکه در حدیثی از آنست که در آنست
در و در پس گفت ابراهیم علیه السلام
در و در آنرا خوش داشتیم آنکه تا خبر کنیم از آنست
در و در آنست که در و در عبد الرحمن
ابن سعید عن ابی الزناد و تابعه
حدثنا ابو ابی الزناد و اجملان بفتح صین
عن ابی سلمه بن عبد بن سعید قزحی عن
ابی هریره و رواه و روایت کرد

ان الغنیف لا یجوز ان یسیر القار
القیام و الاذن
الغنیف بالقیام من غنوه
الغنیف بالقیام من غنوه
الغنیف بالقیام من غنوه

الغنیف بالقیام من غنوه
الغنیف بالقیام من غنوه
الغنیف بالقیام من غنوه

پس خدمت کردم رسول خدا را ده سال در حیات آن حضرت و کنت أعلم الناس بشان
حین انزل و بودم من و اناترین مردم بشان آیت حجاب هنگامی که نازل شده و قد کار
ابن کعب یسألنی عند تحقیق بود ابی بن کعب با آنکه از مقر بان اصحاب بود می پرسیدم
نزول آیت حجاب و کان اول ما نزل فی قبضتی رسول الله صلی الله علیه وسلم بزینب بنت
و بود نخستین اوقاتی که نازل شد در زفاف رسول خدا بزینب دختر جحش قتیبه بر
مرتضی از ایتناست بمعنی زفاف اصحابه النبی صلی الله علیه وسلم و با عمر و سنا صلی
پیغمبر خدا بزینب در حالی که عروس است فدعا القوم فاصابوا من الطعام پس دعوت
کرد مردم را پس رسیدند از طعام شوخ جو ایستزیرون رفتند و بقی منهوره هط عند
رسول الله صلی الله علیه وسلم و باقی ماندند جمعی نزد رسول خدا فاطما الوالمکث پس
که روند بدون خود را فقام رسول الله صلی الله علیه وسلم فخرجت معه کی یخرج جو
پس بیرون رفت آن حضرت و بیرون رفتیم با آن حضرت تا بیرون روند آن مردم ففتم
رسول الله صلی الله علیه وسلم و مشیت معه پس راه رفت رسول خدا و فرستیم
با آن حضرت حته جاء عبته حجرة عایشة تا آنکه آمد استمان حجرة عایشة را شتم ظن
رسول الله صلی الله علیه وسلم و سارا اهو خرجوا ایستزیران کرد رسول خدا که تحقیق بیرون رفتند
فخرجت معه حته دخل علی زینب فاذا هو جلوس لویتفرقوا پس باز آمد آن حضرت
و باز آمد من تا آنکه در آمد بزینب پس ناگاه دید که آنها نشسته اند و جدا شده اند فرج
رسول الله صلی الله علیه وسلم و رجعت معه حته بلغ عبته حجرة عایشة فظن اهو قد خرجوا فخرج
و رجعت معه فاذا هو قد خرجوا فانزل آیه الحجاب فضرب بینه و بینه سارا پس فرستاد الله تعالی
آیه حجاب را پس زد آن حضرت میان من و میان خود و در حد ثنا ابو النعمان قال حدثنا
معتز قال ابی حد ثنا ابو مجلز عن انس رضی الله تعالی عنه قال لما تزوج النبی صلی الله
علیه وسلم زینب گفت انس وقتی که تزوج کرد پیغمبر خدا زینب را دخل القوم قطعوا شتم
جلسوا یقعدون و آمدند مردم پس خوردند طعام را ایستزیران شدند در حالی که سخن میکنند با یکدیگر
فاخذ کانه یختم بالقیام پس گرفت آن حضرت یعنی شروع کرد پس چنانستی گویا آماده است
برای قیام فلم یقوموا پس برنخاستند و نفهمیدند ادای آن حضرت را که میخواهد بر خیزد
فلما را فی قام و لما قام پس هر گاه دید آن حضرت مرا ایستاد آن حضرت و هر گاه برخواست و کار
من قام من القوم و قد بقیت القوم ایستاد کسی که ایستاد از مردم و نشستند بقیه مردم و ان الله
صلی الله علیه وسلم جاء لیدخل فاذا القوم جلوس و تحقیق پیغمبر خدا آمد برای آنکه در آید و رخا
پس دید مردم را که نشسته اند شتم اهو قاموا فانطلقوا فاجرت النبی صلی الله علیه وسلم
ایستزیران این مردم ایستادند پس رفتند پس خبر کردم پیغمبر خدا را فجاء حته دخل فذهبت الوالم

حدثنا ابو ابی الزناد و اجملان بفتح صین
عن ابی سلمه بن عبد بن سعید قزحی عن
ابی هریره و رواه و روایت کرد
حدثنا ابو ابی الزناد و اجملان بفتح صین
عن ابی سلمه بن عبد بن سعید قزحی عن
ابی هریره و رواه و روایت کرد

اشعار

ناظرین باتمکین کے خدمت میں التماس ہے کہ یہ کتاب مستطاب ہادی صراط المستقیم اسلام مقبول نام
 یعنی تیسیر القاری شرح فارسی صحیح بخاری مع شرح دیگر نسبی بر شیخ الاسلام و اسماہی حال
 مطبع علوم لکھنؤ میں بفرمان واجب الاذعان جناب پیر الدردرہ زیر الملک توب محمد عثمان صاحب
 بہادر صولت جنگ دام اقبالہ باہتمام مہتمم سابق جلد اول سے تا بہ جلد چہارم چھپکر شائع ہو اور جو چہ
 تین بار یعنی بارہ ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ چھپکر تیار ہوگی کسی ایک بیعت انقلاب زمانہ و کائنات درم
 ہو گیا کتاب مذکور کا ہی کار مطبع بند ہو گیا آخر کار اس خاکسار مقتدر نے مطبع علوم کو مدد کلمات
 و پرین نامی حقوق متعلقہ مطبع وارثان مہتمم سابق سی تخریر دستاویز مکمل خرید لیا اور درج
 ہر ای مطبع مذکور بنام خود عدالت میں گذران کر یکم محرم الحرام ۱۳۸۶ ہجری میں خاکسار نے
 اس مطبع قدیم کو بخاری کیا تا آنکہ بعینیت اینزدی و توجہ کامل جناب ذوالصاحب بہادر صدر الوصی
 دوبارہ یعنی ۲۳ و ۲۵ چھپکر طبع ہو کر پورا کیا اس طرح انشاء اللہ کما جلد ششم ہی چھپکر شائع ہوگا
 مطالع فحبتہ علماء کرام نے اس کتاب کو حق شاعت اول کالما کر کی مثال مطبع دل میں لایں ایستغناہ
 ہمیشگی خرید و فروخت کتب ارسال فرمائشات سی اس خاکسار کو سرفراز قرار کیا کہین فقط فرہاد بہار

الراقی
 سید محمد عابد علی ابن مولوی سید محمد شوقی مالک مطبع علوم لکھنؤ

وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رَّبُّكَ بِمَا يَعْلَمُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ

پاره پنجم

ترجمه شیخ الاسلام که بر حاشیه جلد دوم

تیسر القاری (صفحه ۱۲۱۵) موعوده آنجا

باقی است پس همونجا در جلد دوم شامل باید کرد

تا پاره های ترجمه حاشیه را بشوند

۱۳۰۵ هـ

مطبع علوی محمد علی بخش خان لکهنوی طبع گزیده

در وقت نماز در نوافل هر چند قول ترک مطلقا و اتمام مطلقا و فرق میان رواج و نوافل مطلقه مثل نماز صبح و تجمیر و مانند آن و همین است که در بعضی
 باب در بعضی قصر جائز دارند و بعضی فرق کنند میان حالت سیر و نزول و بعضی میان شب و روز در نوافل مطلقه و بعضی میان باقبل و ما بعد چنانکه گذشت حدیثی
 قال حدثنا شعبه عن عمر بن مرة بن ميمون و تشديد راعن ابن ابي لبي قال ما اخبرنا احدنا من راي النبي صلى الله عليه وسلم على الصلوة غير انها في وقتها
 استخفت كما گذارد نماز چاشت را نیز از اهل هانی و این نفی علم خود و نفی اخبار حدیث است و اخباری که در نوافل مطلقه ذکر است از آنکه در وقت نماز و سوره و سوره
 فی بیته ما فصله ثمان رکعات ذکر کرده بود و ام هانی که آنحضرت روز فتح مکه غسل کرد در خانه وی پس گذارد هشت رکعت یعنی چاشت بی آنکه عقب نمازی یا پیش از آن باشد و این حکام
 که قصر میکرد نماز فرض در آن چنانکه در حدیث ابن عباس گذشت فصلا لیه صله صلوة الخف منه یس ندیم آن حضرت را که گذارد و باشد نمازی سبکتر ازین نماز غیر از سبک الروع و السیر
 مکرر کرد و سجود را یعنی تخفیف در قرآن و ادعیه بود اما تعدیل ارکان فوت نمیشد و قال الیث حدیثی یونس عن ابن شهاب قال حدثنی عبد الله بن عامر بن سبعة ان اباہ انت
 انه الذی صلی الله علیه و آله و سلم صلی السجدة باللیل فی السفر علی ظهر احدته حیث توجهت به خبر و ادعیه بن ربیع بن خود عبد الله را که وی دید آنحضرت را که گذارد نماز نفل
 شب در سفر پیش راحله خود هر سو که رومی آورد راحله آنحضرت حدیثا ابوالیمان قال اخبرنا شعیب عن الزهري قال اخبرنا سالم بن عبد الله بن عثمان رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم
 كان یسجد علی ظهر احدته حیث كان وجهه لوجه الله و آنحضرت که نماز نفل میکرد در پشت راحله خود هر سو که بودی روی مبارک وی یومی بواسطه سجایه ای که در سربارک خود برای رکوع و سجود این منافی
 قول ابن عمر در باب سابق لم اریه فی السفر یزیرا چون معمول است بر نفی سنت را تبری نفی گذاردن نفل بر زمین و کان ابن عمر یفعله و بود این عمر که میکرد نماز نفل بر او بطریق ایامی تجمیر و ام و بعضی
 نوافل مطلقه نیز چنانکه عادت پیغمبر بود صلی الله علیه و آله و سلم باب الحج فی السفر من المغرب العشاء جواز جمع کردن در سفر میان نماز مغرب و عشاء و وجوب این ابواب در ابواب تفسیر ظاهر
 جهت قصور نسبت بگذاردن هر نماز در وقت موقت و همچنین ابواب صلوة قاعد و نماز که بعد ازین باید که آن نیز قاصر است از وضع شرعی اصل نماز بلکه وارد شده اند احادیث بسیار در وقت
 جمع میان دو نماز ظهر و عصر یا مغرب و عشاء در بعضی احادیث مطلق و بعضی مقید بحالت سیر و بعضی بحالت جد و سیر و تقیید در سیر که قریب بمعنی جد است و بعضی در مواضع مخصوصه و ازین اختلافی که
 در مجموعی قائل اند بجواز علی الاطلاق و همین است مذہب ثوری و شافعی و احمد و حاکم و شیبانی و حنبلی منکر اند آن را علی الاطلاق مگر در عرفی جمع تقدیم میان ظهر و عصر و در وقت نماز مغرب و عشاء
 طین قول حسن بصری و یحیی و ابو حنیفه و صاحبیه است و حکایت ثوری خلاف صاحبیه اختلاف است چنانکه سرجی در شرح هدی گفته لا اصل له و وی اعرف است بذهاب خود و بعضی تخصیص کنند بحالت
 نزول و بعضی بصورت جد و سیر و این قول مشهور از مالک است و بعضی بحالت عذر زائد بر سفر و بعضی جمع تاخیر تقدیم و این روایت از مالک و احمد است شیخ اجل در ترجمه مشکوٰۃ شرح سفر السعادت
 و اثبات مذہب حنفیه گفته تعیین اوقات صلوة قطع است ثابت بتواتر که هیچ شبهه بدان راه نیست تا آنکه تاخیر نماز از وقت و تقدیم وی بر آن در کبار شمرده اند امام محمد در موطا خود میگوید که تحقیق
 رسیده است با از عمر بن خطاب که وی نوشت بحکام خود در افاق و نهی کرد ایشان را از آنکه جمع کنند بین الصلواتین در وقت واحد و اخبار کرد ایشان را که جمع صلواتین در وقت واحد کسرا
 از کبار رومی آرد که روایت کردند ما را این خبر ثقات از عطاء ابن الحارث و وی روایت کرد از کحول و چون تعیین اوقات نماز قطعی و متواتر باشد معارض نشود و اخبار احاد بحلاف افطار و قصر
 در سفر که بنص قرآنی ثابت شده اند و روایت کرد بجاری و مسلم از جعید بن مسعود که گفت ندیم من رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم ان گذاردن باشد کسج نمازی را در غیر وقت خود کرده
 مغرب و عشاء را جمع کرد بزدلفه و در احادیث جمع میان ظهر و عصر در عرفات نیز آمده و ترک ابن مسعود آن را بسبب شهرت امر او باشد و آن از جهت مناسک حج بود و بسبب سفر و نیز وقوع
 جمع از آن حضرت دائمی نبود بلکه آنچه بدان تصریح در احادیث واقع شده در غزوه تبوک است و ثابت نشده که در وی نیز هر روز میکردند و تحقیق آنست که کلمه کان دلالت بر دوام و استمرار
 ندارد اما تحقق فی موضع و در جامع موصول بر روایت ابی داؤد از ابن عمر آورده که گفت جمع نکرد رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم هرگز میان مغرب و عشاء و هیچ سفری مگر یکبار و نیز از ابن عمر
 آورده که وی جمع نکرد مگر یک شب که خبر فوت زوجه وی از جای رسید و از آنجا برفت و در روایتی نکره الا یکبار یاد و بار و از نزدی آورده که سالم بن عبد الله بن عمر پرسیدند آیا جمع میکند
 عبد الله در شبی دو نماز در سفر گفت لا مکر بزدلفه و احادیث در جمع تقدیم در صحاح اقل قلیل است و در روایات صحیح بخاری اختلاف است و لهذا گفته اند بسیاری از علما بعد از جمع
 تقدیم قائل شده اند مگر بجز از جمع تاخیر و بعضی احوان و تاویلش آنست که مراد جمع بین الصلواتین آنست که تاخیر کرده شود اولی را و گذاردن شود در آخر وقتش و تعبیل کرده شود ثانیه را و گذاردن
 شود در اول وقت آن بعضی این جامع صوری نامیده اند که بظاهر و صورت جمع است حقیقه و معنی و اطلاق جمع بر مثل این صورت که حمل کرده اند بر آن حنفیه جمع را در سفر و باب
 استخوانه آمده و جمع است چنانچه تجش فتنه و لفظ حدیث اگر چه در بعضی روایات چنین آمده که جمع میکند میان ظهر و عصر و میگذارد در وقت عصر محمول بر همین است از جهت دلالتی
 که در کردیم و تحقیق تخفیف و دفع حج که در بعضی روایات واقع شده که جمع میکند و در حج نمیند از و امت خود را با آنست که در وی توسیع اگر کیکی را فرغ و در فاهیت حال و وسعت حال
 و گذاردن نماز در اول وقت باشد آنچنان کند و اگر نباشد تاخیر کند و در آخر وقت گذاردن متصل گردد با اول نماز ثانیه و توسعه و تخفیف در شریعت این طریقه ظاهر است و شناختن
 و اول آن وقت مغرب ظاهر است و در پیشین نیز بحسب ظن و تخمین میسر است خصوصاً در صورت وجود قافله و کثرت مردم که چهار ساعته داشته باشند در شناخت وقت پس وارد نشود
 آنچه بعضی شافعیه گویند که در عمل مابین طریق جمع تمام است و در تعیین آخر وقت و اول خواص را اشکال است چه جای عوام فتنه و تحقیق روایت کرده است ابو داؤد و اناسیر المؤمنین علی
 بنی الله چنانچه چون سافرت میکرد سیر میکرد بعد از مغرب و آفتاب تا آنکه نزدیک میشد که تاریک شود پس نزل میکرد و میگذارد مغرب را پس میطلبید طعام را و وقتی میکرد و پس
 میگذارد و عشاء را و اتحالی میکرد و میگفت این چنین میکرد رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و امام محمد در موطا خود میگوید که رسیده اند از ابن عمر که وی گذارد مغرب را

عنه والله وسألو كان يصلح جالساً فقراء وهو جالس به تحقيق آن حضرت بود که نماز میکرد نشسته یعنی نماز شب هنگام که بر سرین قرار میگیرد و نماز شب را در سجده
بقیه من قرآنه نحو من ثلثین ایه و اربعین ایه تا پس وقتیکه باقی ماندی از قرآتی مقداری باجهل آیت بر خاستی فقره ها و هو قاتم و معنی آنست که در نماز شب
بجالی که استاده بودی پس از آن کوع کردی پست سجود کردی بفعل صلوٰة الثانية مثل ذلك میکرد و در رکعت دوم مانند آن قاذقین نظر پس چون تمام کردی نماز شب
مراقبان کنت فقط بحدث معنی پس اگر می بودم بیدار سخن میکرد و با من دان کنت نائمة اضبطه و اگر می بودم در خواب خود نیز خواب میکرد و بسوال الله الرحمن الرحیم و ساقط است بحدیث
این درود بعضی نسخ صحیح کتاب التمجید است از بسنده زیاد است باب التمجید باللیل ذکر شریعت نماز بیداری بعد از خواب شب بخود توجیه شب خفتن و شب بیدار شدن در خواب
من قبل الصلوة اللیل التمجید کذا فی الصراح و بعضی فرق کنند میان سجود تجمید که اول معنی خواب و ثانی معنی بیداری از خواب است گفته اند تجمید ترک خواب چون معنی ترک خواب
غالب آمده بر نمازی که بدان شب بیداری گفته اند گفته میشود مستقیماً استجود و قید مصلی باشد و لهذا تفسیر کرده این فارس متجمد را به معنی شب فکر است تجمید را بصلوة اللیل
آع کرده اند علامه که شد و زود آید صلوة لیل فرض نیست بر امت و اختلاف کرده اند در اختصاص آن حضرت بدان چنانکه تفصیل عنقریب در مجلس مذکور شود و قوله عنده و جعل
و ذکر قول خدیجه کبریٰ لیل التمجید به نافلة ذلك و بعضی از شب پس تجمید کن در آن حالیکه زاهد است این تجمید مترادف صلوة خمس در فرضیت و مخصوص است زیادت آن به توجیه آنکه
قالان به فرضیت تجمید بر آن حضرت و اختصاص بدان تفسیر کنند و گویند لفظ امر درین آیت در در کرمید یا ایها المزل قم اللیل چنانچه ظاهر آنست مقصود وجوب فرضیت است بی دلیل صحت
یا نسخ بر یقین و لفظ نافلة در اینجا مصروف است از ظاهرش که تعلق بارادت معنی لغوی که زیادت است بقرینه قول وی لک که مقیداً اختصاص است چه تعلق بودن آن حضرت رسالت مخصوص
نباشد و چون در لفظ علی اشعار بینه ضرر و عید است بر ترک تبدیل آن بلام در مقام خطاب آنحضرت مناسب آمد و محافظت آن حضرت بر آن در سفر و حضر توجیه اگر گاهی بسبب مرضی
یا غلبه خواب فوت شدی در روز و زوده رکعت بدل آن گذاردی نیز امارت و وجوب است ولیکن بعضی گفته اند که قول وی سبحانه و تعالی علم ان لرحمته و کتاب علیکم الا انما و وجوب است
چنانچه کلام در باب قیام اللیل و نومه و ما نسخ من قیام اللیل مشعر است بدان آمده یا مراد از نافلة لک زیادت در حالتی که مخصوص بحضرت باشد چنانکه قالان بسبب آن نیز توجیه
در قیام غیر فرض تعلق وی کفر سیمکات است و اما در حق وی که منفق و مطلق و معصوم بر حق است موجب زیادت درجات و علوم مراتب است مجاهد که بد غیر وی از النوافل نیست مگر آنست
در آن حال خاص است بر وی صلی الله علیه و آله و سلم انتهی قسط طمانی گفته تکالیف همه در حق آن حضرت بسبب خلج چشم و ملائم طبع اوست مانند تسبیح اهل بیشت در بیشت چنانکه در نماز فرمود جلوت
در بیشت در بیشت در بیشت نه آنکه در وجه کلفت و تکلیف بود و این همه بر طریق امام الحرمین است و اما بر طریق قاضی که میگوید اگر واجب کند خدا بقالی خبری را که هر آنکه
تکلیف شود اگر چه رعیدی نباشد پس معنی نیست درین هنگام بقا تکالیف در حق وی علیه السلام بر توجیه هستند بر آن با وجود محذور بودن آن حضرت از جانب و عید و بر هر تقدیر آن حضرت
مستحق است از شب عیب و امر با استغفار و توبان و استغفار مقید است به فرض و تقدیر وقوع گناه اگر عصمت الهی او را نمی بود که اقال یا برای هم نفس استصفا عمل با ستر که تقریباً بعضی
در آن کسبست مقام عالی خود مشاهده می افتد چنانکه فرمود و ان لیغان علی قلبه و انی لاستغفر الله فی الیوم سبعین مرة و شرح این را مقامی دیگر است یا برای آمرزشش گناهان است خود که
است و عالمیش متوجه بدان بود و الله علم امی اسیر به تفسیر تجمید است در روایات ابی نعیم بیدار شود در باره از شب برای نماز بیدار شود به قرآن که مراد از آن نماز است ضمیر واضح بلیل است یا به قرآن
عنه نعم الله بن عبد الله قال حدثنا سفیان بن عیینة قال حدثنا سلیمان بن ابی مسلم عن طلحة بن عبيد الله قال كان النبي صلى الله عليه وآله وسلم اذا قام من الليل
یتعبد قال ليو و آنحضرت چون بر می خاست بعضی از شب که نماز تجمید کند گفتی این دعا را از تو قیام به نماز اللهم لك المحلات قيم السموات والارض من فيهن خداوند امر تراست حمد و هر حمدی که بظان
بگیر است راجع به است تویی بر بارانده آسمانها و زمین هر که در آسمان و زمین است از ملائکه و از جن و انس جز آن علی الدوام که اگر یکدم حصول این فیض انقطاع پذیرد همه عالم از پای در آفت
سه گزند ستانند بر قافله فیض تو بر زمین و آسمانها و در ذکر گفته من که برای عقلا است بطریق تغلیب است مسائر اصناف کائنات با این رایا بجهت اتمام بذر قومیت ایشان است چه در
عقل بود چه قیام نفس استبداد به تدبیر امور است و قیام و قیوم و قیام صیغتهای مبالغه اند بیک معنی و روایت بهر سه لفظ آمده و بعضی گویند قیوم معنی قائم بکار و بار خلق و به تدبیر آن در جمیع احوال
و قیوم معنی قائم بذات خود و جمیع وجوه تدبیر و هر چه جزوست متصور نیست وجود و اوام و وجود آن مگر با و ذلك المجد انت نور السموات والارض من فيهن و در تراست حمد تویی روشن و روشن
کننده آسمانها و زمین و هر که در میان آنهاست که این همه حقائق امکانی در حدود ذات ناپیدا و پنهان اند که بتو پیدا و ظاهر گشته و نور در صطلح قوم ظاهر بذات خود و ظاهر کننده غیر خود و تحقیق این
مقامی دیگر است و ذلك المحلات ملك السموات والارض من فيهن تویی بادشاه آسمانها و زمین و هر که در آن است معنی متصرف و مستقل در آن و همه محکوم و مقهور فرما و و ذلك المحلات الحق
در آنست که در حق خود بی شائبه عدم و بطلان هر چه غیرتست در حد ذات باطل معدوم است و حلیه ثبوت و وجود بعاریت دار و و ذلك الحق و وعده تو که به نظر و چون
در دنیا و ابر تو اب و آخرت خصوصاً بدولت و بیدار کرده که متحقق است البته بر طبق وعد و لقاء الحق و پیش آمدن بدگاه عزت و کبر بانی تو بر طاعت ازین دار قیام بیدار تو در آخرت حق
و ذلك الحق و کلام تو صادق و هر چه بدان خبر داده حق است چنانکه تفصیل کرد آن را به بعضی تفصیل که فرمود و الجنة حق و النار حق و بهشت حق است و ثابت برای تو اب ملک عیان
در حق است بر عقاب نامه بانه النبیین حق و محمد حق و پیغمبران حق اند خصوصاً محمد که اخص و اشرف آنهاست حق است که تحقیق خبر ستاده بای خداوند بلیغ احکام
در هر چه بدان خبر داده اند است و درست است و الساعة حق و قیامت بتفصیل که خبر داده است شارع حق است البته شکی نیست اللهم لك المملکت باک انت خداوند امر ترا انصاف نمودم
و ان لا تقول کردم و به قیامان آوردم و عقاد کردم بان چنانکه است و عليك تو کلت و بر تو گفتم و سپرم همه کارهای خود را و اليك انت و بسو تو رجوع میکنم و بهر حال که میخواهی

Marfat.com

بسیار در انگشت مبارک وی پس فرمود ما انت الاصغر و میت + و فی سبیل اللہ بالیقین + گفت چند بار پس در یک گداز آن حضرت دو شب استیقامت فرمود

حدیث ششم این کثیر قال اخبرنا سفیان عن الاسود بن قیس عن ابن عباس بن عبد الله بن علی قال اجتمعوا علی ما یصلی الله علیه و آله و سلم و اذ انزلت اذان حضرت و چند روزی نیاورد فقالت امرأة من قریش ابطاء علیه شیطان پس گفت زنی از قریش درنگ کرد بروی شیطان او که القار و خنوخه و حی زکریا

آن زن ام جمیل خواهر ابوسفیان بن حرب بن ابی لهب حاکم الحطیب است فترت پس نازل شد این سوره و الضحی و اللیل اذا سجی سوگندت پیاستگاه و قتیله روز آفتاب و شب و قتیله بود شوری زمین را بطلت ما و دعک ذبک و مکلفه فز و کف شسته است ترا پروردگار تو دشمن نه شسته چنانکه معاندان گمان می برند در مسامحتت

این حدیث تمهید حدیث سابق است بجهت اتحاد مخرج اگر چه سبب مختلف است یا اب تحریض النبیه صلی الله علیه و آله و سلم علی قیام اللیل و النوافل من غیر اجاب مردم را بر نماز تجدید و سایر نمازهای آنجا که واجب گرداند آن را بر ایشان برین تقدیر ذکر نوافل تقریبی است و تحریض مستبطن است از تحریض بر نماز شب که تر نفل است

عالمی بر نماز و قرات و ذکر و شکر و جز آن پس ذکر نوافل که مراد اذان نوافل شب باشد از قبیل عطف خاص بر عام است تحریض در لغت بر عملیدن و گرم کردن کسی را بر چیزی است صلی الله علیه و آله و سلم فاطمة و علیاً لیلۃ للصلوة و آمد آن حضرت فاطمه زهرا و علی مرتضی رضی الله عنهما شبی برای تحریض نماز شب چنانچه در حدیث باب بیاید

حدیث ششم بن مقاتل قال اخبرنا عبد الله بن مبارک قال اخبرنا معمر بن الزهري عن هند بنت الحارث عن ام سلمة ان النبي صلی الله علیه و آله و سلم استيقظ لیلۃ فقال انحضرت بیدار شد شبی از خواب پس گفت به تعجب از آنچه مطلع کرده شد در مقام سبحان الله ما ذا انزل اللیلۃ من القنطرة پاک است خلیفه پیران نزل کرده شد شب از جنس بلا ما ذا نزل

الخنزیر و وجه چیز با فرود فرستاده شد از خزائن جنت ظاهر امر ادانواع بلا و نعمتی است که برای اهل دعوت و غفلت و غضبان باشد و خزائن رحمت که برای مستعدان و متوجهان و مستبطن بقرینه سیاق و ماحول آن بر فتنه های که در آخر زمان بوقوع آید و عطایای که برای بندگان خود مطلقاً آماده کرده است یا سرفتنه که بعد از قتل امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه روی داد

خزانه های که پیش از آن مفتوح گشت تکلف ظاهر است من یوقظ صولحی الحجابات کیست که بیدار کند و آگاه سازد زنان صاحب محراب را از احوال مطهره اند تا نماز کنند و خود را در دو شبته امر از خزینه نمایند و از غرر ظاهر امر و زخره و مطهرن نشینند یارب کاسیة فی الدنیا عاریة فی الاخریة ای قوم بسازان با نفس جامه پوشش در دنیا برهنه اند در آخرت بسین

لباس اعمال صالح و درین ترغیب و ترهیب است با ایجاب و الزام کمالاً شیخ محمد بن ابوالیمان قال اخبرنا شعیب عن الزهري قال اخبرنا علی بن الحسین بن العابدین حسین بن علی اخبرنا ان علی بن ابیطالب خیره ان رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم طرقة و فاطمة بنت النبیه صلی الله علیه و آله و سلم لیلۃ بتحقیق امام حسین خود امام زین العابدین را که امیر المؤمنین علی خبر داد او را که میفرماید خدا آمد او را و فاطمه دختر خود را شبی فقال الاتصلیان پس فرمود آن حضرت یعنی فاطمه رضی الله عنها آیا نماز

فقلت علی کو پیش قدم یاد رسول الله انفسنا بید الله فاذا شاء ان یبعثنا فمشای رسول خدا نفوس و قلوب ما بدست قدرت خداست پس و قتیله خواهد برخیزد و بیدار سازد ما را بر خیزد و بر انگیزد

حسین قلت ذلك و لو رجع الی شیئاً پس برگشت آن حضرت و قتیله گفتم این جواب را بواجب دانید پس من کلامی را شنیدم و هو قول یغرب فخذاه و هو یقول استر شفیقم آن حضرت را بجا گردانیده و برگشته بود میزد بدست خود از انومی خود را که میگفت و کان الانسان اکثر شیئاً جدا گاموست آدمی بسیارترین چیزی از روی خصومت و وی مجبوست برین که صبر نمی تواند کرد

و گفته اند که تحریض آن حضرت بر نماز باعتبار کسب و اختیار است و اجابت علی مرتضی باعتبار تضاد و قدر و ضرب فخر بجهت تعجب از سرعت جواب عدم هتداز بقدر مناسب مقام تکلیف عاقله با آنکه واجب متابعت احکام شرع است ملاحظه حقیقت و منافی نیست این را حدیثی که حاجت آدم و موسی علیه السلام که اعتراض موسی بر خطیبه آدم و جواب داد آدم بسابقه تقدیر فرمود

غالب آدم موسی را زیرا که آن در عالم ارواح و حقیقت بود پس استجاب جواب آدم موجه باشد برین در تکلیف کلام از حقیقت در جواب مناسب نماید مکتب گفته بود علی که دفع کند آن منافی بروایت حکیم بن حکیم از زهری با سند مذکور چنین است که گفت علی بن ابی طالب و انا احک عینی و انا اتول و الله و الله الاکتب لنا انما الفنا بسید الله پس استر شفیقم بر خاطر

از خواب بجا لیکدیگر جنبانیدم چشم خود را و میگفتم سوگند بخدا که نماز نمیکندم مگر آنچه مقدر کرده شده برای ما و نوشته شده در علم قدیم الکی نیست دلها می ما مگر بهر دوست خدا ازین بدو معلوم شد که این کلام در وقتی بود که از خواب بیدار شده چشم میمالید گفتم و سجده توفیق که این کلام از امیر المؤمنین علی ناشی از مقام مجربشده و مشاهده کمال قدرت الکی است تعالی شاهد و شکایت حال غلبه خواب و تاسف است بر عدم تمسیر منزل از قیام لیل بسبب طریبان امر طبیعی و امتداد آنکه بدان کسب مقدر نشد نه مدافعت کلام آن سرور صلی الله علیه و آله و سلم معاذ

چه جای این احتمال است احاد صحابه را خود چنان خیال نتوان کرد اینجا که سالار ایشان و شاه اولیا و محبوب مصطفی باشد چگونه متصور گردد و لیکن چون ظاهر کلام از تضاد و قدر است که

و خوانند آیه را با اشاره آنکه صدور آن مقتضی حکم جلیت است که بی تکلف بوقوع آمد و آن بجای میماند و مقتضای ادب است که هیارت بود بر قانون شریعت اگر چه مفاد آنجا که تقریر یافت شده بود و باین راجع است آنچه شارح مطلب گفته نه بود در جمله را که دفع کند چیزی را که خوانده بود او را آن حضرت بسوسه آن در مسامحتت

است و هیچ یکی از آنکه امور بنامند آنچه احتیاج کرد و بدان علی انتهى و برین قیاس است آنچه از امیر المؤمنین رضی الله عنه در بعضی مواضع کلامها روایت گشته است و اتفاقاً آن را و حسب و شست نیز در حال هر مشکلی تقریر حال مقال او است اگر آن را در نظر نه شسته خود غلط فهمند آن منقصت نماید ایشان است که در حدیث ششم است

بسیاری من بنی ابراهیم استقیم محمد بن شاکر بن عبد الله بن یوسف قال اخبرنا مالک عن ابن شهاب عن عروة بن مسعود قال قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم یوم یوم یوم

نشسته بودی و وقتی که خواستی که بگوئی کند استادی و رکوع کردی بستر میگذارد و در رکعت میان نماز و اقامت و این اختلاف کما فی سابقه و این است
گنجایش دارد و اشارت کند به تنوع نحو تفسیر حدیث مسروق از عائشه بهفت رکعت و برین قیاس است آنچه در مسلم آمده بر او است سعید بن هشام از عائشه
سوال وی از و تر رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم گفت که میگذارد در رکعت که نمی نشست در آن مگر در رکعت ششم پس ذکر میکرد و خدا را می ستود و او را می
بستر سلام میداد سلامی که در شنواید بنا بر بستر میگذارد در رکعت بعد از سلام نشسته و این یازده رکعت خدای بزرگ من و چون پیش آن حضرت و بر
و ذکر و بهفت رکعت و کرد در رکعت چهارم از و تر تا نزد اول میگرد پس این نه رکعت شدند مراد از و تر نماز شب است بنا بر آنچه در مجموع آن طاق آمده و این
در احادیث شایع است و بر زبانت ابی داؤد و چنانست میگذارد هشت رکعت میخواند در آن ام القرآن و سوره از قرآن و دیگر آنچه خواسته بودی خدای نمی نشست
از آن مگر در ششم و سلام نمی داد و در آن در نهم تا آنکه می نشست پس دعا میکرد و آنچه خواسته بودی خدا و سالی میکرد و او را و عزت میکرد و بسوی وی و سلام میداد
نزدیک بود که بیدار کند اهل بیت را از شادیت سلام خود بستر قرائت میکرد و حال آنکه وی نشسته بودی بام الکتاب و رکوع میکرد و حال آنکه نشسته بودی بستر می
و در ثانیه پس رکوع و سجود کردی نشسته بستر دعا کردی با آنچه خواسته بودی خدا بستر سلام کردی و بر کشتی پس همیشه بود این نماز آنحضرت تا آنکه نماز شد پس کم کرد و از آن
و در رکعت دیگر و آنرا شش تا هفت و در رکعت دیگر که نشسته هم میکرد و تا آنکه قبض شد روح مبارک بر آن با جمله حدیث ابن عباس و عائشه را تطیب اجابت توجرت
و آن چون اختلاف روایات بیشتر وارد حکم کرده بعضی باضطراب در آن و در حقیقت هیچ خللی نیست چنانچه مبین گشت بآب قیام اللیل صلوات الله علیه و آله و سلم باللیل و نومیدان
آنحضرت بشب و خواب وی در آن که هر دو میکرد و بجهت ادای حق پروردگار و حق نفس و تلقین است با دای حقیق و استیجاب نیل و شب را بقیام تا کسل و ظال فیار و در حقیقت
انگیز و بیان آنچه منسوخ شده است از قیام شب چنانچه بعضی گفته اند که در ابتدای امر من بود به تفصیل مذکور در قرآن نصف شب یا کم از آن اندکی که نزدیک ثلث باشد یا پیش از آنکه
نزدیک ثلثان باشد پس قیام کرد نزدیک سال تمام شب بجهت عدم ادراک حدود اقصی مذکور تا آنکه شاق آمد این معنی بر اصحاب آنحضرت و آما سید باهای ایشان پس منسوخ شد
آخر سوره که فرمود پس بخوانید از قرآن هر قدر که میسر شود بستر این نیز منسوخ شد بصلوة خمس روایت میکنند این را از ابن عباس برین تقدیر نسخ آخر سوره تخمیر مذکور میان
نشسته باشد و اما اصل و جوب بقدر میسر باقی بود تا آنکه آن نیز منسوخ شد بصلوة خمس بقول نسخ و جوب تجدیدیک و فقه بصلوة خمس است بی واسطه نسخ دیگر و در حدیث مسلم ابی
و شامی آمده که سعید بن هشام از عائشه پرسید از قیام لیل رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم عائشه گفت آیا تو قرآن میخوانی یا ایها المزل من حق تعالی فرض گردانید روی قیام
در اول این سوره پس قیام نمود آن حضرت و اصحاب وی تا یک سال و نگاهداشت و تعالی آنخاتر این سوره را در او زده و ایمان داد تکیه فرستاد در آخرین سوره تخفیف
پس گشت قیام لیل تطبی بعد از آنکه فرض بود و بعضی منکر اند و جوب تجدید از اصل و بعضی مخصوص دارند آن را بان حضرت و باقی گویند و جوب ادوی بطریق استثناء
و حسن بصری و ابن سیرین گویند واجب است بر هر مسلمان اگر چه بقدر دو ششیدن بز باشد و قوله عن رجل و مضمون سوره نزل که فرمود یا ایها المزل ای آنکه چیده است خود را و
جاسر خواب یا از بخت بد و وحی و نمودار گشتن جبرئیل علیه السلام با و بقیه کلیم عائشه در حال نماز یا آنکه بر داشته است بار نبوت را از نزل معنی محمدی بجامه و بار برداشتن
قوله اللیل لا یلیلا بر خیز شب مگر آنکه از آن برای نماز نصفه منسوب است به تقدیر قم و این بهتر است از آنچه نامه منسوخ آن مکتفها کند و انقص منه قلیلا او ذذ علیه بر خیز
نصف شب یا کم از نصف شب در قیام یا زیاد کن بر آن چنانچه بعمل است آور و در هر سه شقوق تخمیر یا در اوقات متعده بحسب احوال مختلفه خبر میداد از آن که برین
یعلم که رکوع ثانی است این سوره و در تل القرآن ترتیلا و آهسته بخوان قرآن را آهسته خواندنی که روشن گردد در حروف آن بر سماعین او اگر در حق نظم از و توف و سخن آن
کلام الله بخورد و تندر که فوت میشود امور مذکور در آن ترتیل هوامه و آرا میدهد و پیدا خواندن کذا فی الصراح و تا آنکه مراد تدر و لطائف خطاب و قیام با حکام
علیه قولاً قلیلاً بتحقیق ماسرا انجام است که منزل گردانم بر تو سخته که گران است تلقی آن چنانکه سختی حال وحی در مجلس مذکور است یا اگر آن قیام بدان بر مکتفین است شامل
بر تکالیف شاقه و بر آن حضرت نیز از جهت علم باحوال امت با گران است بر متامل و بر آن بجهت احتیاج وی بر نبرد تصدیه سر یا بر کار آن بجهت احتیاج آن گران بار است در میزان
گران است قدر او نزد اهل ایمان و محتمل که معنی چنین باشد که اکنون نامل میکنم بر تو سختی گران که تکلیف به تجدید است و این مناسب تر است بقول و تعالی ان ناسئله اللیل
و انشد و طاً بتحقیق بر فاستن شب یا نفس بر خیزند و شب سخت تر است از روی حرکت و انتقال و یا از روی موافقت بدل و حواس بجهت قلت اشتغال یا اشتغال و در
است پیشتر از روی سبب قلت موانع و اقوم قیلا و درست و راست تر است از روی انتقال بجهت توجه دل بلفظ و معنی ان لاک فی النصاب سبباً طویلاً زیرا چه تحقیق متر
در روز آمد و شد و تردد در روز است در اشتغال بدعوت و تلقین مردم که فراغ خاطر دست کم میدهند در آن پس قیام شب که فراغ از آن اشتغال می شود او سله باشد و در
حقا که مضمون قول دیگر و تعالی که دلالت میکند بر نسخ قول اول که علوان ان خصوصه است خدا هرگز احصاء و ضبط نتوانید کرد قیام را بر پنج مذکور بنا بر عدم تیقن بقیام
مذکور مگر بشفقت تمام که تحمل آن سعه الله و ام متعذر است فتاب عذیکو لیس رجوع کرد بر شما به تخفیف و در خمت به ترک قیام مقدر قافراً یا ما تیسر من القرآن پس
بخوانید آنچه آسان بود از قرآن و مقید نشوید بفظ مقدار مراد از قرآن نماز شب داشته اند بتر بیان فرمود حکمت تخفیف را هر قدر که میسر شود بقول خود علم است
سیکون منکر مضره و انت خدا که به تحقیق شان این است که بیباشند از شما بیاران و اخرون یضرون فی الامراض یتفقون من فضل الله و عظمه و کبره و انوار

درین نشأت که پیش از آن حضرت میرفت بچو پیشدستی وی غلام است صاحب خود را برای خدمت و بشارت است او را بر بقای وی در پشت بر ضرب شستی که این
 رسالت و تواند که کشف کرده باشد در بیداری آن حضرت را حال از وی پس برید و شنید آنچه که فرموده و قال ما علمت عملاً ارجی عندی الی لمر اظهر لاهور الی سالی
 گفت بلال نکرده ام عملی که امیدوار تر باشد نزد من ازین عمل که وضو نیکنم هیچ وضوی در ساعت شب و روز الا عملیت بدانکه الطیور ما کتب الی ان احسنه که اگر در میان
 آنقدر که مقدر بود برای من که بگذارم آن را مردا گذاردن نفل عقب وضو است تا وضو بمقصود نماز موصول گردد و نورانیت تازه را که بوضو نویسد بگشاید و در نماز که معراج شومس
 پیش از طریق آن شوم کلام لغو و عمل باطل و در روایت ترمذی از حدیث بریده در مانند این قصه چنان است که گفت بلال حدیث برسد مرا گاهی که آنکه وضو کردم در وی و در آنم
 خدا را بر من دو رکعت است پس فرمود آن حضرت باین دو رکعت یافتی این منزلت را درین حدیث فضیلت نماز بعد از وضو است که مردم آن را تحفه الوضو گویند بآب مالک

تشدیدش العبادات آنچه کرده است از سختی نمودن بر خود در عبادت و رنج کشیدن بزیاقتی آن که بسیار با اهل انجاء حدیث ابو معمر قال حدیثنا عبد الوالی قال حدیثنا
 بن ص... مالک قال دخل اللیث در آمد در مسجد پیغمبر خدا صلی الله علیه و الله وسلم فاذا حمل ممدود بین الساریتین پس ناگاه دید که رسته در از کشیده شده است میان
 فقال ما هذا العجل پس فرمود چیست این رس در از قالوا هذا اجل لوزینب گفتند این رس امر المؤمنین نینب بنت جحش است که قیام شب میکند نزد آن فاذا افتت تعلقت بظن
 و تفتیکه است مانده میشود از قیام می آید و باین سن فقل اللیث صلی الله علیه و الله وسلم لاجلوه پس بود آن حضرت نباید چنین و انید این سن الیصل حدیث که نشاطه گو نماز کرده
 یک از شهادت خوشی خاطر و ذوق خورد و عدم ملال و اذا افتت فلیقع و چون سست مانده شود گویند اگر کس از قیام است نشسته گذارد و در انشای نماز باشد یا بیرون نماز اگر کس
 نماز باشد یا مانده که قنور و ملال دور شود که ملال در عبادت و مناجات موجب ناخوشی پروردگار گردد و لیکن طالب را باید که کوشش کند و نفس را بر کثرت عمل معتاد گرداند و بشقت ریاضت
 غمگرم و مانند بار کسل و استراحت نباشد که با هم عمل فی الحال مانده شود و بگذارد و بسا باشد که با اعتیاد صد رکعت نماز در جزو قرآن در زمان قلیل آسان شود و نشاط افزا گردد
 بعد از آنکه ده رکعت و یک جزو قرآن گران مینمورد و ملال می افزود و باللذات التوفیق کذا فی ترجمه مشکو و قال عبد الله بن مسعود قول مولف است چنانچه روایت اکثر رواه است و در روایت
 حموی و مستطی حدیثنا عبد الله است عن مالک عن هشام بن عمرو عن ابیه عن عائشه قالت کانت عندی امرأه من بنی اسد فدخل علی رسول الله گفت عایشه بود نزد من زنی

از قبیله بنی اسد پس در آمد بر من پیغمبر خدا صلی الله علیه و الله وسلم فقال من هذا قالت فانه لا تنام اللیل پس فرمود کیست این زن گفت فلان زن است که نمیخواهد شب را نهد و من
 در وقتها پس ذکر کرده شد از کثرت نماز و تمام شب فقال مدی پس فرمود باش ازین ذکر که این مدی نیست علیکم بما تطیقون من الاحمال لازم گیرید بر خود چیزی را که طاقت دارید از اعمال
 و میخواستند که در آن رابه ملال طبع فان الله لا یمل حتی تملوا زیرا که خدا بیغالی ملول و ناخوش نمیکرد و اعراض نمیکند از شما تا آنکه ملول شوید یعنی بفتح تحتیه و تملوا بفتح فوقیه و میم هر
 استقبح است از ملال یعنی استقبحال شئ و انفور نفس از وی بعد از محبت و میل بدان و بفارسی بستوه آمدن بیضاوی گفته فتور نیست که عارض میشود نفس را از کثرت عمل و موجب
 کسل در فعل و اعراض از آن میگردد و چون این معنی در حق خداوند تعالی که منزه است از تغییر و انکسار محال است مراد لازم آن باشد که اعراض و عدم رضاست و تواند که استناد
 ملال بسوی خدا بطریق مشاکله و ذکر احد المفظلین بواجفت لفظ دیگر باشد چنانکه در قول و تیغالی و جزا رسیده سینه مثلها باب مایکه من ترک قیام اللیل لمن کان یقومه من بعد و
 از کثرت قیام شب مگر که قیام مینمورد بان و مزاولت داشت آن را که آن ترک سنت است و موجب حرمان از خیر کثیر و مشرب اعراض از عبادت مولی است حدیثنا عباس بن احمد

تشدید بوضو و بسین ممله ابو الفضل بغدادی سنه دو و بیست عن کلا و داعی ح و حدیثی محمد بن مقاتل ابو الحسن قال اخبرنا عبد الله بن مبارک قال اخبرنا الاوزاعی قال حدیثی بحی
 بن کثیر قال حدیثی ابو سلمه بن عبد الرحمن قال حدیثی عبد الله بن عمر بن العاص قال قال رسول الله گفت عبد الله بن عمر فرمود در پیغمبر خدا صلی الله علیه و الله وسلم یا عبد الله
 لا تکن مثل فلان مباحش مانند فلان شخص که نام نبرد آن را بصلح یا نام پرورد فراموش کرد در وی و لیکن شیخ ابن حجر و مقدم گفته که واقف نشدم بر نام آن شخص و هیچ یکی از طرق این حدیث
 پس ظاهر احتمال اول است کان یقوم من اللیل فتراه قیام اللیل بود که بریخاست آن فلان از شب پس گذشت بر خاصن شب المقصود بتبیه مخاطب است بر منع وی از کثرت قیام لیل که
 ملاست و سامت گشته منجر بر ترک آن گردد چنانکه شخصی را پیش آمده چه از قصه عبد الله بن عمر و معلوم شده که تمام شب قیام می نمود و قطعاً خواب نمیکرد و پدرش از آن منع می نمود پس پیش از آن
 آورد تا آنکه منع فرموده قال هشام بن عمار و شقی حافظ خطیب دمشق سنه دو و بیست و چهل و پنج قال حدیثنا ابن ابی العشرین بکسر عین و سکون معجمه چنانکه مرتبه عدوست نامش عبد الحمید
 و شقی کاتب الاوزاعی بود قال حدیثنا الاوزاعی قال حدیثنا یحیی بن کثیر عن عمر بن الخطاب بن الحکم بفتح کاف ابن ثوبان بفتح مثله مجازی مدنی سنه یکصد و هفده قال حدیثی ابو سلمه
 مثله حدیث کرد این حدیث سابق مانند آن در لفظ و معنی و درین طریق روایت صحیحی از ابی سلمه و ابن عمر و بن الحکم است پس روایت صحیحی این حدیث سابقاً بطریق باشد از ابی سلمه و ابی سلمه و ابی سلمه
 و تابع عمر بن ابی سلمه بفتح عین ابو حفص شامی سنه دو و بیست و سه عن الاوزاعی متابعت کرده ابن ابی العشرین از زیارت و اسطه مذکوره میان یحیی و ابی سلمه عمر بن ابی سلمه از اوزاعی باب

بجمله شاعرش تابعی مشهور است قال مع عبد الله بن عمر بن العاص قال قال رسول الله صلی الله علیه و الله وسلم اخبرنا انک تقوم اللیل و تصوم النهار گفت عبد الله بن عمر فرمود
 آن سر و آینه براده نشده ام که تو تحقیق قیام میکنی هر شب روزه میداری روز را و این عادت گرفته پیوسته قلت لانی افضل ذلک گفتم که تحقیق میکنم من این را قال فانک اذا فعلت ذلک
 فرموده است تحقیق چونکه کردی این اندرون می در آید چشم تو وضعیف میگردد بینایی تو از کثرت بیداری و لغتت بفتح نون و کسر فافسک و مانده می خود نفس تو تا آنکه از طریق طهارت

بجمله شاعرش تابعی مشهور است قال مع عبد الله بن عمر بن العاص قال قال رسول الله صلی الله علیه و الله وسلم اخبرنا انک تقوم اللیل و تصوم النهار گفت عبد الله بن عمر فرمود
 آن سر و آینه براده نشده ام که تو تحقیق قیام میکنی هر شب روزه میداری روز را و این عادت گرفته پیوسته قلت لانی افضل ذلک گفتم که تحقیق میکنم من این را قال فانک اذا فعلت ذلک
 فرموده است تحقیق چونکه کردی این اندرون می در آید چشم تو وضعیف میگردد بینایی تو از کثرت بیداری و لغتت بفتح نون و کسر فافسک و مانده می خود نفس تو تا آنکه از طریق طهارت

قبل الظهر و رکعتین قبل العشاء بود آن حضرت که ترک نمیکرد چهار رکعت پیش از نماز ظهر و دو رکعت پیش از نماز صبح تا بعد از آن که در حدیث
 صحیح ابن ابی عمیر و عمر بن مرزوق در روایت این حدیث از شعبه قور و دفع تعارض میان حدیثین گفته اند که روایت هر یک محمول است بر آنچه در چهار رکعت در نماز ظهر
 عایشه و همچنین نقل کرد و در رکعت میگذارد و در مسجدهای پس دید آن را ابن عمر و همچنین نقل کرد و مؤید است این روایت احمد و ابو داؤد و از حدیث عایشه که گفت بود آن حضرت که در نماز
 خود چهار رکعت بپوشید بر آنکه و بعضی حمل کنند بر اختلاف احوال که گاه چنین میکرد و گاه چنان یا بر احتمال آنکه میگذارد در خانه و دو رکعت و در مسجد و در مسجدهای
 در مسجد گذارد و مطلع شد عایشه بر هر دو حال و ابوداؤد از اول قول عایشه لایحه اربعه که صحیح است در مدامت بر چهار و سیاق حدیث ابن عمر در ظاهر در روایت است و از آن
 امر و ابوداؤد که ذکر یافت و بعضی تاویل کنند حدیث عایشه را با آنکه این چهار رکعت نمازی بود مستقل سواست را تیره که در عقب زوال شمس میگذارد و در بعضی روایط صحیح
 السامرواحیان یصدق فیها عمل علی و برین تاویل سنت ظهر همان دو رکعت باشد و شاید این اشارت میکند مؤلف بگرداندن عنوان باب رکعتین قبل الظهر و این حدیث
 بطور استطراد و این نیز خلاصه ظاهر حدیث است که جمع کرده در آن این چهار رکعت فجر و وصف کرده آنرا قبل الظهر و در بسیاری از احادیث آمده چهار رکعت میگذارد و بعضی
 دو رکعت است و آن پس هر دو را تیره باشد و بحسب اختلاف این دو حدیث مختلف آمده و فتوی شافعی تا کل بقصد تضای حدیث ابن عمر است که سنت را تیره پیش از ظهر و دو رکعت است و آن
 قائل بملطوق حدیث عایشه است که سنت مود که پیش از ظهر چهار رکعت است و مؤید است آن را حدیث ام حبیبه که روایت کرده آن را مسلم و ابوداؤد و ترمذی و نسائی و ابن ماجه که آن
 فرموده که یکبار در دو رکعت در روز و شب در این سواهی مکتوب بنا کند او را الله تعالی خانه در پشت و زیاده کرده ترمذی و نسائی این تفصیل را که چهار رکعت پیش از ظهر و دو رکعت
 از وی و دو رکعت بعد از مغرب و دو رکعت بعد از عشاء و دو رکعت پیش از فجر و نحو آن ترمذی و ابن ماجه از عایشه نیز آورده بلنظ من تا بر علی غنمی عشره رکعت بنی الله بیاتی العتبه الحدیث
 ترمذی از عاصم بن ضمره از امیر المؤمنین علی آورده که میگفت میگذارد و پیش از ظهر چهار رکعت و بعد از وی دو رکعت و تحسین بن علی آورده گفته و همین است عمل اکثر اهل علم از صحاب
 صلوات الله علیه و آنکه مسلم و آنهایی که بعد از ایشان اند همین است قول سفیان ثوری و ابن مبارک و اسحاق و غیر از عایشه آورده که اگر آن حضرت چهار رکعت را پیش از ظهر میگذارد و بعد از وی یکبار
 و این را طرق است انتهای نیز قائل اند علمای حنفیه و مسلم و ابوداؤد از عبد الله بن شقیق آورده اند که گفت پرسیدم عایشه را از جمله قطوع رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم گفت میگذارد
 در خانه خود پیش از ظهر چهار رکعت بپوشید و در آن میگذارد نماز و دو رکعت میگذارد و بعد از آن دو رکعت و ابوداؤد و ابن ماجه و ترمذی و شافعی از ابی ایوب انصاری آورده که آن حضرت
 فرمود چهار رکعت پیش از ظهر که نیست در میان آنکه تسلیم کشاده میشود و برای آنها در ایام آن و در مطا امام محمد نیز مثل این آمده و دلیل نیست بر صرف این حدیث از سنت است بر صلوات
 ابوداؤد و مالک و شافعی و احمد نیز چهار رکعت آمده و لیکن بدو سلام محمدی ابو هریره که گفت میگذارد آن حضرت این چهار رکعت بدو تسلیم خذیه گویند که مراد بدان تشبیه است از جهت اقبال او بر سلام
 و آنکه این خلاف بنی است بر آنکه فضل در نماز روز و گان و گان است با چهار چهار با یکجا ثابت در عامه روایات متعدد و روایات چهار است چنانکه واضح شد روایت ابن عمر آنست که چون چهار رکعت
 سنت را در بیت شریف گزارده پس سجده می کرد و دو رکعت تحیمه مسجد میگذارد و ابن عمر همین تحیمه را سنت ظهر بنده داشت یا آنکه حقیقا و ابن عمر آن بود که سنت ظهر همین دو رکعت است و چهار که میگذارد و صلوة
 فی الزوال بود و فشار آنست که چهار رکعت فی الزوال دیگر است چنانکه از ابن مسعود آمده که میگذارد و بعد از زوال هشت رکعت میگفت آن من بعد از من مثل من صلوة اللیل الصلوة قبل المغرب حکم نیز
 پیش از فرض مغرب و سحر است و دو رکعت خفیفه وقت اذان مغرب نزد اصحاب حدیث و اسحاق و احمد و در روایتی و مالک در قولی و بعضی شافعی بحدیث باب و حدیث الش که در بابکم بین الاذان
 و الاقامه گذشت و منقول است فعل آن نماز جماعت صحابه و تابعین این هم گوید اختلاف کرده شده و استحباب دو رکعت پیش از مغرب طایفه بدان قائل شده و منکرند آن را بسیاری از سنت صحابه
 و مالک رضی الله عنهم تسک آن طائفة با حدیثی است که در صحیحین و غیره روایت یافته و در بعضی معارضه آن احادیث است آنچه ابوداؤد آورده که پرسیده شد این عمر از رکعتین قبل المغرب پس گفت تا بر من
 آنچه ابی داؤد و رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم میگذارد آن را و ابوداؤد معارض این حدیث در صحیحین مستلزم نیست تقدیم آن را بعد از نماز هر دو در صحت چنانچه در مجلس بیان کرده بلکه صحیح و
 تنقید آن مجتهدین و اکابر سلف است و این بخارج صحیح دارد روایت ابوداؤد و ابو انقت عمل اکابر صحابه او را آنکه نهی کرده ابو سعید خدری ازین نماز و گفته تحقیق پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم ابوداؤد
 عمر رضی الله عنهما میگویند آن را روایت کرده این را ابو حنیفه از حماد بن ابی سلیمان از شافعی و معارض می شود این را زیاد بن جابر بر حدیث صحیحین که آن حضرت گزارده آن را چه جائز است که
 آن قضای نمازی بوده که فوت شده و ثابت همین است چنانکه روایت کرده طبرانی در سند شامیان از جابر که گفت پرسیدم ما زمان آن حضرت که آیا میگذارد و دو رکعت قبل از نماز پس گفت میگذارد
 تا ام سلمه که گفت گزارده آن را تیره یکبار پس پرسیدم او را چیست این نماز فرمود فراموش کرده بودیم رکعتین قبل العصر پس گزارده آن را الحال و در سوال ام سلمه آن حضرت را سوال صحابه از وجوه شرط
 آنکه آنکه با برسانا از منقطع متکلم شاعر است که این دو گانه غیر معهود بود از سنت و همچنین سوال ایشان این عمر را آنکه گویند نسبت اول است از تانی پس رایج باشد حدیث الش در حدیث ابن عمر
 چیزی نیست از چیزی از حدیثی که در حدیث صحیحین است که شافعی میگوید خود را در آن روایات و معارضه نیز او را چنانچه در اصول فقه میدان گشته و شک نیست که حدیثی در اینجا همچنین است چه اگر حال روایت آنست
 شافعی ماند و این حدیث صحیح است که از جماعت که مواظبت داشتند و شستن و غسل را خلف آن حضرت صلی الله علیه و آله و سلم بلکه نیز کسانی که حاضر شدند خلف وی اصحابا که گفته ثابت بعد از این
 سنت حدیث است که در آنکه دلالت کند دلیل دیگر و تاخیر نیز بگزاردن آن چنانکه بعضی و چه من گفته اند لازم نمی آید اگر تحقیق کرده شود و آن متقی اگر گویی در نماز و در تعارض روایات
 آنکه آنکه در روایات ثابت شده است بقی پس تو فریق چگونه باشد گویم بقی بر آنجا ازین قبیل نیست که شناخته شود دلیل نیز از حدیثی که در آن وسعت است که در خانه او بود و محل دیگر مطلع
 نشد باشد چنان عمر و عایشه و روایات ثابت در آنجا گویا مشهور است تا آنکه عایشه نیز روایت کرده و این شافعی شافعی است از اکثری از صحابه و ایشان ابو هریره و علی از سعید بن جبیر آورده اند

آن حضرت از تورات و انجیل داشت مسلمان شده جمعی از صحابه از سفر کناره بجانب وی هجرت کرده بودند چنانچه برخی از قصه اش در کتاب التاج ذکر شده است
 که چون از زودی باز آمدیم سلیمان علیه و آله و سلم را دیدیم که گفتیم بر آن حضرت در حال نماز وی بر عادت قدیم در و نکر و سلام بر او قال و قرم و الله از قرآن را در وقت نماز
 از تفسیر عادت ان فی الصلوة سدا بتحقیق در نماز هر آنکه شغله بزرگ است یا نوعی شغل است که مانع است از کلام و توجه بغیر از آنچه وی مناجات با حق و استغراق در عبودیت است
 پس منافی باشد مخاطبت بغیر او در حدیث ابو داود از طریق ابی و اکل از ابن مسعود آمده که فرمود بتحقیق خدا تعالی عادت میکند از امر خود هر چه خواهد و تحقیق در نماز کرده
 که کلام تکفیر در نماز پس از آن رسد بر من سلام را حد ثنا ابن عمیر قال حدثنا اسحاق بن منصور السلولی بفتح صمه و ضم لام اولی نسبت بسلولی است که تسبیح است بولایت
 قال حد ثنا هر یوم با شیخ صله تصنیف بن سفیان بجلی کوفی عن لاعمش عن ابراهیم عن علقمة عن عبد الله عن النبي صله الله علیه و آله و سلم نحو حدیث اولی

بن زید بن زوان تمیمی قال اخبرنا عیسیه هو ابن یونس عن اسمعیل بن ابی خال احمد عن الحارث بن شبیل الغنمی بفتح موحده و بلا م بعد تحذیر حسی بجلی عن عبد الله بن مسعود
 بن یاسر قال قال لی زید بن ارقم یخرج همزة وقاف و مکون جمله در میان انصاری خروجه سنه شصت و شصت ان کنا التکلم فی الصلوة علی عهد النبی کف ابو هریرة
 که گفت در حدیث تحقیق نشان این است که بودیم با که هر آنکه سخن میکردیم در نماز در زمان آنحضرت صلی الله علیه و آله و سلم یکم احدی صاحب حاجت سخن میکرد یکی از ما یا خود را حاجت خود را
 با آنکه کلام نمیکردند در نماز هر چیز بلکه مقتصر بودند بر قدر حاجت از رد سلام و نحو آن حتی نزلت تا آنکه نازل شد که هر حافظی علی الصلوة و الصلوة الوسطی و قومه الله فانتین
 محافظت و ملازمت کنید بر نمازها و نماز وسطی خصوصاً نماز از آن در کتاب التفسیر معلوم شود و ستاده باشید در نماز خدا را ذکر کنان و با فروتنی و حضور و با مجال سکوت از کلام مردم
 فاما بالسلکوت راوی گوید پس بنویس این آیه امر کرده شدیم بنماز و در نماز از آنچه میگردیم پیش ازین جز آنچه مشروع است در آن از قرأت و دعا و تسبیح و نحو آن و در روایت مسلم و نهیما
 عن الکلام زیاده است و ظاهر این حدیث در آن است که شیخ کلام در نماز باین آیه شد چون آیه بدنی است شیخ در مدینه باشد و این مشکل میشود بر قول ابن مسعود که وقت رجوع از نماز
 گفته چه رجوع ایشان بکه بود و بیانش آنست که بعضی مسلمانان هجرت کرده بودند بحدیث و چون خبر رسید بایشان که مشرکان اسلام آوردند برگشته بکه آمدند پس یافتند حال بر طواف
 خلیفین سخت شد ایضا بایشان و باز رفتند بحدیث و بودند درین بار اضعاف بار اول و بودند ابن مسعود در هر دو بار پس بعضی مراد از قول ابن مسعود رجوع اول دارند و حمل کنند حدیث زید
 را بر عدم ابوغنیم بن زید و گویند این نیست اینکه حکم بیشتر از شارع معلوم شود و آیت بعد از آن موافق آن نازل شود و بعضی ترجیح دهند حدیث ابن مسعود را که آن حکایت لفظ
 بنیبر است صلی الله علیه و آله و سلم بخلاف حدیث زید و جمیع مراد دارند رجوع ثانی را و آورده که ابن مسعود قدوم کرده مدینه را بحالی که آن حضرت تیار میگردید بقره و بدرس هر دو
 حدیث موافق باشد در وقوع شیخ مدینه و روایت نسائی از طریق کلثوم خزاعی از ابن مسعود و ظاهر است در آنکه هر واحد از ابن مسعود و نه حکایت کرده اند که شیخ کلام قومه الله فانتین
 که در حدیث با اتفاق و روایت کرده طبرانی از حدیث ابی امامه که گفت بودم در کعبه چون در آمدی مسجد را و یافته مردم را که نماز میگزاردند پرسیدی آنکس را که به پهلوی وی بودی یعنی در نماز
 پس خبر دادی او را بآنقدر که فوت شده از نماز پس قضا کرده اول آن را پست در آمدی بایشان تا آنکه آمد معاذ روزی پس در آمد در نماز الی ریت و این در مدینه کعبه بود قطعاً
 زیرا که ابابکر و معاذ هر دو اسلام بدین آورند پس ظاهر شد بطلان قول ابن حبان که گوید شیخ کلام بکه بود پیش از هجرت بسنه سال و تاویل کرده کنا شکلم حتی نزلت ما شکلم
 از انصار با متعصب بن عمیر که رفتند مدینه برای تعلیم تر آن پیش از هجرت و چون خبر شیخ بایشان رسید ترک کردند و فرغ میکنند این تاویل را روایت ترکندی این حدیث
 را بلفظ کنا شکلم خلف رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم با آنکه اسلام انصار و توجیه مصعب بسوی ایشان پیش از هجرت بیکسال بود اگر شیخ پیش از هجرت بسنه سال بود که
 مخفی نامدی بر مصعب که نذر کرده تادمت و در سال بعد از آن تاویل کرده در جای دیگر که مراد از جماعتی که کلام میکردند آنانند که نماز میگزاردند خلف آن حضرت بکه از مسلمانان
 و این نیز محل بحث است زیرا چه بود که جماعت میکردند بکه نادر آنکه انقله شیخ ابن حجر با جماع دارند علما بر آنکه کلام در نماز از کسی که عالم باشد بجزیم بی سبب مصلحت نماز
 باز داشتن مسلمانان از هلاک و نحو آن عملاً باطل میکند نماز او اما برای مصلحت نماز پس چنین است نزد جمهور و تجویز کرده آن را از نوعی و بعضی صحاب مالک و اختلاف کرده اند در ناسی و طاهلی و
 جاهل بجزیم که قریب العهد باشد باسلام جمهور که ائمه ثلثه از ایشانند قلیل کلام مراد از این مبطل نگویند بحدیث مشهور وضع عن استی النظا و النسیان و جاهل صادر حکم ناسی گویند و کلام کثیر مبطل
 دانند در غالب اقوال بحیث آنکه وی نادر است و نزد حنفیه مبطل است کلام در هر دو این صورتها حدیث باب و حدیث مسلم که فرمود این نماز صالح نیست در آن چیزی از کلام مردم نیست آنکه کتب
 و کسیر و قرأت قرآن و درین حدیث بیان منع است از کلام نماز درین منع مانع بافتاد است با اتفاق و آنچه مفسد باشد در عهد و رسوئی بچنین خواهد بود بحیث عدم مزمل شرعاً چون اکل و شرب
 و غیره و خطا و نسیان مراد از آن منع نادر است که حکم از ویست در حکم دنیا و اگر حکم دنیا بودی باید که کلام کثیر نیز شامل گشتی و بعضی دلیل آرند حدیث ذی الیدین که در سهونک
 در بوار کلام لوطیم بن شیبان بن ابی زید و حدیث باب زید که در آن قصه ذوالیدین در نماز پیش از بدست چه وی گشته شد روزی در چنانکه روایت کرده زهری و منافی نیست این را بودن راوی قصه
 ابو هریره که متاخر اسلام از بد زید را چه صحابی گاه روایت نمیکند چیزی را که حاضر نمی شود از اباستماع از آنحضرت یا از صحابی دیگر و تسمه کلام با همجا مذکور شود با لب میجو من التفسیر و
 فی الصلوة للوجال آنچه حاجت تسبیح و حمد در نماز برای مردان و وقتیکه حادث شود چیزی در نماز چون تنبیه امام بر سهود می بخورد در راه و اعلام بحال نماز که کسی را که اذن می خواهد بر آمدن
 در نماز و در حال حاجت است که مشغول در نماز است را تصدیق است حد ثنا عبد الله بن مسعود بن مسکون جمله قال حد ثنا عبد العزيز بن ابی حاتم بجای موطا و زهری عن ابی هریره عن رسول
 بن مسعود قال خرج الی صلاه سوان ما عاتی بر آمد بغیر خدا صلی الله علیه و آله و سلم یصلون بنی ثمر بن عوف بن الحارث بقصد انک صلح نرایه میان اولاد عمرو بن عوف که یکدیگر نزاع داشتند

Marfat.com

حدیثنا بشیر بن محمد بکسر موحده قال اخبرنا عبد الله بن مبارک قال حدثنا ابو نوس قال الزهري اخبرني عن انس بن مالك ان المسلمين بينا هم في الحج يوم الاثنين فحدثنا
 انما في اكد ایشان در نماز فجر بود روز و در شنبه و ابو بکر یصلی بصره و ابو بکر صدیق نماز میکرد و ابو بکر یصلی بصره و ابو بکر صدیق نماز میکرد و ابو بکر یصلی بصره و ابو بکر صدیق نماز میکرد
 صحره عکشته بحالی که برد است برده حجره عایشه زکدر آنجا نشیند و در آنجا نشیند و در آنجا نشیند و در آنجا نشیند و در آنجا نشیند و در آنجا نشیند و در آنجا نشیند و در آنجا نشیند
 و خوشی میکرد و از اتفاق انتقال مردم در نماز با هم که مقرر فرمود آن حضرت فتنکس ابو بکر علی عقبیه پس برگزشت ابو بکر هر دو با شسته خود که آن را تفرقی نامند و ظن آن رسول الله
 تحقیق بغیر خدا صلوات الله علیه و الله و سلمه یریدان بجزیر الی الصلوة میخواندند بر آید از حجره بسوی نماز و هر المسلمون ان یفتنون فی صلواتهم فربما اللیة صلوات الله علیه و الله
 و قصد کردند مسلمانان این که در فتنه افتند در نماز خود و بر آید از ان از خوشی بسبب آن حضرت و قنیکه دیدند و را افشار بیدان ان اتقوا ان ایش اشارت کرد آنحضرت برست خود که تمام
 شود دخل الحجة و ارضی السقا پست در آمد حجره را و انداخت پرده را و توفی ذلک الیوم و وفات یافت همان روز و در شنبه صلی الله علیه و الله و سلمه و استلال کرده شده باین معنی
 در نماز اگر سیر باشد و حاصل شده در ان توالی ذکره العسقلانی باب اذا دعیت الاله ولد هانی الصلوة و قنیکه بخواند ما در نماز خود در حال نماز می اجابت کند یا کند و در
 اجابت علامت باشد و در هر دو مسئله اختلاف است و صحیح آنست که اجابت نکند که با اجابت تباها کرد نماز و وارد شده در حدیث طاعت نیست مخلوق را و معصیت خالق را
 علامت باشد و از آنکه سبک گذارد نماز و اجابت کند ابو بن را که ذکره العینی و آنچه وارد شده از امر با اجابت ما در نماز در بعضی احادیث و اول با اجابت تسبیح و الله علم و قال اللیة
 جعفر بن ربیعة عن عبد الرحمن بن هز قال قال ابو هريرة قال رسول الله صلی الله علیه و الله و سلمه فادتا امرأة ابنا هونی صومعة ذکر دهنه پس خود را و حال آنکه وی صومع
 میکرد و صومعه بر وزن فوعه معبده نصاری قالت گفت آن زن یا جریج بدو جیم و تصغیر نام آن پسر بود فقال پس گفت آن پسر بطریق مناجات در نماز و اظهار صعوبت حال
 میان او و حق فی الحال اللهم امی و صلواتی خدا و ندا اینک ما در من که بخوند می کند و نماز من که مشغولم بدان چگونه رعایت کنم هر دو را فقال یا جریج قال اللهم امی و صلواتی قالت یا
 قال اللهم امی و صلواتی و بار دیگر ذکر کرد ما در جواب نذر پسر که آنکه در هر بار همان مناجات و قالت گفت ما در از غضب انصحا لیسوت جریج حین تنظر فی وجوه المیامیس خداوند تیسیر و جریج
 در روی زان فوحش و مبتلا شود بیلای از مواجبه اینها که با التفات نکرد میامیس بدو میم مفصول و دو تخمیه همچنان بر وزن مفاعیل جمع مومسه معنی زن زانیه که مجاب باشد از وسوسه او پس
 صحیح مومیس باشد اگر چه موجود تسبیح اول است و این جوزی از زانیه را نیز غلط گفته و تصحیح نموده آن را غیر وی و کانت تا وی الی صومعه اعیة تعوی الغنم فولدت و بود تصحیح چنین کمی
 بسوی صومعه جریج زانیه شبان که میسر ایند در آنجا کوسفند آن پس ایند فرزندی از زانای مردی فقیل لها من هذا الولد قالت من جریج پس گفته خدا مر او را از کیست این فرزند گفت از جریج است
 نسبت کرد بوی برخلاف واقع بطریق تمهت و این اثر دعای ما در او بود که بسبب ابطال حق وی مستجاب شد و حق وی اگر چه جریج است در جنب حق نماز و مثل بدان و لهذا بحسن عاقبت
 و این در استجابت این دعای تمهت است بر بزرگی حق ما در چنانکه این منیر گفته و قول ابن بطال که کلام در نماز در شریعت آنها مباح بوده و لهذا دعای بید کرد ما در بتاخر حق وی ابا و ادا از ان قول
 امی و صلواتی که ظاهرش منع نماز است م جواب ما در اما قال العسقلانی فتنل من صومعه تیسیر و در آنجا جریج با استماع این تمهت از معبود خود قال جریج امی هذا الله تعوی ان ولد هالی گفته
 جریج کجاست این زن که میگوید که فرزند او از من است قال یا یا یوس من ابوه گفته جریج مر آن زانیه را و حق که حاضر شد امی با یوس کیست پدر تو و با یوس بنم و حده ثانیه و سیم جمله
 اسم جریج است یا علی معنی کوچک یا شیر خوار یا نام آن زانیه بود تو آنکه مراد کیست باشد معنی صاحب شدت پس گوید که خدا تعالی آن طفل اقال گفت آن طفل باعی الغنم پدر من که می پرس جریج
 کوسفند است و این کرامت آن مستعد بود که بسبب ثبات وی در تریج جانب حق ظاهر شد و قصه آن در باب و اذکر فی الكتاب مریم مفصل تر مذکور شود و انشاء الله تعالی باب المصا
 فی الصلوة جواز سون سنگر زه در انشای نماز ما در هر دو اگر در سنگر زه و نحو آن است که در سجده گاه و جز آن باشند و ذکر حصی بنا بر غالب است که موجود در فرش و مسجد با در ان زمان این چنین
 و اشارت است بعد تمخیص حکم بتراب چنانکه لفظ حدیث باب است بلکه وارد شده در بعضی طریق این حدیث بلفظ حصی چنانکه عسقلانی نقل کرده و در اختیار لفظ تسبیح بر تسبیح اشارت
 بتقلیل این عمل چنانکه منطوق حدیث است حدیثنا ابو نعیم قال حدثنا اشیدان بن عبد الرحمن عن یحیی بن ابی کثیر عن ابی سلمة بن عبد الرحمن بن حوف قال حدثنی مع قنیکه
 بضم هم و فتح هم و سکون یا و سکون یا و سکون یا بی ثانیه در آنحضرت موحده ابن ابی فاطمه و وی حلیف بنی عبد شمس صحابی است از سابقین اولین جهت کرد و بجهت و اقامت در ان تا آنکه تود
 آورده برینه نزد آن حضرت و خاتم شریفی حواله او بود که از دستش در زمان امیر المؤمنین عثمان در جاه اربس افتاد و فوت کرد در آخر خلافت عثمان رضی الله عنه و بقولی سینه جمل در حق
 علی بن ابی طالب رضی الله عنه و نیست او را در این کتاب جز این حدیث ان النبیه صلی الله علیه و الله و سلمه قال فی الرجل یسوی التراب حیث یسجد فرمود آن حضرت در حق مردی که
 میگوید خاک آنجا که سجده میکند یعنی در نماز قال سر مودان گفت فاعلا فواحدة الکرستی توکننده این کار در نماز پس کیبار کن یعنی مکن و اگر طبعی بود باید که کیبار باشد نه یا
 و نیز نشود و از نیاست گفته است امام محمد در موطا و باک نیست بتسوی حصا کیبار و ترک آن افضل است و همین است قول ابی حنیفه و حکایت کرده خطابی از مالک همچنان پس گفته
 علماء که است آن چنانکه نودی گفته خوب نباشد و صاحب تلویح گفته روایت کرده شده از جمعی از سلف که مسح میکردند حصی امی بر خود و کیبار و مکرده میدهند زیادت را بر ان با
 سطا الثیب فی الصلوة للسیود جواز است و در نماز بر زمین برای سجده کردن بر ان بجهت محافظت از شدت گرمی زمین و نحو آن حدیثنا مسند قال حدیثنا بشیر بن محمد
 بسوی موحده و نشدید شما و جریج مفتوحه قال حدیثنا غالب القطان بفتح قاف و نشدید موله عن بکر بن عبد الله بفتح موحده و سکون کاف عن انس بن مالک قال کنا الصلوة مع النبیه صلی
 علیه و الله و سلمه فی شدت الحرکف انس یومیم با صحابه که نماز میکردیم آنحضرت در هنگام سختی گرما فاذا المری سقطع احدنا ان یملن وجهه من الارضی پس چون توستی کیبار اینک جا

Marfat.com

در احکام شرع بر است اشارت بآنکه آنچه کرده ام تجویز است آن از حضرت و پیره ام و برخلاف قاعده شمس مکره ام فانی ان کنت ان اتبع مع العباد
 الی معارفه فیشق علی و تحقیق دن من اینک بر گردم با و با خود دوست تر است بسوی من از آنکه بگذارم آن را بجای که بگردد و بود بجای مالوف خود پس شاق آید بر من
 ابو بروه بعد بود و نماز عصر اگر نماز کردی ترک کرده و یا برانمیرسد بخانه تابش و بر روایتی معلوم است که اگرگاه بجای مالوفها و هر دو متحد اند در حقیقت چه بگفت فایده
 و هر چونکه باشد این کلام از ابی برزج سبب غالب است و جائز است که رجوع نکند بالف بلکه متوجه شود بجای که نامعلوم است و در آن توضیح علی است که نمی کرده شد و از آن و ظاهر
 این قصه است که با برزه قطع نکرده نماز خود او سبب است این را روایت عمر بن مرزوق که گفت گذشت و ابی در جانب قبله مرد پس گفت کن را و برگشت بطریق تهنیتی
 ام محمد در سیر کبیر بعد از این حدیث و باین اخذ کرده ایم که نماز جایز میشود با علی که مفید نیست آن را چنانکه ابی بروه کرد و نیز بر ابی بروه و عقب و استند
 و اما اگر قبله را پس پشت کردی فاشی نماز او نیست درین حدیث فصل میان شمس قلیل و کثیر است و باین ظاهر اخذ کرده اند بعضی مشایخ که گویند فساد نیست
 صورتی است که کثیر سخنانا اگر چه قیاس مقتضی فساد نماز است اگر بسیار شود شمس لیکن ترک کردیم قیاس را بحدیث ابی بروه و آن خاص است بحالت عذر پس در غیر حالت عذر
 عمل کرده شود بعضی قیاس بعضی تاویل کنند بآنکه تجاوز نکرد و ابو بروه موضوع سجور را و اگر تجاوز کردی نماز فاسد میشود زیرا که موضوع سجود و قضا معصای او است و خطا او در معصای
 عفو است بعضی تاویل کنند بآنکه شمس متلاصق نبود بلکه یک گام زود و سکون کرد و باز گام زود و سکون کرد و این قلیل است و موجب فساد نیست اما اگر شمس متلاصق بود نماز تباه شود اگر
 استند بار قبله کند زیرا که عمل کثیر است کذا فی العین و عقلائی گفته جمیع کرده اند فقها را آنکه شمس کثیر در نماز فرض باطل میکند نماز را پس عمل کرده شود حدیث ابو بروه بر قلیل و در
 تهنیتی که در بعضی طرق این حدیث آمده اشعار است بعلت و این جمله اخیر محل تردد است و الله اعلم حدیث محمد بن معاذ قال اخبرنا عبد الله بن مبارک قال اخبرنا یونس بن
 الزهری عن عمه قال قالت عایشة خضفت بفتح معج و طه الشمس فقام رسول الله کفره شدا فقاما پس استام و غیر خدا صلوات الله علیه و آله و سلم نماز کسوف فکسوفه طویله
 شمس کعب فاطال شومرغ و اسه پس سرآت کرد و در از پست رکوع کرد پس در از رکوع رکوع پست بر پشت سر از رکوع شمس استفق سقاة اخری تم رکع حته قضاها و معهم
 پست آغاز کرد بعد از رکوع سوره و دیگر بار دوم پست رکوع دیگر کرد رکعت را و سجده کرد در آن شمس فعل ذلك الثانية پست رکعتان این مذکور در رکعت دوم شمس قال انهما آیتان
 من آیات الله پست فرمود تحقیق خسوف و کسوف دو علامت بزرگ اند از علامات کمال قدرت الهی فاذا رأیتهم فادعوا لهم فذلک فصلی احتیج فیج حکم کسوف و قنیکه پندید شما آن را پس نماز کنید
 شکر و شکر و از شما و روشن کرد و لقا آیت فی مقامی هذک کل شیء و عدت تحقیق دیدم درین مقام نماز خود هر چه وعده کرده شده ام آن را حتمه لقا آیت الجنة ایدان لخذ
 من الجنة حین رأیتهم جعلت تقدم تا آنکه تحقیق دیدم پشت را بجای که خواستم که بگیرم خوشتر از پشت و قنیکه دیدید شما اگر گشتم که پیش میفرم در نماز یا داده گرفتن وی قطف بکن
 و سکون ممل و فاد آخر خوشتر از کسوف و لقا آیت هم بطلوا بعضا بعضا حین رأیتهم فی تأخرت و تحقیق دیدم در روزی که میسوزد بعضی برای او بعضی دیگر انکایت است از تره و بالاشدن اجزا
 او در چکر و قنیکه دیدم مرا که پیشتم در نماز و آیت فیها عمر بن کحی کضم و فتح ممل و تشدید شخیه و هو الذی سیب السواب و دیدم در روزی که عمر بن کحی خراعی را و وی کسی است که سخت
 کردانید تا قمار اسب و این رسم هم نهاد و سواب جمع سائب است و آن ناکه میگردانیدند آن را در جایب برای آنکه باطله خود پس و بپوشند بر آن و باز نیکو و نوسر میدادند آن را تا
 که خوابد بچو و آب خورد و این فعل را تسبیب گویند و آن در شریعت ممنوع گشت و این حدیث معلوم شد که تقدم و تاخیر سیر در نماز مفید نباشد اگر چه برای گرفتن دایه بود و زود افتاب و
 باب ما یجوز من البصاق و النفث فی الصلوة آنچه جائز است از تف کردن و در نمودن در نماز بصاق و نفث و بزاق بزاق و سحر و بساق بسین ممل هر سه لغت اند یعنی آب دهان که بر
 انگند و یاد کرد عن عبد الله بن عمر و تفه النبی صلوات الله علیه و آله و سلم فی سجود فی کسوف و ذکر کرده میشود از عبد الله بن عمر و بن عاص که دم کرد و غیر خدا و سجود خود در نماز کسوف
 این بطل گفته اختلاف کرده اند علماء و نفث در نماز نجس کرده و شسته آن را بی وجوب اعاده و این روایت است از مالک و همین است قول ابی یوسف و شهاب و احمد و سحاق و حمی و یحیی
 آن را در نماز نیز نه کلام و این قول مالک است در مدونه و بعضی گویند اگر مسوم شود قاطع گردد بنزد کلام و الا فلا و این قول ثوری و ابی حنیفه و محمد است و ترجیح داده قول اول را بآنکه
 در نفث نطقی بفساد و جزه بیشتر از آنچه در بصاق است از نطق بیاف و فاد بصاد با اتفاق جائز است و در نماز پس نفث نیز جائز باشد زیرا که فرفی نیست در میان این و آن و لهذا ذکر کرد
 هر دو را در یک ترجمه و مسند آورده در آن حدیث بصاق را و سئل لال کرد بدان بر جواز نفث انتهی و صحیح نزد شافعیه چنانکه نوری است که اگر ظاهر شود در حرف باطل گردد و الا
 فاما اگر است قطع را آنچه روایت کرده ام این شنبه با سند جدید که فرمود نفث در نماز قطع میکند نماز را نقله العین و لیکن معارض است این را ثبوت نقل از آن حضرت در نماز کسوف
 و کسوف حدیث قطع بر ظهور کلام و سماع آن و تعلیق باب بر عدم ظهور و این نیز مشکل میشود با آنچه ثابت شده در بعضی طریق این تعلیق نزد ابی داود و پست نفث کرد در آن
 سجود خود پس گفت ان اف تفسیر کرده در آن نفث را بطور این کلمه مگر آنکه اف بسکون فاد نفث کلام نگویند چه نافع نمی بر آرد فاد اصحیح از خروج وی با گفته شود که نفث آن حضرت پیش از
 تحمیر کلام باشد کما قال ابن الهمام و اشاره کرده به معنی با آنکه جواز این نفث از خصائص آنحضرت است و بحث کرده اند در آن که خصائص ثابت نمی شود مگر بدلیل و روایت کرده به معنی
 صحیح از ابن همام و آنچه عینی نقل کرده وی بود که خوف میکرد از نیکه کلام باشد یعنی نفث و این نیز موافق میشود قول حنفیه را و الله اعلم حدیثنا سلیمان بن حرب قال حدیثنا
 حاد عن ابی یوسف عن ابن عمر ان النبی صلوات الله علیه و آله و سلم ای قامة فی قبله المسجد تحقیق آن حضرت دید بعضی یا نخاطی را و روید از قریب فی قیظ علی اهل المسجد
 پس گفتین شد بر این سبب فقال ان الله قبل احدکم اذا کان فی صلوة پس فرمود تحقیق خدا پیش روی یکی از شما سه قنیکه شد و نماز خلاصه از آن پس بدید که آن نیز از این قبیل است

و الله اعلم حدیثنا محمد بن معاذ قال اخبرنا عبد الله بن مبارک قال اخبرنا یونس بن الزهری عن عمه قال قالت عایشة خضفت بفتح معج و طه الشمس فقام رسول الله کفره شدا فقاما پس استام و غیر خدا صلوات الله علیه و آله و سلم نماز کسوف فکسوفه طویله
 شمس کعب فاطال شومرغ و اسه پس سرآت کرد و در از پست رکوع کرد پس در از رکوع رکوع پست بر پشت سر از رکوع شمس استفق سقاة اخری تم رکع حته قضاها و معهم
 پست آغاز کرد بعد از رکوع سوره و دیگر بار دوم پست رکوع دیگر کرد رکعت را و سجده کرد در آن شمس فعل ذلك الثانية پست رکعتان این مذکور در رکعت دوم شمس قال انهما آیتان
 من آیات الله پست فرمود تحقیق خسوف و کسوف دو علامت بزرگ اند از علامات کمال قدرت الهی فاذا رأیتهم فادعوا لهم فذلک فصلی احتیج فیج حکم کسوف و قنیکه پندید شما آن را پس نماز کنید
 شکر و شکر و از شما و روشن کرد و لقا آیت فی مقامی هذک کل شیء و عدت تحقیق دیدم درین مقام نماز خود هر چه وعده کرده شده ام آن را حتمه لقا آیت الجنة ایدان لخذ
 من الجنة حین رأیتهم جعلت تقدم تا آنکه تحقیق دیدم پشت را بجای که خواستم که بگیرم خوشتر از پشت و قنیکه دیدید شما اگر گشتم که پیش میفرم در نماز یا داده گرفتن وی قطف بکن
 و سکون ممل و فاد آخر خوشتر از کسوف و لقا آیت هم بطلوا بعضا بعضا حین رأیتهم فی تأخرت و تحقیق دیدم در روزی که میسوزد بعضی برای او بعضی دیگر انکایت است از تره و بالاشدن اجزا
 او در چکر و قنیکه دیدم مرا که پیشتم در نماز و آیت فیها عمر بن کحی کضم و فتح ممل و تشدید شخیه و هو الذی سیب السواب و دیدم در روزی که عمر بن کحی خراعی را و وی کسی است که سخت
 کردانید تا قمار اسب و این رسم هم نهاد و سواب جمع سائب است و آن ناکه میگردانیدند آن را در جایب برای آنکه باطله خود پس و بپوشند بر آن و باز نیکو و نوسر میدادند آن را تا
 که خوابد بچو و آب خورد و این فعل را تسبیب گویند و آن در شریعت ممنوع گشت و این حدیث معلوم شد که تقدم و تاخیر سیر در نماز مفید نباشد اگر چه برای گرفتن دایه بود و زود افتاب و
 باب ما یجوز من البصاق و النفث فی الصلوة آنچه جائز است از تف کردن و در نمودن در نماز بصاق و نفث و بزاق بزاق و سحر و بساق بسین ممل هر سه لغت اند یعنی آب دهان که بر
 انگند و یاد کرد عن عبد الله بن عمر و تفه النبی صلوات الله علیه و آله و سلم فی سجود فی کسوف و ذکر کرده میشود از عبد الله بن عمر و بن عاص که دم کرد و غیر خدا و سجود خود در نماز کسوف
 این بطل گفته اختلاف کرده اند علماء و نفث در نماز نجس کرده و شسته آن را بی وجوب اعاده و این روایت است از مالک و همین است قول ابی یوسف و شهاب و احمد و سحاق و حمی و یحیی
 آن را در نماز نیز نه کلام و این قول مالک است در مدونه و بعضی گویند اگر مسوم شود قاطع گردد بنزد کلام و الا فلا و این قول ثوری و ابی حنیفه و محمد است و ترجیح داده قول اول را بآنکه
 در نفث نطقی بفساد و جزه بیشتر از آنچه در بصاق است از نطق بیاف و فاد بصاد با اتفاق جائز است و در نماز پس نفث نیز جائز باشد زیرا که فرفی نیست در میان این و آن و لهذا ذکر کرد
 هر دو را در یک ترجمه و مسند آورده در آن حدیث بصاق را و سئل لال کرد بدان بر جواز نفث انتهی و صحیح نزد شافعیه چنانکه نوری است که اگر ظاهر شود در حرف باطل گردد و الا
 فاما اگر است قطع را آنچه روایت کرده ام این شنبه با سند جدید که فرمود نفث در نماز قطع میکند نماز را نقله العین و لیکن معارض است این را ثبوت نقل از آن حضرت در نماز کسوف
 و کسوف حدیث قطع بر ظهور کلام و سماع آن و تعلیق باب بر عدم ظهور و این نیز مشکل میشود با آنچه ثابت شده در بعضی طریق این تعلیق نزد ابی داود و پست نفث کرد در آن
 سجود خود پس گفت ان اف تفسیر کرده در آن نفث را بطور این کلمه مگر آنکه اف بسکون فاد نفث کلام نگویند چه نافع نمی بر آرد فاد اصحیح از خروج وی با گفته شود که نفث آن حضرت پیش از
 تحمیر کلام باشد کما قال ابن الهمام و اشاره کرده به معنی با آنکه جواز این نفث از خصائص آنحضرت است و بحث کرده اند در آن که خصائص ثابت نمی شود مگر بدلیل و روایت کرده به معنی
 صحیح از ابن همام و آنچه عینی نقل کرده وی بود که خوف میکرد از نیکه کلام باشد یعنی نفث و این نیز موافق میشود قول حنفیه را و الله اعلم حدیثنا سلیمان بن حرب قال حدیثنا
 حاد عن ابی یوسف عن ابن عمر ان النبی صلوات الله علیه و آله و سلم ای قامة فی قبله المسجد تحقیق آن حضرت دید بعضی یا نخاطی را و روید از قریب فی قیظ علی اهل المسجد
 پس گفتین شد بر این سبب فقال ان الله قبل احدکم اذا کان فی صلوة پس فرمود تحقیق خدا پیش روی یکی از شما سه قنیکه شد و نماز خلاصه از آن پس بدید که آن نیز از این قبیل است

ولیکن قولاً نیز متعارض آمده صحیح ترین احادیث دارد در جانب تقدیم سلام حدیث ابن مسعود است که در ابواب قبله گذشت که چون شک کند یکی از نمازها را در سجده کند...

تمام کند بر تخری بستر سلام که بدو سجده کند و صحیح ترین احادیث دارد در جانب تاخیر سلام حدیث ابی سعید است که در مسلم آمده که چون شک کند یکی از نمازها را در سجده کند...

رکعت گذارده پس گو طرح کند شک را و بنا کند بر قدر متیقن بستر سجده کند و سجده پیش از سلام از نجاست که مذکور است مختلف است و امام شافعی هم معتقد است که در سلام...

که وارد شده اند روی تخریج نماید بلکه دعوی کند که احادیث دارد در سجده بعد از سلام منسوخ اند و گوید آن حضرت صلی الله علیه و آله و سلم قبل از سلام بجز سجده...

سجده کرد قبل از سلام رواه النسائی و صحبت معاویه مناخرت وجود بعد از سلام در حدیث باب بنابر ضرورت حدیث علم بسبب است بعد از سلام که در حدیث کثرت احادیث...

و قوت آنها مروی بودن آن از کبار صحابه و فقهای ایشان چون علی بن ایطالب و سعد بن ابی وقاص و ابن مسعود و عمار و ابن عباس و ابن الزبیر و انس بن مالک که نقله العینی...

بعد از سلام منسوخ بودی برین اکار بر تخریج نماید و حدیث معاویه محمول بر بیان جواز است و خلاف نیست در جواز امرین هیچ یکی از آنها را بلکه در بعضی حدیث که نقله اکثر علماء...

بآلکرمین حدیث نسائی از طریق محمد بن یوسف از پدرش روایت است که معروف نیست که نقله العینی و ابوداؤد و ابن ماجه و احمد و عبد الرزاق و طبرانی از ثوبان آورده...

آن حضرت در درس سوهجدهتان بعد مایسلم و ثوبان مولی آن حضرت است که حاضر گاه و بیگاه بود و عمل بقول است نزد تعارض فعلین یا فعل یا قول چنانکه در اصول فقه محقق شده...

سلام گفتن آنحضرت پیش از سجده در واقع ترک قاعده اولی از نظر بجانب روایی آنکه تحویل کند چپ و راست است پس مطلع نشده بران را وی تاروایت کند برین تقدیر معاوض...

حدیث ابن سبینه حدیث ابن مسعود را واجب نزد حنفیه دو سلام است اول پیش از سجده سهو برای فصل میان اصل نماز و زیادت طمعه سجده و اختلاف است درین سلام که...

اکتفا کند در آن بیکبار پیش روی بی آنکه از قبله انحراف نماید یا بجانب است گوید یا دو بار بهر دو جانب گوید در کافی گفته صحواب اول است و برین اندجه بود دیگر سلام بعد از...

سجده برای خروج از نماز بالمحققان آن قطعاً مذکور در احادیث در بعضی از آن هر دو سلام است در بعضی اول و در بعضی ثانی و این بجهت اختلاف روایت است و اول جمع میان...

ثبوت هر دو سلام است پس مذمب حقیقه جامع باشد میان روایات و همچنین معارض نسبت حدیث ثوبان را که مسوق است برای بیان سجده سهو و محل علی الاطلاق و دلیل ثبوت...

در حدیث ابی سعید که مخصوص بشک است و در شک معارض آمده او را حدیث ابن مسعود مذکور در ابواب قبله و حدیث عبدالعزیز بن جعفر که روایت کرده آن را ابوداؤد و...

نسائی و احمد و ابن خزمیه که فرموده آن حضرت کسیکه شک کند در نماز پس گوید که سجده کند و سجده پیش از تسلیم هر چه گفته استناد وی لا باس به است چون معارض آمده اقوال در...

سلام حدیث ثوبان که راجع است در فادت مدعی عام عبارت نص و رجوع لقیاس چنانچه حکم تعارض احادیث است نیز مؤید در عالمات قال الشیخ زهری که سجده سهو مکرری...

در حدیث ابن مسعود که باید کرد تا اگر سهو از سلام هم واقع شود چه کرده شود بدان و امام مالک گوید در سهو که نقصان قبل السلام کند و در زیادت بعد از سلام و اگر جمع کرد زیادت...

در حدیث ابن مسعود که سجده سهو در پیش از سلام و غیره و ابونور از امام شافعی هم برین قول اند از ابن عبد البر گفته این موافق نظر است زیرا که در صورت نقص جبر نقصان است پس باید...

در اصل اصل نماز باشد و در زیادت ترخیم شیطان پس باید که خارج نماز باشد و هر دو اقتضا محل بحث است با آنکه در قصه ذی الیدین که عنقریب مذکور شود سجده از نقصان بعد از...

سلام است و ظاهر توبیب مؤلف و ایراد حدیث قبل السلام را در ترک قاعده و حدیث بعد از سلام را در زیادت رکعت خامسه دلالت دارد بر میل بفرقه میان حکم زیادت و نقصان...

چنانکه مالک گفته که اقال الشافعی نام هر گوید در محله که پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم قبل از سلام کرده پیش از سلام باید کرد در جاهای که بعد از سلام باید کرد و...

در جاهای دیگر پیش از سلام و مذمب ظاهر باقتضا و شریعت سجده است بر مواضع مانوره که جمله پنج اند چنانکه مبین شود باقی ماند کلام در حدیث باب از دو وجهی و قوع کلام در نماز...

آن در حدیث ذی الیدین مذکور شود دیگر در حکم زیادت یک رکعت مذمب جمهور در آن لزوم سجده سهو و صحت نماز است مطلقاً و نزد حنفیه تفصیل است که اگر سهو کرد از قاعده...

آخره در بر خاست برای رکعت خامسه جمع کند بقعه مادام که سجده نکرده است برای رکعت خامسه سجده سهو کند بجهت تاخیر واجب و اگر سجده کرد باطل کرد و فرض او زیاده...

استحکم شده شروع او در نفل پیش از اكمال ارکان فرض و مقتضای آن خروج از فرض است و نماز او نفل کرد و اگر کرده است قاعده آخره بر خاست پیش از سلام بر جمع کند بقعه...

مادام که سجده نکرده برای خامسه و اگر سجده کرد در صحت فرض خلل نکند زیرا چه باقی همین سلام ماند و برتر آن نماز باطل نشود بلکه سجده سهو واجب کرد و لیکن چون این رکعت را کرده...

باید که ششم کند با وی رکعت سادسه را و اگر قطع کند این رکعت را اقتضای لازم نبود زیرا چه شروع درین نفل منظور است و آن عنبر منظور است...

در حدیث باب بنابر ایشان محمول است بر فعل قاعده آخره و عدم ضم رکعت سادسه درین حدیث دلالت نمیکند بر عدم وجوب و آن منافی او لویت نباشد که حدیث دیگر آمده...

چنانکه در حدیث ابی سعید آمده است که اضافه کند بسوی خامسه رکعت دیگر را تا مجموع نفل باشند مگر در عصر و الله علم باب اذا سلم فی رکعتین و فی الصلاة سجده...

مثل سجود الصلوة او الطول چون سلام دهد مصلی در تمام دو رکعت از نماز چهار گانه یا سه گانه یا در تمام سه رکعت از نماز چهار گانه سهو سجده کند و سجده در آخر نماز خود نماید...

سجده نماز یا در آخر از آن نیست در حدیث باب مگر تسلیم در دو رکعت و آن تسلیم در ثلث پس آمده در حدیث ابن عمر بن حصین از مسلم که آن حضرت گذارد نماز عصر او...

در حدیث ابی سعید که در منزل خود را پس استناد بسوی وی مردی که گفته میشود او را خریاق بود و در دست وی درازی پس یاد او آنحضرت را کاری که کرد یعنی سلام...

در حدیث ابی سعید که در منزل خود را پس استناد بسوی وی مردی که گفته میشود او را خریاق بود و در دست وی درازی پس یاد او آنحضرت را کاری که کرد یعنی سلام...

در حدیث ابی سعید که در منزل خود را پس استناد بسوی وی مردی که گفته میشود او را خریاق بود و در دست وی درازی پس یاد او آنحضرت را کاری که کرد یعنی سلام...

از فقره اولی و چون موت بر حال عدم اشراک بنا بر اسلام سابق این حکم دارد و کیفیت حال کسیکه مصوح باشد بجز توحید و مجد و با خدا اسلام و پرشیدار و این است که در کتاب
 و از اشراک برآمدی این نوازش گشتی لابد تجدید اسلام سابق بطریق اولی متراین عنایت باشد و نحو سیمات کند بفضل الله و ذکره اللهم از فقره اولی و چون موت بر حال عدم اشراک بنا بر اسلام سابق این حکم دارد و کیفیت حال کسیکه مصوح باشد بجز توحید و مجد و با خدا اسلام و پرشیدار و این است که در کتاب
 ذکر امر شارع بر پیروی جنازه و مشرعیت آن علماء اختلاف دارند در کیفیت آن جمعی از تابعین و ابو حنیفه و صاحبیه بر آنند که پیشه خلف جنازه و غسل است و اولی
 پس پیش هر دو برابرند تا ملک در روایت مشهور و شافعی و احمد نیز میگویند که قوم شفاغرانند و شافع در عرف و عادت پیش میرود و دلیل فضل پس رفتن احادیث نیست که بظن تبع و اتباع
 کرده آن را اصحاب سلف از بعد و احمد نیز میگویند که قوم شفاغرانند و شافع در عرف و عادت پیش میرود و دلیل فضل پس رفتن احادیث نیست که بظن تبع و اتباع
 درین معنی با تعدد و کثرت روایت کرده ابو داود و ترمذی و ابن ماجه از ابن مسعود که فرمود آن حضرت جنازه متبوع است و پس روی نمیکند و در روایتی مراد از آنکه
 بلفظ و لایسته بین بدیها و ابن عدی در کامل از سهل بن سعد که آن حضرت بود که مشی میکرد خلف جنازه و ابن ابی شیبه از عبد الله بن عمرو بن العاص که بدین معنی
 الف جنازه زیرا چه مقدم وی بر ملائکه است و مؤخر وی بنی آدم را و این روایات اگر چه خالی از ضعف نیستند و لیکن بظاهر هر یک کلمات یا بند و قابل احتجاج باشند و در
 دلالت ندارد بر دوام و عادت مشی پیش جنازه و ترمذی گفته اهل حدیث این حدیث را مرسل دانند و عجیب از شافعیه با آنکه حدیث مرسل را حجت ندانند و باز در بیجا احتیاج
 و روایت کرده ابن ابی شیبه از عبد الرحمن از بنی گفت بودم در جنازه و ابو بکر و عمر رضی الله عنهما پیش جنازه میرفتند و علی رضی الله عنه پس جنازه پس گفتیم من علی پس
 و این دو روایت پیش میرود و گفت ایشان میدانند که فضل مشی خلف جنازه بر مشی امام وی همچو فضل جماعت است بر نماز منفرد و لیکن ایشان دوست داشتند که آسان
 بر مردم و تنگ ننگند راه برینها انتهی و نیز پس رفتن اهل و داخل است در اعتبار و انفاض و تفکر و اقرب است به معاونت نزد احتیاج و آنرا که پیش و پس هر دو برابر دارند گویند که
 متعارض اند پس هر دو جایز باشد و حدیث مغیره بن شعبه که را کعب هر دو خلف جنازه و ماشی هر سو که خواهد نیز حکم به تسویه میکند در حق ناشی و الله اعلم حدیثنا ابو الولید
 حدیثنا شعبه عن الاشعث قال سمعت معاویه بن سوید بن مقرن یضم میم و یشح قاف و تشدید را بر مکسوره عن البراء بن عازب قال امرنا رسول الله کف بر حکم کرده
 شد اصله الله علیه و الله و ساو سبج بهفت چیز و نفاکانا عن سبج و منع کرد ما را از هفت چیز امرنا با اتباع الجنان امر کرد ما را بر پس رفتن جنازه و عیاده المراض و پرسیدن
 و اجابت الدعای و قبول کردن دعوت خواننده بطعام و وضو مظلوم و یاری دادن بتم رسیدگان یا فریاد یا مسلمان و امر از تقسیم لغتجات و راست کردن سوگند که خورده باشند
 آن کار و ابراه المقسم یضم میم و سکون قاف و کسرین نیز روایت است که در اندین سوگند خورنده را بر فعل توبه بجا آورون آن کار یا بر فعل خود یا دیگری بسمه و
 اسباب وجود آن یا باور کردن سوگند خورنده بر وجود امری یا سوگند دهنده ترابری که لیکن پس سبج است که ننگی بحیث تعظیم هم پروردگار تعالی اگر چه لازم نیست و این
 صورت نیست که در ترک آن مصلحت نباشد و رد السلام و جواب سلام مسلمان و اون و تشبیه العاطس و دعا کردن طسه زننده را بر حکم الله بشرط آنکه گوید وی الحمد
 بشین معجزه و جمله هر دو روایت است و اول نصح تر است مشتق از شواست معنی توبه و ابر گویا دعا میکند بر گوینده الحمد درین وقت به نجات قدم بر خیزد و صحت و سنت و
 نسبت بمعنی بری و سیرت نیک است و کلام در احکام این امور در کتاب الآداب مذکور شود انشاء الله تعالی و همانا عن آئیه الفضة و منع کرد ما را از استعمال آوند های
 استعمال ظروف طلا بطریق اولی ممنوع است برابر است در هر دو قسم مردان و زنان و حاتم الذهب و استعمال انگشتری طلا و این مخصوص مردان و زنان را جا نرفته
 و از پوشیدن جامه ابریشی و الدبیاج و از پوشیدن دیبا که نیز قسمی از منسوج ابریشیم است و القصد از پوشیدن جامه قسمی بفتح قاف و تشدید سین جمله منسوب بشیر
 از مصر و آن گمان مخلوط بخریست و بقوله نسیم در اصل قرنیست نسبت به قرنی یعنی ابریشیم زار ابریشین بدل کردند و کاهست بوق و از دیبای سطر و بجز این هر چهار چیز
 آن و یار حرام اند بر مردان نه زنان چون قاتم ذهب درینجا چیز مفتم مذکور نیست و در کتاب اللباس مذکور شود که آن شیره خمر است با تفصیل احکام این امور حدیثنا
 بن یحیی بن عبد الله بن خالد زهلی نیشابوری سنه دو و بیست و پنجاه و هفت قال حدثنا عمر بن ابی سلمه عن الاوزاعی قال اخبرنا ابن شهاب قال اخبرنا سعید بن
 ان ابا هريرة قال سمعت رسول الله صلى الله عليه و الله و سلم يقول حق المسلم على المسلم خمس حشيش حق مسلمان بر مسلمان پنج است سه السلام و عیاده المراض
 الجنان و اجابت الدعوة بفتح و ال مستعمل طعام است و کسر و نسبت و ضم در حرب که افی العین و تشبیه العاطس معنی هر پنج لفظ معلوم شد تا بعد عبد الرزاق قال
 متابعت کرده عمر بن ابی سلمه را عبد الرزاق بن همام که گفت خبر ما را عمر از زهری تا آخر چنانکه در روایت مسلم است و در اول اسلام متبوع بود و بفتح را بر ابن خالد عن
 این نامه مذکور **باب الدخول علی الميت بعد الموت** اذا درج فی القائه جواز در آمدن بر مرده بعد از مردن وی و فیکه چیده شده باشد در کفنندار و مسوره بوده
 از وی بر آنچه نکرده است الملاء بر آن تا آنکه بفتح گفته سزاوار است که طلع نشود بر وی مگر غاسل و کسیکه متصل است **حدیثنا** پیشین محمد بکسر موصوفه قال اخبرنا
 بن عبادك قال اخبرنا بنی معمر و بنو نوح عن الزهري قال اخبرنا ابو سلمة بن عبد الرحمن بن عوف ان عايشة زوج النبي صلى الله عليه و الله و سلم اخبرته قالت قال
 فرسده من مسكنه بالسنة بتحقيق عايشة جفت پیغمبر خبر داد ابو سلمه را گفت پیش آمد ابو بکر بر سرپ خود از جای سکینت وی که بسج داشت بضم سین ممل و سکور
 سلمه و نسیم است و دعوال مدینه از منزل آن حضرت یک میل حقه نزل فدخل المسجد تا آنکه فرود آمد از سپ پس در آمد مسجد را و لو بیکو الناس حقه دخل علی عايشة و
 تا آنکه در آمد بر عايشة فتمس النبي پس تمهید کرد و دیدن پیغمبر اصله الله علیه و الله و سلم و هو سجدی بیدر حجرة و حال آنکه آن حضرت پوشیده کرده شده بود بجا و در

گفتار بشدت و نیز این غسل تعدیست نزد ایشان و لیکن شرط است در آن آنچه شرط است در غیر آن از سایر غسلها که انقضای استقلال و بعضی سنت گویند و بعضی معتقدند
 که باید کرد و بجهت سبب استرخاص مفاصل و زوال عقل و لیکن در حق تنصیر کرده میشود بر اعضای اربعه از جهت حرج بیکر سبب حدیث در آن خلاف است و بعضی معتقدند
 چنانکه سایر حیوانات که بمیرند سبب است آنکه آدمی مسلمان مخصوص گشت بزوال نجاست موتیه بغسل بجهت تکریم جلالت کافر که پاک نیکو و بغسل صحیح نیکو و نماز حاصل می آید از غسل
 توان نجاست میت را و گفت و حفظ بشدیدن بن زید و حنوط مالید این عمر پس بر آن سعید بن زید را بود که یکی از عشره مبشره است حنوطه الفتح
 که برای مرده باشد و حمد و علی علیه و لویقو ضاء و بر داشت ابن عمر آن پسر او نماز جنازه کرد بروی و وضو نکرد و نه شست همزار او اگر میت نجس بودی پاک نیکو و آن در آب
 تنها و می شست این عمر عضای خود را که مساس کرده بود بدان که ذاقیل و قال ابن عباس المسلم لا یغسل حیاً و لا میتاً مسلمان نجس نمیشود در حالی که زنده است و زود خالی کرد
 این تعلیل را حاکم و زار قطنی مرفوعاً آورده و قال سعید و گفت سعید بن ابی وقاص و قتیبه غسل داد سعید بن زید را و نگفتند که وضو مالید او را و آمد نجاست خود و غسل کرد پس گفت
 نکردم از غسل وی لو کان نجساً ما شست و اگر میت نجس بودی مساس نیکو دم آن را و لیکن غسل کرده ام از گرمی چنانکه ابن ابی شیبه ذکر کرده و درین مسئله اختلاف است
 پوشا می آید و غسل کرد واحد و اسحاق گویند وضو کند و نزد عامه اهل علم و ابو حنیفه غسل است و نه وضو و روایت است که اسحاق بن عمار بن ابی بکر صدیق رضی
 عنه غسل داد ابو بکر را زود فوات وی پس بر آمد و پرسید جمعی از مهاجرین را که حاضر بودند که من روزه دارم و امر و زسخت سرد است آیا هست بر من غسل نغذ نیست غسل و حاکم از محمد بن
 ذهل آورده که گفت نمیدانم در من غسل میتا فلیغسل حدیثی ثابت و اگر ثابت بودی هر آنکه لازم شدی ما استعمال آن ابن عربی گفته جمیع از اهل حدیث گویند این حدیث ضعیف است و
 اعلم و قال ابنه صلوات الله علیه و اله و سلم المؤمن لا یغسل و فرمود آن حضرت مسلمان نجس نمیشود و در بعضی نسخ زیاده است که قال ابو عبد الله الخضر القدر که مراد از نجس کفنی کرده است
 از مسلمان بلید است حدیثاً اسمعیل بن عبد الله قال حدثنی مالک عن ایوب السخنی عن محمد بن سید بن عن ام عطیه عن افضاریة قلت دخل علینا رسول الله صلوات
 علیه و اله و سلم عین توفیت ابنته اذ اکتف ام عطیه که از کبار صحابیات است در آمد بر ما بغیر خدا و قتیبه وفات یافت دختر وی زینب زوجه ابی العاص بن بریج یا ام کلثوم زوجه عثمان
 رضی الله عنه و اول صحیح و شهرت فقال اغسلنها ثلاثاً و حسناً و اذ اکتف من ذلك پس فرمود غسل دهید او را سه غسل با پنج غسل بیشتر از آن که و تر یا خدا را ذائق ذاک المصلحت
 ببلید شما عدوی ازین اعدا و احتیاج باشد و گرنه یکبار کفایت است بماء و سدر و غسل دهید آب و برگ کنار که بهم آمیخته جو شانند و آن المانع است و تنظیف و شستن و خطمی حکم است
 و لیکن سنت اول است و لازم نیست استعمال سدر در جمیع غسلات بلکه حاصل میشود و مبالغه در تنظیف یکبار اگر میسر شود و بار دیگر آب خالص کنند و لعل فی الاخره کافور را بگردانند
 در کافور کافور که در آن با وصف تطیب برای حضور ملائکه و لغای پروردگار تعالی خاصیت است در تنظیف بدن میت بعد از ترخار موت و آب و رو کردن که همای زمین و باران
 بر آن زود و خراب شدن و تحمل فضلات و جز آن که مناسب بحال میت است که ذاقیل او شنیدامان کافور یا بگردانید چیزی از کافور رنگ را و لیست فاذا فرغتم فاذا تغنی بعد همزه و ذال بعد قتیبه
 فارغ شوید شما از غسل پس خبر کنید مرا فلما فرغنا اذناه پس هر گاه فارغ شدید ما خبر کردیم آنحضرت را فاعطانا حقوه پس داد ما را تاندر خود را حقو لغتج های ممل و سکون قاف در اصل بعضی
 از آن در جای بسن از آن هر دو آمده قاله ابوهری فقال اشعرنها اذ اشعارا یا پس فرمود اشعار کنید او را این از آن بارت آن بوی جوید اشعار جامه که درون جامه پوشند از جهت اتصال آن بجز
 بعضی موی و این حدیث اصل است در تبرک لباس و آثار صالحین یعنی اذاده میخواند ام عطیه در لفظ حقو معنی از آن ظاهر تفسیر از این میروم است که روایت از ام عطیه و ام سلمه و در حدیث
 دلیل است بر آنکه زنان احق اند بغسل و ادن زنان مرده از زوج او بآب مایستحب آن بغسل و تراژر مستحب بودن آنکه غسل داده شود میت را غسل طاق سه بار یا پنج بار دو بار
 یا چهار بار خلا که آن خلاف مستحب است حدیثاً محمد بن سلام یا ابن شنی یا ابن ولید قال اخبرنا عبد الوهاب الثقفی عن ایوب عن محمد بن سید بن عن ام عطیه قالت دخل
 علینا رسول الله صلوات الله علیه و اله و سلم و نحن نغسل ابنته در آمد بر ما آن حضرت و حال آنکه ما غسل میدادیم دختر او را فقال اغسلنها ثلاثاً و حسناً و اذ اکتف من ذلك بماء و سدر
 و اجعلن فی الاخره کافوراً فاذا فرغتم فاذا تغنی فلما فرغنا اذناه قال القی الینا حقوه پس انداخت آن حضرت بسوی ما از خود را و قال اشعرنها ایاها فقال ایوب پس بعد ازین روایت
 از ابن سیرین گفت ایوب و حدیثی حفصه قبیل حدیث محمد و حدیث کرد در احفصه بنت سیرین بمانند حدیث بر او خود محمد و کان فی حدیث حفصه و بود در حدیث و می نیز غسلنها و تراوان
 نمیه ثلاثاً و حسناً و سبغایه تفریح بلفظ سبع بجای اکثر من ذلك و کان فیه انه قال و بود زیادت در حدیث حفصه که تحقیق آنحضرت فرمود اید علی مناهها آغاز کنید در غسل آن دختر
 با طرف و اعضای راست وی ظاهر اید از آن است بلفظ جمع مؤنث چنانکه در روایت ابی ذر که شیهنی است بدل ایدار و او لیکن مسأله از بعضی روایت کفایت می از احاطت المانع و حواء
 اله ضه و مناه و اید الینید بجای باقی وضو روی و کان فیه زیادت در حدیث وی ان ام عطیه قالت تحقیق ام عطیه گفت و مشطنها ثلاثاً قهرون و شانه کردیم موی او را و سخر آن با
 سه لیسو و این روایت استدلال کنند شافعی در مواقتان ایشان بر استحباب شانه کردن موی میت و کرده داشته آن را امام ابو حنیفه آنچه روایت کرده از امام ابو اسحاق عایشه رضی الله
 عنهما که وی دید میتی را که تسبیح کرده میشد سر او پس گفت عایشه بر چه چیز است می کنید ناصیه او را پس مکرده داشته تسبیح را بآب بیداد میامان میت شروع کرده شود و
 است میت را غسل چنانکه منجی کند او را بر پلوی چپ او لا میامان جمع میزند حدیثاً علی بن عبد الله قال حدثنا اسمعیل بن ابراهیم یعنی ابن عطیه قال حدیثاً علی بن
 عن حفصه بنت سید بن عن ام عطیه قالت قال رسول الله صلوات الله علیه و اله و سلم فی غسل ابنته فرمود در تقریب غسل دختر خود ابدان میانها و موضع وضو همان
 مواضع البینه من المیت آغاز کرده شود مواضع وضو میت زود غسل چنانکه در حال حیات او لا میکرد وضو سنت غسل است بالحق و لیکن بعضی معتقدند در شستن کفایت است در

ج

ز

ز

زالت و نیت امدی ثبات الفیض صلے اللہ علیہ والہ وسلم نانا الفیض صلے اللہ علیہ والہ وسلم فقال اغسلها بالسدسہ و قوافل یافیت یکل انہ فی الخیر
 ہید اور اسد عن طاق کبیر انہ زیادہ بعد از ان مقی کر کر بتول خود ثلثا و خستنا او اکثر من ذلك بحجت بیان سنت تکرار مایہا را اگر جکیا بر ما و این واجب است
 ان را این ذلک واجعلن فی الاخرة کافورا او شیئا من کافورا فاذا فرغتم فاذا نسی فلما فرغنا اذناہ فالقی الینا حقوہ فضفرنا شعرها ثلثہ قرون والقینا ما حللنا
 آن گیسو ہا را از پس آن متوفات اہر از سیاق این حدیث آنست کہ گردانیدن سہ گیسو و القای آن پس پشت اختیار زنان بود از نزد خود و لیکن در روایت این حدیث
 واجعلن لما نزلتہ قرون نیز آمده و این بر تقدیر صحت صریح است در رفع خفا از نزد حنفیہ موسی سر از پس و پیش پرانگندہ گذاردن چنانکہ ہنگام حیات نزد مصیبت و بر و این از روی
 روی دو گیسو کہ در بالای درج بر سینه گذارند باب الثیاب البیض للکفن مستحب بودن جامہای سفید برای کفن حدیثنا محمد بن مقاتل مروی کہ جامہای کہ بود در
 در حدیث و شش قال اخبرنا عبد اللہ بن مبارک قال اخبرنا هشام بن عمرو عن ابيه عن عائشة ان رسول الله صلے اللہ علیہ والہ وسلم کفن فی ثلثتا اوباب موی
 از حدیث آن حضرت کفن کردہ شد در سہ جامہ کہ از او رو در او و لفافہ بود میانہ تخفیف یا منسوب بہین یعنی بکسر موحده جمع ابیض مہولکۃ یعنی سفید و غیر آن منسوب
 کہ قریب است از زمین بہ بافتہ میشوند در آنجا جامہا و بالفتح یعنی کا در است از سمل یعنی شستن یعنی غسل یعنی جامہ سفید تنگ کما قال ابن سبرۃ اما نیت جمع خفا
 من کسر سلف بضم کاف و سین و سکون را در میان یعنی آن جامہ از زینبہ بود نزد ترمذی زیادہ کردہ پس ذکر کردند مرعیشہ را قول مردم کہ میگفتند کفن کردہ شد آن حضرت در
 دو جامہ و جاجرہ پس گفت عائشہ آوردہ شدہ بود آن چادر و لیکن صحابہ باز دادند آن را و تکفین نکردند بران لیس فیہا قمیص و لا عمامہ نہ بود در آن سہ جامہ
 نہ دستار یعنی ہمین سہ جامہ بود از غیر این دو جنس کہ در کفن آنحضرت نہ بود اصلا و باین اخذ کردہ شافعی و احمد کہ گویند کفن میت سہ لفافہ باشد و نزد ما نیز کفن میت سہ
 جامہ است ولیکن مشہور در بیان آن از او قمیص و لفافہ است و روایت کردہ ابی حنیفہ را بر اہم تخفی بواسطہ جامہ مسلا کہ آنحضرت کفن کردہ شد در عملہ میانہ قمیص و لفافہ
 عرب مجموع دو ثوب را گویند از او ذکر کردہ عبد الرزاق از حسن بصری نحو آن مرسلہ و روایت کردہ ابن عدی در کامل از جابر بن سمرہ و ابو داؤد ابن عباس نحو آن و
 حدیث عائشہ اگرچہ صحیح تر است ولیکن احادیث قمیص نیز بسبب تعدد طرق معادل آئند و مرجع اند باعتبار آنکہ حال در تکفین ظاهر تر است مر رجال را کما قال ابن الہمام و مالک
 کہ مراد آنست کہ قمیص و عمامہ در آن سہ جامہ نبود بلکہ سواہم آن بود پس مجموع کفان پنج باشند و آن مروود است با سنجہ درین صحیح از ابی بکر رضی اللہ عنہ آمدہ کہ گفت مرعیشہ را
 در کفن کفن کردہ شد آنحضرت گفت در سہ جامہ و احادیث تکفین در سہ جامہ در سنن و غیر آن بسیارند باب الکفن فی توبین جواز کفن در دو جامہ آن کفن کفایت است و اول کفن سنت
 و اول کتب کہ سائر تمامہن باشد آنقدر واجب است کہ کمتر از آن روانہ بود بالاتفاق تا آنکہ ذکر کردہ زلیعی کہ اگر یافتہ نشود جامہ کہ پوشیدن تمام بدن را ضمیمہ کردہ شود
 از حدیث جبری چون برگ درخت یا از خرد و تنہا ستر عورت کفایت کند حدیثنا ابو النعمان قال حدیثنا حماد یعنی ابن زید عن ایوب عن سعید بن جبیر عن ابن عباس قال
 یخارجہ لواقف بعرفۃ اذ وقع عن داخلۃ در انسانی آنکہ مردی ستادہ بود بفرقات تا گاہ افتاد آن مرد از شتر سواری خود فوق قصۃ پس شکست آن را اعلہ گردن او را و قال
 بالکفۃ است شیخ فاقصۃ از ایفاص شک او است قال اللہ صلے اللہ علیہ والہ وسلم اغسلوہ بماء و سد بر غسل دہید او را آب و کنار و کفونہ فی توبین و تکفین کند او را
 در دو جامہ اولہ دارد در روایات ہر سہ ابواب توبین بی اضافت بضمیر است و در روایت کتاب الحج توبیہ بضمیر آمدہ و لا تحنطوہ و خوشبوی بالید او را و لا تحنطوہ و اداسہ پوشید
 سر او را فانہ یبعث یوم القیامۃ ملبیا زیر کہ تحقیق وی بر انگیختہ می شود از قبر روز قیامت لبیک گویند از اینجا معلوم شود کہ سیکہ شروع کند در عمل طاعت بستر حامل گردن
 امید است کہ بنویسد او را خدا تعالی در آخرت از اہل آن عمل قبول کند از وی تمام باب المحنوط للہیت ذکر حنوط کہ مریت را باشد و حنوط خوشبوی مرکب مخصوص بوجوب است
 حنوط حیات حنوط نگونند و تصریح بفتح استعمال آن در مادہ خاص و شخصی معین مشعر است ہست ہا بہ استعمال آن در عامہ اموات خصوصا با تریہ منع از تخمیر راس و آن دلیل است
 حدیثنا حماد عن ایوب عن سعید بن جبیر عن ابن عباس قال بینما رجل واقف مع رسول اللہ در انسانی آنکہ مردی رکن روقوف او امیکر و با پیغمبر خدا صلے اللہ
 علیہ و آلہ و سلم ایستادہ از وقف من داخلۃ فاقصۃ بضمیر صادمین ہر دو مطلقہ پس گفت آنرا از تصحیح قلمہ یعنی سپس کشتن استعمال فاقصۃ بضمیر معین بر صا و ایفاص کسی
 شک العرفۃ بر ہامی خود شک را اولیست در لفافہ فقال صلے اللہ علیہ والہ وسلم اغسلوہ بماء و سد بر و کفونہ فی توبین و لا تحنطوہ و لا تحنطوہ و اداسہ فان اللہ
 یبعثہ ملبیا تحقیقہ خدا تعالی خواہد بر انگیختہ او را روز قیامت لبیک کنان باب کیف یکفن المحرم چگونه کفن دادہ شود کہ بر اہل حرام بستہ بود و مرد و اختلاف
 در حدیثنا شیخ واحد و اسحاق و اہل ظاہر بر آنند کہ محرم را مناسب حال احرام تکفین کنند زیرا چہ وی باقی است بر احرام خود بعد موت بدلیل حدیث باب کہ
 نایق است بجزت ستر راس و تطیب چنانکہ حکم محرم است را ابو حنیفہ و مالک و از زاعی گویند حکم محرم مانند حکم حلال است لکن احرام منقطع میشود بموت چون سائر اعمال کہ در
 حدیث صحیح کہ انما مات الانسان انقطع عنہ عملا الا من ثلاث و احرام خارج از ان ثلث است و لہذا جاز شدہ او را غسل باب و سد بر و تریہ در سند ابی حنیفہ کہ کسی
 حدیثنا ابو حمزہ ثقفی کہ گفت چنانکہ بوقتی دیدم کہ کسی کہ در کفن بودی چون مرد رفت از وی احرام و امر تکفین در دو جامہ بحجت ضرورت بود کہ جز آن جامہ نہ داشت و امام عدلی
 از حدیثنا ابن سنیہ من بیان مرد بود و نیز کہ ہر چہ در او نشود بخلاف قیاس مقتصر بر مرد باشد و لفظ حدیث عام نیست ہر چہ مرد باشد یا نہ و معین است و علت بیحقیقت وی با
 تکفین یا انقضای عموم نمیکند کہ آن در ہر محرم حکم نمیکند کہ در روایت کردہ و واقفین از ابن عباس و حکم کردہ ابن قحطان بحجت آن کہ فرمودہ پوشیدن وی و ستر او را و کفن او را

در حدیث آئینه است و اید متعلق منی است و تواند که متعلق بات باشد که ایشان را موت ابدیست زیرا چاهای کافر ای تقدیب است نه برای کس که با آن
قال البیضاوی حدیثنا مالک بن اسمعیل قال حدثنا ابن عیینة عن عمر و سمع جابر اقال فی البیضاوی علیه و سلم عبد الله بن ابی بعد ما
بعد از دفن وی فخرجه دفنت فیہ من ربقه و البس قمیصه پس بیرون آورد و یعنی فرمود تا بیرون آرند پس انداخت در بدن وی از آب درین میان
پیراهن خود حدیث اول دلالت دارد بر آنکه عطار خلعت قمیص نزد خبر و قات و سوال پس بر هر ای تکفین بعد از آن فرمود که خبر کنی تا نماز کنم پس خبر کنی
وقت تشریف فرمود تانی دلالت دارد بر آنکه آن حضرت بعد از آن رسید و بعد از آن قمیص پوشانید و چون مخالفی میان این دو حدیث بظاہری نماید گفته اند
اعطاء حدیث اول اجابت سوال بطریق و عده است باعطاء نزد تکفین و قتیکه خبر کند بدان و چون پس بر ای خبر نزد آن حضرت رفت و بسوی توقف شد و مردم توقع
نداشتند یا رسیدند مشتت کردند آن حضرت را بدین شتافتند و هنوز در حفره انداخته خاک نریخته بودند که آن حضرت تشریف آورد از آن حفره بر آورده حسرت
بود بلکه زاده از آن جنانا گاه که او را بر روزان نونها و بعضی در توجیه گویند که آن حضرت دو قمیص داد و بار و الله اعلم باب الکفن بغیر قمیص جواز کفن بی قمیص
پیراهن حدیثنا ابو نعیم قال حدثنا سفیان ثوری عن هشام عن عمروة عن عائشة قالت کفن النبی صلی الله علیه و آله و سلم فی ثلاثة اقباب محول کرس
شد آنحضرت در سه جامه محول کرسف جنس بنیه عطف بیان است و در بعضی نسخ لفظ ثلثة نیست و این مناسبت مر جزی را که در نسخ شیخ اجل با بعد از حدیث تانی
قال ابو عبید الله ابو نعیم لا یقول ثلثة و عبد الله بن الولید عن سفیان یقول ثلثة لیس فیها قمیص ولا عمامة نبود در آن چاهای پیراهن و نه دستار چنانکه در
گشت حدیثنا مسدد قال حدثنا یحیی عن هشام قال حدثنی ابی عمرو عایشة ان رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم کفن فی ثلثة اقباب لیس فیها قمیص و لیس
و بعضی گویند مراد لغی قمیص جدید است سوی قمیص سابق که در برداشت و بقول مراد لغی قمیص است که غسل داده شد در آن یا لغی قمیص که لطفوف اللطائف باشد
بلاعمامة و این دو باب رواست بر یک که قائل است بودن کفن سنت پنج جامه که در ازان عمامه و قمیص است و مشلخ قدما و کمره و دانه عامه را و بعضی متأخرین
آن را برای اشرف بجهت انچه در دست از این عمر که وی عمامه می بست پشت را و میگردانید و عمامه را بر روی او حدیثنا اسمعیل قال حدثنا مالک عن هشام
عن عائشة ان رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم کفن فی ثلثة اقباب بیض سحولیه لیس فیها قمیص ولا عمامة باب: ثنوین است الکفن من جمیع المال کفن حق است
تمام مال مملوک است تا اگر مال بقدر تجمیز و تکفین باشد پس صرف کرده شود در آن اگر چه بیت مقروض بود و لیکن گفته اند که اگر مال اندک بود و ورثه بسیار لعل کفایت است
که در او و جامه باشد و زن را سه جامه و در عکس آن اول کفن سنت است و به قال و بساختن کفن از تمام مال گفته است عطاء و الزهیری و عمر بن دینار و قتادة و نقل کرده
حدیثنا فی کفانی که قائل اند بدان جمیع اهل علم که روایت شاذه از خلاص بن عمر و گوید کفن از ثلث مال است و از طائوس آمد از ثلث اگر مال اندک باشد و قال و گفته است عمر بن نید
المحفوظ من جمیع المال خوشبوی که استعمال کفنه کرده راهم از تمام مال است نه از ثلث و همچنین روایت کرده عبد الرزاق از عطاء و قال ابراهیم بیداء بالکفن ثم بالدين ثم بالوصية و کف
در سه قسمتی در قسمت و صرف ترک میت آغاز کرده شود کفن پیش از هر بستر بجامه نومه او بستر بوسی که کرده باشد و قال سفیان اجرا القبر و العسل هو من الکفن گفت سفیان
ثوری مراد کفان و غسل دادن از قبیل کفن در حکم است حدیثنا احمد بن محمد بن ابراهیم بن سعد عن سعد بن ابی سیم عن ابیه بن عبد الرحمن
قال ابی عبد الرحمن بن عوف یوما بطعامه آورده شد عبد الرحمن بن عوف که از اغنیای صحابه و عشره مبشره بود روزی بطعام وی فقال قتل مصعب بن عمیر و کان خبر است
پس گفت عبد الرحمن کشته شد مصعب بن عمیر و فتح عین بن عمیر تصغیر روزا حد بود بهتر از من در بابایت خوش معاش و خوش لباس بود و چون اسلام آورد زهد اختیار کرد
فاحر یوجد الله ما یکن فیہ الا بودة پس یافته شد روزا و این خبری از ملک او که کفن کرده شود در آن مگر یک چادر که او را کفن ساختند و قتل حمزة او و جل اخذ شهید شد حمزه بن
عبد المطلب عم آن حضرت که او را شهید الشهدا گویند روزا حد یا مردی دیگر نام بر و شک را و است خیره منی که بهتر از من بود فاحر یوجد الله ما یکن فیہ الا بودة پس یافته شد روزا
چیزی که کفن کرده شود در آن مگر جاری نقد خشت آن بکون در عملت لیل یا تانی حیاتی الدنیا و تحقیق بر رسیدم من اینک باشد که شتابی کرده شد برای ما بختهای
سو عوره تا در پشت درین حیات دنیا و در آخرت موم با شوم شعله ای که بستر شد عبد الرحمن که میگفت ازین ترس و خوف طول حساب تا خراز طوق بدرجات علی باب
اذ العیوب لا تقوب و احد از صحابه که میگفت از آن لغی بیت از مال او مگر قدر یک یا یک ضرورت بدان گفتند حدیثنا احمد بن مقال قال اخبرنا عبد الله بن مبارک
قال اخبرنا سعد بن ابی ابراهیم عن ابی ابراهیم بن عبد الرحمن بن عوف فی طعام و کان صائما فقال تحقیق عبد الرحمن بن عوف آورده شد طعامی و حال آنکه بود روزه و اگر روزه آور
شده پس گفت قتل مصعب بن عمیر و هو خیر من کفن فی بودة ان غطی راسه بدات رجلاه و ان غطی رجلاه بداد راسه کشته شد مصعب بن عمیر که در روزی بود کفن کرده
در باره که از پیشتر بدان روزی پیشتر با او را در پیشتر شدی بیادوی طاهر شری و او را و کان بر سیم گویند همان برده شوم عبد الرحمن را که گفته است نیز این کلمه و قتل حمزة و هو خیره منی و
کفن کرده شد همچنان تشریح کرده حاکم در حدیثی که از روایت است فی سبطنا من لادنیا ما بسطه پیر تر فرخ کرده شد برای ما از امتاع دنیا آنچه فرخ کرده شد کنایت است از کثرت
تروت که بعضی صحابه را در وقت او قال ای کفینا ما اعطینا الکفت دره شوم ما از دنیا آنچه داده شدیم شک را و است و قد خشتینان بکون حستاننا عملت لنا و خشتین
سیدیم اینک باشد که نیهای ما که شتاب آورده شد ما را و شوم از مرده کسایک و آورده شده در باره آنهمان کانی برید العاجلة و جلنا فیها ما نشاء لمن نریک سیکه است که از روز و او را

Marfat.com

نور

تصد ایشان کرد و مقاله نمود پس اکثری ازین قرار بشهادت رسیدند پس آن حضرت برین جاغت دعای بکر و فعا رایت رسول الله صلی الله علیه و آله
 حزننا اشد من ذلک پس ندیدم آن حضرت را که اندوگین شده باشد هرگز سخت تر ازین اندوه با پای من لوطه خیزد عند المصیب حکم علی سیکه که در کتب
 نزد مصیبت و اظهار حزن اگر چه مبلح است و اوام که بحد جرح نکشد چنانچه در باب سابق تحریر یافت ولیکن عدم اظهار المصیب و حصر و اقتصار بر آن
 مراجع را و اقرب است بمعنی رضا بقضا و قال محمد بن کعب بن سلیم زلفی بصر قاف و فتح را در آخر ظاهر و مجر طیف او س از زید بن ارقم و غیره ای از صحابه صلح ظاهر
 در زمان آن حضرت و وفات یافت بدمین سده یکصد و هفده الحجج القول السیغی و الظن السیغی جرح در مصیبت که محقق آمده گفتن که در مصیبت که در آن
 احوال چنانکه در نوحه کند و گمان بدست که آن نوسید نیست از بدل مصیبت که نافع تر است مر او را از آنچه فوت شده با سبقت و نوبت مبر که موعود اصحاب آن است و چنان گمان
 در حدیث و احتساب ثواب مطلوب بود و آن باعث بر عدم اظهار حزن است پس مناسب آمد ترجمه باب را و قال یعقوب و گفت یعقوب سید قلیند استلام انما اشکای
 و حزن ای آنکه در کتب آمده ظاهر و باطن خود را مگر بسوی خدا که وی مجاز نیست و جابر است هر نقصان را و اظهار نمیکند پیشین خلق که آن بیفایده و بیکیام است
 بشیر بن الحکم بکسر موحده و سکون معجمه و بفتح حار و کاف قال حدثنا سفیان بن عیینة قال اخبرنا اسحاق بن عبدالله بن ابی طلحة النضاری انه سمع ابا اسحاق بن ابي
 اشتکای بن لابی طلحة بن جعفر بن سحاق شنید النس را که میگفت یا رشد پسری که مر ابو طلحة را و ابو طلحة خراج گفت پس ز حال آنکه ابو طلحة بیرون خانه خود بود و فلان
 ات امراته ازه قدمات هیات شیدا پس هر گاه دید زن او که مرده است پس میگردد چیز را آنچه لابد بامریست باشد از حساب غسل و کفن و پوشیدن او را جامه ای که میسازد
 خدا و ابو طلحة که صائم الدهر بود و نخته فی جانب البیت و یکسو داشت زن آن میت را در خلوت خانه فلما جاء ابو طلحة قال کیف القلام پس هر گاه آمد ابو طلحة گفت چگونه است
 پس که قالت قد هدأت نفسه گفت زن تحقیق آرامید نفس او بعد از فلق و اضطراب و ارجوان یکون قد استراح و امیدوارم که مشرحت کرده باشد کنایت کرد از فوت و
 حال اطفال مسلمین که کسب نام کرده اند هنوز بعد از مردن آنها بطریق ابهام یعنی خواب عافیت و صحت بعد از بقراری و شوش عمت تا بعد از ام ابو طلحة بقیس بیاید
 تحقیق حال بعد تمیید و توطیسه و در لفظ ارجو جریان بسلاک او نیست در حکم بغیب و ظن ابو طلحة انها صادقة و گمان کرد ابو طلحة که زن راست گوشت و آنچه فهمید ابو طلحة انکلام
 زن در حال آنکه آن راست بود در معنی که مراد داشته و لهذا آمده که در معارض یعنی کلامهای که محتمل در معنی باشد و یکی از ان غیر مراد و خلاف واقع بود هر آنکه مراد و بعد
 کتاب قال فبات گفت ابو طلحة پس خواب کرد ابو طلحة بازن کنایه از جماع است فلما اصبح اغتسل و چون صبح شد غسل کرد فلما اراد ان یخرج اعلمته انه قد مات پس وقتی که
 که است ابو طلحة که بر آید از خانه آگاه کرد زن او را که پس سرش تحقیق مرده است و در روایتی مر مسلم است که زن گفت ای ابو طلحة اگر جمیع عاریت دهند اهل خانه را عاریت پس از ان
 پس گفت عاریت خود را آیا میرسد اهل خانه را که نهد گفت میرسد گفت زن پس مبر کن بامید ثواب پس خود را و بروایتی دیگر آمده که گفت تحقیق خدا ایشغال عاریت داده
 فلان را بستر گرفت آن را از ما پس گفت ابو طلحة انا لله وانا الیه راجعون فصل مع النبی پس نماز صبح گذارد با پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم ثم اخبر الله
 صلی الله علیه و آله و سلم بما کان بینهما پسر خبر کرد ابو طلحة آن حضرت را بمعلاتی که گذشت میان او و میان آن فقال رسول الله صلی الله علیه
 و آله و سلم لعل الله ان یبارک لهما فی لیلتهما نزدیک است که خدا برکت دهد آن هر دو زن و شور او شب ایشان شاید که مراد شب گذشته باشد که واقع شد در آن قرآن
 و بروایتی زیاده آمده پس زاید عبد الله بن ابو طلحة را قال سفیان گفت سفیان بن عیینة فقال رجل من الانصار فرأیت لهما تسعة اولا کلامهم قد قرأوا القرآن پس گفت
 مردی از انصار پس دیدم مر این هر دو را نه فرزند که همه آنها یاد گرفته بودند قرآن را مراد معنی شامل است مر اولاد پس را از آنچه ثابت نشده مر ابو طلحة را جز یک پسر که آن
 بروایت عباب بن رفاعة النضاری هفت پسر داشت که همه آنها ختم کرده بودند قرآن را و گفته اند در توفیق این هر دو روایت هفت و نه که شاید در یکی ازین دو روایت
 تسعین است یا آنکه مراد هفت کسیکه ختم کرده قرآن را و نیز کسی که خواند اکثر قرآن را باب الصبر عند الصدقة الا فی بیان قول آن حضرت صبر معتبر بشر علیه صلوة و
 انشئت که در تفسیر جنتین از مصیبت باشد قال عمر و گفت عمر بن خطاب رضی الله عنه نعم العبد ان تمیید عدل بکسر عین یعنی یک طرف از بارشتر و غیر آن و عظم العلو و
 نیز کسر جمله یعنی پیرست که نموده میشود میان دو حال و چیزه که بعد از تمام بارشتر متعلق گردانند یعنی نیکو و دو هم تنگ اند و در جزای صبر و نیکو پیرست که زیاده بر آن آمده
 در حدیث انما اصابهم مصیبة قالوا جماعت ما برین را که چون برسد ایشان را مصیبة گویند ان الله وانا الیه راجعون تحقیق بایندهای و ملک او حج و بالنسوی خدا و حج
 در هر دو پیا پس در ضابطه کثرت بامید نیز از در تعلیق قول بوقت مصیبت اشارت است بمعنی ترجمه باب اولیاء علیهم صلوات من ساجد و رحمة انجمت موعود
 که بر آنهاست آفرینش و نشان از پور گار ایشان و رحمت و صلوات و رحمت و دو هم تنگ اند و علاوه بر ان این است و اولیاء هم المصلون و همین ایشانند زیاده بر
 در گمان و بیان قول می تعالی و استعینوا بالصبر بالصلوة و یاوری جوید در بر آمدن حاجتهای خود بصبر بر کرده صحنه حال و تا بر آمد کار و عجز آن جمع است
 در ظاهر و باطن را بحق جل شانده انما تحقیق استعانت بصبر و صلوة بالصلوة تنها و تخصیص آن بجهت بزرگی شان او باشد یا نفس صلوة که در اول حدیث ظاهر
 در حدیث و در حدیث مگر فرستی کند گمان که گمان دارند که ملاقی خواهند شد پروردگار خود را و رجوع کرد بوی که عبادت بر چنین کسان آسان است در روایت کرده اند
 از آنجا که بود پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم وقتی که اندوگین میکرد او را امری مشغول نماز میشد و بعضی مراد از صبر درین آیه عموم در حدیث ثانی است

پس او کرد آن مرد را باروزم که منع کند ایشان را پس باز رفت آن مرد و نامش ناه فقال والله لقد غلبت بستر باز آمد از آنجا و گفت سوگند خدا که
 ثواب آن مرد زمانه را از ایشان من بجز حوشب شک درین دو لفظ از شیخ بن عبدالمطلب حوشب است شیخ مؤلف فرمید که حضرت زین العابدین علیه السلام فرمودند که
 دارم که آن حضرت فرموده است فی افواههم التراب پس بریز در دهانهای ایشان خاک را قفلت از غم الله انک فوالله ما انت بفاعل بس گفتم آن مرد را که
 کند زیرا چه سوگند نیستی تو کند زهرا آنحضرت فرمود و تو نشستی که در آن را و ما توکت رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم صبر العناء و کندی آن حضرت را در آنجا
 زبات بابرکات وی مگر تصدیق اخبار اصرا را بجماعت حد ثنا عبد الله بن عبد الوهاب قال حدثنا حماد بن زيد قال حدثنا ابيوب عن محمد بن سیرین عن ابي عطية قال
 نذ عیننا اللیث صلی الله علیه و آله وسلم عند البیعة ان لا نخرج کف ام عطیه عمر گرفت بر آن حضرت نزد بیعت ما بر سلام اینکه نوحه نکنیم فمأذت منا امرأة غیبه
 و قیاسه و تا که از ما این عهد بیچ رسیده خبیج زنان یعنی از آن جماعت که با ام عطیه بیعت و معاشره کرده بودند اگر چه سوا می این جماعت نیز بسیاری از زنان ترک نوحه کردند
 باشند که در آن زمان ما مش سهد بنت سهد بنت بلجان است و امر العلاء بفتح عین و در همزه انصاریه و ابنة ابی سبوة بفتح و سلم و سکون موصولة ازین معاذ و یوحنا بن
 جبل است و امر امان و وزن دیگر سوا می این سه مذکور که تحقیق آن هر دو زن معلوم نیست او یا گفت راوی ابنة ابی سبوة و امرأة معاذ بفتح و او عطفه پس حضرت را
 و امرأة معاذ و وزن باشند آن یا ام سلیم و ام علامه چهار باشد و امرأة اخری وزن دیگر گفت راوی بجای امرأین پس مجموع پنج باشد حافظ ابن حجر گفته ظاهر آنست بر
 بو او عطف صحیح تر است زیرا چه زن معاذ ام عمر است و بنت خلاد بن عمر و سلیم و دختر ابی سبوة زنی دیگر است غیر آن باب القیام للجنازة حکم برخاستن برای جنازه وقتی که
 بیند کسی آن را از هر چه همراه وی نباشد حد ثنا عبد الله قال حدثنا سفیان بن عیینة قال حدثنا الزهري عن سالم عن ابيه عن عامر بن سبيعة عن النبي صلی الله
 علیه و آله وسلم قال اذا رايتهم الجنازة فقوموا چون به بند جنازه را که می آید پس با استیجابی ترس موت و عبرت و اعظام امر قاض ارواح و ملائکه و جز آن چنانچه
 در باب سوم چنانچه مختلفه تا آنکه پس گذارد و شمارا و خود بگذرد از نزد شما قال سفیان بن عیینة قال الزهري اخبرني سالم عن ابيه قال اخبرنا عامر بن سبيعة
 عن النبي صلی الله علیه و آله وسلم درین سیاق تصریح است باخبار سالم مزهری را چنانکه در اول تصریح است بتجدید سفیان و زهری سواد الحمیدی زیاده کرد
 حمیدی در روایت خود بعد از ذکر حقیقت مختلفه لفظ او تو جمع یا نهاده شود جنازه بر زمین بدانکه امر بقیام برای جنازه شبیه نیست در روایت آن در احادیث صحاح
 و کتاب المدبران جمع کثیر از سلف و خلف که احمد نیز از ایشان است و میل مؤلف ظاهر باو نیست و اکثر علما که آمده اند از ایشان است که گویند این حکم در او اکل نوحه بطریق صحیح
 است بعد از آن مسوخ گشت بحديث علی رضی الله عنه و ایت کرده آن را مسلم که گفت قام للجنازة شتم قعد قیام کرده بود آن حضرت برای جنازه بعد از آن ترک کرد
 آن را و پشت مؤید است این تفسیر را و ایت بهیچ که اشارت کرد علی بقوله که استاده بود یعنی برای جنازه که بنشینند پس از آن حدیث کرد ایشان را با این
 حدیث و شاهد است این را روایت احمد و صحاب بن سوا می نسائی از حدیث عباده اگر چه در اسناد آن ضعف است که گفت بود آن حضرت که می استاد برای جنازه
 پس گذشت بسوء چیزی از بود و گفت این چنین میکنند پس فرمود بنشینید و مخالفت کنید بهود را باب من یقعد اذا قام للجنازة که بنشینند چونکه قائم شود
 جنازه حد ثنا ائمة بن سعید قال حدثنا الليث عن ابي نافع عن ابن عمر عن عامر بن سبيعة عن النبي صلی الله علیه و آله وسلم قال اذا راى احدکم جنازة
 فان لم یکن ما یستحبها فلیقم حتی یخلفها فرمود چون به بند یک از شما جنازه را پس اگر نیست وی روزه با جنازه پس گوید خیز و تا آنکه پشت به
 جنازه را بگردانید آن را بجانب پشت آن بگنجد راوی بجای بنشیند بضم تخمیه و ضمیر مؤنث تخلفه بضم فوقیه و ضمیر مذکر یعنی بگذارد و جنازه او را شک راوی
 یا مؤلف یا شیخ او قوضه من قبل ان تخلفه یا نهاده شود و جنازه از دو شهرهای مردم از پیش آنکه پشت دهد جنازه او را حد ثنا مسلم بن ابوالهیر
 قال حدثنا هشام و ستوان قال حدثنا ابن ابي کثیر عن ابي سلمة عن ابي سعید الخدری عن النبي صلی الله علیه و آله وسلم قال اذا راى
 الجنازة فقوموا فرمود چون به بند جنازه را پس بایستد تا آنکه غایب شود جنازه از پیش فمن تبعها فلا یقعد حتی توضع پس کسیکه پیروی کند جنازه را نشیند
 تا آنکه نهاده شود بر زمین یا در قبر یا ب من تبع جنازة فلا یقعد حتی توضع عن مناکب الرجال در بیان این حکم کسیکه پس روی جنازه کند پس نشیند تا آنکه
 نهاده شود و نهاده شود پس از پیش از نهادن امر کرده شود با ستاد حد ثنا احمد بن یونس قال حدثنا ابن ابي ذئب
 عن سعید المقبری عن ابيه قال کنا فی جنازة فاخذ ابو هريرة بید مروان فجلسا قبل ان توضع گفت پذیر سعید که نامش کیسان است بودیم باور جنازه پس
 گرفت ابو هریره دست مروان بن حکم اموی را پس نشیند هر دو کسی پیش از آنکه نهاده شود جنازه بر زمین یا در قبر یا ب سعید قال فاخذ بید مروان فقال
 قد یس آسا ابو سعید خدری و گرفت دست مروان را و گفت بر خیز فوالله لقد علموا هذا ان النبي صلی الله علیه و آله وسلم فجا ناعن ذلك پس سوگند خدا که
 تحقیق اینست است این مرد یعنی ابو هریره که آن حضرت منع کرده است ما را از نشستن پیش از وضع فقال ابو هريرة صدق پس گفت ابو هریره دست گفت ابو
 نماز او را بایستد ابو هریره قیام را و حمل میکند نمی قعود بر ترک فضل یا بر تقدم وی و ثبوت قعود بعد از آن با آنکه فراموش کرد ابو هریره نمی با و تنگ
 ابو سعید با او در باب من قام للجنازة یهودی حکم فعل کسیکه بر خیزد برای جنازه کافر یهودی مثلا حد ثنا معاذ بن فضالة بفتح فاء و صلا و جوفال حد ثنا

این حدیث در روز شب درین بود حدیثنا محمد بن الفضل قال حدثنا محمد بن زید عن ابی سافع عن ابی هریرة ان اسود رجلاً بتحقیق سیاه مردی او امر که بیرون
 سیاه گفت تراویست کان یكون فی المسجد یقرأ لیکن المسجد بود که می ماند در مسجد بجالی که جاروب میداد مسجد را فعات ولم یعلم الخبر صلی الله علیه و اله وسلم موت
 پس مرد آنکس را گاه نشد آن حضرت بیوت وی فلذکره ذات یوم فقال ما فعل فلک الانسان پس یاد کرد آن حضرت او را روزی و فرمود چه کردی و چه شد آنکس فقالوا
 مات پس گفتند مرد یا رسول الله قال اذ تقوی فرمود چرا گاه نگریدید مرا فقالوا الله کان کذا و کذا قصته پس گفتند بود چنین و چنان قال نعم و اشانه گفت
 ابوهریره پس تحفیر کردند مردم شان او را و ظاهر کردند عدم لیاقت او را بشکلیف آن حضرت قال فلذکونی علی قبره فرمود پس راه نمانید او برین قبر او را
 فضیل علیه گفت ابوهریره پس آمد آن حضرت قبر آن جارو بکش را و نماز جنازه گذار و بروی و در بعضی طرق این حدیث زیاد آمده که فرمود تحقیق این حدیث
 بظلمه برای خود و تحقیق خدا تعالی منور میگردد اند آن قبر را برابر ای ایشان بسبب نماز گذاردن من بر ایشان انتهى ازینجا است که بعضی علما این را از خصایص
 باب المیت یسمع خلق النعال مرده میشنود آواز یا فریادهای زندگان را وقت مشه ایشان نزد قبر خفق یعنی معجزه و سکون فاقوا فاعلم که آن حدیث
 عیاش تحفه مشدوده و شین معجزه این ولید رقام قال حدثنا سعید بن ابی عمرو قال قال کت مؤلف و قال ابی خلیفه بن خیاط حدثنا یزید
 بن شریح قال حدثنا سعید بن قتاده عن انس بن مالك قال قال رسول الله علیه و اله وسلم قال العبد اذا وضع فی قبره و تولى و ذهب اصحابه حتى انه یسمع قرع نعال الموتور
 بنده چون نهاده میشود در گور و روگرداند و بر وند یاران او تا آنکه تحقیق او می شنود کوفتن نعلهای ایشان را و در بعضی احادیث خلق نعال مرده و مت
 اگر چه در بعضی لغت مختلف اند لیکن در مراد اینجا متحد اند تا آنکه ملک فاعده می آیند او را و فرشته پس می نشاند او را و فرشته که آنکه ما کنت نقول فی صلاتنا
 الرجل محمد پس می گویند مراد او را چه بودی که میگفتی در شان این مرد که محمد است صلی الله علیه و اله وسلم ظاهر این اسم مبارک و رج است از او می برای بیان اشارت
 از الرجل بقرینه روایت دیگر محمد بزایوت لام و اشارت بان حضرت باعتبار شهرت امر و حضور او است در اذهان یا بالقای او در جهان یا نمودن مثال از حضرت وی در
 عیان و غالباً این شرف و کرامت نصیب مؤمنان شود و هم بدان عقده اشکال کشاده کرد و ای تقابلی تو جواب هر سوال به مشکل از تو حل شود پس دلیل بر این
 فیقول پس میگوید بنده مؤمن استهدان عبد الله و رسوله گواهی میدهم که تحقیق او بنده خاص خدا و فرستاده اوست بسوی خلق با احکام فیقال له انظر
 من الناس کس گفته می شود و مرگ مؤمن را نگاه کن بسوی نشسته نگاه خود از دوزخ که پیش ازین آماده ساخته بودند با بد الله الله به مقعد من الجنة بدل کرده است
 خدا تعالی بان مقعد دوزخ مقعدی را از بهشت قال البیه فرمود پیغمبر بر حق صلی الله علیه و اله وسلم فیها جميعاً پس بی بند بنده هر دو جا راه و حجت
 نمودن هر دو جا از دیا و فرح و سرور است بخلاصی از هر دو دوزخ یا نوز به غیر بهشت و اما الکافر و المنافق شک راویست و لیکن مشوره ظاهر است در آنکه
 است فیقول پس میگوید منافق در جواب سوال فرشتگان که ادری کنت اقول ما یقول الناس نمیدانم و نمی فهمم بود من که میگفتی آنچه میگفتی در روز نطق اولاد
 و کالتیست پس گفته میشود در نیافتی بقل خود و نخواندی قرآن را یا تبعیت نکردی راه راست روندگان را نامعلوم میگرددی شان او را کالتیست در اصل او است
 بجای باز تلاوت یا از تلو بضمین یعنی در پی رفتن بنا سبب دریت بیابدن کردند ششم یحوق و طاف و غیره به بین اندیشه پست زده میشود و آن نشان
 سبب آنکه آنرا که از آهن باشد زونی سخت میان دو گوش یعنی بر زمین فیجمع صبیح قلبه مع او است و این نیز نعره میزند نعره که میشنود آن راه کسی که بپوشه
 و نزدیک اوست مگر آدمی و پریان ایشان را نمی شنوند تا قاعده تکلیف و ابتلا بجا ماند در میان بقیب باشد و کار خانه مشیت بر هم نگرود و بدانکه استلال کرده اند
 بر شیوت حلاج آموخت و حصول علم مر ایشان را با آنچه خطاب کرده میشوند باین حدیث و حدیث ابی طلحه انصاری که در مغازی مذکور شود که اسناد آن حضرت بعلیب
 بدید بعد از آن اخترن جمیع از صدا دید قریش که کشته شده بودند در آن تلبیس و ند کرد آنها را بنامهای ایشان و نامهای پدر آن ایشان و فرمود بآنها آنچه فرمود
 پس گفتند هر چه کلام میکنی از اجساد می که نیست ارواح مر آنها را فرمود مگر که بقسم شهادت شما شنوا تر از ایشان مر چیزی را که میگویم و لیکن جواب نمیدهند و همچنین
 در روایت ابی هریره اهل بقیع را آورده که سلام کرد بر ایشان و خطاب کرد در ایشان بکلام و خطاب با کسیکه نشنود و نفهمد معقول نیست و جمعی که منکر اند سمع میت را
 کوفت حدیث سمع میت غیر فعال در مخصوص بوقت نهادن میت در حجر است از برای مقدمه سوال و حدیث خطاب بقتلی بد مخصوص بان حضرت و معجزه اوست
 در سینه و مانند که این تخصیص خلاف ظاهر است تا دلیل بر آن قائم نشود حکم بدان نتوان کرد و سمع و ادراک بجز خلق باری تعالی است روح و حواس از سبب عادت
 و تقوی زمین و جوهر متکبرین رو عایشه است حدیث ما انتم تسمعون را چنانکه ابن همام نقل کرده که گفت عایشه چگونه گوید پیغمبر خدا صلی الله علیه و اله وسلم آن را و حال آنکه
 در بیخالی میفرماید که و ما نسمع من فی القبور انک لا تسمع الموتی و لیکن علما جواب داده اند که مراد باین قرآنی آنست که تو نمی شنوی بل که خدا میشنود و مراد باین

در حدیث ابوهریره

در حدیث ابی هریره

وہیں فی القیور کا فرزند و انہی سماع عدم اجابت بدلیل انکدین و آیت نازل شدہ ہر عورت کفار و عدم اجابت ایشان حق را و امام احمد بن حنبل عنہما کہ در صحیح خود
 با سند حسن از عایشہ مانند حدیث عمر آورده گو یا عایشہ رجوع کر و از انکار بسبب آنچه ثابت شد نزد وی از روایت صحاب و نیز از وی در روایت تفسیری آمده کہ چون بر سر
 برادر خود عبدالرحمن بن ابی بکر بگذر فت خطاب کرد او را و گفت اگر حاضر میشدم وقت موت تو دفن نمیکردم ترا اگر آنجا کہ مرده بودی و اگر حاضر میشدم در آن وقت نہایت
 نمیکردم ترا و شیخ اجل تفسیر سید ابی اسحاق از نقل ابن کفلقو شرح مشکوٰۃ میگوییہ در درینجا سخن دیگر است کہ فرضا اگر از ثبوت سلع تنزل کنیم باعتبار آنکہ سماع صحابہ صحیح
 و سماع بخاری بن خباب شد گویم انہی سماع نفی علم لازم نمی آید و علم بروج بود کہ باقی است پس علم بصبرات و سموات حاصل باشد نہ بروج بصبار و سماع جنابکے
 سکمان سماع و ابصر آئی تنالی را بعد سموات و بصبرات تاویل کرده اند و تحقیق وار و شدہ اخبار و آثار در علم موتی باحوال نبارت کنندگان و شناختن ایشان را تا آنکہ
 اندستہ کہ زیارت روز جمعہ محبوب تر است زیرا کہ درین روز علم نیت اتم و الملل میباشد و احوال زائرین بر ایشان اکتشف و اظہر و نیز تنگ نیست در حصول علم موتی برادر
 بریں . ال آخرہ و بحقیقت دین اسلام چنانکہ عایشہ گفتہ و متفق علیہ است در مراد بحدیث پس ممکن است علم باحوال دنیا و اہل دنیا و چیست دلیل بر زوال این علم و بستان
 آن با وجود بقای روح و آمدہ است کہ کافران تمنا خواهند کرد و عود بدنیایا نیز آمدہ کہ چون میت از سوال منکر و نکیر جواب بخیر و بد در راحت ماند و آرزو نمیکند و میگوید ای
 کاش کسی باشد کہ خبر کند باہل من کہ در راحت ام و خوشام و با بجل کتاب و سنت مملو و مشحون اند باخبار و آثار کہ دلالت میکنند بر وجود علم موتی را بدنیایا و اہل آن پس منکر
 نشود آن را اگر جاہل باخبار و طبیعے منکرین انہی باب من احب الدفن فی الارض المقتدۃ او نحوہا کہے دست دارد دفن را در زمین مقدس کہ میت المقدس
 و در دفن انبیای پیشین بودہ یا مانند آن از بقاع متبرکہ و اما کن شریف چون حرمین شریفین زاد ہا اند شرفا و در دفن زمینان و مقبرہ شہداء و اولیا بجا است زمین بخوار و قبایل
 بسوی جمعے کہ نازل است بر ایشان حدیثنا مجموع بن خیلان قال حدثنا عبدالرزاق قال الخیر نامہ عن ابن طاؤس عن ابيہ عن ابی ہریرۃ قال اسئل مملک الموتی
 موسی علیہ السلام فرستادہ شد فرشتہ مرگ کہ عزرائیل است بسوی موسی علیہما السلام فلما جاء صلیہ ففقاء عینہ پس ہر گاہ آمد اورا فرشتہ طیارچی زد موسی فرشتہ
 را تا آنکہ چشم او کور شد چنانکہ در روایت مسلم تصریح است آن و تمہید روایت مؤلف نیز دلالت دارد بر آن گویند در آمد ملک الموت در صورت بشری کہ شناخت آن را موسی
 تا آنکہ تیز نگریست بجانب وی تا آنکہ آن مرد کہ قصد ہایک دارد پس دفع کرد آن را موسی بدست زدن بر چشم او کہ درین ہیکل داشت و کور شد و بود در طبع موسی
 رستہ و شدت تا آنکہ مرویست کہ چون خشکیں میشد مشتعل می گشت کلاہ وی با تیش فرج الی سربہ فقال ارسلنا الی عبدک لایرد الموت پس باز گشت فرشتہ بجانب پرورد
 گار و گفت دستار بودی مرا بسوی بندہ کہ نمی خواہد مرگ را و شکوہ کرد از شکستن چشم خود فرزند اللہ علیہ عینہ پس باز او را خدا تعالی چشم فرشتہ را فقال ارجع عقل البصیرۃ
 یعنی آن فرزند بود باز و نزد آن بندہ پس گویم مراد را بندہ دست خود را بر پشت گوی قلابہ بکل ما غطت بیدہ بکل شعرة سنۃ پس مراد را بر قدر از پشت گاو کہ پوشیدن
 دست و بعد ہر معاذان یک سال است کہ خوردہ دارم اورا تا آن کہ در تہا فقال موسی ای سربہ تم ماذا گفت موسی بعد از رسیدن چنین خطاب ای پروردگار من بستر بعد ازین
 زندگانی سالہا انجام چیست قال تم الموت فرمود بستر آخر زندگانی اگر چه در زبانت موت است قال فاکلان گفت موسی پس زمین اکنون باشد فقال اللہ تعالی ان یدنہ من
 الارض المقدسۃ پس سوال کرد موسی خدا را کہ نزدیک گرداند اورا از بیت المقدس کہ اظہر و اشرف بقاع در آن زمان مدفن انبیا و رسل بود در زمین بجز یک مقدار
 سنگ ناز یعنی اگر چه بقا صلاہ این مقدار بود تا مدفن وی در جوار آن باشد قال رسول اللہ فرمود پیغمبر خدا صلے اللہ علیہ و آلہ و سلم فلو کنت شمس لاسیتک قبرہ
 الی جانب الطریق عند الکعبۃ الاخری بودی در آنجا ہر آنکہ می نمودم شمار قبر اورا کہ یک جانب راہ راست نزد تودہ ریگ سرخ خبر میدہد از علم خود کہ بوجہ دارد
 یا نمودن آن در شب معراج بر بیت المقدس بجا است و توجع اختلاف در موضع آن مروی است از ابن عباس اگر دلتی ہیو و قبر موسی و ہارون را ہر آنکہ میگفتند
 آن ہیو و قبر را و او از جہر خدا او شاید ازین جہت است کہ سوال کرد موسی فاصلا را از بیت المقدس تا از مسجد و در باشد باب الدفن باللیل جو از دفن میت شب
 و دفن ابو بکر بیلاد و دفن کردہ شد ابو بکر صدیق رضی اللہ عنہ شب و دفن شب چون دفن بروز شائع بود میان صحابہ و در زمان شریف تا آنکہ دفن حضرت
 نیز واقع شد و خلفای اربعہ و فاطمہ زہرا رضی اللہ عنہم نیز شب مدفون شدہ اند و شاید ثابت نہ بود این روایت بطور مؤلف کہ تخصیص کرد صدیق را بآنکہ وی
 از دفن شب کہ در بعضی روایات آمدہ نہ بجا است بلکہ برای تحسین کفن و نماز گذاردن آن حضرت بود چنانکہ بیان کردہ مسلم در روایت خود کہ خطبہ
 خواند آن حضرت روزی و ذکر کرد مردی را از اصحاب کہ مرد و کفن کردہ شد در کفن ناشائستہ و دفن کردہ شد شب پس زجر کرد و اینکہ دفن کردہ شود شب تا نماز گذارد
 بروی آن حضرت مگر آنکہ مضطر باشد آدمی بسوی آن و فرمود چون متولی شود کسی برادر خود را پس گویند کہ کفن اورا نقل العسقلالی ولیکن گفتہ اند
 کہ روز اند ہتر است حدیثنا عثمان بن ابی شیبہ قال حدیثنا جریع الشیبانی عن الشیبانی عن ابن عباس قال صلے اللہ علیہ و آلہ و سلم علی جرجل
 بعد ما دفن بلیلۃ نماز گذارد آن حضرت بر مردی بعد از آنکہ دفن کردہ شدہ بود یک شب قام ہو و اصحابہ استاد آن حضرت و یاران او بنماز و کان سال عنہ فقال
 من عذرا بود کہ بسمیدہ بود آن حضرت از آن مدفون پس گفت کہ کیست این قالوا فلان دفن الباریۃ لفتنہ فلما نیت کہ دفن کردہ شد شب گذشتہ فصلو علیہ
 پس نماز گذاردنہ ہر ہا بران مدفون باب بناء المسجد علی القبر حکم ساختن مسجد بر قبر پیش ازین بہشت باب تصریح کردہ کہ بجا است آنجا مسجد بر قبر مراد اورا

۳۰

حدیثنا عثمان بن ابی شیبہ قال حدیثنا جریع الشیبانی عن الشیبانی عن ابن عباس قال صلے اللہ علیہ و آلہ و سلم علی جرجل

حدیثنا عثمان بن ابی شیبہ قال حدیثنا جریع الشیبانی عن الشیبانی عن ابن عباس قال صلے اللہ علیہ و آلہ و سلم علی جرجل

مختلف آمده نذر حرمه نداد و پیش رو نماز میگذازد و آنحضرت بر ایشان بیعت بکسی پس بر پشت میشدند آن جناز و طائفه دیگر را می آوردند و می نهادند و هرگز
 آنرا نگذازد بر تمامه شهیدان رویت کرده این را حاکم در مستدرک از جابر با اختصار روایت صحیح الاسناد است و اطراح مکرر آن را شیخین ابن تیمیة و ابن کثیر در
 بی صدقه است که تضعیف کرده آن را یحییٰ توفیق کرده آن را عطاء بن مسلم و ثاکر در دیوبندی احمد بن محمد بن شعیب و ابن عدی گفته ماری و با سببین حدیث
 حسن قاصر نخواهد بود و روایت کرده اصل نماز بر قتل را ابو داود و از حدیث عطاء بن رباح در مر اسیل و حدیث مرسل حجت است نذر و اعلی الاطلاق نذر و اعلی
 و فیکه معتقد باشد بر فروع و کفایت میکند روایت حاکم با اعتقاد و نیز روایت کرد و احمد با سند خود از ابن مسعود و دارقطنی از ابن عباس هر دو قصه مذکور شد
 مانند تفاوت و ذکر کرده اند که گذارده بر حرمه هفتاد نماز و زیاده کرد و دارقطنی و ابو ند قتل درین روز هفتاد کس و واقعه مرسل عطاء موصول آوردن از ابن عباس
 ابن عباس و عطاء بن ابی رباح با سند خود آورده اند از طریق ابو بکر بن عیاش از زید بن ابی زیاد از مقیم و ابن ابی زیاد از جلال صحاب سنی است ابو داود گفته نذر
 که ترک شد حدیث او را نیز طحاوی و ابن شاپور نماز بر حرمه از روایت عبد الله بن زبیر آورده اند و هم طحاوی و دارقطنی و یحییٰ از حدیث ابی مالک غفاری
 تابعی ذکر کرده پس باین تعدد طرق و کثرت روایت گذارون نماز قوتی دیگر یافت با آنکه حدیث مثبت نذر قارض اوله راجع است بزمانی که علم طحاوی آن محیط نباشد
 و اینجا چنین است زیرا چه جابر زنده بود بدین درین میان چنانچه ذکر یافت شاید نماز بیعت او واقع شد و واقعه مرسل عطاء موصول آوردن از ابن عباس
 ابو جکر صدیق رضی الله عنه عمر بن عاص را بجانب اید و ارض فلسطین فرستاد و در آنجا یکصد و سی مسلمان کشته شدند و نماز گذار در برابر ایشان عمر بن عاص کسانیکه

حدیث ثانی عبد الله بن یوسف قال حدثنا الليث قال حدثنا يزيد بن ابی حبيب عن ابی الخیر عن عقبه بن عامر ان النبي صلى الله عليه وآله وسلم خرج يومه اقصى على اهل مكة صلوة على الميت تحقيق آن حضرت بر آمد روزی پس نماز گذار در صحاب غزوه احد که شهید شده
 اند نماز خود که بر میت میگذازد و این حدیث وارد می شود بر کسانیکه منع کنند نماز بر شهید و گویند محکج به نماز اموات اند نه شهید که احیاء اند و این خبر هشتاد است
 و صحیح است ایشان معنوی است که عالم نیست بکنه آن مگر خدا و اما بظاهر خود اموات اند که جاری میگردند بر ایشان احکام موت از قسمت که و نحو آن و اگر مستغنی می بودند
 اما انبیا و صدیقان و صحبایان احق بودند آن و لیکن در نماز اظهار کرده است و در عابر حمت و از دیار درجت است و این نماز بعد از هفت سال و چند ماه بود از غزوه احد
 و قرب وفات شریف بجهت تمام نعمت بر ایشان و در اع بظا هر از ایشان و جایز است نماز بعد از وفات نیز با و ام که زنده نشده است میت و شهیدان همچنان اند و روایت
 در صحیحین از بعد از سه روز با اعتبار غالب در سایر اموات که اقولوا انهم انصرف الی اللندرق قال انی خطب لکم یسیر بر گشت بجانب قبر گشت و خطب تحقیق من غیر شمار تا میسر گشت
 تا اهل بیست رافرف الضمستین آنکه پیش رو در برای است گردن دلو در سن و پاک کردن چاه و جز آن و اناشهد علیکم و من گواهم و مطلع ام بر احوال شما در حیات و
 بعد از وفات خود نیز زیرا چه بود و بیشتر بعد از این احوال شما بر من چنانکه در حدیث ابن مسعود و زید بن ارباب با سنا و جید مرفو فآئده که فرمود حیات من بهتر است مر شمار
 و روایت من بهتر است برای شما عرض کرده میشود بر من حال شما پس آنچه می بینم از نیکی شکر می کنم بر آن و آنچه می بینم از بدی استغفار میکنم خدا را از برای شما و انی والله
 لا اظن الی حوضی الا انی و من سوگند خدا هر آنکه می بینم بسوی حوض خود که در بهشت است این وقت بکشف الی و انی اعطیت مفاقیم خزائن الا انی و تحقیق من
 داده شده ام کلید های خزائن زمین را با اختیار خود که هر که خواهد بدست آید و مفاقیم بلادی پاکلید های زمین شک را و است و گفته اند که درین اشارت است با آنچه
 بر دست است از خزائن ملک و انی والله ما اظن علیکم ان تسوا بعدی و تحقیق من سوگند خدا نمی ترسم بر شما که شرک آرید پس از من و لکن لغان علیکم

ان تکافوا فیها و بدستیکه من ترسم بر شما که رغبت کنید و انفره جویند در ان خزائن پس باعث قتل و فساد گردید در ابی دفن الرجلین و الثلثة فی قبر واحد
 جواز دفن کردن دو سه مرد در یک قبر ذکر عدو ثلاث ظاهرا ما خود است از آنچه در بعضی طرق حدیث باب روایت عبد الرزاق آمده کان یدفن الرجلین و الثلثة فی
 القبر الواحد و یحییون قید رجلین و اگر نه جائز است نرد و جمهور علماء در آنکه فقها جمع زیاده از ثلاث و همچنین جمع زن و مرد در یک قبر نرد و احتیاج نقله العینه و گردانیده
 شود میان هر دو کس فاصله خاک گذازی البدایع و شهب مالک منع کرده بوده خاک را که فائده آن جز تنگی نباشد **حدیث ثانی** سعید بن سلیمان قال حدثنا ابن شهاب
 عن عبد الرحمن بن كعب بن عبد الرحمن ان النبي صلى الله عليه وآله وسلم كان ان يجمع بين الرجلين من قتل احد جابر خرد و عبد الرحمن را که آن حضرت
 جمع میکرد میان دو مرد در کشتگان غزوه احد چنانکه در باب سابق گذشت در یک ثوب و آن دلالت دارد بر جمع یک قبر و هم اشارت میکند بدان همان حدیث فاذا اشتبه
 له ال احد ما قدمه فی اللحد باب من لو بر غسل الشهداء کسیکه عمقا و نگرد و مشر و عیت غسل شهیدان را چنانکه قائل اند بدان جمهور بخلاف سعید بن مسیب و
 سعید بن مسیب و غسل ملاک غنظله را چنانکه در روایت آمده بجهت جنابت بود چنانچه از قصه آن ظاهر شود و لیکن گفتار و غسل ملاک و تشریح نکرد آن را در هر شهید
حدیث ثانی ابو الولید قال حدثنا الليث عن ابن شهاب عن عبد الرحمن بن كعب بن عبد الرحمن عن جابر قال قال النبي صلى الله عليه وآله وسلم اذ تقو
 الله و اتقوا الله و اتقوا الله و اتقوا الله یعنی یوم احد مراد میدارد و او می که روز احد فرمود این را و لو غسلید و غسل نرد و روایت
 از سعید بن مسیب و تفسیر از تفسیل و بفتح و تخفیف از غسل هر دو روایت است و اول اکثر است و حکمت مالم یاتی و شستن از شهادت است و در روایت

که متغیر نشد باشد و ترو حقیقه نیز او نیست که نبش کنند و این قائل است شیب مالکی و همچنین اگر بے نازد فون شده بر آورده نشود نزد ما و خوانده شود و غیره و غیره
 شافعی چنانکه ابن منذر گفته در روایتی از مالک و لیکن نزد وی نماز گذارند بلکه و عاکند برای وی نقلی **حدیثنا علی بن عبد الله قال حدثنا اسحاق بن عیسی**
بن دینار سمعت جابر بن عبد الله قال اتی رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم عبد الله بن ابی منافق ما بنا بر وعده بر حسب تبتی وی بواسطه خطای کبیرش بود
ما اهل فی حقه توبه لانه و توره شده بود آن منافق در گوری نامیده خارج پس فرمود بر آوردن کسب بر آورده شد فوضعه علی کاهتیه نقت فی ذلک و الی القیصر پس نواختند و فرمودند
 کرد و درین اوان آب دهن خورد و پوشانید و او پیراهن مبارک خود فاعلم پس خدا دانایست بسبب این اکرام منافق را و کان کسب عیسانا قیصر بود این ابی که پوشانید
 عباس ما پیراهن روز غزوه بدر و قتیکه اسیر شده آمده بود و راست نیامد و بر قامت او پیراهن دیگر که یعنی آنچه بظاہر معلوم است از کتبی او همین قدمت که ملائک مکافات
 این اکرام میتوان گفت و قال سفیان و قال ابو هریره عیسی بن ابی موسی حناط بطل و فون در نے خفاری یا ابراهیم بن علاء عتوی از شیوخ بصره و هر دو از اتباع تابعین اند
 ان علی رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم قیصران فقال له ابن عبد الله و بود بر آن حضرت و پیراهن پس گفت مراد او پسر عبد الله بن ابی یار رسول الله صلی الله علیه و آله
 الذی **قال ابو هریره** رسول خدا پوشان بر این خود را که متصل است پوست بدن ترا قال سفیان فیرون ان **الفصل فی** الله علیه و آله و سلم البس عبد الله قیصر مکافاة
 ملاصق گفت سفیان پس گمان می برد مردم که آن حضرت پوشانید عبد الله بن ابی را پیراهن خود بجهت بدن مرعی را که کرده بود آن منافق که پیراهن بعباس داده بود و تحقیق
 این قصه در باب القیصر گذشت **حدیثنا مسدد قال حدثنا بشر بن المفضل** بغا و ضا و حجه مفتوحه مشدده قال حدثنا حسین الملعون عن عطاء عن جابر قال
 لما حضر احد دعائی ابی من اللیل گفت جابر هرگاه حاضر شد غزوه احد طلبید مراد بر من وقتی از شب فقال ما اذ انی الا متقولاً فی اول من یقتل من اصحاب اللیل پس گفت
 گمان نمی برم خود را اگر کشته در نخستین که میکشند شود از یاران پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم و حاکم در مستدرک الا واقعی آورده که سبب این گمان خوابی است که دیده
 بود گو یا بشنید عبد المنذر که شهبود شده بود و پدید میگوید مراد او تو قدم می آری بر ما درین ایام پس فکر کرد این را پیش آن حضرت پس فرمود که این شهادت است و آن
 با اترا بعدی آخر علی منک غیر نفس رسول الله و من نیکند از پس از خود غزوه تر بر من از تو بجز ذات پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم و ان علی دینا قاض و تحقیق بر من وی است
 پس از آن را و استوص با خواتم خیراً و قبول وصیت کن بر برادران خود کوی را و وی نه برادر داشت فاصبحنا فکان اول قتیل پس صبح کردیم از آن شب پس بود
 در نخستین کشته ما و دقت مع اخرفی قبه و در من کردیم با وی و دیگری را در قبر او موافق قاعده آن روز ششم لمو تطلب نفس ان اترکه مع آخریست خوش نداشت نفس من اینکه
 کلام او را با دیگری که چه یار پدر و برادر قبیل و نیز نه بود فاستخر جتد بعد ستة اشهر پس بر آوردم او را از حد پس هشتاد و نه روز دفن فاذا هو کویوم وضعت حنیة
 غیر از آن پس ناگاه وی درین روز مانند روزی بود که نهاده بود او را باندک چیزی بجز گوش او یعنی هیچ تغییر راه نیافتد بود مگر اندک در گوش وی این روایت ابی ذر و بر نے
 و هر روزی است و چون از دلالت بر مراد قاصرت گفته اند که در ان تقدیم و تاخیر است و صواب روایت این سخن و نسفی است غیر منتهی فی اذنه تقدیم لفظ غیر و زیادت لفظ
 فی بر آذن و هیئت بضم با و فتح نون و تشدید تحتی تصغیر منت است بمعنی چنبر و در روایت ابن سعد آمده مگر زمر گوش و شی و منافی نیست این را آنچه طبرانی روایت کرده که
 بلکه کرده او را و زاهد و بیینه و گوش بریدند زیرا چه آن محمول است بر بریدن بعض گوش تمام که اقال العسقلانی و مخالف می نماید حدیث جابر را آنچه واقع در موطن
 از عبد الرحمن بن ابی صعصعه که رسیده است او را که عمر و بن جوح و عبد الله بر شده بود و میل قبر آن هر دو را بود و در یک قبر پس بازکننده و کشاده شد از ایشان تا تحویل
 کرده شوند از آن مکان پس یافته شد نه بجالی که متغیر نشده اند گو یا هر دو در و زمره اند و بود میان روز احد و روزی که گفته شد چهل و شش سال و جمع کرده ابن عبد الله
 میان دو روایت بعد و قصه عسقلانی گفته درین جمع نظر است زیرا که در حدیث جابر این است که وی دفن کرد پدر خود را در قبر جد اجداد شش ماه و در حدیث موطن
 آنست که یافته شدند هر دو در یک قبر بعد از چهل و شش سال پس مراد به بودن آن هر دو در یک قبر در خبر موطن قریب مجاورت گیرند یا آنکه سیل غرق کرده بود یکی از دو قبر را
 و گشته بود گو یا یک قبر است انتهی و در حدیث جابر جواز نبش است برای تطیب قلب بی ضرورت شرعی در حق میت یا زمین و مخالف میشود این را آنچه شیخ ابن همام گفته
 که متفق است کلمه مشایخ و زمره که دفن کرده شد پس وی در غیر بلد خود وی فایب بود پس بی صبری میکند وی خواهد نقل کند گنجایش ندارد که نقل کند و تجویز بعضی از
 آن را اعتبار ندارد انتهی مگر آنکه فرق کنند میان نقل از بلدی ببلدی و تحویل از جائی بجائی چه اول پیش از دفن هم کرده است نزد اکثر مشایخ ما و آنچه دیگر و بعد از دفن
 و آنچه بود بخلاف آن عیسی بن ابی موسی نقل کرده که ندیده است هیچ یک باک را تحویل کرده شود میت از قبر خود بسوی غیر آن قبر و نبش کرد معاذ زن خود را تحویل
 کرده شد علی و هم عیسی آورده که اگر کرد عثمان بقبرهای که بودند نزد مسجد اینکه تحویل کرده شوند بطرف بقیع و گفت که توسع کنند در مسجد خود و لیکن ابن همام گفته و نبش
 کرده نشود و بعد از بقیع خاک تدرست طویل و نه قصیه مگر بعد از اند بسیاری از صحابه تحویل کرده نشدند از زمین حرب که مد فون شده بودند در ان زیرا که حدیث بود
 انتهی پس آنچه از تحویل منقول گشت بر تقدیر صحت محمول بر عذر خواهد بود چنانچه تحویل عثمان بعد از توسع مسجد که اهم است و تواند که تحویل جابر که با وجود فلجان خاطر شش
 کرده بعد از رسیدن سیل یا زده با سبب دیگر بود و انشاء علم **حدیثنا علی بن عبد الله قال حدثنا سعید بن عامر** رضی عن شعبه عن ابن ابي عمير عن عطاء عن
 جابر بن عبد الله قال دفن مع ابی سبیل فامه قلب نفسه حتى اخرجته فجعلته فی قبره علی حدیث گفت جابر دفن کرده شد با پدر من مردی موافق قاعده آن روز که صعب بود

مباشرتہ فقال النبي پس فرمود پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم خلط علیک الامم تجلیب و تلبیس کرده شد بر تو حال تو تینے چنانچہ ہمچو شہ خیر حق مد اہمیر علیہ
شد نزد تو کلمات راہ سالت و این تلبیس المیس است ثم قال له النبي صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم انی قد خبأت لك خبیثا یستر فرمود و مراودا آنحضرت بدرستی
و مضمر داشته ام برای اتقان تو مضمری را کنایہ از آیہ سورہ دخان است یوم تأقی السما بدخان مبین چنانچہ در روایت احمد آمدہ شیخ ہرزدین ضعیف و خباہت
امری پوشیدہ را گویند و مرد در روایت است فقال ابن صیاد هو الذی یسیر گفت ابن صیاد کہ خبری خوش است بضم دال و الف یعنی دکان کہ پس ماہ نبروت تمام آگہ گر مہر ملک
ناقص از ان و این نیز از عادت کاہنان است کہ شیاطین کلمہ از کلمات ربودہ باشند القا کنند و احتمال دارد کہ آن حضرت بالبعض اصحاب تہمتہ بآن حکم کردہ
پس شیطان آن را شنیدہ القا کرد فقال اخسأ فلن تعد و قد ادک پس فرمود و در شویس ہرگز تجا ز نمیکنی قدر خود را کہ حد و مرتبہ کاہنان داری و بعل رسالت
در زستہ اخسأ ضرب کلمہ زجر و ستمانہ است کہ برای راندن سگ و خوک گویند فقال عمر دغنی اضرب عنقه پس گفت عمر بن خطاب بگذر مرا و دستویجہ کہ
فقال رسول اللہ پس فرمود پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ان یکن هو فلن تسلط علیہ اگر باشد این شخص در حال معبود پس ہرگز مسلط نمیشوی بروی و نمیتوان
گشت ان را کہ شدہ او عیسے است علیہ السلام و ان لو یکن هو فلا خیر لک فی قتله و اگر نیست در حال پس نیست نیکی مر آن را در کشتن او کہ نابالغ است از قومی کہ نمی بود
و تصریح بر عوی نبوت نکرده بلکہ ہامی موہم آوردہ کہ احتمال جواب و مقابلت کلام شریف زار و چون از صبی است اعتبار را نشاید فقال سالہ سمعت ابن عمر یقول و گفت سالہ
کہ از رجال اسناد است شنیدم ابن عمر کہ میگفت ثم اطلق بعد ذلک رسول اللہ پیتر رفت بعد از ان زمان پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم و ابی بن کعب الی القری
فیہما ابن صیاد بسوی درختان خرما کہ در ان ابن صیاد بود و ہو یختل ان لیسع من ابن صیاد و شیئا قبل ان یراہ ابن صیاد و حال آنکہ آن حضرت حیلہ می جست اینکہ بشنود ان
ابن صیاد چیزے از کلام خلوت او کہ بدان او شش تحقیق رسید پیش از آنکہ بیند آن حضرت را ابن صیاد و خبر دار شود و ختل فریب و خداع دادن قرآنہ اللہ پس دید اورا پیغمبر خدا
صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم و هو مصعب فی قطیفہ لہ فیہا زمرة بتقدیم مہلہ بر معجمہ و حال آنکہ او خفته است در چادری کہ مراور بود و سجالی کہ در ان چادر او زینت قطیفہ چادر
بر زوال و نہرہ بتقدیم معجمہ ہلہ شک اولیت قاضی عیاض نقل کردہ اول یعنی آواز خفی کہ حاصل شود و جنبانیدن لبہا بکلامی کہ مفہوم نشود و ثانی آوازی کہ از درون دہن
پاشد و اما مر مہ بد و مہم و زمزمہ بد و معجمہ ہلہ ہلہ کہ در بعضی روایات دیگر است گفته اند کہ آن ہر دو نیز یعنی آواز خفی است فرءت امر ابن صیاد رسول اللہ پس
دید ما در ابن صیاد پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم و هو یثقی مجذوع اللخل و حال آنکہ آن حضرت نگاہ میداشت خود را بشاخہای درخت خرما تا خود پنهان بودہ
کلام سبے تکلف وی بشنود و براحوالش مطلع گرد و فقالت لابن صیاد یا صاف و هو اسم ابن صیاد پس گفت ما در ابن صیاد مراور الی صاف و آن نام او است
در حم صافی ہذا محمد اینک محمد است پس خبر دار کرد اورا افتاد ابن صیاد پس بر حبت ابن صیاد از خواب و متنبہ گشت فقال النبي پس فرمود پیغمبر صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم
لو ترکتہ بین ما فی نفسہ من الکفر و الا سلام اگر میگذاشت اورا در او بجا الش ظاہر میگرد حقیقت حال خود را یعنی چیزی از وی بی تکلف بطورے آمد کہ بدان ظاہر
میشد معجم حال وی از فرستہ بشد یضاد معجمہ پس تنگ گرفت اورا و فشر و ضم کرد بعض اجزایش را بعضی و این کلمہ درینجا در سنو شیخ اجل است ولیکن ضبط نکرده آن را
کسے از شمارہ بن معروفین قال شعیب فی حدیثہ گفت است شعیب در حدیث خود از زہری کہ در کتاب الادب باید بجای زمرة اور فرمہ نہ فرمہ بد و ذای معجمہ و نیز گفته است
بجای فرمہ معجمہ کہ در صدر حدیث است فرمہ معجمہ ہلہ ہلہ این چنین است روایت ابی ذر و قال اسحاق الکلبی و عقیل فرمہ بد و ہلہ و قال معجمہ بتقدیم مہلہ بر معجمہ و روایت
عقیل و معجمہ زہری بدین وجہ در کتاب الجہاد باید انشاء اللہ تعالی و لفظ اسحاق الکلبی در بعضی روایات کتاب ساقط است حد ثنا سلیمان بن حرب قال حد ثنا
حد ابو ابن زید عن ثابت عن انس قال کان غلام یهودی یخدم النبي بود غلامی یهودی کہ خدمت میکرد پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم و ضعیف فاناہ النبي صلی اللہ
علیہ وآلہ وسلم یعودہ پس بہار شد آن غلام پس آمد اورا آن حضرت بجالی کہ بیمار پرسی کند اورا فقعد عند داسہ فقال له سلو کین شست نزد سر او فرمود فرمود
شو فظالی ابیہ و هو عند کس نگاہ کرد آن غلام بسوی پدر خود و حال آنکہ پدرش نزد او بود فقال له اضعه بالقاسم پس گفت پدرش اطاعت کن ابو القاسم را کہ
کنیت آن حضرت است صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم فاسلم کس مسلمان شد آن غلام فخرج النبي صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم و هو یقول الحمد لله الذی انقذہ من النار
کہ برآمد آن حضرت از آنجا و حال آنکہ میفرمود و شکر خدا را کہ رہائی داد اورا از آتش روزخ و حدیث دلالت دارد بر جواز عرض اسلام بر صبی و قبول اسلام و حدیث
حد ثنا سفیان بن عیینہ قال قال عبید اللہ بن زید سمعت ابن عباس یقول کنت انا و امی من المستضعفین میگفت ابن عباس جودم من زمانہ
من در مکہ از جملہ مسلمانان ناتوان کہ نمیتوانستند از ایدار کفار کہ بچرت آیند انا من الولدان من از خوردان ایشان بود و ما من النساء و ما در من لبانہ بنت حارثہ
ہلالیہ از جنس زنان و این نیز دلالت کرد بر قبول اسلام خوردان حد ثنا ابوالیمان قال اخبرنا شعیب قال ابن شہاب یصل علی کل مولود متوفی و ان کان لغنیۃ
گفت ابن شہاب بہرزی تا نگذردہ شود بر ہر زاوہ کہ مردہ است اگر چه آن زادہ مرزن گم رہی را باشد یعنی ولد زانیہ یا کافرہ بود و باک نیست کفر مادر اگر پدرش مسلمان
باشد و لغنیۃ یشود و از الزنا را ولد الغنیۃ یعنی کسے زید آمد و تشدید تخمہ چنانچہ ولد صحیح را ولد الرشدہ من اجل انہ ولد علی فطرہ الاسلام تا نگذاردہ شود بر ولد غنیہ
نشدن کہ از اسلام بدیعی او داد اسلام و عوام میلند پدر و مادر او اسلام را و ابوہ خاصۃ و اکانات امہ علی خیر اسلام را و عوی اسلام دارد

نفس خود را بطریق غیبت و ابی ان یقول ابا کرد اینک گوید لا اله الا الله فقال رسول الله پس فرمود پیغمبر خدا صلوات الله علیه و آله و سلم اما والله لا یستقرن فی حرم الله عنده آگاه باش سوگند خدا هر آنکه استغفار میکند برای تو و ادام که منع کرده نشوم از آن بخت کافات حقوقی که داری تا قول الله فیہ پس ناله کرد و خدا تعالی این آیتها را ما کان للذین آمنوا الایه یعنی نیرسد پیغمبر او مسلمانان را که استغفار کنند برای مشرکان اگر چه اهل قرابت شان باشند بعد از آنکه ظاهر شد که آنها در خطا اند که مردان بر کفر یاب المرید علی القبر نهادن شاخ درخت بر گور جرید در اصل شاخی که برگ از وی جدا کرده باشند و ادام که برگ دارد و سبف نامند و جرید که زنی الصالح و اوصی بریده بن حصین الاسلمانی بجهل علی قبره جریدتان و وصیت کرده بود بریده صحابی که گردانیده شود بر قبر او و شاخ درخت این چنین است دعایت معتدلی و در آنترین فی قبره است یعنی خلاصه شود در ظاهر قبر بخت تبرک مثل فعل آن حضرت بامید نفع زیرا چه اختصاص با دره خاص یقین نیست بدلیل قاطع و تواند که مراد گردانیدن در داخل قبر باشد بخت تبرک بشجره حبیب مثل یا جبرس زیادت اتصال آنچه سبب تخفیف بوده بظاهر حدیث و جمهور شارحین نظر بتعقیب این با اثر ابن عمر گزید میسر مصنف انصاف بر یقین است بوضع آن حضرت نه تمام مروض هر کس را چنانچه بریده نصیده زیرا چه نفع نمیکند میت را مگر حل او چنانچه از اثر ابن عمر مفهوم کرده پوشیده نماید که برین تقدیر تصدیق و خواندن قرآن بلکه دعا و استغفار و دیگر اعمال خیر برای میت میباشد که نفع نکند و آن خلاف مذهب محققین است از اهل سنت و تشدید در جریده تازه و خرم که شجره طیبه است خاصیت نهاده باشند در تخفیف عذاب که مطلع شد بر این پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم و یا بکنه آن رسیدیم مگر آنکه از کلام شریف نصیدهیم که تا هنگام عدم جفاف تخفیف کند و تسبب کرد آن حضرت بآن درین معنی مقصود اگر چه وضع آن از دست مبارک کارگردان سائر باشد چنانچه در سائر ادعیه و خواص آن گفته اند و در ای ابن عمر فسطاط علی قبر عبد الرحمن و دید ابن عمر خیمه را بر قبر عبد الرحمن بن ابی بکر صدیق رضی الله عنهما فسطاطا بعم والد کس خیمه و خرگاه بزرگ فقال انزعها باغلام پس گفت ابن عمر در کتب آن را ای غلام خطاب کرد بغلام عایشه که در آنجا بود فانما یظلم علیها زیرا چه تحقیق مایه نمیکند او را مگر حل نیک او و سائیه خیمه میت را فایده نکند و ضرب خیمه بر قبر در سلف مختلف فیه آمده مرویست که نزد عمر رضی الله عنه خیمه را بر قبر زینب بنت جحش و عایشه بر قبر بود پس در آن را ابن عمر و محمد بن حنفیه بر قبر ابن عباس و وصیت کرد و ابراهیم نخعی نزد موت خود بیخ از آن و کرده داشته آن را احمد و ابن حبیب مالکی گفته گمان میسر م آن را تا دو سه روز جائز نزد خون از پیش و جز آن آنکه العینه فی باب مایکره من اتحاذ المساجد علی القبور و شاید که ایراد این آثار درین باب بمناسبت اشترک است بر قبر است که بعضی تناسل مستحب که میت نفع کند چون وضع جریده بر قبر و بعضی بیفایده و از کتاب مالک یعنی چون ضرب فسطاط مگر آنکه بوضع صحیح باشد چون ارتفاع فسطاط آن و بعضی لا باس به چنانچه اثر خارج بن زید و غیره و قال و کففت خایچه بن اید بن ثابت انصاری که یکی از تابعین ثقات و فقهای سبده مدینه است را بیتی سخن شنیدم شین مجور و تشدید موصود جمع شباب فی ذمن عثمان و ان اشهد تا وثبه الادی یتب قبر عثمان بن مظعون حتی یجاوزه و دیدم خود را و حال آنکه ما جوان بودم در هنگام خلافت عثمان بن عفان رضی الله عنه بحالی که سخت ترین ما از روی جستن کسی بود که می جست قبر عثمان بن مظعون را با آنکه در میگذشت آن را و گفته اند که این اشعار به بلند می قبر بن مظعون که هر کس نمیتوانست آن را رعبت و جواز بلند ساختن قبر از سطح زمین چنانکه مرتفع میکرد و بوضع جریده و باین مناسب درین باب آورده بودن آن تکلف بر ظاهر است و نقل و گفت عثمان بن حکیم انصاری مدنی کوفی و قتیبه ذکر کردم در متعابر خارج بن زید را که رسیده است مر از ابی هریره که میگفت اینکه بنشینم بر خاک پس بسوزم را در و آن نوشت من تا آنکه تمام کند کار مراد دست تراست بمن از اینکه بنشینم بر قبری چنانچه مسدود در مسند کبیر ذکر کرد و مسلم نحو آن مرفوعا آورده اخذ بیدیه خارجه فاحلست علی قبره گرفت دست مرا خارج پس نشانم را بر قبری و اخبرته عن عمته بن زید بن ثابت قال انما کره ذلک ای الجلوس علی القبر لمن لعدت علیه و خبر را مر از عم خود بن زید بن ثابت که او گفت مکره نیست نشستن بر قبر مگر کسی را که حدت کند بر آن از بول و غائط یا عامه تا بایت از قول و فعل زیرا چه میت متاذی میشود بآن و روایت کرده و طحاوی بدو طریق از ابی هریره مرفوعا که فرمود آن حضرت کسیکه بنشیند بر قبری تا بول کند بروی یا غائط کند پس گویا نشست بر خاکری و از زید بن ثابت آورده که گفت نمی کرده است آن حضرت از جلوس بر قبر مگر برای بول یا غائط و گفته که رجال این حدیث ثقات اند و ثابت شده بدان که جلوس منی عنه در آثار چنانچه مسلم و غیره از ابی هریره عنوی روایت کرده که گفت شنیدم آن حضرت را که میفرمود بنشیند بر قبور و از جابر مانند آن محمول است بر همین جلوس یعنی برای غائط و بول و اما جلوس دیگر پس داخل نشست و حکایت کرده شده است آن از علی بن ابیطالب و ابن عمر رضی الله عنهما و همین است قول ابی حنیفه و ابی یوسف و محمد عینی گفته پس آنچه ذکر کرده اند صحابا و سبب خود که سپردن قبور حرام است و همچنین خواب کردن بر آن نیست کما یفیه زیرا چه طحاوی اعلم ناس است بذبیب علما خصوصا بذبیب طحاوی حنیف انتمی پوشیده خاند که این فعل طحاوی محمول بر روایتی از ابی حنیفه و محمد خواهد بود و اگر نه امام محمد در آثار بعد از آنکه روایت کرده از ابو حنیفه با مسناد وی از ابن مسعود که میگفت هر آنکه اینک طحاوی کتم بر خاکری دست تراست بسوی من از اینکه وطی کنم بر قبری متعمدا گفته مکره است و طی بر قبر متعمدا و این قول ابو حنیفه است با کماله این مسئله مختلف فیه است از سبب اکثر مشهور از علمای ماکر است مطلقا و مذنب مالک و روایت طحاوی از علمای ثلثه عدم کراهت است و قال نافع کان ابن عمر جلوس علی القبور و کففت نافع بود ابن عمر که می نشست بر قبر ابن زینب گفته ظاهر آنست که این آثار از باب آینده است که بعضی روایت آن را بے موقع در اینجا نوشته و این قول بقوله ابو الولید ناجی ما آنکه در مقدمه گذشت و در صحیح میر باید و الله الهادی حدیثنا یحیی بن موسی چنانچه در روایت ابن سیبویه از فریری واقع شده یا ابن جبر یا ابن یحیی چنانچه دیگر روایتین کرده

سوال که منکر و کفر و کذب و غیره است و ان محمد رسول الله پسر شهوات میدهد باین کلمه طیبه در جواب سوال ایشان فذالك قوله پس این شهادت درین وقت این کلمه را
قول و تعالی ثبت الله الذین آمنوا بالقول الثابت فی الحیوة الدنیا و فی الآخرة ثابت میدارد خدا مسلمانان را بقول ثابت در زندگانی دنیا و در آخرت یعنی بعد از انقطاع حیات دنیا
اول منزلت است از منزل آخرت و ازینجا مفهوم شد که آنکه ایمان نیارده اند معذب میشوند درین منزل **حد ثنا محمد بن بشار قال حدثنا عنده قال حدثنا شعبة بهذا و زاد**
ت غدر حدیث کرده است شعبه باین حدیث و زیاده کرده است بر آن که ثبت الله الذین آمنوا نزلت فی عذاب القبر نازل شده است این آیه در باره عذاب قبر چنان مشعر است از حیات
در قبر که بدان ابراک میکند تغییر مقام مالوف را و از ملاقات فرشتگان بسوال در تنهایی و آن مویب است عاده اگر چه این همه آسان میشود تبسیر آبی و در آن نمی ماند مومن را چنانکه نمودن
در آنجا که این مقام تو بود بدل کرد آن را بر او و گار تو بمقام بهشت که نیز پیمانید پس خستین هو لئلاک میشود بعد از آن خوشحال و الله اعلم بحقیقه الحال **حد ثنا**
الحد ثنا یعقوب بن ابراهیم قال حدثنا ابی نیرة عبد الرحمن بن عوف عن صالح بن کیسان قال حدثنا نافع ان ابن عمر اخبره قال اطلع الینبکف گفت ابن عمر زانف شد و بر آید پیغمبر
صلی الله علیه و آله و سلم علی اهل القلیب بر سر افتادگان چاه بدر از مهران قریش فقال هل وجدتم ما وعدکم ربکم حقا پس فرمود بطریق استفهام یافتید شما چیزی را که وعده کرده
بود که شمار است و درست از عذاب بعد از موت و هر چه انداز میکردیم شمار ابدان فقیل لست دعوا و اما پس گفته شد مر آن حضرت را سخوانی مرد بار که قوت ابراک ندارد فقال ما انتم
سمع منهم و لکن لا یجیبون پس فرمود نسبتید شما شنو از اینها و لیکن جواب نمیدهند و قدرت ندارند بر آن و آیین دلالت کرد بر احیای اموات در قبر که بدان ابراک عذاب نمی توانند
حد ثنا عبد الله بن محمد بن ابی شیبہ قال حدثنا سفیان بن عیینة عن هشام بن عمرو عن ابیه عن عائشة قالت ما قال الینبکف الله علیه و آله و سلم ان
الان ما كنت اقول لهم حقی گفت عائشة که تحقیق گفته است آنحضرت که تحقیق این افتادگان چاه هر آنکه میداند اکنون که آنچه بود مومن که میگفتم مر ایشان را راست و درست است
در آنکه الحال می شنوند و قد قال الله انک لا تسمع الموتی و تحقیق گفته است خدا تعالی که تحقیق تو نمی شنوای مردها را و این مد است از عائشه قول ابن عمر را پوشیده ماند که عدم اسماع و
اگر نیاید عدم مسموع بودی تخصیص نسبت آن بان حضرت فائده بدستی بلکه مراد آنست که تو نمی شنوای بلکه خدا می شنوای بر قیاس آنکه انک لا تسمعی من اجبت یا مراد از عدم اسماع موتی عدم
اصابت کفایت مر حق را بقدر نزول آن در دعوت کفار ایمان و مخالفت کرده اند جمهور او را درین رد و قبول کنند حدیث ابن عمر را برای موافقت راویان دیگر بر روایت آن و سبیل نیست
سوی روایت ثقه مگر بعضی که متذاد باشد و دلالت کند بر نسخ یا تخصیص استعمال آن و تعارض نیست میان روایت عائشه و روایت ابن عمر تا آنکه فرموده باشد آن حضرت هر دو قول را پس
بدرست عائشه مگر یکی را او گفته اند که حاضر نه بود عائشه قول دیگر که روایت کرد آن را ابن عمر و فیکه جائز باشد که مراد در حال موت علم باشند چنانچه تجویز کرد آن را عائشه جائز باشد
سایع باشند بگو شهای سر چنانکه جمهور گویند یا بگوش روح برای کسیکه متوجه میداند سوال را بروح بی رجوع ببدن و تحقیق ثابت شده احادیث بسبع میت چنانچه در باب المیت بسبع سخن
فما کذبت حد ثنا عبد الله بن اخیبر قال اخبرني ابی یعنی عثمان بن جبلة عن شعبة قال سمعت الاشعث عن ابیه ابی الشعث بن سلیم بن اسود محاربی عن مسروق عن عائشة ان یهودیة دخلت
علیها فذکرت عذاب القبر و رایت از عائشه که تحقیق زنی یهودی در آمد بر عائشه پس فکر کرد عذاب قبر را فقالت لها انا ذک الله من عذاب القبر پس گفت آن زن مر عائشه را بیا و در
باز از عذاب قبر پس بدست این زنی را عائشه نیز که شنیده بود و فسدت عائشة رسول الله پس پرسیده شد عائشه پیغمبر خدا صلوات الله علیه و آله و سلم عن عذاب القبر از عذاب قبر
که مرده دایمی باشد فقال نعم عذاب القبر حق پس فرمود آری عذاب قبر حق است اینچنین است روایت جمعی و مسلمی و در قاصد روایات کتاب لفظ حق محذوف است و باین ظاهر میشود
است غمزد که بعد تمام حدیث است در نسخ ابی ذر روایت پدر عبدان از شعبه که مذکور شد قالت عائشة فما رأیت رسول الله صلوات الله علیه و آله و سلم بعد من صلوة الا
و من عذاب القبر گفت عائشه پس ندیدم آن حضرت بعد از این سوال و جواب که نماز گذارد نمازی را اگر آنکه بناه می جست از عذاب قبر ظاهر این حدیث است که آن حضرت اقرار کرد یهودی
عذاب قبر و در روایت مسلم آمده که گفت عائشه در آمد بر من زنی از یهودی که می گفت آیا دریافته که شما فتنه و استخوانی را در کف دست پس پرسید آن حضرت و فرمود فتنه
میشوند که یهودی گفت ونگ که دریم چند شب پسر فرمود تحقیق و حی کرده شد من که بدستیکه شما فتنه کرده و شنیدم آن حضرت را که استغاده میکرد از عذاب قبر چنانچه
که آن وقت اندک کار کرد آن حضرت قول یهودی را در قصه اولی پسر ندانیده شد آن حضرت بعذاب قبر و انست آن را عائشه پس آمد یهودی بار دیگر و ذکر کرد و پس انکار کرد و عذاب
را که در این که معلوم بدست پس گاه کرد او را آنحضرت که وحی نازل شده باثبات عذاب قبر و در ابواب کسوف در باب النور من عذاب القبر نیز قصه دعای یهودی مر عائشه را و سوال
که از آن حضرت و جواب آنحضرت مر او را بطریق اجمال و ابهام که دلالت نمیکند بر ثبوت عذاب موحیدین را و باز از تعویذ از آن روز دیگر بنگام کسوف مذکور شده بالجمله معلوم شد که
باید علم عذاب موحیدین هر که خواسته باشد خدا در قبر بدین شد در آخر هر چه تاریخ کسوف سنه عاشره است از هجرت و منافات ندارد و آن تا بودن قول و تعالی ثبت الله
در قول وی السلام یومنون علیها از آیات کتبی زیرا چه دلایل این آیات عذاب کفار است بوحدان و آن حضرت انکار نکرد در اول مگر عذاب موحیدین را که اذ قال المستقلانی و ظاهر
در این باریات شعبه در آن است که کریم ثبت الله الذین آمنوا و روقوع نوعی از عذاب قبر بوحدان است چنانکه تقریر است مگر آنکه گفته شود که علم باین دلالت مر آنحضرت را
در آنکه علم زیاد کرده غند در روایت خود از شعبه عذاب القبر حق یعنی لفظ حق باللفظ نعم عذاب القبر که در حدیث مذکور است و این عبارت مخصوص بروایت ابی ذر است
در حدیثی در اصل حدیث لفظ حق است **حد ثنا محمد بن سلیمان قال حدثني ابن وهب قال اخبرني یونس عن ابن شهاب قال اخبرني عمرو بن الزبیر انه سمع**
رسول الله يقول فامر رسول الله میگفت اما ای پیغمبر خدا صلوات الله علیه و آله و سلم خطیباً بجالی که خطبه خواننده بود و ذکر فتنه القبر التي یفتن فیها المرء پس ذکر کرد آنحضرت

و غریق و جزایشان از آنکه در وقت طلاق شهید برایشان تا آنکه اطلاق کرده میشود بر سایر مؤمنین چنانکه روایت کرده هزار از برابری بن عازب مرفوعی که فرمود مسلمانان
است من شهید است و شهیدان را از آنکه در وقت طلاق شهید برایشان تا آنکه اطلاق کرده میشود بر سایر مؤمنین چنانکه روایت کرده هزار از برابری بن عازب مرفوعی که فرمود مسلمانان
شد باجماع در بهشت اندر آنکه در وقت طلاق شهید برایشان تا آنکه اطلاق کرده میشود بر سایر مؤمنین چنانکه روایت کرده هزار از برابری بن عازب مرفوعی که فرمود مسلمانان
و ام بیشتر و این عمر و سخنان و روایت کرده شده از ابن عباس که وی پرسید کعب از علی بن ابی طالب گفت کعب اما علیون پس آسمان هفتم است که در آن ارواح مؤمنان اند و همچنین زمین هفتم است
پایین که در آن ارواح کافران اند و ثابت شده بدلائل که جنت فوق آسمان هفتم است و نار تحت زمین هفتم است و روایت کرده احمد و حماد و ابن ماجه از حدیث ثوبان مرفوعاً که فرمود آن حضرت ثقیف بن قریظ
روح جسد را بجای که پاک است از سه چیز در آید بهشت را از کبر و غلوی زمین و لالت دارد بر بودن آن در بهشت قول و تعالی یا ایها النفس المطمئنة ارجی تا آخر فادخل جنتی چه جمیع از صور است
این خطاب نزد فرعون و لوط و نیاست بر زبان فرشته و قول و تعالی در حق مؤمنی که مذکور در سوره البقره است قیل ارجل الجنة قال یا لیت قومی یعلمون و بعضی گویند احادیث مذکوره خوب بر صحت است
بدلیل احادیث دیگر که وارد اند بلفظ شهید و بحدیث عرض مقعد بهشت در غیر شهید و حدیث ابی هریره که ارواح مؤمنان در آسمان هفتم اند می نگرند بنمازل خود در بهشت و عاقله گویند که ارواح
بنی آدم نزد پدر خود آدم اند چپ و راست وی بحدیث صحیحین در قصه اسیر که فرمود چون کشته شد در آسمان بالا شدیم آنرا نگاه مری بود نشسته که بجانب راست و بجانب چپ او سخنان
در استوار چپای او ارواح اولاد او است آنکه بجانب چپین اند از ایشان اهل بهشت اند و سیاهکاران چپای او اهل ناری است و مخالف میشود این را آنچه از ابی سعید خدری روایت کرده
ارواح بنی آدم بروی او امر کردن وی بیرون آنها در مستقر علیین با سجین چه ظاهرش در آن است که مستقر خیرین آسمان باشد که بروی آدم است و این نیز گفته که خدا تعالی ارواح
را پیش از خلق آدم و شمال وی و گرداند آن را در برزخ و آن برزخ نزد منقطع عناصر است جای که نه آست و نه هوا و نه خاک و نه آتش و چون خلق میلند اجساد را در می آرد در آن
ارواح را مستقر از میگردد و اندر نزد قبض بسوی آن برزخ چنانکه دید آن حضرت شب اسرار این دلالت نمیکند بر تعادل ارواح بلکه ارواح اهل سعادت بجانب چپ آدم و علواند و اهل شقاوت
بجانب یسار در سفلی و سجین و دیگر اندر ارواح انبیاء و شهداء را بجهت و گفته ذکر کرده این را محمد بن نصر مروزی از اسحاق بن راهویه و این قول جمیع اهل اسلام است که اشارت میکند بر
قول و تعالی فاصحاب الیمینة و اصحاب الشمال و اصحاب المشأمة و اصحاب المشأمة و اصحاب القون السابلقون اولنگ هم المقربون فی جنات النعیم و قول وی فاما الملکان من المقربین تا آخر
و مرفوعاً آنست که حافظ ابن رجب بعد نقل قول ابن خرم گفته این قول است که گفته است هیچ یکی از مسلمانان و از آن از جنس کلام ایشان است نیست آن مگر از جنس کلام متفلسف و این مباحث
ظاهر بجهت مداخلت منقطع عناصر است در بیان و نزد تحقیق پاک نیست بدان و جمیع گویند ارواح در زمین اند پس بعضی بر اقیهه قبور گویند و حکایت کرده این را ابن خرم از عامه صحابه
حدیث و ترجیح داده این عبد البر که ارواح شهداء در جنت اند و ارواح غیر ایشان بر اقیهه قبور میچینند هر جا که خواهند بدلیل خواندن اسلام بر ایشان و عرض مقعد و در حقیقت این
دلیل نمیشود زیرا که در جنت نباشند زیرا که عرض بر جسد است که مقبور است اگر چه روح در جنت باشد و همچنین اسلام بر اهل قبور دلالت نمیکند بر استقرار ارواح بر اقیهه قبور زیرا که در جنت
کرده میشود بر قبور انبیاء و شهداء و حال آنکه ارواح ایشان در اعلی علیین اند و لیکن ارواح را با این عروج اتصالی است بجهت صحیح میشود بدان عرض مقعد و سلام بروی بلکه جسد است
از وی و نمیدانند که کیفیت آن علی تحقیق مگر خدا عز و جل و اینجا غلط ناشی از قیاس غائب بر شایسته که خیال میکند روح را از جنس اجسام معهوده که چون در یک مکان باشد
در مکانی دیگر نمی تواند بود و این مجرد وهم است و تحقیق آن حضرت انبیاء علیهم السلام شب اسرار و سموات با آنکه وارد شده که ایشان زنده اند در قبور بجای که نماز میکنند
در آن پس دید ارواح را در امثال اجساد و ارواح را اتصالی است باید بخوبی که میتوانند نماز گذار و باید آن خود در قبر رود که بر کسیکه سلام گوید با آنکه خود در رفیق علی باشد
و تنافی نیست میان امرین زیرا که ایشان و ارواح غیرشان ابدان است و آنچه تا کنون خبر نیل دیده بود آنحضرت او را با ششصد مد بال که دو بال از آن صد گزوه بود و آن را بود که
نزدیک میشد از آن حضرت در صورت مردی زانو برانوومی نهاد و دست را بر دوران او اگر چه میان هر دو صورت تفاوت بود و در هر دو صورت اصل جبرئیل بود و اینجا
روح در ابدان اصلی همین مقبور است و برین قیاس است تنزل خدای تعالی بسامی دنیا شب عرفه و مانند آنکه در این صورت است از حرکت و انتقال و تمثیل داده آن را
بعضی باقیاب که در آسمان است و شعاع او در زمین اگر چه این مثال تمام مطابق نیست زیرا که شعاع نیست مگر عرض و عکس کتاب و اینجا روح خود نزول میکند بخوبی جمل
الکیفیت پس منافات نباشد میان بودن در علیین در بهشت یا در سما و دنیا و حال آنکه ما را بر بدن اتصالی بود که بدان سمع و ادراک و صلوة و قرأت میتواند کرد و مستغرب
بجهت آنست که شاید در این چیزی که مشابه بود مذکور را و امور برزخ و آخرت همه بر منط غیر مانوف اند این چنین تقریر کرده ابن قیم و در جای دیگر گفته روح با
سرعت حرکت و انتقال است که در اولی بخلط عروج او از قبر تا آسمان تمام شود چنانکه ثابت شده که روح نایم صعود میکند تا آنکه میرسد هفت طبق آسمان را و سبب میکند
خدا را پیش عرش پست بران میگردد بجهت خود در آنک زمانه و این با وجود تعلق آن به بدن است پس ارواح موتی که مجرد اند از ابدان اولی باشد بمانند آن عروج و نزول در زمانه
آن سرعت و در جای دیگر گفته منافات نیست میان حدیث از طایفه معلق فی شجر الجنة و میان حدیث عرض مقعد بلکه وارد میشود روح وی انهار جنت را وی خورد و انهار آن و
نیز عرض کرده میشود بروی مقعد او زیرا که داخل نمیشود آن را تا روز جزا بدلیل آنکه منازل شهداء در آن روز نیست آنجا که می آیند ارواحشان در برزخ پس در حال حیات
بهشت نیباشد مگر انسان را که تمام است بروی روح و دخول روح تنها امریست که از آن حافظ ابن حجر گفته و با این وصف اتصالی مازون اند در تصرف یعنی در گردیدن
بجای تسمیولی گفته مؤید است اذن و تصرف را با وجود بودن مقدر علیین آنچه این عساکر از ابن عباس آورده که آن حضرت بعد قتل جعفر فرمود تحقیق گذشت بر من مشیت خیر

فہرست ابواب پنجمہ شیخ الاسلام متعلقہ حاشیہ تیسیر القاری جلد دوم صفحہ ۱۱۵

صفحہ	مضمون ہر باب	صفحہ	مضمون ہر باب	صفحہ	مضمون ہر باب
۱	باب صلوۃ التطوع علی الحمار	۱۱۳	باب عقد الشیطان علی قافیۃ	۲۳	باب الرکعتین قبل الظهر
۲	باب لمن تطوع فی السفر بالصلوۃ وقلبا	۱۲	باب إذا لم یصل باللیل	۲۵	باب صلوۃ النوافل جماعة
۳	باب یمن تطوع فی السفر بخیر الصلوۃ وقلبا	۱۲	باب إذا نام ولم یصل بال	۲۶	باب التطوع فی البیت
۴	باب یجمع فی السفرین المغرب والعشاء	=	الشیطان فی اذنه	=	باب فضل الصلوۃ فی مسجد مکہ والمکہ
۵	باب هل یؤذن او یتیم اذا جمع بین المغرب والعشاء	=	باب الدعاء فی الصلوۃ من الخلیل	۲۷	باب مسجد قباء
۶	باب یغفر الظہر الصغیر قبل ان یرجع	=	باب من نام اول اللیل واجمع اخره	۲۸	فضیلت مسجد قباء
۷	باب اذا نزل کل بعد ما زانت	۱۵	باب بقیام النبی صلی اللہ علیہ	=	باب من اتی مسجد قباء کل سبت
۸	سلی الظهر ثم رکب	=	والہ وسلم باللیل فی رمضان	=	باب اتیان مسجد قباء ربنا
۹	باب صلوۃ النفاذ بالایمان	=	باب فضل الصلوۃ عند انطواء	=	وما شئنا
۱۰	باب اذا الطریق قاعد اصل علی جنب	۱۶	باللیل والنہار	=	باب فضل ما بین القبر والمنبر
۱۱	باب اذا صلی قائدا انصرف او	=	باب ما یکرہ من التشدید	۲۹	باب مسجد بیت المقدس
۱۲	وجد خفة تتم ما بقی	=	فی العبادت	=	باب استعانة الید فی الصلوۃ
۱۳	باب التہجد باللیل	=	باب ما یکرہ من قیام اللیل کالتقویۃ	=	اذا کان من امر الصلوۃ
۱۴	باب فضل قیام اللیل	=	باب	=	باب ما فی عنده من الکلام
۱۵	باب طول السجود فی قیام اللیل	۱۷	باب فضل من تقارن اللیل فی الصلوۃ	=	فی الصلوۃ
۱۶	باب ترک القیام للمریض	=	باب المداومۃ علی رکعتی الفجر	۳۰	باب ما یجوز من التسیب والحد
۱۷	باب تحریض النبی صلی اللہ علیہ	=	باب الضجوة علی الشق الايمن	=	باب ما یجوز من التسیب والحد
۱۸	والہ وسلم علی قیام اللیل	=	بعد رکعتی الفجر	۳۱	باب ما یجوز من التسیب والحد
۱۹	والنوافل من غیر احباب	=	باب من تجدد بعد الرکعتین لم یضطج	=	باب ما یجوز من التسیب والحد
۲۰	باب بقیام النبی صلی اللہ علیہ	=	باب ملجاء فی التطوع مثنی مثنی	=	باب ما یجوز من التسیب والحد
۲۱	والہ وسلم حق یرم قد ما	=	باب الحدیث بعد رکعتی الفجر	۳۲	باب من رجح القیمۃ فی الصلوۃ
۲۲	باب من نام عند السجود	=	باب تعاهد رکعتی الفجر ومن	=	او تقدم الامر ببقائه
۲۳	باب من یسخر ثم تأمل الصلوۃ	=	سماهما تطوعا	۳۳	باب اذا اذنت لزوجہ
۲۴	فلو ینم حتی یصل الصبح	=	باب ما یکرہ فی رکعتی الفجر	=	فی الصلوۃ
۲۵	باب طول القیام فی صلوۃ اللیل	۲۱	باب التطوع بعد المکتوبۃ	=	باب مسجد الحصاة فی الصلوۃ
۲۶	باب کیف کان صلوۃ اللیل	=	باب من لم یطوع بعد المکتوبۃ	=	باب بسط الثوب فی الصلوۃ
۲۷	وکر کان البیت یصل باللیل	=	باب صلوۃ الضحیٰ فی السفر	=	للسجود
۲۸	باب قیام النبی صلی اللہ علیہ وسلم	=	باب من لم یصل الضحیٰ	۳۳	باب ما یجوز من العمل فی الصلوۃ
۲۹	باللیل ما نسو من قیام اللیل	=	وراءه واسعا	=	باب اذا انفلتت الدابة فی الصلوۃ
		=	باب صلوۃ الضحیٰ فی الحضر	۳۴	باب ما یجوز من البصاق والنحر فی الصلوۃ

باب من صفق بجا عملا من الرجال
 فی صلوۃ لم یغسل صلوۃ
 باب اذا نزل کل بعد ما زانت
 باب فی الایدی فی الصلوۃ لا یزیر
 باب الحضر فی الصلوۃ
 باب تفکر الرجل الشیء فی الصلوۃ
 باب ما جاء فی السهو
 باب اذا صلی
 باب اذا سلم فی رکعتین او فی
 ثلاث سجود سجودتین مثل سجود
 الصلوۃ او طول
 باب من یم تشہد فی سجود السهو
 باب من یکبر فی سجود السهو
 باب اذا لم یرکب صلی تک الاواج
 سجود سجودتین وهو جالس
 باب السهو فی الفرض والمتطوع
 باب اذا کتم طویلی فثار یدہ
 باب الاشارة فی الصلوۃ
 کتاب الجنائز
 باب ما جاء فی الجنائز
 باب الامر باتباع الجنائز
 باب اندخول علی المیت بعد الموت
 اذا ادرج فی کفانه
 باب الرجل ینزع الی اهل المیت
 باب الاذن بالجنائز
 باب فضل من مات له ولد فاحسب
 باب قول الرجل للمرأة عند القبر
 اصبری
 باب غسل المیت وضوءه
 والسدس

صفحه	مضمون هر باب	صفحه	مضمون هر باب	صفحه	مضمون هر باب
۳۸	باب ما یستحب ان یصل وتره	۵۴	باب قول النبی صلی الله علیه و سلم یبذل ابیت ببعض بکاء اهد علیه	۶۳	باب الصفوف علی الجنائز
=	باب ید ایمیام من المیت	=	باب ما یکره من النیاحه علی المیت	۶۵	باب صفوف الصبیان مع الرجال علی الجنائز
=	باب مواضع الوضوء من المیت	=	باب	=	باب سنة الصلوة علی الجنائز
۳۵	باب هل تکفن امرأة فی امرئ	۵۷	باب ما یکره من النیاحه علی المیت	۶۶	باب فضل اتباع الجنائز
=	باب جعل الوافر فی الخرة	=	باب	=	باب من انظر حته یدفن
=	باب	۵۸	باب لیس منا من شق الجیب	=	باب صلوة الصبیان مع الناس علی الجنائز
=	باب	=	باب ما یکره من النیاحه علی المیت	=	باب الصلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الخلق عند المصیبة	۶۷	باب الصلوة علی الجنائز
=	باب	۵۹	باب لیس منا من ضرب الخد	=	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	۶۸	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	=	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	۶۹	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	=	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	۷۰	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	=	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	۷۱	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	=	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	۷۲	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	=	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	۷۳	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	=	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	۷۴	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	=	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	۷۵	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	=	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	۷۶	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	=	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	۷۷	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	=	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	۷۸	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	=	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	۷۹	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	=	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	۸۰	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	=	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	۸۱	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	=	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	۸۲	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	=	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	۸۳	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	=	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	۸۴	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	=	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	۸۵	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	=	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	۸۶	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	=	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	۸۷	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	=	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	۸۸	باب صلوة علی الجنائز
=	باب	=	باب ما ینهی عن الویل و دعو	=	باب صلوة علی الجنائز